

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-112-22

Druk nr 2539
Warszawa, 5 sierpnia 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam
Sejmowi projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o charakterystyce
energetycznej budynków oraz ustawy - Prawo
budowlane.**

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych
został upoważniony Minister Rozwoju i Technologii.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497) wprowadza się następujące zmiany:

1) odnośnik nr 1 otrzymuje brzmienie:

„¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1);
 - 2) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1).”;
- 2) w art. 3:

¹⁾ Niniejsza ustawa:

- 1) w zakresie swojej regulacji wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1);
- 2) służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1).

- a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3,”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2.”;
- 3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie tego świadectwa:

 - 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub
 - 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej.”;
- 4) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do nieodpłatnego przekazania kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruku świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które przekazano w postaci elektronicznej, a w przypadku braku tego świadectwa, dokumentacji technicznej budynku, o której mowa w ust. 1, właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osobie, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez nich wniosku.”;
- 5) w art. 10:
 - a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1,
 - b) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) oświadczenie osoby, która sporządziła świadectwo charakterystyki energetycznej, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”,
 - c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;

6) w art. 11:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, przekazują odpowiednio nabywcy albo najemcy:

- 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy sporządzeniu aktu notarialnego umowy zbycia prawa własności albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej – przy zawarciu umowy najmu.”,

b) uchyla się ust. 2 i 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa do otrzymania, zgodnie z ust. 1, odpowiednio świadectwa charakterystyki energetycznej, jego kopii albo wydruku.”,

d) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. W przypadku zawarcia umowy zbycia prawa własności części budynku albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo umowy najmu części budynku przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej dotyczy części budynku albo lokalu będących przedmiotem umowy.

6. Notariusz odnotowuje w akcie notarialnym przekazanie nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej zgodnie z ust. 1 pkt 1. W przypadku nieprzekazania nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej notariusz poucza podmiot obowiązany do jego przekazania zgodnie z ust. 1 pkt 1 o karze grzywny za niewykonanie tego obowiązku.”;

- 7) art. 12 i art. 13 otrzymują brzmienie:

„Art. 12. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, umieszcza w widocznym miejscu w tym budynku kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej.

Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących zbycia lub najmu budynku lub jego części wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydаныmi na podstawie art. 15.”;

- 8) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu:

„Art. 16a. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”;

- 9) w art. 17 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, może być wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która:”;

- 10) w art. 18:

- a) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 1, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”,

- b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu,

o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.”;

11) w art. 21 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) gdy na podstawie powziętej informacji stwierdzi, że osoba uprawniona sporządziła dokument niezgodnie z art. 4 ust. 3 i przekazała go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.”;

12) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu:

„Art. 22a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 21 pkt 2 lub 3, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”;

13) art. 23 otrzymuje brzmienie:

„Art. 23. 1. Właściciel lub zarządca budynku poddaje budynki w czasie ich użytkowania okresowej kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji polegającej na:

1) sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej źródeł ciepła oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych:

- a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW,
- b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW,
- c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW,
- d) co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w lit. a–c, dostępnych części systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej większej niż 70 kW;

2) ocenie efektywności energetycznej, co najmniej raz na 5 lat:

- a) dostępnych części systemu klimatyzacji o nominalnej mocy chłodniczej większej niż 12 kW,
- b) połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy chłodniczej większej niż 70 kW.

2. Kontrola systemu ogrzewania obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji.

3. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru źródła ciepła, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku.

4. Kontrola systemu klimatyzacji obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji.

5. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru wielkości systemu klimatyzacji, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonym systemie klimatyzacji i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku.

6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w:

- 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające:
 - a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz
 - b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii;
- 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające:
 - a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz
 - b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela

lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej,
oraz

- c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b;
- 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b:
- a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166),
 - b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;
- 14) w art. 24:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, może zostać wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która posiada:

 - 1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub
 - 2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.”,
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”,
 - c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu:

„7. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.

8. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku dokonuje osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”;
- 15) w art. 26 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

- „5) sporządzenia przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokumentu niezgodnie z art. 28 ust. 2 i przekazania go zlecającemu przeprowadzenie kontroli jako protokołu z kontroli.”;
- 16) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:
- „Art. 27a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 26 pkt 1 lub 5, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”;
- 17) w art. 28:
- a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje zlecającemu przeprowadzenie kontroli protokół:
- 1) w postaci papierowej, opatrzony numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby przeprowadzającej kontrolę lub
 - 2) w postaci elektronicznej, opatrzony numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby przeprowadzającej kontrolę.”;
- b) uchyla się ust. 4;
- 18) w art. 29:
- a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
- „5) oświadczenie osoby, która sporządziła protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”;
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
- „1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;
- 19) w art. 31 w ust. 3 wyrazy „pkt 1, 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”;

20) w art. 32 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3, zawiera:

- 1) numer świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 2) adres budynku lub części budynku;
- 3) datę wystawienia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 4) termin ważności świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku;
- 5) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku;
- 6) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową budynku lub części budynku;
- 7) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku lub części budynku;
- 8) udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową;
- 9) jednostkową wielkość emisji CO₂.”;

21) w art. 34 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 lub 2, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 1, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.

6. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 albo 2, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.”;

22) po art. 39 dodaje się art. 39a w brzmieniu:

„Art. 39a. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt długoterminowej strategii renowacji budynków służącej wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zwanej dalej „strategią”.

2. Strategia zawiera w szczególności:

- 1) przegląd krajowych zasobów budynków;
- 2) wskazanie opłacalnych sposobów renowacji budynków wraz z oszacowaniem spodziewanych oszczędności energii oraz innych korzyści w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz jakości powietrza;
- 3) wskazanie barier i niedoskonałości rynkowych ograniczających renowację budynków;
- 4) określenie polityk i środków wspierających renowację budynków;
- 5) wskazanie źródeł finansowania renowacji budynków;
- 6) możliwości wsparcia inteligentnych technologii oraz budynków i społeczności korzystających z dobrej łączności;
- 7) wykaz umiejętności i kształcenia w sektorze budownictwa i efektywności energetycznej;
- 8) rekomendowany scenariusz renowacji zawierający plan działań do 2050 r.

3. Strategię przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów.

4. Strategia, o której mowa w ust. 3, stanowi załącznik do zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.²⁾).

5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii niezbędne informacje w zakresie swojej właściwości w celu aktualizacji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz sporządzania sprawozdania z realizacji tego planu.”;

23) art. 41 otrzymuje brzmienie:

„Art. 41. 1. Kto:

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1.

- 1) sporządza świadectwo charakterystyki energetycznej, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 17, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1,
- 2) sporządza i przekazuje jako świadectwo charakterystyki energetycznej dokument sporządzony niezgodnie z art. 4 ust. 3,
- 3) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1,
- 4) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 i 3,
- 5) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1,
- 6) dokonuje kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 24 ust. 1, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2,
- 7) sporządza i przekazuje jako protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokument sporządzony niezgodnie z art. 28 ust. 2

– podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 3 lub 5, działając w imieniu osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 57 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
„6a) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci papierowej albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci elektronicznej – w przypadku budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz z 2022 r. poz. ...);”;
- 2) w art. 64 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 497)”.

Art. 3. 1. Właściciel lub zarządca budynku, jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., wyposaża budynek niemieszkalny:

- 1) z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej ponad 290 kW,

- 2) z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o nominalnej sumarycznej mocy chłodniczej ponad 290 kW

– w system automatyki i sterowania dla budynków, o których mowa w art. 23 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) możliwości realizacji z technicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie opinii sporządzonej przez osobę posiadającą uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności;
- 2) możliwości realizacji z ekonomicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie porównania początkowych kosztów instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii wynikającymi z instalacji tych systemów, przy czym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.

Art. 4. Do ogłoszeń i reklam, o których mowa w art. 13 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, dla których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zawarto umowę na rozpowszechnianie, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 5. Do wniosków o ponowny wpis, o których mowa w art. 22 i art. 27 ustawy zmienianej w art. 1, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Kontrolę, o której mowa w art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, przeprowadza się:

- 1) w terminie, w jakim zgodnie z art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym kontrola w zakresie, o którym mowa w art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, powinna być przeprowadzona – w przypadku gdy kontrola, o której mowa w art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, została przeprowadzona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;
- 2) w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy w przypadku:
 - a) gdy kontrola, o której mowa w art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym, nie została przeprowadzona przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy oraz

- b) kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lit. d i pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Do zawiadomień oraz wniosków, o których mowa w art. 57 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 8. Długoterminowa strategia renowacji budynków przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 9 lutego 2022 r. stanowi strategię, o której mowa w art. 39a ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 9. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projektowana ustawa w zakresie swojej regulacji:

- wdraża dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, z późn. zm.¹⁾), która została zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 156 z 19.6.2018, str. 75), zwaną dalej „dyrektywą 2010/31/UE”, do krajowego porządku prawnego,
- służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.²⁾), jak również ma na celu poprawę skuteczności obecnego systemu oceny efektywności energetycznej budynków w Polsce.

Niniejsza ustawa wdraża przepisy dyrektywy 2010/31/UE w zakresie wprowadzonych w niej zmian dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. dotyczące:

- długoterminowej strategii renowacji budynków,
- udostępniania do celów statystycznych i badawczych, a także właścicielowi budynku, co najmniej zagregowanych, zanonimizowanych danych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej,
- wyposażenia budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania,
- przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.

¹⁾ Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1.

Projektowane przepisy w zakresie poprawy istniejących mechanizmów już wcześniej wdrożonej dyrektywy 2010/31/UE dotyczą kwestii:

- braku obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),
- braku skutecznych mechanizmów gwarantujących przekazywanie świadectw charakterystyki energetycznej w związku ze sprzedażą lub wynajmem budynków lub części budynków (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),
- uzależnienia obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji od dokonania zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną (vide art. 14 oraz art. 15 dyrektywy 2010/31/UE),
- doprecyzowania regulacji dotyczących weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (vide art. 18 dyrektywy 2010/31/UE),
- umożliwienia funkcjonowania świadectw charakterystyki energetycznej budynków/części budynków oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji również w postaci elektronicznej (vide art. 12 ust. 1 lit. a, art. 12 ust. 2, art. 17 oraz art. 18 dyrektywy 2010/31/UE); umożliwienia powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w Centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków (vide art. 12 ust. 1 oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE).

Wprowadzenie powyższych rozwiązań odbywa się przez nowelizację:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497),
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.).

Zmiany w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków

Zmiana w art. 1 pkt 1 projektu ustawy ma na celu nowelizację odnośnika nr 1.

Zmiana w art. 1 pkt 2 projektu ustawy ma na celu dostosowanie aktualnie obowiązujących przepisów do zmian wynikających z art. 1 pkt 6 projektu ustawy, a także uwzględnienie przy

umieszczaniu kopii świadectwa charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu również wydruku świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej.

Zmiana w art. 1 pkt 3 projektu ustawy ma na celu umożliwienie przekazania przez osobę uprawnioną do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie świadectwa dokumentu zarówno w formie papierowej, tak jak ma to miejsce w chwili obecnej, jak i w formie elektronicznej, opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej. Projektowany przepis wpisuje się w politykę Rządu RP mającą na celu wprowadzenie ułatwień i usprawnień w obszarze usług m.in. przez cyfryzację i digitalizację prowadzonych procedur.

Zmiana w art. 1 pkt 4 projektu ustawy ma na celu dostosowanie aktualnie obowiązujących przepisów do zmian wynikających z art. 1 pkt 6 projektu ustawy, a także uwzględnienie możliwości przekazania właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osobie, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, kopii świadectwa charakterystyki energetycznej w formie papierowej lub w formie wydruku świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej.

Zmiana w art. 1 pkt 5 projektu ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w których osoby uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków przekazują swoim zleceniodawcom quasi „świadectwa”, które jednak świadectwami spełniającymi wymogi ustawy nie są, gdyż nie zostały sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, prowadzony przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, jest jedynym środowiskiem, w którym sporządzone dokumenty mogą być określone jako świadectwa charakterystyki energetycznej.

Zmiany zawarte w art. 1 pkt 6 projektu mają na celu usprawnienie i wzmocnienie obecnego mechanizmu, którego rolą jest zabezpieczanie interesu nabywców nieruchomości w zakresie otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanego budynku lub lokalu w związku z zawieraną umową, a w przypadku najemcy – otrzymania kopii takiego świadectwa przy zawarciu umowy najmu. W ocenie projektodawcy obecny mechanizm nie jest dostatecznie skuteczny. Aktualnie w sytuacji nieprzekazania wymaganego prawem dokumentu nabywca lub najemca może najpierw pisemnie wezwać zbywcę lub wynajmującego do wywiązania się z ciążącego na nim obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej (albo jego

kopii – w przypadku najmu), a w razie braku reakcji ze strony zbywcy lub wynajmującego, sporządzić świadectwo charakterystyki energetycznej na ich koszt. Wskazać jednakże należy, że skorzystanie z przedmiotowej procedury w ostateczności zakłada konieczność udziału uprawnionego w postępowaniu przed sądem powszechnym w charakterze powoda. Mechanizm taki może skutecznie zniechęcać nabywców i najemców do zlecania sporządzania świadectw na koszt zbywców i wynajmujących. Projektowane zmiany polegają na uwzględnieniu podczas dokonywania czynności notarialnej informacji o spełnieniu wymogu wynikającego z ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, polegającego na przekazaniu przez zbywcę świadectwa charakterystyki energetycznej nabywcy. Jednocześnie należy podkreślić, że wymóg jest spełniony wyłącznie, gdy świadectwo charakterystyki energetycznej jest świadectwem w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, tj. zostało sporządzone w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków, a następnie z niego wygenerowane, oraz termin ważności świadectwa jest późniejszy niż dzień dokonania czynności notarialnej. W związku z tym przedmiotowa nowelizacja zakłada upublicznienie części informacji zawartych w centralnym rejestrze dotyczących wszystkich świadectw w nim sporządzonych, obejmujących numer świadectwa, datę sporządzenia i termin ważności. W projekcie wskazano, że notariusz odnotowuje w akcie notarialnym fakt przekazania świadectwa przez podmiot obowiązany do jego przekazania, a przypadku jego nieprzekazania, notariusz poucza o karze grzywny za brak przekazania dokumentu przy dokonywaniu czynności notarialnej. Projektowany przepis ma za zadanie wskazać konieczność przekazywania nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej, jeżeli przedmiotem umowy jest zbycie prawa własności budynku lub części budynku lub zbycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, w chwili dokonywania czynności notarialnych, jak również obliuguje notariusza do odnotowania tego faktu. W projektowanym przepisie doprecyzowano również aktualną regulację, wskazując jednoznacznie, że jeżeli przedmiotem transakcji jest budynek, to przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej powinno dotyczyć tego budynku, a jeżeli przedmiotem transakcji jest część budynku (np. lokal), to świadectwo powinno dotyczyć danej części budynku (tj. lokalu), a nie całego budynku. Wprowadzenie czytelnego uregulowania pozwoli wyeliminować sytuacje, w których sprzedający przekazywał nabywcy świadectwo charakterystyki energetycznej całego budynku, zamiast świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanej części budynku (lokalu mieszkalnego). Ponadto w projektowanym przepisie uszczegółowiono formę przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej przy zawarciu umowy najmu

przez wskazanie, że może to być kopia świadectwa przekazanego w formie papierowej albo wydruk świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej.

Zmiana w art. 1 pkt 7 projektu ma na celu dostosowanie aktualnie obowiązujących przepisów do zmian wynikających z art. 1 pkt 5 projektu ustawy, a także dotyczy uwzględnienia przy umieszczaniu kopii świadectwa charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu również wydruku świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej.

Ponadto zmiana wprowadzona w art. 1 pkt 7 polega na dodaniu w art. 13 obowiązującej ustawy wskaźników charakterystyki energetycznej, które należy podawać w ogłoszeniach lub reklamach o zbyciu lub najmie budynku lub jego części, w przypadku gdy dla budynku zostało już sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej.

Należy zauważyć, że świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera dane takie jak: wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkowa wielkość emisji CO₂. Dla użytkownika wskaźnik dotyczący rocznego zapotrzebowania na energię końcową ma najistotniejsze znaczenie, ponieważ określa, jakie będzie zapotrzebowanie na energię w celu prawidłowej eksploatacji i użytkowania, ale co najważniejsze – kosztów utrzymania budynku/lokalu.

Nałożenie obowiązku podawania w treści ogłoszeń lub reklam dotyczących zbycia lub najmu budynku lub lokalu mieszkalnego informacji ze świadectwa charakterystyki energetycznej ma na celu budowanie świadomości społecznej i dążenia do wznoszenia budynków o jak najwyższych parametrach cieplnych, zastosowania w budynkach rozwiązań technicznych mających wpływ na oszczędność energii i izolacyjności cieplnej, co w konsekwencji przyczyni się do znaczących oszczędności energii i zmniejszenia kosztów eksploatacji budynków. Lepsza jakość materiałów spowoduje oszczędności konsumentów w trakcie eksploatacji budynków.

Zmniejszy się zapotrzebowanie budynków na ciepło do ogrzewania, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia i oświetlenia; tym samym przyczyni się do zmniejszenia rachunków związanych z kosztami utrzymania. Zapewnienie wyższej efektywności energetycznej ma przełożenie na polepszenie standardu samych budynków, dzięki czemu również wpływa na komfort użytkowania i przebywania w takich budynkach. Prawidłowo zaprojektowany i wybudowany budynek energooszczędny to inwestycja, która przynosi

wymierne rezultaty właśnie dzięki obniżeniu zapotrzebowania na energię, a przez to również prowadzi do zmniejszenia kosztów na późniejszym etapie jego eksploatacji oraz wywiera pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza.

Wszystkie te informacje mają o tyle istotne znaczenie dla odbiorcy, że pozwolą na porównanie budynków/lokalii i wpływu wywieranego przez nie na otoczenie. Odbiorcy są coraz bardziej świadomi i taka informacja stanowić będzie dla nich cenne źródło wiedzy.

Zmiana w art. 1 pkt 8 polega na wskazaniu regulacji, która wprost stanowi, że aby sporządzać świadectwa charakterystyki energetycznej, należy być wpisanym do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw.

Przez zmianę wskazaną w art. 1 pkt 9 uszczegółowiono, że do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej może zostać wpisana osoba spełniająca odpowiednie wymagania.

Przez zmianę wskazaną w art. 1 pkt 10 projektu ustawy uszczegółowiono cel podania adresu poczty elektronicznej we wniosku o wpis do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej, co podyktowane jest faktem, że zgodnie z art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza się z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Wskazać należy, że dostęp do tego systemu odbywa się za pomocą adresu poczty elektronicznej, na który przesyłany jest link aktywacyjny do konta i dopiero po jego aktywacji osoba uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest wykaz. Należy wyjaśnić, że brak jest innej możliwości przekazania linku aktywacyjnego do systemu teleinformatycznego niż na wskazany przy składaniu wniosku adres poczty elektronicznej lub przekazany odrębnie, po wpisaniu do wykazu. Nie jest możliwym przekazywanie linku w formie papierowej, ponieważ łączyłoby się to z koniecznością ręcznego przepisywania długiego ciągu znaków w przeglądarce internetowej, co obarczone byłoby błędami i stwarzało problemy dla użytkowników. Z uwagi na elektronizację procesu przekazanie linku może nastąpić jedynie w formie elektronicznej. Otrzymanie tego linku jest jedynym skutecznym i adekwatnym sposobem uzyskania dostępu do systemu determinującego możliwość wykonywania czynności przez osoby, które spełniły ustawowe warunki uprawniające do ich wykonywania. W celu ułatwienia i skrócenia procedury uzyskania dostępu do systemu teleinformatycznego, adres poczty elektronicznej można podać już na etapie wniosku o wpis do wykazu, niemniej jednak,

w przypadku niewskazania tego adresu, możliwe jest jego podanie na późniejszym etapie, już po wpisaniu do wykazu, po wezwaniu przez organ do wskazania przez osobę wpisaną do wykazu adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.

Zmiana w art. 1 pkt 11 projektu ustawy stanowi podstawę do wydania decyzji o wykreśleniu osoby uprawnionej z wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej w sytuacji powzięcia informacji o przekazaniu osobie lub podmiotowi dokumentu sporządzonego niezgodnie z przepisem art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (dokumentu niebędącego świadectwem charakterystyki energetycznej). Przedmiotowa zmiana ma dodatkowo wzmocnić działania zapobiegające wprowadzaniu w błąd notariuszy, nabywców oraz najemców nieruchomości otrzymujących dokumenty, które nie są świadectwami charakterystyki energetycznej w rozumieniu ww. ustawy.

Zmiana wprowadzona w art. 1 pkt 12 projektu ustawy ma na celu uniemożliwienie uzyskania ponownego wpisu do wykazu osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej osobom, które utraciły uprawnienia po raz drugi w wyniku:

- weryfikacji sporządzonych świadectw charakterystyki energetycznej pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej,
- sporządzenia dokumentu niezgodnie z przepisem art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (tj. dokumentu niebędącego świadectwem charakterystyki energetycznej) i przekazania go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.

Zmiana ta jest bezpośrednio związana z koniecznością zapewnienia sporządzania ww. dokumentów o odpowiedniej jakości merytorycznej.

Zmiana wprowadzona przez art. 1 pkt 13 projektu ustawy stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących przeprowadzania okresowych kontroli źródeł ciepła niewymienionych w art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków oraz wprowadzenia kontroli dla połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji oraz systemów klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji.

Należy zauważyć, że obowiązujące przepisy dotyczą kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy większej niż 12 kW, natomiast projektowane przepisy wprowadzają dodatkowo obowiązek kontroli systemów ogrzewania oraz połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz dla połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o mocy chłodniczej ponad 70 kW.

Nowelizacja zmienia obecne brzmienie przepisu art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, zgodnie z którym nie dokonuje się ponownej kontroli systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub systemu klimatyzacji i wentylacji oraz połączonych systemów, w których od ostatniej takiej kontroli nie dokonano zmian mających wpływ na charakterystykę energetyczną budynku.

Ponadto przez zmianę tę ustanawia się katalog wyłączeń w zakresie dokonywania kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji m.in. w przypadku zastosowania w budynku zaawansowanych systemów automatyki i sterowania.

Zgodnie bowiem z art. 14 dyrektywy 2010/31/UE państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości źródła ciepła, jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub zmian w zakresie wymogów grzewczych budynku (analogiczne postanowienie w odniesieniu do przeglądu systemu klimatyzacji zawarte jest w art. 15 dyrektywy 2010/31/UE).

Należy dodatkowo podkreślić, że właściwie działający system regularnych kontroli systemów ogrzewania pozwala na identyfikację niewłaściwie działających systemów oraz na podjęcie na odpowiednim etapie działań naprawczych wobec tychże systemów, co sprawia, że środki wykorzystane na przeprowadzanie regularnych kontroli pozwolą na ograniczenie sytuacji, w której działania naprawcze wobec przedmiotowych systemów kosztować będą wielokrotnie więcej, aniżeli ich regularna kontrola i bieżące wprowadzanie działań naprawczych. Wartością dodaną będzie wsparcie działań przyczyniających się do poprawy jakości powietrza.

Zmiana wprowadzona przez art. 1 pkt 14 projektu ustawy jest analogiczna do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 8 i 9 projektowanej ustawy.

Ponadto zmiana polega na wskazaniu regulacji, która wprost stanowi, że aby dokonywać kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, należy być wpisanym do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji. Uszczegółowiono

również zapis, że aby złożyć wniosek o wpis do wykazu osób uprawnionych do dokonywania kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, należy posiadać odpowiednie uprawnienia.

Zmiana w art. 1 pkt 15 projektu jest analogiczną do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 11 projektowanej ustawy. Zmianą tą projektodawca umożliwia ministrowi właściwemu do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa wydanie decyzji w sprawie wykreślenia osoby uprawnionej z wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji w sytuacji powzięcia informacji o przekazaniu dokumentu sporządzonego niezgodnie z przepisem art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (dokumentu niebędącego protokołem z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji).

Zmiana w art. 1 pkt 16 projektu jest analogiczna do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 12 projektowanej ustawy. Uniemożliwi ona uzyskanie ponownego wpisu do wykazu osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji osobom, które utraciły uprawnienia po raz drugi w wyniku:

- weryfikacji sporządzonych protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji pod kątem prawidłowości rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej,
- sporządzenia dokumentu niezgodnie z przepisem art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (dokumentu niebędącego protokołem z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji) i przekazania go zlecającemu przeprowadzenie kontroli jako protokołu z kontroli.

Zmiana w art. 1 pkt 17 projektu jest analogiczna do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 3 projektowanej ustawy. Projektodawca umożliwia przekazanie przez osobę uprawnioną do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji podmiotowi, który zlecił wykonanie dokumentu, zarówno w formie papierowej, tak jak ma to miejsce w chwili obecnej, jak i w formie elektronicznej, opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Zmiana w art. 1 pkt 18 projektu jest analogiczna do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 5 projektowanej ustawy i odnosi się do protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.

Zmiana w art. 1 pkt 19 projektu zakłada upublicznienie podstawowych informacji związanych z wykazem świadectw charakterystyki energetycznej sporządzonych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Udostępnienie ww. danych z rejestru ma na celu umożliwienie każdemu zainteresowanemu zweryfikowanie autentyczności posiadanego świadectwa. Dzięki upublicznieniu podstawowych danych możliwa będzie również weryfikacja przez notariusza świadectwa charakterystyki energetycznej przekazywanego podczas transakcji dotyczących przeniesienia praw do budynku czy lokalu.

Zmiana w art. 1 pkt 20 projektu precyzuje zakres informacji publikowanych w związku ze zmianą, o której mowa w art. 1 pkt 19 projektu ustawy.

Zmiana w art. 1 pkt 21 projektu jest analogiczna do zmiany wprowadzanej przez art. 1 pkt 10 projektowanej ustawy.

Zmiana w art. 1 pkt 22 projektu zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa do opracowania projektu długoterminowej strategii renowacji budynków służącej wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, oraz określa szczegółowy zakres tejże strategii, co stanowi bezpośrednią implementację przepisów dyrektywy 2010/31/UE.

Zmiana w art. 1 pkt 23 projektu zakłada penalizację przekazania osobie lub podmiotowi, który zlecił wykonanie dokumentu, jako świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji dokumentu, który takim świadectwem albo protokołem z kontroli systemów nie jest. Ponadto projektowana zmiana zakłada wprowadzenie kar za nieprzekazanie świadectwa charakterystyki energetycznej nabywcy albo najemcy. Wskazano również, że karze podlegać będą również osoby działające w imieniu osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki nieposiadającej osobowości prawnej.

Zmiana w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane

Zmiana w art. 2 projektu polega de facto na przywróceniu regulacji obowiązującej do dnia 9 marca 2015 r., to jest do dnia wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.

W ramach uproszczenia procedur budowlanych zniesiony został wówczas obowiązek załączenia przez inwestora świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie.

Należy zwrócić uwagę, że w chwili obecnej w przypadku tzw. „budownictwa na własne potrzeby” informacja dotycząca charakterystyki energetycznej stanowi jedynie element projektu technicznego.

Obowiązek dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku przekazanego w postaci papierowej albo wydruku świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie odnosi się do wszystkich budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, również do tych wybudowanych na podstawie projektów budowlanych zatwierdzonych decyzjami o pozwoleniu na budowę po dniu 19 września 2020 r. Wskazać bowiem należy, że projekt techniczny, jako część projektu budowlanego, został wprowadzony ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 471, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 19 września 2020 r.

Obowiązek dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci papierowej albo wydruku świadectwa przekazanego w postaci elektronicznej odnosi się również do budynków wybudowanych na podstawie projektów budowlanych zatwierdzonych decyzjami przed 19 września 2020 r., kiedy nie było jeszcze obowiązku dołączenia projektu technicznego.

Projektowana zmiana przepisów wyjaśni jednoznacznie pojawiające się wątpliwości odnośnie do prawidłowego wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE w zakresie postanowień art. 12, zgodnie z którym: państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy.

W art. 3 wprowadzono przepis dotyczący obowiązku instalacji, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., w stosownych przypadkach, w budynkach wyposażonych w duże systemy ogrzewania, klimatyzacji, połączone systemy ogrzewania i wentylacji lub klimatyzacji i wentylacji systemów automatyki i sterowania dla budynków. Ponadto wskazano sposoby oceny

zasadności tego montażu od strony technicznej i ekonomicznej w celu zapewnienia stosowania optymalnych rozwiązań w użytkowanych budynkach.

Projektowana zmiana stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących wyposażenia części budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Systemy te powinny umożliwiać m.in. monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii w budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej. Wskazać należy, że stosowanie wysoko zaawansowanych systemów automatyki i sterowania w budynkach może stanowić istotny czynnik mający wpływ na poprawę komfortu użytkowania budynku, ale przede wszystkim na istotne zmniejszenie zużycia energii w tychże budynkach, w szczególności przez samoczynną reakcję na zmiany środowiska wewnątrz i na zewnątrz budynku. Zastosowanie tych systemów, szczególnie w przypadku budynków wyposażonych w największe systemy ogrzewania, klimatyzacji, połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji, ze względu na efekt skali może stanowić, pomimo niezbędnych początkowych kosztów inwestycyjnych, wysoce opłacalną inwestycję, spłacaną z oszczędności uzyskanych w wyniku zmniejszenia zużycia energii w budynku. Ponadto, w związku z art. 1 pkt 12 projektu ustawy, zwalnia się budynki wyposażone w te systemy z obowiązku przeprowadzania w nich kontroli systemów ogrzewania oraz klimatyzacji, co stanowić może dodatkową zachętę do stosowania tych systemów.

W opinii projektodawcy najwłaściwszą pod względem kompetencji osobą do przeprowadzenia oceny, z technicznego punktu widzenia, w zakresie możliwości wyposażenia budynków, w systemy automatyki i sterowania dla budynków, o których mowa powyżej, jest osoba posiadająca uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności.

W art. 4 zawarto przepis przejściowy wskazujący na zakres stosowania wprowadzanych przepisów w odniesieniu do ogłoszeń i reklam, o których mowa w art. 13 ustawy zmienianej w art. 1 projektu ustawy.

W art. 5 sformułowano przepis przejściowy wskazujący na zakres stosowania wprowadzanych przepisów w odniesieniu do wniosków, o których mowa w art. 22 i art. 27 ustawy zmienianej w art. 1 projektu ustawy.

Ponadto w art. 6 wskazano, kiedy należy przeprowadzić kontrole, o których mowa w art. 23 ustawy zmienianej w art. 1 projektu ustawy.

W art. 7 zawarto przepis przejściowy wskazujący na zakres stosowania wprowadzanych przepisów w odniesieniu do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, o których mowa w art. 57 ustawy – Prawo budowlane, zmienianej w art. 2 projektu ustawy.

W art. 8 wskazano, że Długoterminowa strategia renowacji budynków przyjęta uchwałą nr 23/2022 Rady Ministrów w dniu 9 lutego 2022 r. stanowi strategię, o której mowa w art. 39a ustawy zmienianej w art. 1. Jest to przepis dostosowujący rozstrzygający o relacji przyjętej już strategii do projektu ustawy.

W art. 9 wskazano termin wejścia w życie projektowanej ustawy. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia. Vacatio legis ma zapewnić odpowiedni czas na zapoznanie się z nowymi przepisami i dostosowanie do nich podmiotów, na które będzie oddziaływać ustawa. Ponadto wydłużony okres między publikacją ustawy a jej wejściem w życie pozwoli na dokonanie przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa stosownych zmian wynikających z nowych przepisów, m.in. w zakresie dostosowania centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków do zmian wynikających z ustawy, jak również nowelizacji aktów wykonawczych do ustawy.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu przepisów tego rozporządzenia.

Projekt nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Przedmiotowa regulacja nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Ustawa o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Waldemar Buda – Minister Rozwoju i Technologii Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Barbara Oskwarek – Departament Gospodarki Niskoemisyjnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii tel. (22) 411 99 25, adres e-mail: Barbara.Oskwarek@mrit.gov.pl Tomasz Gałązka – Departament Gospodarki Niskoemisyjnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii tel. (22) 411 91 51, adres e-mail: Tomasz.Galazka@mrit.gov.pl Barbara Wąsowska – Departament Gospodarki Niskoemisyjnej, Ministerstwo Rozwoju i Technologii tel. (22) 411 97 36, adres e-mail: Barbara.Wasowska@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 11.07.2022 r. Źródło Prawo UE Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1) Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów UC82
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Potrzeba wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497) wynika z konieczności wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków, która została zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 156 z 19.6.2018, str. 75), zwanej dalej „dyrektywą 2010/31/UE”, do krajowego porządku prawnego, służy stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.), jak również wynika z konieczności poprawy skuteczności obecnego systemu oceny efektywności energetycznej budynków w Polsce.

W projekcie ustawy zostały wprowadzone również zmiany korygujące istniejące mechanizmy w obszarze sporządzania i przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub systemów klimatyzacji, w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania wymogów wynikających z dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.

Należy bowiem podkreślić, że obowiązujące obecnie przepisy krajowe w przeszłości budziły wątpliwości służb Komisji Europejskiej w zakresie pełnego wdrożenia postanowień dyrektywy 2010/31/UE. Przeciwko Polsce było prowadzone postępowanie nieformalne w systemie EU-Pilot (sprawa 7186/14/ENER) oraz postępowania formalne Komisji (sprawa nr 2012/0390 oraz 2016/4076). Dotychczas udawało się skutecznie wyjaśnić zgłaszane wątpliwości, niemniej jednak, w opinii wnioskodawcy, brak zmian obecnych przepisów krajowych w omawianym obszarze może w dłuższej perspektywie czasowej narazić Polskę na zarzut niepełnego wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE.

Niniejszy projekt wdraża przepisy dyrektywy 2010/31/UE w zakresie:

- długoterminowej strategii renowacji budynków,
- udostępniania do celów statystycznych i badawczych, a także właścicielowi budynku, co najmniej zagregowanych, zanonimizowanych danych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej,
- wyposażenia budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania,
- przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.

W projekcie ustawy wprowadza się również zmiany korygujące istniejące mechanizmy (wprowadzone przez wdrożenie dyrektywy 2010/31/UE), w szczególności w obszarze:

- sporządzania i przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub systemów klimatyzacji,
- weryfikacji pod kątem prawidłowości i rzetelności sporządzenia ww. świadectw i protokołów,
- efektywnego systemu informowania nabywców i najemców nieruchomości o charakterystyce energetycznej budynków.

Kwestie wymagające interwencji legislacyjnej dotyczą:

- 1) braku obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),

- 2) braku skutecznych mechanizmów gwarantujących przekazywanie świadectw charakterystyki energetycznej w związku ze sprzedażą lub wynajmem budynków lub części budynków (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),
- 3) uzależnienia obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji od dokonania zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną (vide art. 14 oraz art. 15 dyrektywy 2010/31/UE),
- 4) doprecyzowania regulacji dotyczących weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (vide art. 18 dyrektywy 2010/31/UE),
- 5) umożliwienia funkcjonowania świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji również w postaci elektronicznej (vide art. 12 ust. 1 lit. a, art. 12 ust. 2, art. 17 oraz art. 18 dyrektywy 2010/31/UE); umożliwienia powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków, zwanym dalej „CHEB” (vide art. 12 ust. 1 oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE).

Potwierdzeniem konieczności podjęcia działań legislacyjnych w powyższych obszarach są sygnały wpływające do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ze strony przedstawicieli środowiska naukowego, eksperckiego oraz branżowego, jak również wnioski płynące ze współpracy międzynarodowej ówczesnego Ministra Inwestycji i Rozwoju (m.in. w ramach Concerted Action, czyli projektu powstałego w 2005 r. z inicjatywy państw członkowskich i Komisji Europejskiej, którego zadaniem jest stworzenie możliwości wymiany między państwami członkowskimi informacji i doświadczeń wynikających z wdrożenia dyrektyw 2002/91/WE oraz 2010/31/UE).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W odniesieniu do koniecznych zmian niezbędnych do przeprowadzenia prawidłowej implementacji dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego wskazać należy na zasadność podjęcia następujących działań:

- dotyczących strategii wspierania renowacji budynków. Zgodnie z projektem ustawy projekt długoterminowej strategii przygotowuje minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, na podstawie upoważnienia określonego w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, zwanej dalej „ustawą ucheb”,
- zmiany w przepisach ustawy ucheb dotyczące wymagań w zakresie kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji, rozszerzające zakres systemów objętych obowiązkiem kontroli,
- umożliwienie powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w CHEB,
- wprowadzenie obowiązku montażu w określonych budynkach systemów automatyki i sterowania, zgodnie z postanowieniami dyrektywy.

Projektowany art. 39a ustawy ucheb (art. 1 pkt 21 projektu) zawiera upoważnienie do wydania oraz określenia zakresu strategii, której projekt przygotowuje minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, jak również określa sposób przyjęcia strategii. W projektowanym upoważnieniu wskazany został zakres przygotowywanej strategii, który będzie tożsamy z zakresem wskazanym w art. 2a dyrektywy 2010/31/UE. Projektowana zmiana spowoduje dodatkowe obciążenia dla ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, między innymi w związku z realizacją zadania polegającego na opracowaniu kolejnej wersji dokumentu strategii renowacji budynków, sprawozdań i aktualizacji. Projektowana zmiana wynika z rozszerzonego zakresu strategii, konieczności przeprowadzenia konsultacji publicznych określonych w dyrektywie 2010/31/UE, a także z prac prowadzonych przez ministra właściwego do spraw energii nad zintegrowanym krajowym planem w dziedzinie energii i klimatu.

Modyfikacja przepisów dotyczących kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji w zakresie objęcia obowiązkiem okresowych kontroli połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji spowoduje nieznaczne zwiększenie liczby systemów podlegających obowiązkowi kontroli. Należy zauważyć, że obowiązujące przepisy dotyczą kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy większej niż 12 kW, natomiast projektowane przepisy wprowadzają dodatkowo obowiązek kontroli systemów ogrzewania oraz połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz dla połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o mocy ponad 70 kW. Oznacza to, że istniejące przepisy są bardziej restrykcyjne niż te, które są wprowadzane projektowaną zmianą ustawy. Należy się spodziewać, iż zmiany te będą nieznacznie odczuwalne dla właścicieli i zarządców budynków, w tym będących jednostkami sektora finansów publicznych. Biorąc powyższe pod uwagę oraz uwzględniając relatywnie niskie koszty jednostkowe przeprowadzenia takiej kontroli, ewentualny skutek finansowy dla właścicieli i zarządców budynków (w tym dla sektora finansów publicznych) uznać należy za pomijalny.

Projektowana ustawa zakłada powiązanie ww. prac legislacyjnych związanych z obowiązkiem transpozycji części postanowień dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego z działaniami legislacyjnymi mającymi na celu zapewnienie właściwego stosowania obowiązujących już przepisów implementujących dyrektywę 2010/31/UE.

Projektowane przepisy w zakresie poprawy istniejących mechanizmów dotyczą kwestii:

- 1) braku obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),
- 2) braku skutecznych mechanizmów gwarantujących przekazywanie świadectw charakterystyki energetycznej w związku ze sprzedażą lub wynajmem budynków lub części budynków (vide art. 12 ust. 1 lit. a oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE),
- 3) uzależnienia obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji od dokonania zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną (vide art. 14 oraz art. 15 dyrektywy 2010/31/UE),
- 4) doprecyzowania regulacji dotyczących weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (vide art. 18 dyrektywy 2010/31/UE),
- 5) umożliwienia funkcjonowania świadectw charakterystyki energetycznej budynków/części budynków oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji również w postaci elektronicznej (vide art. 12 ust. 1 lit. a, art. 12 ust. 2, art. 17 oraz art. 18 dyrektywy 2010/31/UE); umożliwienia powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w CHEB (vide art. 12 ust. 1 oraz art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE).

Ad 1.

W celu rozwiązania problemu zdefiniowanego w punkcie 1 planuje się dokonanie zmiany art. 57 ustawy z 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.), polegającej *de facto* na przywróceniu regulacji obowiązującej do 9 marca 2015 r. (dnia wejścia w życie przepisów ustawy ucheb). W ramach uproszczenia procedur budowlanych zniesiony został wówczas obowiązek załączenia przez inwestora świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie.

Zmiana przepisów dokonana w 2015 r. w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane skutkowałą licznymi wątpliwościami ze strony służb Komisji Europejskiej odnośnie do prawidłowego wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE w zakresie postanowień art. 12, zgodnie z którym:

Państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy.

Należy zwrócić uwagę, że w chwili obecnej w przypadku tzw. „budownictwa na własne potrzeby” informacja dotycząca charakterystyki energetycznej stanowi jedynie element projektu technicznego.

Obowiązek dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie odnosi się do wszystkich budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy ucheb, również do tych wybudowanych na podstawie projektów budowlanych zatwierdzonych decyzjami o pozwoleniu na budowę po dniu 19 września 2020 r. Wskazać bowiem należy, że projekt techniczny, jako część projektu budowlanego, został wprowadzony ustawą z dnia 13 lutego 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 471, z późn. zm.), która weszła w życie z dniem 19 września 2020 r.

Obowiązek dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej odnosi się również do budynków wybudowanych na podstawie projektów budowlanych zatwierdzonych decyzjami przed dniem 19 września 2020 r., kiedy nie obowiązywał jeszcze projekt techniczny.

Szacuje się, że skutkiem finansowym przywrócenia obowiązku załączania świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie będzie wzrost kosztów inwestycji (w zależności od stopnia skomplikowania rozwiązań konstrukcyjnych oraz instalacyjnych zastosowanych w budynku) rzędu 300 zł (w przypadku budynku jednorodzinnego lub mieszkania w budynku wielorodzinnym) oraz 1000 zł (w przypadku budynku wielorodzinnego, budynku użyteczności publicznej, budynku przemysłowego, magazynowego, gospodarczo-inwentarskiego).

Ad 2.

Problem określony w punkcie 2 zdefiniowany został na podstawie analizy własnej, opierającej się na korelacji liczby transakcji sprzedaży na rynku nieruchomości w danym roku (w oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego) z liczbą świadectw charakterystyki energetycznej sporządzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy ucheb (w oparciu o informacje z CHEB).

W roku 2019 odnotowano niemal 270 000 transakcji sprzedaży lokali oraz sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Jednocześnie liczba świadectw charakterystyki energetycznej sporządzonych z wykorzystaniem CHEB w okresie od dnia 28 sierpnia 2018 r. do 28 września 2020 r. wynosi jedynie 158 683 sztuk. Podkreślenia wymaga fakt, że od dnia uruchomienia przedmiotowego rejestru (9 marca 2015 r.) do dnia 28 września 2020 r. sporządzono w sumie 350 340 świadectw charakterystyki energetycznej. Opisana sytuacja musi budzić uzasadnione wątpliwości co do skuteczności i adekwatności środków przyjętych przez Polskę w celu wypełnienia postanowień art. 12 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE, zgodnie z którymi: *Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wznoszenia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków świadectwo charakterystyki energetycznej lub jego kopię przedstawiano ewentualnemu nowemu najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub nowemu najemcy.*

W ocenie wnioskodawcy przyczyn takiego stanu rzeczy jest kilka. Pierwszą z nich jest obowiązujący mechanizm prawny mający zabezpieczać interes nabywców nieruchomości w zakresie otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej

nabywanego budynku lub lokalu w związku z zawieraną umową, a w przypadku najemcy – otrzymania kopii takiego świadectwa. Obecna regulacja przewiduje, że w sytuacji nieprzekazania wymaganego prawem dokumentu, nabywca lub najemca może najpierw pisemnie wezwać zbywcę lub wynajmującego do wywiązania się z ciążącego na nim obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej (albo jego kopii – w przypadku najmu), a w razie braku reakcji ze strony zbywcy lub wynajmującego, sporządzić świadectwo charakterystyki energetycznej na ich koszt. Wskazać jednakże należy, że skorzystanie z przedmiotowej procedury w ostateczności zakłada konieczność udziału uprawnionego w postępowaniu przed sądem powszechnym w charakterze powoda. Mechanizm taki może skutecznie zniechęcać nabywców i najemców do zlecania sporządzania świadectw na koszt zbywców i wynajmujących.

Drugą z przyczyn jest możliwość zrzeczenia się przez nabywcę lub najemcę nieruchomości prawa do otrzymania świadectwa lub jego kopii. W konsekwencji do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa docierają sygnały o przypadkach, gdy zbywca lub wynajmujący oświadcza, że nie przekaze wymaganego dokumentu, a nabywca lub najemca zgadza się na to. Wobec zgodnych oświadczeń stron umowy nabycia nieruchomości notariusz potwierdzał w akcie notarialnym zaistniały fakt. Obecny przepis art. 11 ust. 4 ustawy ucheb zawiera zakaz zrzeczenia się przez nabywcę i najemcę nieruchomości prawa do pisemnego wezwania zbywcy lub wynajmującego z ciążącego na nich obowiązku.

Trzecią przyczyną jest przekazywanie przez osoby uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej budynków swoim zleceniodawcom *quasi* „świadectw”, które jednak świadectwami nie są, gdyż nie zostały sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Sytuacje takie mogą mieć również miejsce w związku z przekazywaniem tego typu dokumentów nabywcom i najemcom nieruchomości w związku z zawieranymi umowami. Dowodem potwierdzającym istnienie takich praktyk są wnioski uprawnionych podmiotów do ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa o weryfikację dokumentów uchodzących za świadectwa, które okazują się nie być świadectwami charakterystyki energetycznej.

Skala opisanych powyżej zjawisk jest niemożliwa do oszacowania, gdyż ich ujawnienie następuje najczęściej w przypadkowych okolicznościach. Niemniej jednak w celu ich wyeliminowania proponuje się:

- wprowadzenie zakazu zrzeczenia się prawa do otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku w związku z nabyciem nieruchomości oraz kopii takiego świadectwa w związku z najmem nieruchomości,
- wprowadzenie obowiązku zawarcia przez osobę sporządzającą w treści świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oświadczenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, potwierdzającego, że zostało ono sporządzone z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków oraz wygenerowane z tego systemu,
- wskazanie, że świadectwo charakterystyki energetycznej jest przekazywane nabywcy w chwili dokonywania czynności notarialnych. Jednocześnie wprowadza się obowiązek odnotowania w akcie notarialnym faktu przekazania tego świadectwa.

Ponadto wnioskodawca dostrzega konieczność doprecyzowania obecnych regulacji dotyczących przedmiotowej materii przez jednoznaczne wskazanie, że jeżeli przedmiotem umowy jest budynek, to przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej powinno dotyczyć tego budynku, a jeżeli przedmiotem transakcji jest część budynku (np. lokal), to świadectwo powinno dotyczyć danej części budynku (tj. lokalu), a nie całego budynku.

W tym miejscu należy podkreślić, że w przypadku projektowanych zmian nie można mówić o dodatkowych skutkach finansowych, gdyż mają one na celu wyłącznie poprawę obecnie obowiązujących mechanizmów prawnych służących realizacji zobowiązań Polski wynikających z postanowień dyrektywy 2010/31/UE. Zobowiązania te powinny być więc skutecznie realizowane od kilku lat, a planowana nowelizacja nie nakłada nowych zadań na organy administracji publicznej ani na uczestników procesu budowlanego.

Ad 3.

Rozwiązanie problemu zdefiniowanego w punkcie 3 wymaga m.in. zmiany obecnego brzmienia przepisu art. 23 ust. 3 ustawy ucheb, zgodnie z którym *nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, w których od ostatniej takiej kontroli nie dokonano zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną*.

Zgodnie bowiem z postanowieniem art. 14 dyrektywy 2010/31/UE, jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub zmian w zakresie wymogów grzewczych budynku, państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości źródła ciepła (analogiczne postanowienie w odniesieniu do przeglądu systemu klimatyzacji zawarte jest w art. 15 dyrektywy 2010/31/UE).

Zestawienie przepisu krajowego z postanowieniem dyrektywy 2010/31/UE nakazuje poddać w wątpliwość prawidłowość dokonania implementacji. Wyłączenie zawarte w art. 23 ust. 3 ustawy ucheb skutkuje wieloletnim uchylaniem się przez właścicieli lub zarządców budynków od obowiązku okresowej kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji.

Skutkiem wprowadzenia powyższej zmiany będzie niewielki wzrost kosztów utrzymania budynków, w których okresowe kontrole systemów ogrzewania i klimatyzacji nie były przeprowadzane. Szacunkowy koszt jednostkowy przeprowadzenia kontroli systemu ogrzewania w budynku, w zależności od stopnia skomplikowania takiego systemu, wynosi od 500 do

1500 zł. Analogiczny wzrost kosztów utrzymania budynków będzie nieznacznie obciążał budżet państwa, jak również budżety jednostek samorządu terytorialnego. Sumaryczne skutki finansowe dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego zależą od liczby budynków (niepodłączonych do sieci ciepłowniczych) będących własnością odpowiednio Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego spełniających kryteria kwalifikujące je do okresowych kontroli.

Należy zauważyć, że obowiązujące przepisy dotyczą kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy większej niż 12 kW, natomiast projektowane przepisy wprowadzają dodatkowo obowiązek kontroli systemów ogrzewania oraz połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz dla połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o mocy ponad 70 kW. Oznacza to, że istniejące przepisy są bardziej restrykcyjne niż te, które zostaną wprowadzone projektowaną zmianą ustawy. Należy spodziewać się, iż zmiany te będą nieznacznie odczuwalne dla właścicieli i zarządców budynków, w tym będących jednostkami sektora finansów publicznych.

Ze względu na brak dostępnych danych w zakresie systemów ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania i wentylacji oraz systemu klimatyzacji i połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji, brak jest możliwości jednoznacznej oceny bezpośredniego wpływu projektowanej regulacji w ujęciu pieniężnym na sektor finansów publicznych.

Należy w tym miejscu podkreślić, że właściwie działający system regularnych kontroli systemu ogrzewania pozwala na identyfikację niewłaściwie działających systemów ogrzewania oraz na podjęcie na odpowiednim etapie działań naprawczych wobec tychże systemów, co sprawia, że środki wykorzystane na przeprowadzanie regularnych kontroli pozwolą na ograniczenie sytuacji, w której działania naprawcze wobec przedmiotowych systemów kosztować będą wielokrotnie więcej aniżeli ich regularna kontrola i bieżące wprowadzanie działań naprawczych. Wartością dodaną będzie wsparcie działań przyczyniających się do poprawy jakości powietrza.

Ad 4.

Doprecyzowanie regulacji dotyczących weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej, pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej, ma polegać na korekcie dwóch norm znajdujących się w ustawie ucheb. Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoba sporządzająca świadectwa charakterystyki energetycznej obowiązana jest do przechowywania dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, przez okres ważności tego świadectwa, a także do udostępniania tych dokumentów lub danych na żądanie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w przypadku weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej. Z uwagi na brak przepisu zapewniającego realizację tych obowiązków, zaproponowano wprowadzenie sankcji w postaci grzywny za niewywiązywanie się z nich.

Ad. 5.

Projektowane rozwiązanie ma na celu ułatwienie stronom dokonywania czynności związanych z przekazywaniem świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji przez umożliwienie funkcjonowania dokumentów dodatkowo w wersji elektronicznej. Ponadto rozwiązanie umożliwi notariuszom prostą i skuteczną weryfikację faktu przekazania świadectwa oraz ważności świadectw przekazywanych na etapie sporządzania umowy sprzedaży.

Poza omówionymi wyżej najistotniejszymi obszarami wymagającymi interwencji legislacyjnej, dotychczasowe doświadczenia w zakresie funkcjonowania systemu oceny charakterystyki energetycznej w formie świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji wskazują ponadto na konieczność uzupełnienia katalogu zachowań powodujących uruchomienie odpowiedzialności karnej, określonych w obecnym art. 41 ustawy ucheb. Powyższe ma na celu umożliwienie państwu reakcji na niepożądane i szkodliwe zjawiska uniemożliwiające zapewnienie skutecznego funkcjonowania wspomnianego systemu oceny charakterystyki energetycznej. Skutecznie działający system jest bowiem gwarancją właściwego wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego. Dlatego też art. 27 dyrektywy 2010/31/UE zobowiązuje państwa członkowskie do opracowania systemu sankcji, stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy dyrektywy 2010/31/UE, i podejmowania wszelkich środków niezbędnych do zapewnienia ich egzekwowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Niezależnie od powyższego należy podkreślić, że skuteczny system informacyjny (prawidłowo sporządzane świadectwa charakterystyki energetycznej oraz protokoły z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji) ma w swym założeniu dawać impuls dla działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków, a polegających m.in. na wymianie nieefektywnych źródeł ogrzewania, poprawie izolacyjności cieplnej przegród czy stosowaniu odnawialnych źródeł energii. Działania takie, szczególnie w odniesieniu do budynków istniejących, stanowią niewątpliwie niezbędne wsparcie w walce z emisją zanieczyszczeń, wpisując się w koncepcje takich programów jak chociażby „Czyste Powietrze”.

Dlatego też zakłada się dodanie w art. 41 ustawy ucheb dodatkowego punktu penalizującego przekazanie jako świadectwa charakterystyki energetycznej (lub protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub klimatyzacji) dokumentu, który takim świadectwem (ani protokołem z kontroli systemów) nie jest. W projekcie wskazano, że notariusz odnotowuje w akcie notarialnym fakt przekazania przez sprzedającego świadectwa, a przypadku jego nieprzekazania, notariusz poucza o karze grzywny za brak przekazania dokumentu przy dokonywaniu czynności notarialnej.

Zmiana przepisu art. 41 ustawy ucheb nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, jej celem jest bowiem wyłącznie zapewnienie realizacji obowiązków wynikających z przepisów ustawy ucheb oraz zapobieganie działaniom naruszającym przepisy ww. ustawy.

Uchwalenie i wejście w życie projektowanych regulacji wywoła skutki finansowe dla podmiotów oddających nowe budynki do użytkowania. Natomiast dla osób fizycznych i prawnych użytkujących oraz dokonujących przeniesienia własności, zbycia, wynajęcia budynków lub części budynków powyższe przepisy obowiązują już obecnie. Koszty spowodowane będą koniecznością sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej oraz przeprowadzaniem okresowych kontroli w określonych sytuacjach.

Poniesione koszty mają być rekompensowane przez korzyści polegające na stworzeniu mechanizmów mających na celu wznoszenie budynków efektywnych energetycznie, stosowanie nowoczesnych rozwiązań i zapewnienie warunków do poprawy jakości energetycznej budynków istniejących, a także przyczynienie się do wzrostu świadomości związanej z oszczędnością energii w sektorze budowlanym oraz zmniejszenia zużycia energii.

Dodatkowo wskazać należy, że według wiedzy własnej resortu, wynikającej z przytoczonej powyżej współpracy międzynarodowej, w krajach będących członkami Unii Europejskiej od kilku już lat obowiązują z dobrym skutkiem regulacje analogiczne do proponowanych powyżej zmian legislacyjnych.

Wprowadzenie powyższych rozwiązań odbywa się przez nowelizację:

- ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków,
- ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana ustawa ma charakter wdrażający przepisy europejskie do prawa krajowego. Pozostałe kraje członkowskie UE dokonują analogicznych rozwiązań prawnych.

Wskazać należy, że szczególnie w obszarze dotyczącym sporządzania i przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej, czyli kwestii nowelizowanych, poza przepisami implementującymi postanowienia dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego, kraje członkowskie UE stosują o wiele bardziej restrykcyjne rozwiązania.

Jako przykład warto wskazać np. rozwiązania obowiązujące w Irlandii (jak również w kilku innych krajach członkowskich UE), gdzie za sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej oraz protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji osoba uprawniona musi uiścić opłatę (kilkunastu euro). Środki pozyskane w ten sposób są wydatkowane na utrzymanie systemu skutecznej weryfikacji merytorycznej dokumentów obejmującej m.in. osobistą inspekcję w ocenianym budynku oraz wnikliwą analizę sporządzonego dokumentu przez komórkę weryfikacyjną.

Powyższe rozwiązanie pozwala w tych krajach na zapewnienie wysokiej jakości merytorycznej opracowywanych dokumentów.

Należy jednoznacznie podkreślić, że rozwiązania proponowane w przedmiotowej nowelizacji nie wychodzą w żaden sposób ponad poziom działań podejmowanych w innych krajach członkowskich UE i stanowią jedynie powtórzenie najbardziej skutecznych, wśród stosowanych, rozwiązań.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa	1		Wprowadzenie projektowanych regulacji spowoduje zwiększenie zadań realizowanych przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa polegających na konieczności opracowania projektu strategii o zwiększonym zakresie niż dotychczas, jak również konieczność rozwoju centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Projektowane przepisy spowodują zwiększenie liczby wykonywanych świadectw i protokołów, co wiąże się, ze zwiększeniem liczby

			weryfikowanych przez ministra świadectw i protokołów.
Właściciele lub zarządcy budynków lub części budynków: 1) zbywanych na podstawie umowy sprzedaży, 2) zbywanych na podstawie umowy sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu, 3) wynajmowanych, a także nabywcy powyższych nieruchomości.	ok. 318 tys. transakcji obrotu nieruchomościami na przykładzie roku 2019 dla nieruchomości lokalowych i nieruchomości zabudowanych	Główny Urząd Statystyczny	Zapewnienie przekazania należnego nabywcy lub najemcy świadectwa charakterystyki energetycznej.
Osoby uprawnione do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej.	16 069	Dane własne MRiT (dane z rejestru CHEB, styczeń 2021)	Podniesienie jakości merytorycznej sporządzanych świadectw charakterystyki energetycznej.
Osoby uprawnione do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.	1972	Dane własne MRiT (dane z rejestru CHEB, styczeń 2021)	Podniesienie jakości merytorycznej sporządzanych protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.
Właściciele lub zarządcy budynków, w których ma być przeprowadzona kontrola systemu ogrzewania lub klimatyzacji.	3000	Szacunki własne MRiT na podstawie danych z rejestru CHEB. Aktualnie roczny przyrost protokołów to ok. 2000. Szacujemy, że nastąpi przyrost wykonywanych kontroli max. o 1000 protokołów rocznie.	Kontrola systemu ogrzewania lub klimatyzacji w budynku.
Właściciele lub zarządcy budynków niemieszkalnych: 1) z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW, 2) z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW, w których ma być przeprowadzony montaż systemów automatyki i sterowania dla budynków.	500 000	Szacunki własne MRiT na podstawie ogólnej liczby budynków niemieszkalnych, które szacuje się, że będą poddane montażowi systemów automatyki i sterowania.	Montaż systemów automatyki i sterowania dla budynków, jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.

Właściciele lub zarządcy budynków użyteczności publicznej: 1) z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW, 2) z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW, w których ma być przeprowadzony montaż systemów automatyki i sterowania dla budynków.	4200	Szacunki własne MRiT na podstawie ogólnej liczby budynków niemieszkalnych, które szacuje się, że będą poddane montażowi systemów automatyki i sterowania.	Montaż systemów automatyki i sterowania dla budynków, jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia.
Inwestorzy (w tym deweloperzy i inwestorzy indywidualni)	ok. 132 062 budynków oddanych do użytkowania	Główny Urząd Nadzoru Budowlanego (dane z opracowania pt. „Ruch budowlany w 2020 r.”)	Wprowadzenie projektowanych regulacji spowoduje konieczność dołączenia świadectwa charakterystyki energetycznej budynków do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie (nie dotyczy wszystkich budynków oddanych do użytkowania, projekt ustawy przewiduje wyłączenia niektórych grup budynków).
Notariusze	3500	Ministerstwo Sprawiedliwości	Odnotowanie przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej, gdy przedmiotem aktu notarialnego ma być sprzedaż budynku lub części budynku lub zbycie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W 2018 r. ówczesne Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju w ramach prekonsultacji zorganizowało cykl czterech seminariów eksperckich (15 października, 29 października, 5 listopada i 19 listopada), w trakcie których przedstawiciele zainteresowanych i kompetentnych środowisk mieli możliwość zabrania głosu zarówno w zakresie poprawności i skuteczności implementacji postanowień dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego, jak i w zakresie dalszych kierunków rozwoju systemu świadectw charakterystyki energetycznej w Polsce.

W seminariach wzięli udział przedstawiciele ministerstwa zaangażowani w kwestię poprawy efektywności energetycznej budynków, przedstawiciele środowiska naukowego (uczelnie technicznych), eksperckiego (instytuty badawcze, agencje związane z oszczędnością energii) oraz stowarzyszeń branżowych działających w obszarze budownictwa, których wiedza i doświadczenie pozwala na sformułowanie właściwych rekomendacji w przedmiotowym zakresie.

W grudniu 2020 r. ówczesne Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii zwróciło się do przedstawicieli ww. środowisk z prośbą o ponowną ocenę przygotowanych rozwiązań.

Należy podkreślić, że projektowane zmiany są zbieżne z prezentowanymi oczekiwaniami szeroko rozumianego środowiska eksperckiego, co wykazała również ponowna ocena proponowanych rozwiązań w zakresie konieczności wzmocnienia roli świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.

Projekt ustawy został przekazany do konsultacji publicznych w dniu 31 maja 2021 r. do 153 podmiotów, w szczególności ze środowiska branżowego związanego z szeroko rozumianym budownictwem, efektywnością energetyczną budynków oraz organizacji reprezentujących interesy jednostek samorządu terytorialnego, z terminem 21 dni na zgłaszanie uwag. Projekt skierowano do następujących podmiotów:

1. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej – Krajowa Rada;
2. Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości;
3. Korporacja Przedsiębiorców Budowlanych „UNI-BUD”;
4. Stowarzyszenie Architektów Polskich;
5. Polski Związek Pracodawców Budownictwa;
6. Izba Projektowania Budowlanego;
7. Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe;
8. Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych;
9. Polska Izba Budownictwa;
10. Polska Izba Inżynierów Budownictwa – Krajowa Rada;
11. Polska Izba Nieruchomości Komercyjnych;
12. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa;
13. Instytut Techniki Budowlanej;
14. Instytut Gospodarki Nieruchomościami;
15. Polska Federacja Organizacji Zarządców, Administratorów i Właścicieli Nieruchomości;
16. Polska Federacja Rynku Nieruchomości;
17. Polska Korporacja Techniki Sanitarnej, Grzewczej, Gazowej i Klimatyzacji;
18. Polski Związek Firm Deweloperskich;
19. Stowarzyszenie Budowniczych Domów i Mieszkań;
20. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa;
21. Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki;
22. Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.;
23. Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.;
24. Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych;
25. Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego;
26. Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Domów;
27. Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami;
28. Krajowa Organizacja Rzeczników Majątkowych;
29. Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych;
30. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Budowlano-Wykończeniowych;
31. Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych;
32. Polska Izba Gospodarcza Towarzystw Budownictwa Społecznego;
33. Polska Unia Właścicieli Nieruchomości;
34. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych;
35. Stowarzyszenie na Rzecz Systemów Ociepleń;
36. Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych;
37. Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów;
38. Stowarzyszenie Producentów Betonów;
39. Stowarzyszenie Producentów Cementu;
40. Stowarzyszenie Producentów Wełny Mineralnej: Szklanej i Skalnej;
41. Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości na Wynajem „Mieszkarniczak”;
42. Stowarzyszenie Wykonawców Dachów Płaskich i Fasad (DAFA);
43. Stowarzyszenie Urbanistów Polscy;
44. Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU;
45. Towarzystwo Urbanistów Polskich;
46. Związek Polskie Okna i Drzwi;

47. Związek Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa;
48. Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP;
49. Ogólnopolska Izba Gospodarki Nieruchomościami;
50. Polski Klaster Budowlany – Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe;
51. Związek Powiatów Polskich;
52. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
53. Unia Metropolii Polskich;
54. Związek Miast Polskich;
55. Unia Miasteczek Polskich;
56. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
57. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
58. Związek Rzemiosła Polskiego;
59. Izba Pracodawców Polskich;
60. Izba Przemysłowo-Handlowa Inwestorów w Polsce;
61. Kongres Polskiego Biznesu;
62. Krajowa Izba Gospodarcza;
63. Naczelna Organizacja Techniczna;
64. Polskie Towarzystwo Gospodarcze;
65. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl;
66. Polska Rada Biznesu;
67. UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
68. Związek Pracodawców Kłastry Polskie;
69. Stowarzyszenie Producentów Styropianu;
70. Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”;
71. Cech Kominiarzy Polskich;
72. Federacja Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości;
73. Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie”;
74. Korporacja Kominiarzy Polskich SZ;
75. Krajowe Forum Chłodnictwa – Związek Pracodawców;
76. Stowarzyszenie Certyfikatorów i Audytorów Energetycznych;
77. Stowarzyszenie Ekspertów Rynku Nieruchomości;
78. Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
79. Izba Gospodarcza Gazownictwa;
80. Polska Izba Biomasy;
81. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
82. Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła;
83. Polska Rada Pelletu;
84. Polski Komitet Energii Elektrycznej;
85. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej;
86. Polskie Towarzystwo Energetyki Słonecznej – ISES;
87. Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii;
88. Stowarzyszenie Energii Odnawialnej;
89. Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności – im. prof. Krzysztofa Źmijewskiego;
90. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego;
91. Stowarzyszenie Polskich Energetyków;
92. Towarzystwo Obrotu Energią;
93. Fundacja Wszechnicy Budowlanej;
94. Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju;
95. Fundacja WWF Polska;
96. Instytut Ekonomii Środowiska;
97. Instytut Jagielloński;
98. Instytut Rozwoju Miast i Regionów;
99. Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii;

100. Krajowa Rada Notarialna;
101. Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej;
102. Związek Pracodawców „Polskie Szkło”;
103. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
104. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Licencjonowanych Zarządców Nieruchomości „Ekspert”;
105. Polski Związek Producentów i Przetwórców Izolacji;
106. Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce;
107. Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej;
108. Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP;
109. Związek Zawodowy „Budowlani”;
110. Fundacja Habitat for Humanity Poland;
111. Fundacja Nasza Energia;
112. Fundacja Poszanowania Energii;
113. Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych;
114. Polskie Towarzystwo Rzeczoznawców Majątkowych;
115. Polski Związek Pracodawców Prawniczych;
116. Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych „POLONIA”;
117. Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
118. Stowarzyszenie Elektryków Polskich;
119. Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego;
120. Wielkopolska Izba Budownictwa;
121. Polskie Zrzeszenie Lokatorów;
122. Fundacja Blisko;
123. Fundacja Laboratorium Architektury 60+;
124. WiseEuropa – Fundacja Warszawski Instytut Studiów Ekonomicznych i Europejskich;
125. ArCADiasoft Chudzik sp.j.;
126. Stowarzyszenie Polskich Producentów Urządzeń OZE;
127. Danfoss sp. z o.o.;
128. Polskie Forum Klimatyczne;
129. Cech Zdunów Polskich;
130. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kominki i Piece;
131. SYNTHOS S.A.;
132. Business Centre Club;
133. Federacja Przedsiębiorców Polskich;
134. Konfederacja Lewiatan;
135. Pracodawca Rzeczypospolitej Polskiej;
136. Forum Związków Zawodowych;
137. NSZZ Solidarność;
138. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
139. Polski Związek Producentów Farb i Klejów;
140. Polska Izba Ekologii;
141. Synthos Green Energy S.A.;
142. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
143. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
144. PlasticsEurope Polska;
145. Krajowa Izba Klastrow Energii;
146. Polski Związek Producentów i Przetwórców Izolacji Poliuretanowych PUR i PIR „SIPUR”;
147. Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości;
148. Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa;
149. Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej i Silikatów;
150. Polska Federacja Producentów i Dystrybutorów Materiałów Budowlanych;
151. Porozumienie Branżowe Na Rzecz Efektywności Energetycznej POBE;
152. Zrzeszenie Audytorów Energetycznych;

153. Polski Alarm Smogowy.

Projekt ustawy został przekazany do opiniowania w dniu 31 maja 2021 r. do następujących podmiotów:

1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
2. Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad,
4. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
5. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Sąd Najwyższy,
6. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Naczelny Sąd Administracyjny,
7. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego,
9. Prezes Narodowego Banku Polskiego,
10. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia,
11. Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
12. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
13. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,
14. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
15. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
16. Rzecznik Praw Obywatelskich,
17. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
18. Szef Agencji Wywiadu,
19. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
20. Prezes Zarządu Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości.

W ramach opiniowania organizacji projekt ustawy wraz załącznikami skierowano do następujących podmiotów:

1. Prezydent Konfederacji Lewiatan,
2. Prezydent Pracodawców RP,
3. Prezes Związku Pracodawców Business Centre Club,
4. Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
5. Prezes Związku Rzemiosła Polskiego,
6. Przewodniczący Federacji Przedsiębiorców Polskich.

W ramach opiniowania przez związki zawodowe projekt ustawy wraz z załącznikami skierowano do następujących podmiotów:

1. Przewodniczący Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych,
2. Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
3. Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Projekt ustawy wraz załącznikami skierowano również do Rady Dialogu Społecznego.

Projekt ustawy został również przekazany do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W dniu 4.11.2021 r. projekt uzyskał pozytywną opinię Zespołu do Spraw Infrastruktury, Rozwoju Lokalnego, Polityki Regionalnej oraz Środowiska Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, który został upoważniony do wydania wiążącej opinii w imieniu Komisji.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostały przedstawione w raporcie z konsultacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce „Rządowy proces legislacyjny”.

Nie odnotowano zainteresowania pracami nad projektem ustawy w trybie ww. ustawy.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Zadania wynikające z implementowanych przepisów będą realizowane w ramach środków części budżetowych realizujących te zadania. Przyjęcie projektowanych rozwiązań nie będzie powodować dodatkowych skutków finansowych dla sektora finansów publicznych przez odpowiednią alokację dostępnych środków będących w dyspozycji części obsługiwanej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa (część budżetowa 18), bez możliwości ubiegania się o zwiększenie tych środków z budżetu państwa.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W związku z implementacją dyrektywy 2010/31/UE, która została zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej, należy spodziewać się wzrostu liczby osób uprawnionych do sporządzania świadectw i protokołów oraz sporządzanych przez nich świadectw charakterystyki energetycznej i protokołów z kontroli sytemu ogrzewania lub systemów klimatyzacji. Powyższe może spowodować problemy z funkcjonowaniem centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Obecnie rejestr CHEB funkcjonuje od 2015 r. i wymaga prac rozwojowych, unowocześnienia i usprawnienia jego działania. W związku z dokonywaną przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa weryfikacją świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji za pomocą rejestru CHEB konieczne jest zatrudnienie 2 osób, które będą zajmowały się wpisami do wykazów znajdujących się w rejestrze CHEB, będących wsparciem merytorycznym przez komunikację telefoniczną, udzielanie odpowiedzi na wiadomości elektroniczne, jak również stałą weryfikację świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji. Zatrudnieni pracownicy powinni posiadać niezbędną wiedzę ekspercką w zakresie charakterystyki energetycznej budynków. Zatrudnienie dwóch osób odbędzie się w ramach już istniejących etatów oraz limitu wynagrodzeń dla części 18. Dyrektywa przewiduje również szereg nowych obowiązków dla ministra w zakresie aktualizacji, sprawozdawczości i przygotowania nowej strategii renowacji budynków, co prowadzić będzie do dodatkowych obciążeń administracyjnych i tym samym będzie wymagało dodatkowych nakładów finansowych. W związku z powyższym wyliczone zostały szczegółowe koszty dedykowane realizacji dodatkowych zadań związanych z koniecznością wykonania prac rozwojowych, unowocześnienia i usprawnienia działania CHEB, zatrudnienia dwóch pracowników do obsługi tego rejestru oraz dodatkowych obowiązków nałożonych na ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w zakresie długoterminowej strategii renowacji budynków:												
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Razem	
Koszty związane z rozwojem rejestru	0	500 000	500 000	0	0	0	0	0	0	0	0	1 000 000	

	CHEB (w zł)												
	w mln zł	0	0,5	0,5	0	0	0	0	0	0	0	0	1,0
	Koszty osobo we wynag rodzen ie (2 etaty)	0	168 500	192 000	202 000	212 000	222 000	232 000	242 000	252 000	262 000	272 000	2 256 500
	w mln zł		0,17	0,19	0,20	0,21	0,22	0,23	0,24	0,25	0,26	0,27	2,26
	Koszty związ ne z Długot ermino wą strateg ią renow acji budyn ków	0	300 00	200 000	300 000	100 000	100 000	100 000	500 000	0	0	0	1 600 000
	w mln zł	0	0,3	0,2	0,3	0,1	0,1	0,1	0,5	0	0	0	1,6
	RAZE M	0	968 500	892 000	502 000	312 000	322 000	332 000	742 000	252 000	262 000	272 000	4 856 500
	w mln zł		0,97	0,89	0,50	0,31	0,32	0,33	0,74	0,25	0,26	0,27	4,86

Projekt ustawy może mieć pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych ze względu na efektywność wydatkowania środków publicznych na działania związane z termomodernizacją budynków wskazywane w zaleceniach stanowiących element świadectwa charakterystyki energetycznej.

Należy jednocześnie podkreślić, że wiedza dotycząca właściwej realizacji zaleceń w obszarze poprawy charakterystyki energetycznej budynków, zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej, może oprócz bezpośrednich skutków finansowych mieć wpływ na skuteczną lokalizację źródeł zanieczyszczeń powietrza oraz skuteczniejsze zwalczanie szkodliwych praktyk w użytkowaniu kotłów oraz instalacji przemysłowych, jak również wpisywać się w realizację kompleksowej polityki publicznej zapewniającej optymalną ochronę wrażliwych grup społecznych przed „ubóstwem energetycznym”.

Projekt ustawy wprowadza obowiązek załączenia przez inwestora świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie. Ze względu na fakt, że sektor publiczny charakteryzuje się niskim stopniem wznoszenia nowych budynków – zgodnie z opracowaniem Głównego Urzędu Statystycznego pn. „Efekty działalności budowlanej w 2019 r.” – liczba budynków użyteczności publicznej, tj. ogólnodostępnych obiektów kulturalnych, budynków o charakterze edukacyjnym, budynków szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynków kultury fizycznej oddanych do użytkowania w 2019 r. wyniosła 744 – należy wskazać, że wpływ proponowanej zmiany na obciążenia budżetu państwa, jak również budżety jednostek samorządu terytorialnego (przy założeniu średniego kosztu świadectwa charakterystyki energetycznej budynku w wysokości 1000 zł, szacunkowy koszt ich sporządzenia wyniósłby 744 000 zł) jest pomijalny. Należy zaznaczyć, że koszt sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej w stosunku do kosztów realizacji całego przedsięwzięcia jest znikomy. Należy jednocześnie

	podkreślić jednorazowy charakter przedmiotowego wydatku, ponoszonego w związku z procedurą oddawania budynku do użytkowania. Modyfikacja przepisów dotyczących kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji w zakresie objęcia obowiązkiem okresowych kontroli połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji może spowodować zwiększenie liczby systemów podlegających kontroli. Z uwagi na relatywnie niskie koszty jednostkowe przeprowadzenia takiej kontroli, zmiana przepisów nie powinna być znacząca, biorąc pod uwagę wszystkie dotychczas obowiązujące koszty związane z utrzymaniem budynku, w tym remonty oraz kontrole okresowe wynikające z innych przepisów. Należy zauważyć, że obowiązujące przepisy dotyczą kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy większej niż 12 kW, natomiast projektowane przepisy wprowadzają dodatkowo obowiązek kontroli systemów ogrzewania oraz połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz dla połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o mocy ponad 70 kW. Oznacza to, że istniejące przepisy są bardziej restrykcyjne niż te, które zostaną wprowadzone projektowaną zmianą ustawy. Należy spodziewać się, iż zmiany te będą nieznacznie odczuwalne dla właścicieli i zarządców budynków, w tym będących jednostkami sektora finansów publicznych. Skutkiem wprowadzenia powyższej zmiany będzie niewielki wzrost kosztów utrzymania budynków, w których okresowe kontrole systemów ogrzewania i klimatyzacji nie były przeprowadzane. Szacunkowy koszt jednostkowy przeprowadzenia kontroli systemu ogrzewania w budynku, w zależności od stopnia skomplikowania takiego systemu, wynosi od 500 do 1500 zł. Analogiczny wzrost kosztów utrzymania budynków będzie nieznacznie obciążał budżet państwa, jak również budżety jednostek samorządu terytorialnego. Sumaryczne skutki finansowe dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego zależą od liczby budynków (niepodłączonych do sieci ciepłowniczych) będących własnością odpowiednio Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego spełniających kryteria kwalifikujące je do okresowych kontroli. Ze względu na brak dostępnych danych w zakresie systemów ogrzewania lub połączonego systemów ogrzewania i wentylacji oraz systemu klimatyzacji i połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji, brak jest możliwości jednoznacznej oceny bezpośredniego wpływu projektowanej regulacji w ujęciu pieniężnym na sektor finansów publicznych. Szacuje się, że w budynkach użyteczności publicznej rocznie nastąpi wzrost wykonywanych kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji o ok. 300 (przyjęto, iż średni koszt przeprowadzenia kontroli wynosi 1000 zł). Łączny roczny koszt przeprowadzenia kontroli wyniesie 300 000 zł, a więc jest znikomy i pomijalny. Należy zauważyć, że kontrole te nie są wykonywane co roku, ale w określonych terminach wynikających z projektu ustawy – w zależności od mocy urządzeń co 2, 4 lub 5 lat. Szacuje się, że ok. 1% budynków użyteczności publicznej, tj. 4200, może dotyczyć konieczność montażu systemów automatyki i sterowania dla budynków. Należy zauważyć, że konieczność wyposażenia budynków w tego typu systemy uzależniona będzie od ekonomicznej i technicznej opłacalności. Szacunkowy koszt wykonania opinii w zakresie ekonomicznej i technicznej opłacalności wynosi ok. 300–500 zł. Konieczność ewentualnego wyposażenia budynku w systemy automatyki i sterowania rozkłada się w czasie – do dnia 31 grudnia 2024 r. Ze względu na brak dostępnych danych w zakresie: – standardu technicznego (w tym zastosowanych obecnie standardów konstrukcyjnych oraz instalacyjnych) ww. nieruchomości i związanych z powyższym standardem wysokością koniecznych nakładów technicznych jak i finansowych, – potencjalnych zysków (wynikających z oszczędności zużywanej energii na skutek wprowadzonych regulacji), zależnych m.in. od standardowego lub niestandardowego wykorzystywania powyższych nieruchomości, a także braku możliwości wykluczenia w tym zakresie potencjalnego negatywnego wpływu czynnika ludzkiego, który przez niewłaściwe zachowania może uniemożliwić osiągnięcie zakładanych efektów energetycznych, brak jest możliwości jednoznacznej oceny bezpośredniego wpływu projektowanej regulacji w ujęciu pieniężnym na sektor finansów publicznych. Zadania wynikające z implementowanych przepisów winny być realizowane w ramach środków części budżetowych realizujących te zadania.
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Wprowadzenie projektowanych regulacji może mieć wpływ na: wzrost innowacyjności przedsiębiorstw przez montaż systemów automatyki i sterowania w budynkach. Jednocześnie budynki zajmowane przez przedsiębiorstwa w określonych sytuacjach będą musiały spełnić nowe wymogi.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt nie wpłynie na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli oraz gospodarstw domowych, a także sytuację osób niepełnosprawnych oraz starszych. Dotychczasowa regulacja w zakresie przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej obligowała już do jego przedłożenia na podst. art. 11 ust. 1 ustawy ucheb, natomiast projektowany przepis określony w art. 1 pkt 6 ma na celu usprawnienie i wzmocnienie obecnego mechanizmu, którego rolą jest zabezpieczanie interesu nabywców nieruchomości w zakresie otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanego budynku lub lokalu w związku z zawieraną umową, a w przypadku najemcy – otrzymania kopii takiego świadectwa przy zawarciu umowy najmu.						
Niemierzalne	nie dotyczy							
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Wpływ projektowanych zmian na zarządców nieruchomości i właścicieli został również opisany w punkcie 2 i 4 OSR, przy okazji omawiania konkretnych propozycji. Obecne przepisy już teraz nakazują zarządcom i właścicielom nieruchomości umieszczenie kopii świadectwa w widocznym miejscu. Zgodnie z art. 12 obowiązującej ustawy ucheb, właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, jest obowiązany umieścić kopię świadectwa charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu w tym budynku, z wyłączeniem zaleceń, o których mowa w art. 10 pkt 3, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Podanie w ogłoszeniu lub reklamie o sprzedaży lub najmie wskaźników charakterystyki energetycznej takich jak: wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂ pozwoli na porównanie budynków/lokalu i ich wywieranego wpływu na otoczenie. Odbiorcy są coraz bardziej świadomi i taka informacja stanowić będzie dla nich cenne źródło wiedzy. Projektowane rozwiązanie pozwoli na upowszechnianie informacji oraz budowanie świadomości społecznej dotyczącej efektywności energetycznej budynków. Ponadto umieszczenie przedmiotowego dokumentu w widocznym miejscu może zmobilizować właścicieli lub zarządców budynków najmniej efektywnych energetycznie do podejmowania działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej i związaną z tym pośrednio jakością powietrza w Polsce. Nie ma potrzeby określania sposobu egzekwowania tych obowiązków. Przeprowadzona zostanie kampania informacyjna dotycząca obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Odbiorcy reklam sami zauważą, że warto analizować ten element ogłoszenia lub reklamy, ponieważ będzie wskazywać na istotny aspekt mający wpływ na zużycie energii i emisyjność budynku. Projekt ustawy wprowadzi obowiązek załączenia przez inwestora świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie. Zgodnie z opracowaniem Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego (luty 2021 r.) w 2020 r. oddano do użytkowania: – 97 711 budynków jednorodzinnych,						

- 5 625 budynków wielorodzinnych,
- 1 790 budynków zamieszkania zbiorowego, hoteli i budynków zakwaterowania,
- 5 772 budynków przemysłowych i magazynowych, 9 693 budynków gospodarczo-inwentarskich (do obliczeń przyjęto 50% budynków, tj. 7 732 budynków z uwagi na fakt, że nie dla wszystkich tych budynków będzie wymagane przedłożenie świadectwa charakterystyki energetycznej).

Szacuje się, że skutkiem finansowym obowiązku załączania świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub do wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie będzie wzrost kosztów inwestycji (w zależności od stopnia skomplikowania rozwiązań konstrukcyjnych oraz instalacyjnych zastosowanych w budynku) rzędu 300 zł (w przypadku budynku jednorodzinnego lub mieszkania w budynku wielorodzinnym) oraz 1000 zł w przypadku budynku wielorodzinnego, budynku użyteczności publicznej, budynku przemysłowego, magazynowego, gospodarczo-inwentarskiego).

Obliczenia:

- budynki mieszkalne jednorodzinne: $97\,711 \times 300 \text{ zł} = 29\,313\,300 \text{ zł}$,
- budynki wielorodzinne: $5\,625 \times 1\,000 = 5\,625\,000 \text{ zł}$,
- budynki zamieszkania zbiorowego, hotele i budynki zakwaterowania: $1\,790 \times 1\,000 = 1\,790\,000 \text{ zł}$,
- budynki przemysłowe, magazynowe, gospodarczo-inwentarskie: $7\,732 \times 1\,000 = 7\,732\,000 \text{ zł}$.

Należy zaznaczyć, że koszt sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku w stosunku do kosztów realizacji całego przedsięwzięcia jest znikomy. Należy jednocześnie podkreślić jednorazowy charakter przedmiotowego wydatku ponoszonego w związku z procedurą oddawania budynku do użytkowania.

W OSR nie wyliczono skutków sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej przy zawieranych transakcjach z uwagi na brakujące dane do wykonania tych obliczeń. Brakuje danych o liczbie wynajmowanych domów i lokali (umowy nie są sporządzane przez notariusza). W pkt 4 OSR wskazano, że wystąpiło ok. 318 tys. transakcji obrotu nieruchomościami na przykładzie roku 2019 dla nieruchomości lokalowych i nieruchomości zabudowanych, co nie jest jednoznaczne z tym, że dla wszystkich budynków wykonuje się świadectwo charakterystyki energetycznej, ponieważ są wyłączenia (wynikające z art. 3 ust. 4 ustawy ucheb) z obowiązku wykonania świadectwa. Świadectwo jest ważne 10 lat – niektóre lokale zmieniają właścicieli, a świadectwo raz wykonane będzie ważne przez ten okres.

Deweloper, oddając do użytku budynek, wykona świadectwo dla całego budynku (wcześniej w reklamie może podać tylko wartości z charakterystyki energetycznej zamieszczonej w projekcie technicznym), natomiast sprzedając lokal będzie musiał wykonać świadectwo dla lokalu (zgodnie z ustawą ucheb świadectwo może być sporządzone dla grup takich samych lokali, a jego cena nie będzie wysoka z racji posiadania charakterystyki energetycznej w projekcie technicznym oraz świadectwa dla budynku przy oddawaniu do użytkowania).

Szacuje się, że koszt uzyskania świadectwa dotyczącego lokalu w budynku wielorodzinnym jest niski (zarządca budynku przedstawia dane dotyczące dokumentacji technicznej, projektu budowlanego (zawierające m.in. charakterystykę energetyczną budynku) niezbędne do wykonania takiego świadectwa).

W OSR wskazano szacunkowy koszt sporządzenia świadectwa w przypadku budynku wielorodzinnego (1000 zł), szacunkowy koszt świadectwa charakterystyki energetycznej dla mieszkania w budynku wielorodzinnym będzie wynosił podobnie jak dla domu jednorodzinnego, czyli ok. 300 zł. Ostateczna cena zależy od różnych czynników (np. zastosowanego typu systemu ogrzewania, podgrzewania wody, wentylacji oraz klimatyzacji), niemniej jednak prawdopodobnie w zdecydowanej większości przypadków nie jest wyższa niż 300 zł.

Modyfikacja przepisów dotyczących kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji w zakresie objęcia obowiązkiem okresowych kontroli połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji może spowodować zwiększenie liczby systemów podlegających kontroli. Z uwagi na relatywnie niskie koszty jednostkowe przeprowadzenia takiej kontroli, zmiana przepisów nie powinna być dolegliwa, biorąc pod uwagę wszystkie dotychczas obowiązujące koszty związane z utrzymaniem budynku, w tym remonty oraz kontrole okresowe wynikające z innych przepisów.

Należy zauważyć, że obowiązujące przepisy dotyczą kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy większej niż 12 kW, natomiast projektowane przepisy wprowadzają dodatkowo obowiązek kontroli systemów ogrzewania oraz połączonych systemów ogrzewania i wentylacji oraz dla połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o mocy ponad

	70 kW. Oznacza to, że istniejące przepisy są bardziej restrykcyjne niż te, które są wprowadzane projektowaną zmianą ustawy. Należy spodziewać się, iż zmiany te będą nieznacznie odczuwalne dla właścicieli i zarządców budynków. Skutkiem wprowadzenia powyższej zmiany będzie niewielki wzrost kosztów utrzymania budynków, w których okresowe kontrole systemów ogrzewania i klimatyzacji nie były przeprowadzane. Szacunkowy koszt jednostkowy przeprowadzenia kontroli systemu ogrzewania w budynku, w zależności od stopnia skomplikowania takiego systemu, wynosi od 500 do 1500 zł. Sumaryczne skutki finansowe zależą od liczby budynków (niepodłączonych do sieci ciepłowniczych) spełniających kryteria kwalifikujące je do okresowych kontroli. Szacuje się, że w budynkach stanowiących własność przedsiębiorców rocznie nastąpi wzrost liczby wykonywanych kontroli systemów ogrzewania i klimatyzacji o ok. 700 (przyjęto, iż średni koszt przeprowadzenia kontroli wynosi 1000 zł). Łączny roczny koszt przeprowadzenia kontroli wyniesie 700 000 zł, a więc jest znikomy i pomijalny. Należy zauważyć, że kontrole te nie są wykonywane co roku, ale w określonych terminach wynikających z projektu ustawy – w zależności od mocy urządzeń co 2, 4 lub 5 lat. Należy zwrócić uwagę, że nowa regulacja przez wprowadzenie obowiązków w zakresie systemów automatyki i sterowania dla budynków może przełożyć się na wzrost kosztu budowy lub eksploatacji budynku, w wysokości wynikającej bezpośrednio z kosztów montowanych instalacji. Jednocześnie podkreślić należy, że biorąc pod uwagę szybki rozwój tej części sektora przemysłowego, związane z tym upowszechnienie przedmiotowych rozwiązań (co łączyć należy z obniżeniem cen tychże rozwiązań) oraz obecne koszty budowy nowych budynków (oraz eksploatacji obecnych), wprowadzenie przedmiotowych regulacji nie będzie stanowiło nadmiernego obciążenia finansowego dla inwestorów i użytkowników budynków. Konieczność wyposażenia niektórych budynków w systemy automatyki i sterowania dla budynków, wynikająca z implementacji postanowień dyrektywy 2010/31/UE, może wpłynąć na istotne zmniejszenie zużycia energii w tych budynkach. Pomimo niezbędnych początkowych kosztów inwestycyjnych zastosowanie tych systemów, szczególnie w przypadku budynków wyposażonych w największe systemy ogrzewania, klimatyzacji i wentylacji, może stanowić opłacalną inwestycję, spłacaną z oszczędności uzyskanych w wyniku zmniejszenia zużycia energii w budynku. Szacuje się, że ok. 7% budynków niemieszkalnych, tj. 500 000, może dotyczyć konieczność montażu systemów automatyki i sterowania dla budynków. Należy zauważyć, że konieczność wyposażenia budynku w tego typu systemy uzależniona będzie od ekonomicznej i technicznej opłacalności. Szacunkowy koszt wykonania opinii w zakresie ekonomicznej i technicznej opłacalności wynosi ok. 300–500 zł. Konieczność wyposażenia rozkłada się w czasie, tj. w terminie do 31 grudnia 2024 r. Ze względu na brak dostępnych danych w zakresie: – standardu technicznego (w tym zastosowanych obecnie standardów konstrukcyjnych oraz instalacyjnych) ww. nieruchomości i związanych z powyższym standardem wysokością koniecznych nakładów technicznych jak i finansowych, – potencjalnych zysków (wynikających z oszczędności zużywanej energii na skutek wprowadzonych regulacji), zależnych m.in. od standardowego lub niestandardowego wykorzystywania powyższych nieruchomości, a także braku możliwości wykluczenia w tym zakresie potencjalnego negatywnego wpływu czynnika ludzkiego, który przez niewłaściwe zachowania może uniemożliwić osiągnięcie zakładanych efektów energetycznych, brak jest możliwości jednoznacznej oceny bezpośredniego wpływu projektowanej regulacji w ujęciu pieniężnym na ten sektor.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☒ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronicznej.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Projekt zawiera rozwiązania nakładające obciążenia regulacyjne, które wynikają z transpozycji postanowień dyrektywy 2010/31/UE, jak również z dostosowania do obowiązujących przepisów prawa UE, w przypadku których pojawiły się wątpliwości co do ich prawidłowego stosowania. Zwiększenie liczby dokumentów wynika z projektowanego obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania, jak również z uzależnienia obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji od dokonania zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną. Przedmiotowy projekt pociągnie konieczność dostosowania się zarządców i właścicieli nieruchomości do zmian proponowanych w niniejszym projekcie. Projekt zawiera też zmiany ułatwiające realizację procedur np. umożliwienie przekazywania przez osobę uprawnioną do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dokumentu zarówno w formie papierowej, tak jak to ma miejsce obecnie, jak i w formie elektronicznej. Przedmiotowa nowelizacja zakłada upublicznienie informacji z centralnego rejestru na temat wszystkich świadectw w nim sporządzonych, co umożliwi powszechny dostęp do informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej w postaci elektronicznej.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, szczególnie dla osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej oraz osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji oraz podmiotów dostarczających rozwiązania w zakresie automatyki budynków. Projektowane zmiany zapewnią właściwe wykorzystanie dotychczasowego potencjału zawodowego osób uprawnionych.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☒ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☒ inne: ubóstwo energetyczne	☐ informatyzacja ☒ zdrowie
Omówienie wpływu	Skuteczna i merytoryczna informacja dotycząca możliwości poprawy charakterystyki energetycznej budynku lub lokalu mieszkalnego stanowi <i>condicio sine qua non</i> dla skutecznej realizacji polityki państwa w przedmiotowym zakresie. Wiedza dostarczana właścicielom i zarządcom nieruchomości stanowi istotny impuls do podjęcia prac termomodernizacyjnych. Podkreślić należy, że jednym z głównych powodów występowania problemu smogu w naszym kraju jest tak zwana niska emisja, czyli uwalnianie do atmosfery szkodliwych substancji. Sama wymiana systemu ogrzewania nie jest jednakże wystarczająca. Bez odpowiedniej izolacji domu całe ciepło może szybko przeniknąć na zewnątrz. Wiele domów w Polsce było budowanych w czasach, kiedy jeszcze nie stosowano rozwiązań uwzględniających izolację cieplną, co prowadzi do marnowania energii i dużych strat ciepła, a także do wyższych rachunków za ogrzewanie. Dlatego tak ważna jest termomodernizacja domów, która dodatkowo wpłynie na oszczędności w domowym budżecie. Ponadto informacja dotycząca możliwych do podjęcia działań pozwoli na skuteczniejszą realizację programów, np. <i>Czyste powietrze</i>, w ramach którego możliwe jest otrzymanie dofinansowania wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy, jak i przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku. Podjęcie skutecznego działania w obszarze szeroko rozumianej poprawy charakterystyki energetycznej budynku stanowić będzie istotny czynnik, wpływający jednoznacznie pozytywnie na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz tzw. ubóstwo energetyczne.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie aktu prawnego przewiduje się na I kwartał 2023 r. Przepis art. 4 określa wykonanie obowiązku, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r., instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków, w budynkach niemieszkalnych z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o nominalnej mocy cieplnej ponad 290 kW, z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o nominalnej mocy chłodniczej ponad 290 kW.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		

Ewaluacja ustawy nastąpi w ramach bieżącej analizy sposobu jej stosowania (w tym przede wszystkim za pomocą zasadniczego miernika: liczby sporządzanych świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji) oraz ich jakości określonej na podstawie wyrywkowej weryfikacji dokumentów, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Ewaluacji będzie dokonywał minister właściwy ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przy pomocy urzędu go obsługującego.

Zgodnie z art. 19 dyrektywy 2010/31/UE do dnia 1 stycznia 2026 r. Komisja przy pomocy komitetu ustanowionego na mocy art. 26 dokonuje przeglądu dyrektywy 2010/31/UE w świetle zdobytego doświadczenia i postępów poczynionych podczas jej stosowania i, jeśli jest to konieczne, przedstawia propozycje. W ramach tego przeglądu Komisja przeanalizuje, w jaki sposób państwa członkowskie mogłyby zastosować zintegrowane podejście w zakresie unijnej polityki w dziedzinie nieruchomości opartej na lokalnej sieci lub sąsiedztwie, zapewniając, by każdy budynek spełniał minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, na przykład przez zastosowanie ogólnych systemów renowacji do wielu budynków w kontekście przestrzennym zamiast do jednego budynku.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych i opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (UC82)

I. Wstęp

Raport dotyczy projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw

II. Termin i czas trwania konsultacji publicznych

W dniu 31 maja 2021 r. rozpoczęły się konsultacje projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Zainteresowane podmioty mogły zgłaszać uwagi do projektu oraz pozostałych dokumentów (uzasadnienie, ocena skutków regulacji, tabela zgodności). Termin na składanie uwag wynosił 21 dni. Niektóre podmioty zwróciły się jednak na przedłużenie tego terminu, co zostało pozytywnie rozpatrzone przez Projektodawcę.

III. Przebieg konsultacji

1. Uczestnicy konsultacji publicznych

W ramach konsultacji publicznych, projekt ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw wraz z załącznikami został skierowany do 153 podmiotów w szczególności środowiska branżowego związanego z szeroko rozumianym budownictwem, efektywnością energetyczną budynków oraz organizacji reprezentujących interesy jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt skierowano do następujących podmiotów:

1. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej – Krajowa Rada;
2. Konfederacja Budownictwa i Nieruchomości;
3. Korporacja Przedsiębiorców Budowlanych „UNI-BUD”;
4. Stowarzyszenie Architektów Polskich;
5. Polski Związek Pracodawców Budownictwa;
6. Izba Projektowania Budowlanego;
7. Polskie Towarzystwo Mieszkaniowe;
8. Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych;
9. Polska Izba Budownictwa;
10. Polska Izba Inżynierów Budownictwa – Krajowa Rada;
11. Polska Izba Nieruchomości Komercyjnych;
12. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa;
13. Instytut Techniki Budowlanej;
14. Instytut Gospodarki Nieruchomościami;
15. Polska Federacja Organizacji Zarządców, Administratorów i Właścicieli Nieruchomości;
16. Polska Federacja Rynku Nieruchomości;

17. Polska Korporacja Techniki Sanitarnej, Grzewczej, Gazowej i Klimatyzacji;
18. Polski Związek Firm Deweloperskich;
19. Stowarzyszenie Budowniczych Domów i Mieszkań;
20. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa;
21. Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki;
22. Krajowa Agencja Poszanowania Energii S.A.;
23. Narodowa Agencja Poszanowania Energii S.A.;
24. Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych;
25. Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego;
26. Polskie Stowarzyszenie Budowniczych Domów;
27. Krajowa Izba Gospodarki Nieruchomościami;
28. Krajowa Organizacja Rzeczników Majątkowych;
29. Krajowy Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych;
30. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Firm Budowlano-Wykończeniowych;
31. Polska Federacja Stowarzyszeń Zawodów Nieruchomościowych;
32. Polska Izba Gospodarcza Towarzystw Budownictwa Społecznego;
33. Polska Unia Właścicieli Nieruchomości;
34. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych;
35. Stowarzyszenie na Rzecz Systemów Ociepleń;
36. Stowarzyszenie Kosztorysantów Budowlanych;
37. Stowarzyszenie Polska Izba Urbanistów;
38. Stowarzyszenie Producentów Betonów;
39. Stowarzyszenie Producentów Cementu;
40. Stowarzyszenie Producentów Wełny Mineralnej: Szklanej i Skalnej;
41. Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości na Wynajem „Mieszkanicznik”;
42. Stowarzyszenie Wykonawców Dachów Płaskich i Fasad (DAFA);
43. Stowarzyszenie Urbanisci Polscy;
44. Stowarzyszenie Urbanistów ZOIU;
45. Towarzystwo Urbanistów Polskich;
46. Związek Polskie Okna i Drzwi;
47. Związek Pracodawców – Producentów Materiałów dla Budownictwa;
48. Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP;
49. Ogólnopolska Izba Gospodarki Nieruchomościami;
50. Polski Klaster Budowlany – Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe;
51. Związek Powiatów Polskich;
52. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej;
53. Unia Metropolii Polskich;
54. Związek Miast Polskich;
55. Unia Miasteczek Polskich;
56. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej;
57. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
58. Związek Rzemiosła Polskiego;
59. Izba Pracodawców Polskich;
60. Izba Przemysłowo-Handlowa Inwestorów w Polsce;
61. Kongres Polskiego Biznesu;
62. Krajowa Izba Gospodarcza;
63. Naczelna Organizacja Techniczna;
64. Polskie Towarzystwo Gospodarcze;

65. Ogólnopolska Federacja Przedsiębiorców i Pracodawców Przedsiębiorcy.pl;
66. Polska Rada Biznesu;
67. UNICORN Europejska Unia Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
68. Związek Pracodawców Klastyry Polskie;
69. Stowarzyszenie Producentów Styropianu;
70. Związek Producentów Sprzętu Oświetleniowego „Pol-lighting”;
71. Cech Kominiarzy Polskich;
72. Federacja Porozumienie Polskiego Rynku Nieruchomości;
73. Izba Gospodarcza „Ciepłownictwo Polskie”;
74. Korporacja Kominiarzy Polskich SZ;
75. Krajowe Forum Chłodnictwa – Związek Pracodawców;
76. Stowarzyszenie Certyfikatorów i Audytorów Energetycznych;
77. Stowarzyszenie Ekspertów Rynku Nieruchomości;
78. Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska;
79. Izba Gospodarcza Gazownictwa;
80. Polska Izba Biomasy;
81. Polska Izba Gospodarcza Energetyki Odnawialnej i Rozproszonej;
82. Polska Organizacja Rozwoju Technologii Pomp Ciepła;
83. Polska Rada Pelletu;
84. Polski Komitet Energii Elektrycznej;
85. Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej;
86. Polskie Towarzystwo Energetyki Słonecznej – ISES;
87. Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii;
88. Stowarzyszenie Energii Odnawialnej;
89. Stowarzyszenie na Rzecz Efektywności – im. prof. Krzysztofa Żmijewskiego;
90. Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego;
91. Stowarzyszenie Polskich Energetyków;
92. Towarzystwo Obrotu Energią;
93. Fundacja Wszechnicy Budowlanej;
94. Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju;
95. Fundacja WWF Polska;
96. Instytut Ekonomii Środowiska;
97. Instytut Jagielloński;
98. Instytut Rozwoju Miast i Regionów;
99. Fundacja na rzecz Efektywnego Wykorzystania Energii;
100. Krajowa Rada Notarialna;
101. Stowarzyszenie Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej;
102. Związek Pracodawców „Polskie Szkło”;
103. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych;
104. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Licencjonowanych Zarządców Nieruchomości „Ekspert”;
105. Polski Związek Producentów i Przetwórców Izolacji;
106. Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce;
107. Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej;
108. Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP;
109. Związek Zawodowy „Budowlani”;
110. Fundacja Habitat for Humanity Poland;
111. Fundacja Nasza Energia;

112. Fundacja Poszanowania Energii;
113. Polska Federacja Stowarzyszeń Rzeczoznawców Majątkowych;
114. Polskie Towarzystwo Rzeczoznawców Majątkowych;
115. Polski Związek Pracodawców Prawniczych;
116. Stowarzyszenie Rzeczoznawców Majątkowych „POLONIA”;
117. Izba Energetyki Przemysłowej i Odbiorców Energii;
118. Stowarzyszenie Elektryków Polskich;
119. Polska Izba Rzeczoznawstwa Majątkowego;
120. Wielkopolska Izba Budownictwa;
121. Polskie Zrzeszenie Lokatorów;
122. Fundacja Blisko;
123. Fundacja Laboratorium Architektury 60+;
124. WiseEuropa – Fundacja Warszawski Instytut Studiów Ekonomicznych i Europejskich;
125. ArCADiasoft Chudzik sp.j.;
126. Stowarzyszenie Polskich Producentów Urządzeń OZE;
127. Danfoss sp. z o.o.;
128. Polskie Forum Klimatyczne;
129. Cech Zdunów Polskich;
130. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kominki i Piece;
131. SYNTHOS S.A.;
132. Business Centre Club;
133. Federacja Przedsiębiorców Polskich;
134. Konfederacja Lewiatan;
135. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
136. Forum Związków Zawodowych;
137. NSZZ Solidarność;
138. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
139. Polski Związek Producentów Farb i Klejów;
140. Polska Izba Ekologii;
141. Synthos Green Energy S.A.;
142. Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich;
143. Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw;
144. PlasticsEurope Polska;
145. Krajowa Izba Kłastrów Energii;
146. Polski Związek Producentów i Przetwórców Izolacji Poliuretanowych PUR i PIR „SIPUR”;
147. Fundacja Platforma Przemysłu Przyszłości;
148. Polska Izba Przemysłowo-Handlowa Budownictwa;
149. Związek Pracodawców Ceramiki Budowlanej i Silikatów;
150. Polska Federacja Producentów i Dystrybutorów Materiałów Budowlanych;
151. Porozumienie Branżowe Na Rzecz Efektywności Energetycznej POBE;
152. Zrzeszenie Audytorów Energetycznych;
153. Polski Alarm Smogowy.

Każdy zainteresowany podmiot mógł zapoznać się z projektem ustawy oraz wszystkimi załącznikami i zgłosić do nich uwagi. Podczas konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw

zainteresowanych podmiotów było 27, z czego 23 podmioty zgłosiło swoje uwagi, a 4 podmioty pozytywnie oceniły projekt ustawy nie zgłaszając uwag. Były to podmioty reprezentujące w głównej mierze:

- a) organizacje i stowarzyszenia branżowe związane z budownictwem, energetyką, inżynierią i ogrzewnictwem,
- b) notariusze,
- c) przedstawiciele spółdzielni mieszkaniowych.

Szczegółowy wykaz podmiotów, które zgłosiły uwagi w ramach konsultacji publicznych:

1. Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP w Warszawie
2. Izba Projektowania Budowlanego
3. Stowarzyszenie Wełny Mineralnej i Skalnej
4. Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)
5. Zrzeszenie Audytorów Energetycznych
6. ArcadiaSoft Chudzik sp. jawna
7. Narodowa Agencja Poszanowania Energii
8. Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce
9. Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa "Praga"
10. Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa
11. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
12. Krajowa Rada Notarialna
13. Krajowe Forum Chłodnictwa Związek Pracodawców
14. Instytut Techniki Budowlanej
15. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych
16. Krajowa Rada Izby Architektów RP
17. Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii
18. Inicjatywa Fala Renowacji
19. Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego
20. Izba Gospodarcza Gazownictwa / PGNiG S.A./PSG
21. Unia Metropolii Polskich
22. Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki
23. Stowarzyszenie Notariuszy RP

Szczegółowy wykaz podmiotów, które pozytywnie oceniły projekt ustawy nie zgłaszając uwag w ramach konsultacji publicznych:

1. Stowarzyszenie Elektryków Polskich,
2. Federacja Porozumienie Zielonogórskie,
3. Związek Pracodawców Polskie Szkło,
4. Platforma Przemysłu Przyszłości

2. Uczestnicy w ramach opiniowania

Projekt ustawy wraz z załącznikami został przekazany do opiniowania w dniu 31 maja 2021 r. następującym podmiotom:

1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
2. Prezes Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej,
3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad,
4. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego,
5. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Sąd Najwyższy,
6. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Naczelny Sąd Administracyjny,
7. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych,
8. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego,
9. Prezes Narodowego Banku Polskiego,
10. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia,
11. Prezes Najwyższej Izby Kontroli,
12. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego,
13. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych,
14. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
15. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców,
16. Rzecznik Praw Obywatelskich,
17. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego,
18. Szef Agencji Wywiadu,
19. Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego,
20. Prezes Zarządu Fundacji Platforma Przemysłu Przyszłości.

W ramach opiniowania organizacji projekt ustawy wraz z załącznikami skierowano do następujących podmiotów:

1. Prezydent Konfederacji Lewiatan,
2. Prezydent Pracodawców RP,
3. Prezes Związku Pracodawców Business Centre Club,
4. Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców,
5. Prezes Związku Rzemiosła Polskiego,
6. Przewodniczący Federacji Przedsiębiorców Polskich.

W ramach opiniowania przez związki zawodowe projekt ustawy wraz z załącznikami skierowano do następujących podmiotów:

1. Przewodniczący Zarządu Głównego Forum Związków Zawodowych,
2. Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”,
3. Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Projekt ustawy wraz z załącznikami skierowano również do Rady Dialogu Społecznego.

Szczegółowy wykaz podmiotów, które zgłosiły uwagi w ramach opiniowania:

1. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych

Szczegółowy wykaz zainteresowanych podmiotów, które przekazały w piśmie informację o braku uwag w ramach opiniowania:

1. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
2. Naczelny Sąd Administracyjny
3. Sąd Najwyższy
4. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Szczegółowy wykaz podmiotów, które zgłosiły uwagi w ramach opiniowania związków zawodowych:

1. Forum Związków Zawodowych

Szczegółowy wykaz podmiotów, które zgłosiły uwagi w ramach opiniowania przez organizacje pracodawców:

1. Konfederacja Lewiatan

Uczestnicy konsultacji publicznych i opiniowania zaakceptowali główne założenia proponowanych zmian w projekcie ustawy.

Główne obszary, które były przedmiotem zgłoszonych wniosków:

- 1) wzmocnienie roli świadectw charakterystyki energetycznej,
- 2) rozszerzenie możliwości wykorzystania podpisu zaufanego i osobistego przy podpisywaniu świadectw charakterystyki energetycznej i protokołów z kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji,
- 3) kontrole systemu ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji oraz systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji,
- 4) reklamy i ogłoszenia,
- 5) wprowadzenie dodatkowego obowiązku dla notariuszy podczas dokonywania czynności notarialnej przy przekazywaniu świadectwa charakterystyki energetycznej,
- 6) uwagi redakcyjne oraz merytoryczne, uszczegóławiające i doprecyzowujące treść projektu ustawy.

IV. Kwestie nieuwzględnione.

Część zgłoszonych uwag w swojej treści znacznie wykraczało poza zakres projektu ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw bądź dotyczyło aktów wykonawczych do ustawy.

Działając na podstawie § 51 ust. 1 pkt 2 i 3 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063), informuję ponadto, że projekt nie wymagał konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym oraz, że żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

Szczegółowy wykaz złożonych uwag wraz ze sposobem ich rozpatrzenia znajduje się w zestawieniach uwag z konsultacji publicznych i opiniowania.

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (UC82)

Podmioty zgłaszające uwagi:

1. Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP w Warszawie
2. Izba Projektowania Budowlanego
3. Stowarzyszenie Elektryków Polskich- brak uwag
4. Federacja Porozumienie Zielonogórskie- brak uwag
5. Stowarzyszenie Wełny Mineralnej i Skalnej
6. Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)
7. Zrzeszenie Audytorów Energetycznych
8. ArcadiaSoft Chudzik sp. jawna
9. Narodowa Agencja Poszanowania Energii
10. Unia Spółdzielców Mieszkaniowych w Polsce
11. Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa "Praga"
12. Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa
13. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
14. Krajowa Rada Notarialna
15. Związek Pracodawców Polskie Szkło- brak uwag
16. Krajowe Forum Chłodnictwa Związek Pracodawców
17. Instytut Techniki Budowlanej
18. Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych
19. Krajowa Rada Izby Architektów RP
20. Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii
21. Inicjatywa Fala Renowacji
22. Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego
23. Izba Gospodarcza Gazownictwa / PGNiG S.A./PSG
24. Unia Metropolii Polskich
25. Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki
26. Stowarzyszenie Notariuszy RP
27. Platforma Przemysłu Przyszłości- brak uwag

Zestawienie uwag zgłoszonych podczas konsultacji publicznych do projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw					
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Stanowisko organu wiodącego
1.	Ogólna	Izba Projektowania Budowlanego	Proponujemy wprowadzić docelową datę konieczności uzyskania świadectwa energetycznego dla wszystkich budynków określonych w ustawie w okresie np. 20 lat od dnia wejścia w życie proponowanej ustawy.	Taki zapis jednoznacznie uporządkuje obowiązek posiadania świadectwa i będzie pomocny w przygotowaniu właściwej statystyki w zakresie zużycia energii planowania polityki energetycznej kraju.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z założeniami dyrektywy świadectwo wykonywane jest dla budynków lub części budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy oraz dla budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 250 m² jest zajmowana przez władze publiczne i które są często odwiedzane przez ludność. W związku z powyższym nie dla każdego budynku istnieje obowiązek sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej. W ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków w art.3

					zostały określone przypadki, w których wymagane jest sporządzanie świadectwa charakterystyki energetycznej. Ponadto w aktualnie procedowanej zmianie ustawy wprowadza się dodatkowo obowiązek posiadania świadectwa w zawiadomieniu o oddaniu budynku do użytkowania.
2.	Ogólna	Stowarzyszenie Producentów Włny Mineralnej Szklanej i Skalnej (MIWO)	Sugerujemy większe eksponowanie wartości wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową w świadectwach energetycznych jako wielkości fizycznej wynikającej wprost z rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych i materiałowych zastosowanych w budynku. Są to elementy trudne do wymiany czy poprawy w przeciwieństwie do rozwiązań technicznych, które stosunkowo łatwo ulepszyć dostosowując do aktualnych technologii, zmieniających się dynamicznie. Dbłość o niski poziom zapotrzebowania na potrzebną w budynku energię użytkową jest pierwszym krokiem do rzeczywistej energooszczędności gotowego budynku.		Uwaga nieuwzględniona <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z wartością wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji oraz wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię dostarczoną netto. Powyższe regulują przepisy: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim

					powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Uprzejmie wyjaśniam, iż aktualnie wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową jest obligatoryjnie wyliczany w świadectwach charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
3.	Uwaga ogólna	ArCADiasoft Chudzik sp. jawna	Umożliwienie dostępu do informacji na temat wszystkich budynków, dla których została wykonana charakterystyka energetyczna na stronie Centralnego Rejestru dla potencjalnych użytkowników tych budynków bez potrzeby logowania.	Przyszły użytkownik budynku lub jego części mógłby na etapie porównań zweryfikować zapotrzebowanie na energię budynku.	<u>Uwaga uwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż w projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw, art. 1 pkt 11 zakłada upublicznienie podstawowych informacji związanych z wykazem świadectw charakterystyki energetycznej sporządzonych z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Udostępnienie ww. danych z rejestru ma na celu umożliwienie każdemu zainteresowanemu zweryfikowanie autentyczności posiadanego świadectwa

4.	Uwaga ogólna	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Umożliwienie importu świadectwa energetycznego w innym rozszerzeniu niż XML, np. JSON	Oba formaty, XML i JSON, są niezależne od języka programowania, ale warto rozważyć format JSON z uwagi na to, że rozmiar pliku jest mniejszy, a co za tym idzie przesył danych jest szybszy oraz struktura pliku jest prostsza i łatwiejsza w użyciu i odczycie	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z technicznym aspektem prowadzenia centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
5.	Uwaga ogólna	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Załączanie do świadectwa modelu cieplnego wykonanego w środowisku BIM np. w formacie IFC z trójwymiarową wizualizacją budynku. Model cieplny budynku rozumiany jako zbiór informacji o przegrodach, mostkach cieplnych występujących w budynku	Umożliwi otrzymanie kompletnych informacji na temat zastosowanych rozwiązań w budynku	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz

					świadczeń charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
6.	Uwaga ogólna	Urząd Marszałkowski i Województwa Małopolskiego	Problem zanieczyszczenia powietrza, który dotyczy dużej części naszego kraju jest powodowany emisją z indywidualnych urządzeń grzewczych. Mimo pozytywnych zmian w ostatnich latach, które były wynikiem głównie wdrażania uchwał antysmogowych, nadal w tym obszarze konieczne są działania prawne, które zapewnią nadzór nad źródłami emisji zanieczyszczeń. Ważnym krokiem będzie wdrożenie od 1 lipca br. Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, która zapewni inwentaryzację źródeł ogrzewania budynków. Dużą szansą na ograniczenie negatywnego oddziaływania instalacji grzewczych na jakość powietrza jest również nadzorowana przez Panią zmiana ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. Warto podkreślić, że obecnie urządzenia grzewcze na paliwa stałe nie są poddawane żadnej okresowej kontroli ze względu na ich stan techniczny czy emisję zanieczyszczeń. Ustawa o charakterystyce energetycznej budynków przewiduje wprowadzenie kontroli stanu technicznego i efektywności energetycznej kotłów grzewczych, ale wyłącznie urządzeń o mocy powyżej 20 kW, co eliminuje większość domowych instalacji. Ponadto przewiduje wyłączenie obowiązku kontroli w przypadku, gdy nie dokonano zmian w systemie grzewczym.		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż przedmiotowa ustawa służy wdrożeniu dyrektywy. Wprowadzenie zaproponowanych wymogów stanowić będzie nadregulację i obciążyłoby gospodarstwa domowe kosztami dodatkowych kontroli. Kwestie dotyczące systemów ogrzewania wynikają z ustawy Prawo ochrony środowiska i aktów prawa miejscowego.

			Zdaję sobie sprawę z faktu, że celem przygotowanego obecnie w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii projektu zmiany ww. ustawy jest przede wszystkim wdrożenie nowelizacji dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków do polskiego porządku prawnego. Należy wziąć jednak pod uwagę specyfikę naszego kraju i problem dużej emisji zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ogrzewania wykorzystujących węgiel i drewno. Z tego względu postuluję o wprowadzenie do ustawy obowiązku prowadzenia okresowej – co 2 lata, kontroli stanu technicznego urządzeń grzewczych na paliwa stałe niezależnie od ich mocy cieplnej i bez odstępstw w przypadku, gdy nie dokonano zmian w systemie grzewczym. Zapisy te pozwolą usprawnić system nadzoru i ewidencji budynków oraz umożliwią ograniczenie negatywnego oddziaływania indywidualnych źródeł ogrzewania budynków na jakość powietrza.		
7.	Uwaga ogólna	Krajowe Forum Chłodnictwa	Urządzenia napełnione F-gazem podlegają ustawie F-gazowej i przeglądy okresowe muszą być zgodne z tą ustawą.	Ustawa F-gazowa czyli Ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową oraz o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych jest nadrzędnym dokumentem dla urządzeń napełnionych F-gazami.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.
8.	Uwaga ogólna	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Sektor ciepłowniczy mierzy się obecnie z wyzwaniem wynikającym z dyrektywy EPBD i przepisów transponujących tą dyrektywę do polskiego prawodawstwa. Nowelizacja warunków technicznych, którym muszą odpowiadać budynki i ich usytuowanie do standardu WT 2021 spowodowała, że nowobudowane oraz gruntownie zmodernizowane budynki planowane do przyłączenia do sieci ciepłowniczej o wysokim wskaźniku nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej dla sieci ciepłowniczej (Wpc) nie będą w stanie spełnić warunku osiągnięcia wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną (EP), a tym samym być podłączone do sieci ciepłowniczej. Wskazany problem jest istotny, gdyż w praktyce uniemożliwia funkcjonowanie większości		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.

			istniejących systemów ciepłowniczych. W związku z powyższym, rekomenduje się wprowadzenie do przepisów dot. charakterystyki energetycznej budynków i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać budynki i ich usytuowanie, przejściowego rozwiązania jakim jest mechanizm wydzielania „zielonego strumienia ciepła” oraz skierowanie go do budynków nowych i znacząco zmodernizowanych, które powinno funkcjonować na czas transformacji sektora ciepłownictwa systemowego do czasu, gdy Wpc istniejących systemów ciepłowniczych będzie na tyle niskie, aby możliwym było podłączenie wszystkich bez wyjątku budynków, niezależnie od standardu WT, do sieci ciepłowniczej. Implementacja tego mechanizmu jest konieczna, aby w sposób efektywny wykorzystać istniejące systemy ciepłownicze oraz umożliwić zaopatrzenie w ciepło wszystkich budynków, niezależnie od standardu, w którym zostały wzniesione, zapobiegając w ten sposób powielaniu liczby indywidualnych źródeł spalania niskiej mocy, przyczyniających się do generowania niskiej emisji, co jest zgodne z postanowieniami zawartymi w Polityce Energetycznej Polski do 2040 r. Propozycje w zakresie szczegółowych rozwiązań mechanizmu i przepisów implementujących go zostały do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii przekazane w piśmie z dnia 26 maja 2021 r. znak: PTEZ/188/2021.	Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.	
9.	Uwaga ogólna	Krajowa Rada Izby Architektów RP	W celu ujednolicenia sposobu przedstawiania danych i wyników zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej budynków umożliwiających łatwe porównanie i weryfikację tych informacji warto rozważyć wprowadzenie jednolitej rządowej aplikacji do obliczania świadectw charakterystyki energetycznej budynków np. na wzór aplikacji rządowej stosowanej w Australii.	Następująca obecnie cyfryzacja procesu inwestycyjnego powinna dotyczyć wszystkich obszarów tego procesu i może być realizowana również poprzez odpowiednio przygotowaną, ogólnodostępną (np. przez łącza internetowe) aplikację ułatwiającą i na bieżąco weryfikującą poprawność wprowadzanych danych i wyników.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych

					pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
10.	Uwaga ogólna	Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Sugerujemy mocniejsze, bardziej widoczne wyeksponowanie w świadectwach charakterystyki energetycznej następujących wielkości: — wskaźnik EP – zgodnie z obowiązującymi zasadami — wskaźnik EK – wartość rocznego zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku – jest to najważniejsza informacja dla użytkownika, na podstawie której może oszacować koszty eksploatacyjne mieszkania lub domu. Wskaźnik EU – wartość, która powinna być minimalizowana zarówno dla budynków nowo projektowanych, jak i modernizowanych. Rozwiązania architektoniczne, kształt budynku i jego geometria są trudne do zmiany, a zastosowane materiały budowlane, w tym izolacyjne bezpośrednio świadczą o stratach ciepła, które w pierwszej kolejności decydują o energochłonności budynku. Dodatkowo o stratach ciepła świadczy wykorzystany system wentylacyjny, a ten jako najtrudniejszy do zmian na etapie użytkowania budynku powinien być efektywny energetycznie oraz zapewniać odpowiednią jakość powietrza wewnętrznego. Wyraźne uwidocznienie tego wskaźnika bezpośrednio uwidacznia dbałość o niski poziom zapotrzebowania na potrzebną w budynku energię użytkową i jest pierwszym krokiem do rzeczywistej energooszczędności gotowego budynku. Pozostałe rozwiązania związane z systemami ogrzewania i chłodzenia, wykorzystany nośnik energii bezpośrednio wpływają na wartość wskaźników EK i EP, które będą się zmieniały odzwierciedlając rozwój technologii i dostęp do odnawialnych źródeł energii.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż aktualnie w świadectwach charakterystyki energetycznej podawana jest wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową i wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową. Są to wskaźniki obligatoryjnie w świadectwie charakterystyki energetycznej. Ponadto wyjaśniam, iż ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.	
11.	Uwaga ogólna	Polskie Stowarzyszenie Budownictwa	Wprowadzenie obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku/lokalu w przypadku umowy sprzedaży, najmu pod rygorem odmowy przez notariusza dokonania czynności notarialnej jest słuszne w założeniu. Dotychczasowe przepisy związane z obowiązkiem przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków nowych, sprzedawanych i wynajmowanych	<u>Uwaga częściowo uwzględniona.</u>	

		Ekologicznego (PLGBC)	począwszy od 2009 r. przechodziły szereg zmian, jednak żadna z nich nie wpłynęła znacząco na oczekiwany efekt jaki miał spowodować wspomniany obowiązek, a mianowicie zgromadzenie informacji o efektywności sektora budowlanego oraz wpływ na ceny nieruchomości podyktowane zużyciem energii w budynkach. Mając powyższe na uwadze, ale także spodziewając się protestów po stronie Krajowej Rady Notarialnej proponujemy rozważyć usankcjonowanie wprowadzenia kar o charakterze administracyjnym przez organy nadzoru budowlanego. Najważniejszym celem wprowadzenia powyższych zmian powinien być stworzenie pełnej bazy efektywności budynków.	<i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż w projekcie ustawy wprowadzono karę grzywny za nieprzekazanie świadectwa, a notariusz odnotowuje fakt przekazania świadectwa podczas wykonywania czynności notarialnej i informuje o karze. W zakresie bazy efektywności energetycznej budynków funkcjonuje już centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
12.	Uwaga ogólna	Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Uważamy, że świadectwo charakterystyki energetycznej wygenerowane przy wykorzystaniu centralnego rejestru charakterystyki energetycznej powinno uzupełniać bazę jaka zaczyna obowiązywać od 01.07.2021 r. – centralna ewidencja emisyjności budynków. Posiadanie w jednym miejscu (w jednej bazie) maksymalnej ilości informacji dotyczących efektywności energetycznej budynków jest podstawą podejmowania odpowiednich działań monitorowania oraz podejmowania decyzji związanych z modernizacją budynków, co idealnie wpisuje się strategię UE jaką jest Fala Renowacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona:</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Przedmiotowe kwestie zostały już ujęte w art. 27a ust. 2 pkt 1, litera d, tiret czwarte i piąte oraz w ust. 3 pkt. 2 litera b ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej

					ewidencji budynków.	emisyjności
13.	Uwaga ogólna	Izba Gospodarcza Gazownictwa / PGNiG S.A.		Jednym z istotnych elementów związanych ze świadectwami charakterystyki energetycznej budynków jest wymóg wskazania udziału odnawialnych źródeł energii. Realizacja tego obowiązku, w odniesieniu do odnawialnych paliw gazowych (wodór, biometan), może być znacznie utrudniona. Obecne przepisy nie regulują bowiem tej kwestii, w szczególności nie precyzują: a/ sposobu wyliczenia udziału odnawialnych paliw gazowych w paliwie gazowym dostarczonym do budynku w celu zaspokojenia zapotrzebowania, oraz b/ podmiotu odpowiedzialnego za takie wyliczenia, a także miejsca ich publikacji. W konsekwencji realizacja obowiązków z tym związanych może być znacznie utrudniona. W związku z tym w ocenie Spółki istnieje potrzeba weryfikacji nowelizowanych przepisów w celu uwzględnienia rozwoju rynku odnawialnych paliw gazowych.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Uprzejmie informuję, że aktualnie we wzorze świadectwa charakterystyki energetycznej znajduje się wskaźnik dot. udziału odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową, wyliczany zgodnie z metodologią wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie przeanalizowana przy innych	

					pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
14.	Uwaga ogólna	Izba Gospodarcza Gazownictwa / PSG		W art. 13 mowa jest o podawaniu m.in. udziału odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową przy ogłaszaniu dot. sprzedaży czy najmu budynku lub jego części dla którego było sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Uwaga ogólna dotyczy nie kwestii samego podania tych danych a zastanowienia się nad sposobem wyliczenia udziału OZE w kontekście odnawialnych paliw gazowych. Obecne przepisy nie regulują tej kwestii, np. sposobu wyliczenia udziału odnawialnych paliw gazowych w paliwie gazowym dostarczanym do budynku w celu zaspokojenia zapotrzebowania czy też sposobu publikacji tego udziału i kto odpowiada za publikację tych danych, tak aby osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej miała możliwość dostępu do tych informacji i wyliczeń udziałów. Uwagę proszę traktować jako ogólną dla potrzeb weryfikacji przepisów pod tym kątem.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii

15.	Uwaga ogólna	Unia Spółdzielców Mieszkaniow ych w Polsce	Wprowadzenie zmian w ustawie z 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków wynika z konieczności implementacji postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z 19 maja 2010 roku. Nowela ma też poprawić skuteczność systemu oceny efektywności energetycznej budynków w Polsce, co w konsekwencji ma wpłynąć na poprawę jakości powietrza. Autorzy nowelizacji chcą też wprowadzić zmiany korygujące istniejące mechanizmy w obszarze sporządzania i przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub systemów klimatyzacji. <u>W zakresie zmian niezbędnych do przeprowadzenia prawidłowej implementacji dyrektywy 2010/31/UE, w projekcie przewidziano następujące rozwiązania:</u> 1. dotyczące strategii wspierania renowacji budynków. Zgodnie z projektem ustawy, projekt długoterminowej strategii przygotowuje minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, na podstawie upoważnienia określonego w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014r. o charakterystyce energetycznej budynków. 2. zmiany w przepisach w/w ustawy, dotyczące wymagań w zakresie kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji, rozszerzające zakres systemów objętych obowiązkiem kontroli-<i>obowiązujące przepisy dotyczą obowiązkowych kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy ponad 12 kW, nowelizacja rozszerza ten obowiązek o systemy ogrzewania oraz połączone systemy ogrzewania wentylacji, klimatyzacji o mocy ponad 70 kW. W naszej ocenie ze względu na</i>	Uwaga częściowo uwzględniona Wyjaśnienie: W zakresie uwag uprzejmie informuję, iż: 1. Jest to uwaga informacyjna. Uwaga została przyjęta do wiadomości 2. Jest to uwaga informacyjna, nieskierowana do treści dokumentu. Uwaga została przyjęta do wiadomości 3. Jest to uwaga informacyjna, nieskierowana do treści dokumentu. Uwaga została przyjęta do wiadomości 4. Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie planuje określenia metodyki technicznej i ekonomicznej opłacalności wyposażenia budynków w systemy automatyki i sterowania. Uprzejmie informuję, iż przepis w zakresie możliwości realizacji z technicznego punktu widzenia i możliwości realizacji z ekonomicznego punktu widzenia jest analogiczny jak w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065z późn.zm)- § 135 ust. 9 i § 147 ust. 7 oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego
-----	-----------------	---	---	--

			<i>graniczne wartości mocy zapis ten w niewielkim stopniu wpłynie na obowiązki zarządców i właścicieli budynków mieszkalnych.</i> 3. umożliwienie powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w Centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków- zarówno świadectwa charakterystyki energetycznej budynków, jak i protokoły z przeglądów systemów grzewczych i wentylacyjnych mają być obowiązkowo rejestrowane w Centralnym rejestrze, co wydaje się krokiem w dobrym kierunku w celu wyeliminowania z obiegu dokumentów sporządzonych niezgodnie z obowiązującą metodyką. 4. wprowadzenie obowiązku montażu w odpowiednich budynkach systemów automatyki i sterowania.- właściciel lub zarządca budynku o zapotrzebowaniu mocy na ogrzewanie lub ogrzewanie i wentylację większej niż 290 kW będzie miał obowiązek do 31 grudnia 2024 r., jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne ekonomicznie, wyposażyć budynek w system automatyki i sterowania. Więcej na ten temat będzie można powiedzieć po ogłoszeniu obiecannej metodyki określania opłacalności stosowania tych systemów. Niewątpliwie jednak obowiązek ten będzie miał znaczące skutki finansowe dla właścicieli i zarządców budynków i będzie musiał być uwzględniony w planach wydatków dotyczących remontów i modernizacji budynków. Montaż automatyki ma umożliwić m.in. stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za	Dz.U. z 2020 r. poz. 1609 z późn.zm.) - § 20 ust. 1 pkt 11. Przedmiotowy przepis należy rozumieć jako obligatoryjny obowiązek sporządzenia opinii przez osobę posiadającą uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz porównania początkowych kosztów instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii wynikającymi z instalacji tych systemów, przy czym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat. Z brzmienia art. 4 ust. 1 wynika, że właściciele i zarządcy budynków obligatoryjnie wyposażają budynki w ww. systemy, po spełnieniu warunku zasadności technicznej i opłacalności ekonomicznej. W zakresie uwag do części „w zakresie zmian niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu oceny energetycznej budynków w projekcie przewidziano następujące rozwiązania”, uprzejmie wyjaśniam, iż: 1. Należy zauważyć, że koszt wykonania świadectwa jest niewielki (zgodnie z
--	--	--	---	--

		zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej. Powstanie centralny system informacji rynku energii a inteligentne liczniki będą powszechnie stosowane. <u>Natomiast w zakresie zmian niezbędnych do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu oceny energetycznej budynków w projekcie przewidziano następujące rozwiązania:</u> 1. wprowadzenie obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania- zostaje wprowadzony obowiązek dołączenia świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub do wniosku o pozwolenie na użytkowanie. Skutkiem będzie odpowiednie zwiększenie kosztów inwestycji o koszt wystawienia tegoż świadectwa. 2. wprowadzenie mechanizmów gwarantujących przekazywanie świadectw charakterystyki energetycznej z związku ze sprzedażą lub wynajmem budynków lub części budynków- w chwili obecnej istnieje możliwość zrzeczenia się prawa do otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej przez nabywającego lokal. Nowelizacja znosi tę możliwość, wprowadzając nakaz przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej dla danego lokalu (nie budynku – jak to było dotychczas) podczas zawarcia umowy sprzedaży lub wynajmu, z wpisem do aktu notarialnego. Zmiana ta znacząco wpłynie na rynek wykonywania świadectw, gdyż właściciel budynku wielolokalowego będzie miał obowiązek wykonywać świadectwo dla każdego zbywanego lokalu, co oczywiście skutkuje dodatkowymi kosztami- dla właściciela budynku? dla właściciela zbywającego lokal? Dla nabywającego?	wyliczeniami zawartymi w OSR szacunkowy koszt sporządzenia świadectwa w przypadku budynku wielorodzinnego (1000 zł), szacunkowy koszt świadectwa cheb dla mieszkania w budynku wielorodzinnym będzie wynosił podobnie jak dla domu jednorodzinnego ok. 300 zł), a okres jego ważności to 10 lat. Należy też zauważyć, że nowe budynki oddawane do użytkowania będą już posiadały świadectwo cheb, ponieważ przywrócona zostanie regulacja obowiązująca do dnia 9 marca 2015 r., dotycząca obowiązku dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, odnosząca się do wszystkich budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy cheb, w związku z powyższym świadectwo cheb będzie już wykonywane dla budynków oddawanych do użytkowania (nowe budynki albo poddawane przebudowie). Należy zauważyć, że ww. koszt sporządzenia świadectwa jest stosunkowo niewielki w porównaniu do ceny mieszkania czy domu.
--	--	--	---

			<i>Dodatkowo wskaźniki charakterystyki cieplnej budynku/lokalu mają być obowiązkowo umieszczane w ogłoszeniach o sprzedaży (wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną i końcową, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkowa wielkość emisji CO₂). Zaproponowane rozwiązania mają na celu poprawienie działania systemu informowania potencjalnego nabywcy o charakterystyce energetycznej budynku lub części budynku, mającego być przedmiotem umowy.</i> Wydaje się jednak, że stopień wyedukowania społeczeństwa jest jeszcze niewystarczający by powyższe wskaźniki były w pełni świadomie brane pod uwagę przy wyborze lokalu. 3. uzależnienie obowiązku przeprowadzania regularnych kontroli systemów ogrzewania lub klimatyzacji od dokonania zmian mających wpływ na ich efektywność energetyczną. 4. doprecyzowanie regulacji dotyczących weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa. Oprócz tego projektowana regulacja zawiera przepisy, których celem jest uniemożliwienie funkcjonowania w obrocie, dokumentów niebędących świadectwami w rozumieniu przepisów ustawy o charakterystyce energetycznej budynków, tj. dokumentów sporządzonych bez wykorzystania centralnego rejestru charakterystyki energetycznej. Doprecyzowanie systemu sankcji, pozwoli ministrowi na poprawę efektywności działania systemu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemów ogrzewania lub systemów klimatyzacji.		Należy podkreślić, że posiadanie świadectwa będzie wpływało na wzrost świadomości społecznej – kupujący zaczną dostrzegać wpływ istniejącego stanu budynku na jego koszt użytkowania, bądź zobaczą jakie są zalecenia odnośnie do prac niezbędnych do wykonania w budynku, mających na celu poprawę jego charakterystyki energetycznej. 2. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, już teraz właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3, zapewnia sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku: 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży; 2) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 3) wynajmowanego. Jednocześnie informuję, iż wprowadzono karę grzywny za nieprzekazanie świadectwa.
--	--	--	--	--	---

					Zgodnie z art. 13 ustawy cheb już teraz występuje obowiązek podania w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wyznaczonego zgodnie z przepisami art. 15. Zjawisko umieszczania informacji dotyczącej wskaźników charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku w ogłoszeniach dotyczących sprzedaży lub wynajmu, poza jednostkowymi w skali kraju przypadkami, obecnie nie występuje. W obowiązującym porządku prawnym strona sprzedająca może usprawiedliwiać nieumieszczenie w ogłoszeniu przedmiotowej informacji brakiem sporządzonego świadectwa charakterystyki energetycznej. Należy jednak wskazać, że sprzedając oraz oddając w najem budynek lub część budynku (lokal mieszkalny), sprzedający lub wynajmujący i tak są zobowiązani zapewnić sporządzenie świadectwa na potrzeby przyszłej transakcji.
--	--	--	--	--	--

					Aktualnie obowiązek podawania informacji przez właściciela lub zarządcę budynku w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu budynku lub jego części w zakresie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową wynika z art. 13 ustawy cheb, który stanowi, iż: „W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu budynku lub jego części wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wyznaczony zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”. Obowiązek sporządzania świadectwa stanowi niewielkie obciążenie dla dewelopera, a do tego skutkuje lepszymi parametrami cieplnymi budynku, poprawą stanu środowiska oraz oszczędnością energii.
--	--	--	--	--	---

					Rolą sprzedającego jest wykazanie faktycznego stanu przedmiotu sprzedaży, w tym jego prawdziwej charakterystyki energetycznej. To rozwiązanie ma chronić kupującego i przedstawiać mu przewidywane zużycie energii, stan budynku czy prace, jakie należy w nim wykonać, aby poprawić jego charakterystykę energetyczną. Nałożenie obowiązku podawania w treści ogłoszeń dotyczących sprzedaży lub najmu budynku lub informacji ze świadectwa cheb, ma na celu budowanie świadomości społecznej i dążenia do wznoszenia budynków o jak najwyższych parametrach cieplnych, zastosowania w budynkach rozwiązań technicznych mających wpływ na oszczędność energii i izolacyjności cieplnej, co w konsekwencji przyczyni się do znaczących oszczędności energii i zmniejszenia kosztów eksploatacji budynków. Lepsza jakość materiałów spowoduje oszczędności konsumentów w trakcie eksploatacji budynków.
--	--	--	--	--	--

					Zmniejszy się zapotrzebowanie budynków na ciepło do ogrzewania, przygotowania ciepłej wody użytkowej, chłodzenia i oświetlenia, tym samym przyczyni się do zmniejszenia rachunków związanych z kosztami utrzymania. Zapewnienie wyższej efektywności energetycznej ma przełożenie na ulepszenie standardu samych budynków dzięki czemu również wpływa na komfort użytkowania i przebywania w takich budynkach. Prawdłowo zaprojektowany i wybudowany budynek energooszczędny to inwestycja, która przynosi wymierne rezultaty dzięki właśnie obniżeniu zapotrzebowania na energię, a przez to również prowadzi do zmniejszenia kosztów na późniejszym etapie jego eksploatacji oraz wywiera pozytywny wpływ na poprawę jakości powietrza. 3. Jest to uwaga informacyjna. Uwaga została przyjęta do wiadomości. 4. Jest to uwaga informacyjna. Uwaga została przyjęta do wiadomości
16.	<i>Uwaga ogólna</i>		Zarówno świadectwa charakterystyki energetycznej, jak i protokoły z przeglądów systemów grzewczych i		<u>Jest to uwaga informacyjna, nieskierowana do treści</u>

	<i>Umożliwienie powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w Centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków</i>	Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga”	wentylacyjnych mają być obowiązkowo rejestrowane w Centralnym rejestrze, co wydaje się krokiem w dobrym kierunku w celu wyeliminowania z obiegu dokumentów sporządzanych przez osoby nieuprawnione lub dokumentów sporządzanych niezgodnie z obowiązującą metodyką.		<u>dokumentu. Uwaga została przyjęta do wiadomości.</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż już obowiązujące przepisy ustawy z dnia 24 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków wprowadzają obowiązek sporządzania protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje osobie zlecającej kontrolę protokół w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w systemie teleinformatycznym, a protokół jest podpisywany przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub klimatyzacji i osobę zlecającą.
17.	Art. 1 pkt 5 <i>Wprowadzenie mechanizmów gwarantujących przekazywanie świadectw</i>	Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga”	W chwili obecnej istnieje możliwość zrzeczenia się prawa do otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej przez nabywającego lokal. Nowelizacja znosi tę możliwość, wprowadzając nakaz przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej dla danego lokalu (nie budynku – jak było dotychczas) podczas zawarcia umowy sprzedaży lub wynajmu, z wpisem do aktu notarialnego. Zmiana ta znacząco wpłynie na rynek wykonywania świadectw, gdyż właściciel budynku wielolokalowego będzie miał obowiązek wykonywać świadectwo dla każdego zbywanego lokalu, co oczywiście		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, już teraz właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze

	charakterystyki energetycznej w związku ze sprzedażą lub wynajmem budynków lub części budynków		skutkuje dodatkowymi kosztami – dla właściciela budynku ? dla właściciela zbywającego lokal ? dla nabywającego? Dodatkowo wskaźniki charakterystyki cieplnej budynku/lokalu mają być obowiązkowo umieszczane w ogłoszeniach o sprzedaży (wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną i końcową , udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkowa wielkość emisji CO₂). Zaproponowane rozwiązania mają na celu poprawienie działania systemu informowania potencjalnego nabywcy o charakterystyce energetycznej budynku lub części budynku, mającego być przedmiotem umowy. Wydaje mi się jednak, że stopień wyedukowania energetycznego społeczeństwa jest jeszcze niewystarczający by powyższe wskaźniki były w pełni świadomie brane pod uwagę przy wyborze lokalu.		lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3, zapewnia sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku: 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży; 2) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 3) wynajmowanego. Jednocześnie informuję, iż wprowadzono karę grzywny za nieprzekazanie świadectwa. Zgodnie z art. 13 ustawy cheb już teraz występuje obowiązek podania w reklamie dotyczącej sprzedaży lub najmu wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wyznaczonego zgodnie z przepisami art. 15. Zjawisko umieszczania informacji dotyczącej wskaźników charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku w ogłoszeniach dotyczących sprzedaży lub wynajmu, poza jednostkowymi w skali kraju przypadkami, obecnie nie występuje. W obowiązującym porządku prawnym strona
--	--	--	---	--	---

					sprzedająca może usprawiedliwić nieumieszczenie w ogłoszeniu przedmiotowej informacji brakiem sporządzonego świadectwa charakterystyki energetycznej. Należy jednak wskazać, że sprzedając oraz oddając w najem budynek lub część budynku (lokal mieszkalny), sprzedający lub wynajmujący i tak są zobowiązani zapewnić sporządzenie świadectwa na potrzeby przyszłej transakcji.
18.	Projekt ustawy	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	Projekt ustawy powinien dotyczyć także zmiany treści artykułów : 2, 15 , 36 i 40 wg propozycji podanych w następnych uwagach	System świadectw charakterystyki energetycznej nie spełnia swego zadania ponieważ treść świadectw jest dla większości osób niezrozumiała, a podane w świadectwach dane liczbowe są mało wiarygodne ze względu na usterki w metodologii i jakości opracowania świadectw. Projekt zmian ustawy wprowadza tylko część koniecznych zmian, które są niezbędne dla usprawnienia systemu. Najważniejsze zmiany powinny dotyczyć metodologii charakterystyki energetycznej i formy świadectw. Te zmiany powinny być wprowadzone w	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej.

				Rozporządzeniu w sprawie charakterystyki energetycznej budynków jednak <u>ustawa o zmianie ustawy powinna zawierać zobowiązanie właściwego ministra do wydania nowego zmienionego rozporządzenia i powinna określić główne kierunki zmiany rozporządzenia</u> . A te kierunki zmian to: zmiana metodologii i nawiązanie jej do nowych norm oraz wprowadzenie klas energetycznych budynków.	Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
19.	Art. 2 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	W art. 2 pkt 3) należy uzupełnić słowami: „oraz określenie klasy energetycznej.”	System świadectw energetycznych nie spełnia swojego zadania ponieważ ocena jakości energetycznej przez informacje liczbowe i t.zw. „suwak” są dla większości osób niezrozumiałe. Bez klas energetycznych świadectwa pozostaną dokumentem wymagającym ponoszenia kosztów, a nie mającym żadnego praktycznego znaczenia.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych

					pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
20.	Art. 3. 4. 2 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Izba Projektowania Budowlanego	Budynku używane jako miejsca kultu i do działalności religijnej, nie powinny być wyłączone z obowiązków wynikających z ustawy. W projekcie nie przewidziano zmiany w tym zakresie.	Miejsca kultu i działalności religijnej to nie tylko kościoły o specyficznej architekturze, dla których sporządzenie charakterystyki energetycznej można pominąć, ale także domy parafialne, klasztory, domy spotkań różnych organizacji religijnych. Te budynki wyposażone są we wszystkie instalacje jak budynki użyteczności publicznej i powinny podlegać obowiązkom ustawy.	Uwaga nieuwzględniona: <u>Wyjaśnienie:</u> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Uprzejmie informuję, iż katalog wyłączeń, od stosowania obowiązków, o których mowa w art.3 ust. 1 i 2, o którym mowa w art. 3 ust. 4 został określony kierując się zasadami wynikającymi z art. 4 ust. 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, z późn. zm.).
21.	Art. 15 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	Art. 15 ust.1 ustawy powinien być uzupełniony następującymi słowami: „oraz zasady określania klas energetycznych, nie później niż w 6 miesięcy po wejściu w życie ustawy. ” Art. 15 ust 2 ustawy po słowach: „uwzględni” powinien mieć treść następującą: 1)parametry techniczne budynku lub części budynku;	Jak wyżej Konieczne wydanie nowego rozporządzenia i ustalenie terminu jego wydania. <i>System świadectw energetycznych nie spełnia swojego zadania ponieważ</i>	Uwaga nieuwzględniona <u>Wyjaśnienie:</u> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki

			2)rodzaje systemów technicznych w budynku lub części budynku; 3)metodologię wyznaczania charakterystyki energetycznej opartej na standardowym sposobie użytkowania budynku lub części budynku i aktualnych normach oraz sposób określania klasy energetycznej budynku lub części budynku.	<i>ocena jakości energetycznej przez informacje liczbowe i t.zw. „suwak” są dla większości osób niezrozumiałe. Bez klas energetycznych świadectwa pozostaną dokumentem wymagającym ponoszenia kosztów, a nie mającym żadnego praktycznego znaczenia. (kopia z uwagi Zrzeszenia Audytorów Energetycznych dot. art. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków)</i>	energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
22.	Art. 17 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Izba Projektowania Budowlanego	Proponujemy przesunąć osoby z wykształceniem inżyniera krajobrazu i magistra inżyniera krajobrazu do wykazu w punkcie 3). b), czyli do grupy osób posiadających studia wyższe oraz studia podyplomowe, których program uwzględnia zagadnienia związane z charakterystyką energetyczną budynków, wykonywaniem audytów energetycznych, budownictwem energooszczędnym i odnawialnymi źródłami energii.	Architekt krajobrazu jest zawodem łączącym planowanie, projektowanie i zarządzanie środowiskiem. Zgodnie z obowiązującą w Polsce klasyfikacją zawodów[1] do zadań architekta krajobrazu należy między innymi: - ochrona zasobów naturalnych - wskazywanie sposobów unikania szkód powstających w krajobrazie - opracowywanie projektów ochrony i kształtowania krajobrazu - opracowywanie planów ochrony parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych - opracowywanie programów i projektów terenów zieleni.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> Wyjaśnienie: Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii

				Powyższa charakterystyka zawodu wskazuje na konieczność wykazania się odpowiednią praktyką w zakresie wymaganym przy opracowywaniu charakterystyki energetycznej budynków.	
23.	Art. 17 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Izba Projektowania Budowlanego	W art. 17. 3) b) proponujemy dodać zapis: studia podyplomowe trwające nie krócej niż 1 rok prowadzone na uczelniach technicznych.	Zapis ten pozwoli na rzetelne przygotowanie osób nie posiadających wyższego wykształcenia technicznego oraz uniknięcia krótkich kursów „wypełniania świadectw energetycznych”.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż długość (czas) trwania studiów podyplomowych została określona w art. 160 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zgodnie z art. 160 ust. 1 Studia podyplomowe trwają nie krócej niż 2 semestry i umożliwiają uzyskanie kwalifikacji częściowych na poziomie 6, 7 albo 8 PRK. Nie ma więc konieczności wprowadzania w ustawie o charakterystyce energetycznej budynków dodatkowych wymagań. Odnosząc się natomiast do wymogu zawężenia uczelni, na których można ukończyć studia podyplomowe do uczelni technicznych wyjaśniam, iż nie możemy ingerować w zakres oferowanych przez uczelnie studiów podyplomowych. Jeżeli dana uczelnia ma w swojej ofercie studia, których program uwzględnia zagadnienia związane z charakterystyką

					energetyczną budynków, wykonywaniem audytów energetycznych budynków, budownictwem energooszczędnym i odnawialnymi źródłami energii, to ich ukończenie będzie stanowiło spełnienie wymogu określonego w art. 17 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, bez względu na rodzaj uczelni.
24.	Art. 36 ustawy ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	Istniejące zapisy dotyczące weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej i protokołów kontroli należy zmienić w taki sposób, aby zapewniona była częsta i kompleksowa weryfikacja tych dokumentów. W tym celu proponuje się wzorem art. 18.2 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów wprowadzenie możliwości zlecenia przeprowadzenia weryfikacji podmiotom zewnętrznym.	Wiarygodność świadectw energetycznych wymaga dokonywania weryfikacji znacznej części zarejestrowanych świadectw (minimum 10%) i obejmować sprawdzenie prawidłowości danych stanowiących podstawę świadectwa. Aby to zrealizować konieczne jest <u>działanie dużego zespołu weryfikatorów</u> , którymi mogą być nie tylko pracownicy ministerstwa, ale także pracownicy podmiotów zewnętrznych, którym ministerstwo zleci weryfikowanie świadectw.	Uwaga nieuwzględniona <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii
25.	Art. 36 ust. 1 ustawy ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej	Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa	Art.36.1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, przy użyciu systemu teleinformatycznego, dokonuje weryfikacji 5% sporządzonych rocznie świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzenia oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej.	Zmiana Ustawy nie wdraża zapisu zmienionej dyrektywy EPBD dotyczącego systemu kontroli jakości świadectw charakterystyki energetycznej budynków. W załączniku II do dyrektywy EPBD wprowadza się następujące zmiany: a) pkt	Uwaga nieuwzględniona <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.

	ej budynków			1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie: „Właściwe organy lub podmioty, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, dokonują losowego wyboru spośród wszystkich świadectw charakterystyki energetycznej wydanych w ciągu roku i poddają je weryfikacji. Próbką jest wystarczająco duża, aby zapewnić statystycznie istotne wyniki w zakresie zgodności.”	Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii
26.	Art. 40 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Zrzeszenie Audytorów Energetycznych	Istniejący tekst art. 40 należy zmienić na następujący: „Minister właściwy do spraw prowadzi kampanię informacyjną służącą poprawie charakterystyki energetycznej budynków i wyjaśnieniu roli i zadań świadectw charakterystyki energetycznej i korzyści wynikających z posiadania świadectw dla właścicieli, nabywców i najemców budynków i mieszkań.	Pełnienie właściwej roli przez świadectwa charakterystyki energetycznej wymaga <u>przekonania społeczeństwa</u> do korzyści wynikającej z posiadania i wykorzystania świadectw. W tym celu konieczne jest prowadzenie <u>stałej szerokiej kampanii informacyjno-promocyjnej dotyczącej świadectw.</u>	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
27.	Art. . 1 pkt. 2) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. 1. Osoba uprawniona do sporządzania	Krajowa Rada Izby Architektów RP	Propozycja poszerzenia (w Art. 5 ust. 1 pkt. 2) możliwości opatrzenia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku podpisem elektronicznym w innej postaci: 2) elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym lub podpisem zaufanym.	Wydaje się być zupełnie nieuzasadnione ograniczanie możliwości elektronicznego podpisywania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku tylko do podpisu kwalifikowanego.	<u>Uwaga uwzględniona</u>

	świadczeń charakterystyki energetycznych przekazuje osobie lub podmiotowi, który zlecił jego wykonanie, świadectwo charakterystyki energetycznej w postaci: 1) papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznych budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznych			W równoległym toczącym się procesie legislacyjnym dotyczącym zmiany rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego - w zakresie możliwości opracowania elektronicznej postaci projektu, czyli dokumentu o dużym znaczeniu dla całego procesu inwestycyjnego wprowadzono możliwość podpisu tego projektu za pomocą aż trzech możliwości tj. kwalifikowanego podpisu elektronicznego, podpisu osobistego lub podpisu zaufanego.	
--	---	--	--	---	--

	yki energetyczne j budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym				
28.	Art. 1 pkt 5	Związek Rewizyjny Spółdzielni Mieszkaniowych RP w Warszawie	Pozostawić w dotychczasowym brzmieniu	Art. 1 pkt 5 nowelizacji ustawy wprowadza w art. 11 ust. 1 ustawy obowiązek przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej przez właściciela lub zarządcę budynku lub części budynku lub osobę, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu przy sprzedaży lokalu (prawa do lokalu) lub zawarcia umowy najmu budynków lub ich części (lokali). Jednocześnie wprowadzony został zapis o braku możliwości zrzeczenia się przez nabywcę lub najemcę prawa otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej lokalu (art. 1 pkt 5c). Wprowadzono również w art. 11 ust. 6 (art. 1 pkt.5d) zapis o odmowie notariusza zawarcia aktu notarialnego w przypadku braku świadectwa charakterystyki energetycznej dla zbywanego budynku lub lokalu.	<u>Uwaga częściowo uwzględniona.</u> Wyjaśnienie: Uprzejmie wyjaśniam, iż dokonano zmian w art. 1 pkt 5 i 21 projektu ustawy, wprowadzając karę grzywny za nieprzekazanie świadectwa.

				Proponujemy pozostawić zapis art. 11 w dotychczasowym brzmieniu. Należy wziąć pod uwagę, że w mniejszych miejscowościach brak jest osób ze stosownymi uprawnieniami do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej (art. 17 ustawy) i jednocześnie wpisanych do centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków jako osób uprawnionych do ich sporządzania (art. 31 ustawy). W takim przypadku może nastąpić znaczne spowolnienie obrotu lokalnymi mieszkalnymi. Generowanie będą również odpowiednio wyższe koszty po stronie sprzedającego. Znacznie wyższe koszty niż dotychczas poniosą również zarządy budynków wielolokalowych, którzy zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy zobowiązani są do nieodpłatnego przekazania właścicielowi lokalu lub osobie, której przysługuje spółdzielcze prawo do lokalu kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, a w przypadku braku tego świadectwa dokumentacji technicznej budynku. Koszty te w konsekwencji poniosą wszyscy użytkownicy lokali w	
--	--	--	--	--	--

				danym budynku, nie tylko właściciel lokali (spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu) dokonujący sprzedaży lokalu bądź też wynajmujący lokal. Również istotną sprawą, którą należy wziąć pod uwagę jest sprzedaż udziału w spółdzielczym własnościowym prawie do lokalu lub we własności lokalu (często w obrębie rodziny, osób razem zamieszkających). W takiej sytuacji, zgodnie z wprowadzonym zapisem również będzie obowiązkowe sporządzanie świadectwa energetycznego, co w naszej opinii jest zupełnie niezasadne.	
29.	Art. 1 pkt 5 <i>Art. 11 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków</i>	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Ustawa określa obowiązek przekazania kopii świadectwa charakterystyki energetycznej przy zawarciu umowy najmu, ale nie podaje żadnych sankcji w przypadku niedopełnienia tego obowiązku.	W takim przypadku istnieje duże prawdopodobieństwo, że te świadectwa na potrzeby najmu nie będą wydawane.	<u>Uwaga uwzględniona.</u> Wyjaśnienie: Uprzejmie wyjaśniam, iż dokonano zmian w art. 1 pkt 5 i 21 projektu ustawy wprowadzając karę grzywny za nieprzekazanie świadectwa.
30.	Art. 1 pkt 5 <i>Art. 11 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce</i>	Stowarzyszenie Nowoczesne Budynki	proponuje się w art. 11 ust. 1 ustawy (pkt 5 ustawy zmieniającej), dotyczącym obowiązku przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej czy odpowiednio kopii tego świadectwa, przypadek funkcjonowania w obiegu prawnym od 2017 r. ekspektatywy odrębnej własności lokali.	propozycja ma na celu uwzględnienie wszystkich zainteresowanych stron, a więc także i ekspektatywy odrębnej własności lokali, która powstaje z chwilą zawarcia umowy pomiędzy spółdzielnią	<u>Uwaga nieuwzględniona:</u> Wyjaśnienie: Uprzejmie informuję, iż nie ma konieczności przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej na etapie zawarcia

	yce energetyczne j budynków			mieszkaniową a osobą ubiegającą się o ustanowienie odrębnej własności lokalu na budowę tego lokalu.	umowy pomiędzy spółdzielnią mieszkaniową a osobą ubiegającą się o ustanowienie odrębnej własności lokalu na budowę tego lokalu.
31.	Art. 1 pkt 5 Art. 11 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetyczne j budynków	Unia Metropolii Polskich	Utrudniony dostęp do lokali dla których ma zostać wykonane świadectwo charakterystyki energetycznej. Propozycja zmian W celu wyeliminowania wyżej opisanej sytuacji należy połączyć proces wyceny lokalu z czynnościami związanymi z pozyskaniem danych niezbędnych do sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej.	Podstawą wykonania świadectwa charakterystyki energetycznej lokalu jest dostęp do niego. Nagminne przypadki odmowy wpuszczania uprawnionych audytorów do lokalu w celu wykonania świadectwa bezpośrednio skutkuje <u>odmową wykonania czynności notarialnej</u> przez notariusza. Jest to bardzo częsty problem lokatorów, którzy chcą wykupić lokal a nie chcą udostępnić lokalu do wykonania świadectwa. Problem dotyczy nie mechanizmu skutecznego przekazywania świadectw a ich pozyskiwania. Ten problem jest znacznie szerszy niż przekazanie a został pominięty w projekcie ustawy. Wprowadzenie zmian w ustawie bezpośrednio spowoduje zatrzymanie procesu sprzedaży /najmu lokali oraz przełoży się na z wielokrotne koszty przygotowania procesu sprzedaży/najmu oraz znaczące wydłużenie okresu kompletowania dokumentacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona:</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, już teraz właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3, zapewnia sporządzenie świadectwa charakterystyki energetycznej dla budynku lub części budynku: 1) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży; 2) zbywanego na podstawie umowy sprzedaży spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 3) wynajmowanego. Zaproponowano korektę art. 1 pkt 5 projektu ustawy.

32.	Art. 1 pkt 5 projektu art. 11 ust 1.1 pkt 1)	Stowarzyszenie Notariuszy RP	<i>Uchwała 48/VI/2021 Zarządu Głównego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej przyjęta drogą obiegową w dniu 23 czerwca 2021 r. w sprawie zaopiniowania projektu ustawy z dnia 20 maja 2021 r. o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (UC82)</i> <i>Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej negatywnie opiniuje w zakresie opisanym w art. 11 ust 1.1 pkt 1).</i> Świadectwo charakterystyki energetycznej to dokument, który określa, zgodnie z przewidzianymi przez ustawę parametrami, wielkość zapotrzebowania na energię elektryczną potrzebną do użytkowania budynku lub lokalu. Ze względu na sposób sporządzania dokumentów na podstawie odpowiednich algorytmów, podają one pewne wartości faktyczne, które do tej pory w prawie nie wywoływały negatywnych skutków prawnych. Efektywność energetyczna jest bardzo ważna dla edukacji obywateli, dla ochrony środowiska, dla upowszechniania i dostępu do alternatywnych źródeł energii ale nie jest niezbędna dla obrotu nieruchomościami. Opiniowany Projekt ustawy wprowadza nakaz przekazywania świadectwa charakterystyki energetycznej podczas dokonywania czynności notarialnej polegającej na sporządzeniu umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu i wprowadza sankcję za brak dokumentu polegającą na odmowie	<i>Zarząd Główny Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej rekomenduje zastosowanie w tym przypadku kary grzywny i dodanie w art.11 zmienianej ustawy ustępu 6 o treści:</i> <i>„Art.11 ust.6. Notariusz odnotowuje w akcie notarialnym fakt przekazania świadectwa, o którym mowa w ust.1 pkt 1. W przypadku nieprzekazania świadectwa, notariusz poucza o karze grzywny za brak przekazania dokumentu przy dokonywaniu czynności notarialnej.”</i>	<u>Uwaga uwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Dokonano zmiany w projekcie ustawy. zmiany (art.1 pkt 5 oraz w art. 1 pkt 21).
-----	---	------------------------------	---	--	---

			dokonania czynności notarialnej, zaś przy umowie najmu wprowadza obowiązek dostarczenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej. Zarówno tryb jak i okoliczności odmowy dokonania czynności notarialnej są uregulowane w art. 81 ustawy z dnia 14.02.1991r. Prawo o notariacie i zgodnie z jego treścią notariusz odmawia dokonania czynności notarialnej sprzecznej z prawem. Ugruntowane opinie doktryny na tle obowiązywania cytowanego art. 81 Prawa o notariacie dowodzą, iż stosowanie tego przepisu wymaga od notariusza oceny zgodności z prawem zamierzonej czynności notarialnej, w szczególności w zakresie prawa materialnego. Notariusz pełni funkcję gwaranta bezpieczeństwa prawnego i zapobiega funkcjonowaniu w obrocie czynności, które mogłyby być niezgodne z prawem. Odmowa dokonania czynności notarialnej nie wiąże się z osobistym interesem notariusza lecz z przyznaną mu funkcją organu prewencji ochrony prawnej i gwaranta bezpieczeństwa obrotu. W przypadku braku świadectwa charakterystyki energetycznej w sytuacji niemożności jego sporządzenia przy braku norm i odmowie wydania go przy tzw. „starych zasobach mieszkaniowych” może narazić Skarb Państwa na ewentualne pozwy o odszkodowanie, zwłaszcza, że dyrektywa, na której obowiązek wdrożenia powołuje się projektodawca nie wymaga wprowadzenia zakazu obrotu nieruchomością w przypadku braku dla tej nieruchomości		
--	--	--	---	--	--

		świadczenia charakterystyki energetycznej. Stosownie do wyroku NSA z 11 czerwca 2010 roku I FSK 449/09 (ONSAiWSA 2011 nr 6 poz. 116) w myśl art. 249 TFUE, sądy jak i organy administracji publicznej w procesie stosowania prawa, dokonując odkodowania treści normy prawnej nie mogą poprzestać jedynie na prostym odczytaniu treści prawa krajowego. Nawet w sytuacji braku wątpliwości w zakresie interpretacji przepisu sądy i organy administracji publicznej zobowiązane są do analizy unormowań prawa wspólnotowego, w tym w szczególności regulacji zawartych w dyrektywach, albowiem ocenić należy, czy w sposób prawidłowy dokonano implementacji zapisów dyrektyw do prawa krajowego. Zdaniem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej nie można uzależniać możliwości sprzedaży nieruchomości i zbycia spółdzielczych własnościowych praw do lokali od sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej, gdyż kara jaka się wiąże z jego brakiem tj. niemożność zbycia nieruchomości jest nieadekwatna do korzyści jakie miałyby przynieść sporządzanie tych świadectw. ZG SNRP pragnie wskazać ustawodawcy, że pozyskanie tego dokumentu zwiększy koszty związane z samą sprzedażą czy najmem; niewątpliwie nie wprost (koszt takiego świadectwa charakterystyki energetycznej to kwota kilkuset złotych), ale w sposób pośredni, a zwłaszcza odbije się to na obrocie nieruchomościami w małych miejscowościach. Oczekiwanie na ten dokument z powodu niewielkiej liczby osób uprawnionych do ich		
--	--	--	--	--

		wydawania (nawet przy zwiększonym kręgu osób uprawnionych do ich wydania) spowolni ten obrót, a w rzadkich przypadkach może go uniemożliwić. Skutki odmowy dokonania czynności notarialnej powodują odpowiedzialność odszkodowawczą dla jej stron. Należy zatem zadać sobie w tym miejscu pytanie: czy brak świadectwa charakterystyki energetycznej i nie przekazanie dokumentu przy umowie sprzedaży ma takie skutki wywoływać? Zdaniem ZG SNRP dokument ten, a raczej jego brak nie powinien nieść za sobą aż takiej dolegliwości, wystarczy bowiem obwarować ten brak karą grzywny i wprowadzeniem obligatoryjności pouczenia stron czynności przez notariusza o tym fakcie. Tym bardziej, że przy zawieraniu umów najmu oryginał tego dokumentu, zgodnie z Projektem Ustawy, nie jest potrzebny i wystarczy jego kopia a projektodawca sankcji za brak tego dokumentu nie przewidział. Na marginesie należy wspomnieć, że projektodawca z niezrozumiałych powodów uprzywilejował pewne rodzaje czynności notarialnych i rodzaje nieruchomości, pominął inne umowy przenoszące prawo do lokali lub tzw. nieruchomości budynkowych np. pominął umowy darowizny, zamiany, dożywocia, które dotyczą lokali czy nieruchomości zabudowanych lub ich części. Powstaje zatem pytanie czym się kierował projektodawca wprowadzając taki podział? Podnieść również należy, że redakcja przepisu dotycząca spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu budzi wątpliwości bo prawo to jest niezbywalne zgodnie z art. 9 ust.3 ustawy z dnia 15		
--	--	---	--	--

			grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych, natomiast może być przedmiotem najmu. Wskazana wyżej propozycja kary grzywny korespondowałaby z rozwiązaniem objętym treścią art. 93 prawa budowlanego, który penalizuje brak przechowywania książki obiektu budowlanego pod karą grzywny. Książka obiektu budowlanego jest bardzo istotnym dokumentem, która stanowi o przeprowadzonych badaniach i kontrolach stanu technicznego budynku i zaniechania w jej braku mogą mieć rzeczywisty wpływ na funkcjonowanie budynku. ZG SNRP chce zwrócić uwagę projektodawcy jeszcze na fakt, że dla dokonania odmowy czynności notarialnej został przewidziany odrębny tryb jej zaskarżania poddany jurysdykcji sądów. Penalizacja braku dokumentu poprzez odmowę czynności notarialnej może również spowodować lawinę spraw z zakresu zaskarżania odmów dokonania czynności notarialnej. Zdaniem Zarządu Głównego Stowarzyszenia Notariuszy Rzeczypospolitej Polskiej przymuszanie obywateli do pozyskiwania świadectwa charakterystyki energetycznej przy obrocie nieruchomościami jest zbyt daleko idące i niczym nieuzasadnione, a na gruncie obowiązujących przepisów kodeksu cywilnego jak i ustawy z dnia 14.02.1991r. Prawo o notariacie wręcz niezrozumiałe.		
--	--	--	--	--	--

33.	Art. 1 pkt 5	Krajowa Rada Notarialna	Stanowisko Krajowej Rady Notarialnej z dnia 02 lipca 2021 roku w sprawie proponowanych rozwiązań w projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UC 82) w zakresie obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej podczas dokonywania czynności notarialnych podjęte na podstawie art. 40 §1 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. - Prawo o notariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1192 ze zm.) oraz na podstawie § 17 Regulaminu Urzędowania Krajowej Rady Notarialnej z dnia 21 września 1991 r., w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Nr 2/2008 Prezesa Krajowej Rady Notarialnej z dnia 18 października 2008 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Regulaminu urzędowania Krajowej Rady Notarialnej (załącznik do zarządzenia Prezesa Krajowej Rady Notarialnej z dnia 18 października 2008 r., Nr 2/2008), zmienionego uchwałą nr IX/2/2015 z dnia 18 kwietnia 2015 r. w sprawie zmiany Regulaminu urzędowania Krajowej Rady Notarialnej I. PRZEDMIOT: Ocena rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (numer w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów: UC 82, dalej jako: „Projekt ustawy”), w szczególności w zakresie obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki		<u>Uwaga uwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Dokonano korekty brzmienia zapisu w art.1 pkt 5 oraz art. 1 pkt 21.
-----	--------------	-------------------------	---	--	--

			energetycznej podczas dokonywania czynności notarialnych, o którym mowa w Projekcie ustawy. II. WNIOSKI: Krajowa Rada Notarialna, opiniując projekt Ustawy, postanowiła zgłosić następujące uwagi: 1. Regulacja projektowana na podstawie art. 1 pkt 5) Projekt ustawy wprowadza nieuzasadnioną i zbyt daleko idącą ingerencję w stosunki cywilnoprawne, przewidując zbyt surową sankcję za niedopełnienie nakładanego obowiązku. Odmowa dokonania czynności notarialnej przez notariusza, będąca najdalej idącą sankcją możliwą do ustanowienia w stosunku do czynności prawnej jest dalece nieproporcjonalna do funkcji czynności, jaką jest przekazanie świadectwa charakterystyki energetycznej nabywcy nieruchomości. 2. Projektowana regulacja jest niezgodna z obowiązującą w legislacji zasadą proporcjonalności, zgodnie z którą spośród możliwych środków działania należy wybierać środki skuteczne dla osiągnięcia celów założonych, a zarazem możliwie najmniej uciążliwe. Osiągnięcie celu w postaci zapewnienia możliwości uzyskania przez nabywcę nieruchomości świadectwa charakterystyki energetycznej może nastąpić poprzez zastosowanie adekwatnych rozwiązań administracyjno-prawnych bez konieczności		
--	--	--	---	--	--

			ingerowania w swobodę i bezpieczeństwo obrotu prawnego. 3. Projektowana regulacja stoi w sprzeczności z zasadami prawidłowej legislacji, poprzez brak przedstawienia alternatywnych rozwiązań prawnych, które mogą prowadzić do osiągnięcia zakładanego celu oraz czy możliwe jest podjęcie środków interwencji przez organy władzy publicznej, alternatywnych w stosunku do środków proponowanych w projektowanych zmianach. 4. Projektowana regulacja zamiast osiągnąć zamierzony cel, którym ma być usprawnienie i wzmocnienie obecnego mechanizmu, mającego na celu zabezpieczanie interesu nabywców nieruchomości w zakresie otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanego budynku lub lokalu, w rzeczywistości doprowadzi do znacznego skomplikowania obrotu nieruchomościami, a możliwe, że wręcz do jego paraliżu, który wpłynie negatywnie głównie na najsłabsze podmioty na rynku, tj. osoby fizyczne, w szczególności niezamożne, starsze i z mniejszych miejscowości. 5. Wprowadzenie projektowanej regulacji wpłynie na wzrost kosztów transakcyjnych i może doprowadzić do wzrostu cen nieruchomości, zaś koszt sporządzenia świadectw energetycznych zostanie pokryty przez obywateli w		
--	--	--	---	--	--

			przypadku nowych budynków i lokali. Takie zwiększenie obciążenia fiskalnego obywateli może wywołać niezadowolenie społeczne. 6. Pandemia SARS-Cov2 jest nieodpowiednim momentem do nakładania nowych obowiązków, gdyż w czasie niegasnącej jeszcze pandemii należy liczyć się z dalszym utrudnionym dostępem do dokumentacji, w tym tej umożliwiającej sporządzanie świadectw. Utrudnienia w obrocie nieruchomościami będą wyjątkowo niekorzystne w okresie wychodzenia gospodarki z pandemii SARS-Cov2. 7. Regulacja projektowana jest niekompletna, gdyż omówione wyżej nadmierne i bardzo surowe sankcje dotyczą czynności przekazania świadectw charakterystyki energetycznej przy umowach sprzedaży nieruchomości, a całkowicie pomijają jakiegokolwiek sankcje za brak przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej przy umowach najmu. III. AKTY NORMATYWNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ OPINII: 1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., nr 78, poz. 483; dalej jako: „Konstytucja RP”); 2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej		
--	--	--	---	--	--

			budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, ze zm.; dalej jako: „Dyrektywa”); 3. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 497; dalej jako: „Ustawa o charakterystyce energetycznej budynków”); 4. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 1716 ze zm.; dalej jako: „Ustawa przekształceniowa”); 5. Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1192; dalej jako: „ustawa Prawo o notariacie” lub „Prawo o notariacie”); 6. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283; dalej jako: „Zasady techniki prawodawczej”); 7. Ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 414 ze zm. dalej jako: „Prawo budowlane”). IV. UZASADNIENIE OPINII:		
--	--	--	--	--	--

			A. Nieuzasadniona, zbyt daleko idąca ingerencja w stosunki cywilnoprawne 1. Na podstawie art. 1 pkt 5) Projektu ustawy, przewiduje się, iż właściciel lub zarządca budynku lub części budynku lub osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego przekazuje nabywcy lokalu świadcstwa charakterystyki energetycznej – podczas dokonywania czynności notarialnej polegającej na sporządzeniu aktu notarialnego umowy sprzedaży albo zbycia spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu. Prawo to ma mieć charakter bezwzględnie wiążący – <i>ius cogens</i>, co oznacza, że nabywca nie będzie mógł zrzec się tego prawa. Co istotne Projekt ustawy zakłada, że w przypadku nieprzekazania świadectwa, notariusz odmawia dokonania czynności notarialnej. Przepis ten ma zatem wprowadzić bezwzględny obowiązek przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej, pod sankcją niemożliwości dokonania czynności prawnej w przypadku braku przekazania nabywcy takiego dokumentu. Projekt ustawy zakłada również rezygnację z dotychczasowych rozwiązań polegających na możliwości zlecenia przez nabywcę sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej na koszt zbywcy, w przypadku niewywiązania się przez zbywcę z obowiązku przekazania tego dokumentu.		
--	--	--	--	--	--

			2. Odnosząc się do sankcji związanej z brakiem posiadania świadectwa charakterystyki energetycznej, czyli odmowy dokonania czynności notarialnej przez notariusza, trzeba wskazać, że jest to najdalej idąca sankcja możliwa do ustanowienia w stosunku do czynności prawnej. Jest to sankcja dalece nieproporcjonalna do funkcji dokumentu jakim jest świadectwo charakterystyki energetycznej. Dokument ten odnosi się do stanu faktycznego, a nie prawnego nieruchomości, a fakt jego posiadania nie powoduje żadnej pozytywnej zmiany w zakresie charakterystyki energetycznej budynku lub lokalu. 3. Warto zauważyć, że notariusz dokonując czynności notarialnych sprawdza i powołuje od kilku do kilkudziesięciu dokumentów urzędowych, o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa obrotu prawnego. Z żadnym z nich ustawodawca nie wiąże kategorycznego obowiązku odmowy dokonania czynności. Notariusze polscy podobnie jak notariusze z państw Unii Europejskiej analizują stan prawny nieruchomości i odmawiają dokonania czynności, jeżeli stwierdzą naruszenie prawa. Odmowa dokonania czynności przez notariusza nigdy nie łączy się z badaniem stanu faktycznego nieruchomości, który objęty jest oświadczeniami wiedzy stron umowy. 4. Wątpliwości wzbudza również samo wprowadzenie cywilistycznej sankcji (<i>de facto</i> nieważności czynności		
--	--	--	---	--	--

			prawnej) za nieposiadanie dokumentu ze sfery prawa administracyjnego (<i>de facto</i> zaświadczenia). W ocenie Krajowej Rady Notarialnej, stosowniejsze byłoby przyjęcie rozwiązań wprowadzonych w innych krajach Unii Europejskiej, np. w Niemczech, gdzie ustawodawca sięgnął po narzędzia właściwe prawu administracyjnemu (kara grzywny za nieprzekazanie świadectwa), a nie cywilnemu (odmowa dokonania czynności i zahamowanie obrotu). 5. W tym miejscu można wskazać regulację nakładającą podobny obowiązek, która to regulacja okazała się wysoce nieskuteczna, co spowodowało konieczność jej bardzo szybkiej nowelizacji. Mowa tu o Ustawie przekształceniowej, kiedy to wraz z jej wejściem w życie, rynek obrotu nieruchomościami przeszedł niespotykany wcześniej wstrząs. W przytoczonej regulacji ustawodawca początkowo wprowadził obowiązek uzyskania, przez zbywcę lokalu mieszkalnego, dokumentu (zaświadczenia) potwierdzającego przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności. Bez przedłożenia notariuszowi wymienionego dokumentu nie było możliwe zbycie lokalu mieszkalnego. Ustawodawca szybko jednak wycofał się z tego wymogu, nowelizując wymienioną ustawę. Usunął obowiązek uzyskania powołanego dokumentu co wznowiło obrót lokalami mieszkalnymi. Można jeszcze podkreślić, że postępowania, o których mowa powyżej trwają		
--	--	--	--	--	--

			już od trzech lat, pomimo, że początkowo miały skończyć się po roku. Dotyczą one zdecydowanie mniejszej liczby nieruchomości niż regulacja dotycząca świadectw charakterystyki energetycznej, a i tak wymagały pilnej interwencji ustawodawcy znoszącej wymóg przedłożenia notariuszowi zaświadczenia o przekształceniu. B. Naruszenie zasady proporcjonalności 6. Proponowane regulacje należy także negatywnie ocenić z perspektywy zasady proporcjonalności, która w utrwalonym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego wywodzona jest z zasady demokratycznego państwa prawnego (art. 2 Konstytucji RP). Zasada proporcjonalności w ujęciu szerokim szczególnie nacisk kładzie na adekwatność celu i środka użytego do jego osiągnięcia. W literaturze przedmiotu w odniesieniu do działalności organów prawodawczych, zasadę proporcjonalności postrzega się na drodze respektowania przez ustawodawcę zasady adekwatności; spośród możliwych i zarazem legalnych środków działania należy wybierać środki skuteczne dla osiągnięcia celów założonych, a zarazem możliwie najmniej uciążliwe dla podmiotów, wobec których mają być zastosowane lub dolegliwe w stopniu nie większym, niż jest to niezbędne dla osiągnięcia założonego celu. Oznacza to, że jeśli ten sam cel można osiągnąć stosując środki w mniejszym stopniu ograniczające prawa i wolności, to zastosowanie środka		
--	--	--	--	--	--

			uciążliwszego stanowi wykroczenie ponad „konieczność”, a zatem jest naruszeniem Konstytucji. 7. Już sam projektodawca w uzasadnieniu Projektu ustawy wskazuje, że w obecnym stanie prawnym istnieje mechanizm umożliwiający nabywcy otrzymanie świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanego budynku lub lokalu w związku z zawieraną umową. W ocenie projektodawcy mechanizm ten nie jest dostatecznie skuteczny, gdyż finalnie może być niezbędne wytoczenie powództwa cywilnego przed sądem powszechnym przez nabywcę. Zatem wskazywanym problemem nie jest obrót nieruchomościami bez stosowanych certyfikatów, a tylko słaby mechanizm egzekwowania uprawnienia przez samego nabywcę. Podkreślić jednak należy, że Dyrektywa nakłada obowiązek stworzenia mechanizmów przez prawa krajowe, zapewniających możliwość uzyskania przez nabywcę lub najemcę nieruchomości świadectwa charakterystyki energetycznej, co nie może być utożsamiane z mechanizmem uzyskania takiego świadectwa przez nabywcę lub najemcę nieruchomości nawet wbrew jego woli. 8. Jak widać, osiągnięcie celu w postaci zapewnienia możliwości uzyskania przez nabywcę nieruchomości świadectwa charakterystyki energetycznej może nastąpić poprzez zastosowanie adekwatnych rozwiązań administracyjno-prawnych bez konieczności ingerowania		
--	--	--	--	--	--

			w swobodę i bezpieczeństwo obrotu prawnego. Tak daleko idącego wymogu drastycznego ograniczenia swobody obrotu nieruchomościami w żadnym wypadku nie wymaga dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków – projektowana regulacja nie może zatem być uzasadniana koniecznością implementacji prawa unijnego. 9. Przykładowo wskazać można rozwiązanie stosowane w Niemczech, gdzie istnieje obowiązek przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej nabywcy nieruchomości, ale jest na to określony odpowiedni termin po zawarciu umowy sprzedaży, a sankcją jest grzywna. Odnosząc się jednak do polskiego systemu prawnego, wydaje się, że rozwiązanie obecnie obowiązujące już w wystarczający sposób chroni nabywcę nieruchomości, dając mu nawet możliwość samodzielnego sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej na koszt sprzedającego. Wzmocnienie obecnej regulacji np. grzywną lub innego rodzaju karą administracyjną, z całą pewnością zapewniłoby w sposób optymalny ochronę interesów nabywcy nieruchomości, wymusiło pożądane zachowanie, a jednocześnie w żaden sposób nie powodowałoby ograniczenia swobody obrotu nieruchomościami.		
--	--	--	---	--	--

			10. Powyższe jasno ilustruje, że sięgnięcie do regulacji, w wyniku której dojdzie do bardzo daleko idącej ingerencji w stosunki cywilno-prawne oraz rynek obrotu nieruchomościami, w oczywisty sposób jest sprzeczny z zasadą proporcjonalności, gdyż cel proponowanej regulacji można osiągnąć w sposób zdecydowanie mniej dotkliwy dla uczestników obrotu. Trzeba poszukać rozwiązań, które z jednej strony zapewnią obywatelom dostęp do informacji jak energooszczędny jest lokal czy budynek, który kupują, a z drugiej strony nie spowodują wydłużenia procesu transakcji czy wzrostu jej kosztów. 11. Warto również zauważyć, że w obecnym stanie prawnym świadectwo charakterystyki energetycznej traktowane jest jako kolejny biurokratyczny obowiązek nałożony na obywatela. Nie ulega wątpliwości, że efektywność energetyczna budynków jest bardzo istotna dla ochrony środowiska, co uzasadnia dążenie do wymuszenia na właścicielach sporządzenia stosownych ocen, których wyniki są zawarte w świadectwach charakterystyki energetycznej. Ważna jest również dla samych nabywców z punktu widzenia przyszłych kosztów energochłonności nabywanego budynku czy lokalu. Należy zatem starać się o poprawienie świadomości wśród obywateli odnośnie problemu energochłonności budynków co spowoduje, że nabywcy nieruchomości z własnej inicjatywy dla ochrony własnych		
--	--	--	---	--	--

			interesów będą wymagali od sprzedających przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej. Należy zatem skupić się na narzędziach pomagających nabywcom egzekwowanie przekazania certyfikatu energetycznego, aniżeli na wprowadzaniu rygoru polegającego na niemożliwości nabycia danej nieruchomości w przypadku braku posiadania takiego dokumentu przez sprzedającego. Nadmiernie dolegliwa sankcja związana z brakiem świadectwa charakterystyki energetycznej przy sprzedaży nieruchomości odniesie odwrotny skutek od zamierzonego i spowoduje brak akceptacji społecznej dla słusznej idei upowszechnienia tego typu dokumentów w obrocie prawnym. 12. Projektowaną zmianę można porównać do sytuacji, w której dokonanie sprzedaży byłoby uzależnione od przekazania książki obiektu budowlanego, która dokumentuje przeprowadzone badania i kontrole stanu technicznego budynku. Dokument ten jest również niezwykle istotny bowiem może w konsekwencji mieć wpływ na zdrowie czy życie ludzkie. Uzasadniony zatem wydaje się wniosek, że obowiązek posiadania świadectwa charakterystyki energetycznej powinien być sankcjonowany pod karą grzywny lub innej kary administracyjnej na wzór art. 93 ustawy Prawo budowlane. C. Naruszenie zasad prawidłowej legislacji		
--	--	--	---	--	--

			13. W zakresie postanowień wynikających z Zasad techniki prawodawczej kluczowe znaczenie mają wymogi określone w § 1 ust. 1 pkt 3), § 1 ust. 2 pkt 1), 3), 4) i 6) oraz § 12 pkt 1) wspominanych Zasad techniki prawodawczej. Uzasadnienie Projektu ustawy nie spełnia stawianych mu powyższych wymogów. 14. Powyższe wymogi to przede wszystkim przedstawianie alternatywnych rozwiązań prawnych, które mogą prowadzić do osiągnięcia zakładanego celu. Jak wskazuje się w doktrynie, w uzasadnieniu należy zamieścić informacje o tym, jakie były rozważane alternatywne rozwiązania prawne i inne niż prawne środki oddziaływania umożliwiające osiągnięcie zamierzonych celów i dlaczego z nich zrezygnowano. W uzasadnieniu należy w szczególności wskazać, które z tych środków zostały podjęte, oraz przedstawić osiągnięte wyniki. Pozwala to uniknąć ponownego rozważania tych rozwiązań w przyszłości.¹ W komentowanym Projekcie ustawy należało zatem przedstawić przede wszystkim mniej dotkliwe i uciążliwe rozwiązania oraz ocenić je pod kątem proporcjonalności i adekwatności do skali występowania zwalczanego problemu. Wymogi płynące z Zasad techniki prawodawczej w dużej mierze pokrywają się z konstytucyjną zasadą proporcjonalności opisaną w części B powyżej.		
--	--	--	---	--	--

¹ G. Wierczyński [w:] *Komentarz do rozporządzenia w sprawie "Zasad techniki prawodawczej"* [w:] *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, wyd. II, Warszawa 2016,

			15. Innym wymogiem jest ustalenie skutków dotychczasowych uregulowań prawnych w danej dziedzinie. Jak już zostało wskazane w pkt 7 powyżej, projektodawca wskazuje na aktualne uregulowania w tym zakresie i opisuje ich słabości. Jednak niedoskonałość mechanizmu w pierwszej kolejności powinna skłaniać do jego udoskonalenia, reformy i poprawy a nie zupełnego odrzucenia i wprowadzenia w jego miejsce rozwiązania zdecydowanie bardziej radykalnego, które budzi kontrowersje wręcz natury konstytucyjnej jak i teoretycznoprawnej. 16. Kolejnym niespełnionym wymogiem jest ustalenie możliwości podjęcia środków interwencji organów władzy publicznej, alternatywnych w stosunku do uchwalenia ustawy. Skoro projektodawca zauważa problem dotyczący konieczności występowania przez nabywcę z powodztwem do sądu powszechnego, racjonalnym wydaje się zaproponowanie innego sposobu zabezpieczenia i egzekwowania uprawnienia nabywcy lokalu. Dla przykładu takim sposobem może być wskazywana już grzywna lub innego rodzaju kara administracyjna, która stanowiłaby dochód Skarbu Państwa i jednocześnie z całą pewnością zapewniałaby w sposób optymalny ochronę interesów nabywcy nieruchomości, wymuszała pożądane zachowanie, a jednocześnie w żaden sposób nie powodowałaby ograniczenia swobody obrotu nieruchomościami. Tym samym, ustalenie możliwości		
--	--	--	--	--	--

			podjęcia środków interwencji organów władzy publicznej, alternatywnych w stosunku do uchwalenia ustawy jest kolejnym elementem, który został w zupełności pominięty w uzasadnieniu Projektu ustawy. 17. Co więcej, zasady prawidłowej legislacji, nakazują tworzenie prawa przemysłanego i trwałego, aby obywatele mieli poczucie pewności prawa. Tu ponownie warto odwołać się do obowiązku uzyskania, przez zbywcę lokalu mieszkalnego, dokumentu (zaświadczenia) potwierdzającego przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności, bez przedłożenia którego nie było możliwe zbycie lokalu mieszkalnego. Ustawodawca zmuszony wtedy był do bardzo szybkiego wycofania się z tej regulacji i nowelizacji ustawy. Uchwalenie tak nieprzemysłanego prawa, które natychmiast musi być nowelizowane, w żaden sposób nie przyczynia się pozytywnie do poczucia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego oraz szacunku do prawa jak i samego ustawodawcy ze strony obywateli. D. Utrudnianie obrotu nieruchomościami 18. Projektowana zmiana w obecnym kształcie, wbrew zamierzeniom ustawodawcy, tj. osiągnięcia celu w postaci zabezpieczania interesu nabywców nieruchomości w zakresie otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej nabywanego budynku lub lokalu, w rzeczywistości		
--	--	--	---	--	--

			doprowadzi do znaczącego utrudnienia w obrocie nieruchomościami, a możliwe, że wręcz do jego paraliżu. 19. Należy wziąć pod uwagę realia rynku obrotu nieruchomościami, w szczególności rynku wtórnego, gdzie stornami umowy są często osoby fizyczne. Konieczność sporządzania świadectwa charakterystyki energetycznej (tzw. certyfikatów energetycznych) pozbawi znaczną część obywateli możliwości zbycia ich nieruchomości, w sytuacji, jeśli nie posiadają tego dokumentu. Jest to szczególnie widoczne właśnie przy transakcjach dotyczących lokali mieszkalnych pomiędzy osobami fizycznymi. 20. Doświadczenie życiowe pokazuje, że ludzie często zmuszeni są, np. sytuacją życiową, do szybkiej sprzedaży lokali czy zabudowanych nieruchomości, a obowiązek uzyskania świadectwa uniemożliwi im sprawne jego zbycie i wygeneruje dodatkowe koszty. Proponowana regulacja uderzy w ludzi starszych, mniej zamożnych i zaradnych. Niezasadne jest wprowadzanie mechanizmów, które być może właściwe byłyby jedynie dla niewielkiego ułamka transakcji. 21. Konieczność zdobycia dodatkowego dokumentu, od którego uzależnione będzie zbycie nieruchomości wzbudzi z całą pewnością sprzeciw społeczny, tym bardziej że projektowane rozwiązania zakładają całkowitą swobodę w ustalaniu cen po stronie osób sporządzających świadectwa charakterystyki		
--	--	--	--	--	--

			energetycznej. Nie można wykluczyć, że wprowadzona regulacja doprowadzi do gwałtownego wzrostu popytu na sporządzenie takiego dokumentu a w konsekwencji doprowadzi do sytuacji, w której sporządzenie świadectwa kosztować będzie od kilkuset złotych do kilku tysięcy złotych, które to koszty sprzedający będzie musiał ponieść jeszcze zanim uzyska pieniądze ze sprzedaży nieruchomości. To pole do wielu nadużyć i nadmiernych obciążeń fiskalnych dla wielu obywateli.		
		E. Obciążenie obywatela dodatkowymi kosztami	22. W zakresie wskazanych powyżej dodatkowych kosztów i nadmiernego obciążenia fiskalnego obywateli, należy wskazać, że wprowadzenie projektowanej regulacji wpłynie na wzrost kosztów transakcyjnych i może doprowadzić do wzrostu cen nieruchomości, zaś koszt sporządzenia świadectw energetycznych zostanie pokryty przez obywateli w przypadku nowych budynków i lokali. 23. Oczywiście jest, że działania ustawodawcy, które zwiększają obciążenia fiskalne obywateli, przez co pogarszają ich sytuację finansową, a jednocześnie nie dają obywatelom wymiernych i namacalnych korzyści, zwykle są bardzo niechętnie przyjmowane przez obywateli. Byłoby to tym		

			bardziej widoczne, gdyby wprowadzono projektowaną regulację, zamiast poprawić dostępność świadectw charakterystyki energetycznej, np. ustanawiając sankcję administracyjną dla osoby, która uparczywie uchylać się będzie od obowiązku posiadania i przekazania takiego certyfikatu nabywcy realnie zainteresowanemu uzyskaniem takiego dokumentu. Co więcej, wprowadzenie regulacji, które wpłyną na podniesienie cen nieruchomości, zahamuje obrót nieruchomościami a finalnie utrudni obywatelom nabycie lokalu mieszkalnego, stoi w oczywistej sprzeczności z innymi projektowanymi i zapowiadanymi regulacjami rangi ustawowej, które to mają mieć na celu ułatwienie obywatelowi nabycia lokalu mieszkalnego. 24. Trzeba mieć na uwadze, że wprowadzenie analizowanych regulacji w konsekwencji wpłynie na wzrost cen nieruchomości, a koszt sporządzenia świadectwa zostanie pokryty przez obywateli, zarówno w obrocie budynkami oraz lokalami już istniejącymi, jak i nowo wznoszonymi. Jest to rozwiązanie szczególnie krzywdzące dla osób zbywających mieszkanie w budynku, dla którego nie sporządzono świadectwa. Na takim obywatelu będzie spoczywać obowiązek wykonania audytu energetycznego dla całego budynku, żeby uzyskać świadectwo dla mieszkania, które chce sprzedać. Zauważyć należy, iż proponowana zmiana uderza w największym stopniu w najsłabszych		
--	--	--	--	--	--

			uczestników rynku obrotu nieruchomościami. Niezamożne osoby zamieszkujące w starym budownictwie, chociażby blokach mieszkalnych w miejscowościach popegeerowskich, dla których to budynków nie tylko nigdy nie sporządzano świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, ale dla których również często brak jest wymaganej do ich sporządzenia dokumentacji technicznej, napotkają na trudne do przewyciężenia problemy w uzyskaniu świadectwa charakterystyki energetycznej. Uzyskanie w takim wypadku świadectwa będzie nie tylko bardzo trudne, ale pociągnie za sobą konieczność poniesienia znaczących kosztów związanych ze sporządzeniem takiego dokumentu. 25. Na marginesie można wskazać, że nawet jeżeli obywatele wypełnią powołany obowiązek, traktując go jedynie jako kolejny wymóg formalnoprawny, który trzeba spełnić, to z dużym prawdopodobieństwem można założyć, że z uwagi na pośpiech i chęć obniżenia kosztów przygotowania takiego świadectwa, jego jakość może nie być zadowalająca i <i>de facto</i> pogorszy sytuację tej instytucji w polskim systemie prawnym. F. Pandemia SARS-Cov2 nieodpowiednim momentem na nakładanie nowych obowiązków 26. Nie bez znaczenia dla projektowanych regulacji pozostaje fakt powszechnie panującej pandemii oraz obostrzeń sanitarnych z nią związanych. W czasie niegasnącej jeszcze pandemii trzeba liczyć się z dalszym utrudnionym dostępem do		
--	--	--	---	--	--

			dokumentacji, w tym tej umożliwiającej sporządzanie świadectw. Szczególnie mieszkańcom małych miejscowości, mającym mniejsze możliwości w uzyskaniu świadectwa, wprowadzenie planowanych obostrzeń przedłuży czas dokonania czynności notarialnej oraz zwiększy jej koszt. 27. W ocenie Krajowej Rady Notarialnej powiązanie obowiązku przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub lokalu z odmową dokonania czynności notarialnej przez notariusza spowolni, a nawet zahamuje obrót nieruchomościami. Jest to wyjątkowo niekorzystne w okresie wychodzenia gospodarki z pandemii SARS-Cov2. Od ponad roku obywatele mierzą się z trudnościami w uzyskiwaniu różnych dokumentów niezbędnych do dokonania czynności notarialnych, z powodu ograniczonego dostępu do urzędów, stąd nakładanie na nich nowych obowiązków, właśnie w tym okresie, spotka się w sposób oczywisty z negatywną oceną społeczną. G. Brak kompletności projektowanej regulacji. 28. Regulacja projektowana jest niekompletna, gdyż omówione wyżej nadmierne i bardzo surowe sankcje dotyczą czynności przekazania świadectw charakterystyki energetycznej przy umowach sprzedaży nieruchomości, a całkowicie pomijają jakiegokolwiek sankcje za brak przekazania świadectwa charakterystyki energetycznej przy umowach najmu.		
--	--	--	---	--	--

			Zdecydowana większość umów najmu zawierana jest w formie pisemnej bez udziału notariusza. Projektowana zmiana zakłada uchylenie dotychczasowych przepisów, które dawały najemcy nieruchomości możliwość sporządzenia świadectwa charakterystyki energetycznej na koszt wynajmującego i w razie konieczności wyegzekwowania należności pieniężnej z tego tytułu na drodze postępowania sądowego. Oznacza to, że tysiące umów najmu zawierane będą bez przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej lokalu czy budynku i przy braku jakiegokolwiek sankcji w tym zakresie, przy jednoczesnym wprowadzeniu rygorów, które sparaliżują obrót nieruchomościami. Nieadekwatność przyjętych rozwiązań w omówionych wyżej dwóch sytuacjach jeszcze bardziej uzasadnia wniosek, że należy poszukiwać jednolitych i spójnych rozwiązań w tym także o charakterze administracyjnym, które zapewnią zarówno nabywcy nieruchomości (kupującemu), jak również najemcy nieruchomości takie same uprawnienia do otrzymania świadectwa charakterystyki energetycznej i takie same możliwości egzekucji tego uprawnienia.		
34.	Art.1 punkt 7, art. 13 ustawy z 29	Stowarzyszenie Producentów Węgla Mineralnej Szklanej i	Dodać obowiązek podawania wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub jego części jest obiektywnym parametrem pozwalającym	<u>Uwaga uwzględniona</u>

	sierpnia 2014 o charakterys tyce energetyczn ej budynków	Skalnej (MIWO)		ocenić jakość konstrukcyjną budynku bez uwzględniania zastosowanych w nim rozwiązań instalacyjnych. Jest to wielkość fizyczna określająca faktycznie zapotrzebowanie na energię dla utrzymania w budynku odpowiednich warunków bytowych. Energię tę można dostarczyć do budynku w różny sposób i z wykorzystaniem różnych jej źródeł. Te sposoby zaopatrzenia budynku w energię mogą się w czasie zmieniać, być ulepszane, wymieniane, natomiast fizyczna ilość energii potrzebnej do celów bytowych się nie zmienia. Tak więc ujawnienie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową pozwoli na obiektywne porównanie budynków pod kątem jakości ich konstrukcji, niezależnie od lokalizacji i sposobu zasilania – często wprost powiązanego z tą lokalizacją i dostępnością i wykorzystaniem konkretnych mediów energetycznych, które to może być również decyzją użytkownika, a więc nie musi być obiektywne. Wielkość wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową jest zależna jedynie od rozwiązań konstrukcyjnych i jakości	
--	---	-------------------	--	---	--

				materiałów budowlanych zastosowanych w obiekcie zatem stanowi o jakości energetycznej rozwiązań architektonicznych i technologicznych w budynku. Dla potencjalnego nabywcy jest to informacja zdecydowanie istotniejsza niż informacja o zapotrzebowaniu na energię pierwotną, gdyż informuje jakie jakości energetycznej obiekt kupuje i pozwala zaplanować jego wyposażenie lub ulepszenia w zakresie techniki instalacyjnej – co jest częstą praktyką.	
35.	Art.1 punkt 7, art. 13 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Stowarzyszenie Producentów Węgla Mineralnej Szklanej i Skalnej (MIWO)	Dodać słowo „reklama”, obok słowa „ogłoszenie”, tak by treść jednego z punktów brzmiała: „...w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących sprzedaży lub najmu budynku...”	W art. 13 słowo „reklama” zostało zastąpione słowem „ogłoszenie” (..w ogłoszeniu dotyczącym sprzedaży...). Zaś zgodnie z prawem prasowym (Dz.U.2018.1914) art. 36 wyróżnia się „ogłoszenia i reklamy,” czyli obie formy publikacji. Zatem należałoby w Art. 13 obok słowa „ogłoszenie” dodać słowo „reklama”.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
36.	Art. 1 pkt 7 Projekt ustawy, str. 3, pkt 7), Art. 13	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	Art. 13; na końcu tekstu dodać zdanie: A także informację o funkcjonującym w budynku systemie rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej – zgodnie z wymaganiami zmienionych przepisów art. 45a ustawy Prawo energetyczne.	Ustawę z dnia 20 kwietnia 2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 868) zmienione zostały min. przepisy art. 45a ustawy Prawo energetyczne, implementujące dyrektywę 2018.2002/UE. Wprowadzony został min.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.

				obowiązek montowania urządzeń ze zdalnym odczytem do rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej. Rozliczenie kosztów ciepła w budynkach wielolokalowych według rzeczywistego zużycia jest więc ustawowym obowiązkiem. To ważny element efektywności energetycznej.- stwarza warunki do zmniejszenia zużycia energii bez istotnych nakładów inwestycyjnych. Zapobiega marnotrawstwu energii.	
37.	Art. 1 punkt 7) projektu ustawy	Inicjatywa Fala Renowacji	„Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu albo podmiot działający na ich zlecenie, w ogłoszeniu dotyczącym sprzedaży lub najmu budynku lub jego części podają wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową, wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię pierwotną, wskaźnik zapotrzebowania na energię użytkową, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”;	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub jego części jest obiektywnym parametrem pozwalającym ocenić jakość konstrukcyjną budynku bez uwzględniania zastosowanych w nim rozwiązań instalacyjnych. Jest to wielkość fizyczna określająca faktycznie zapotrzebowanie na energię dla utrzymania w budynku odpowiednich warunków bytowych. Energię tę można dostarczyć do budynku w różny sposób i z wykorzystaniem różnych jej źródeł. Te sposoby	<u>Uwaga uwzględniona</u>

				zaopatrzenia budynku w energię mogą się w czasie zmieniać, być ulepszone, wymieniane, natomiast fizyczna ilość energii potrzebnej do celów bytowych się nie zmienia. Tak więc ujawnienie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową pozwoli na obiektywne porównanie budynków pod kątem jakości ich konstrukcji, niezależnie od lokalizacji i sposobu zasilania – często wprost powiązanego z tą lokalizacją i dostępnością i wykorzystaniem konkretnych mediów energetycznych, które to może być również decyzją użytkownika, a więc nie musi być obiektywne. Wielkość wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową jest zależna JEDYNI od rozwiązań konstrukcyjnych i jakości materiałów budowlanych zastosowanych w obiekcie.	
38.	Art.1 pkt 7) Art. 13 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterys tyce energetyczn ej budynków	Polskie Stowarzyszeni e Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Dodanie obowiązku podania wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub jego części jest obiektywnym parametrem pozwalającym ocenić jakość konstrukcyjną budynku bez uwzględniania zastosowanych w nim rozwiązań instalacyjnych. Jest to wielkość fizyczna określająca faktycznie	<u>Uwaga uwzględniona</u>

				zapotrzebowanie na energię dla utrzymania w budynku odpowiednich warunków bytowych. Energię tę można dostarczyć do budynku w różny sposób i z wykorzystaniem różnych jej źródeł. Te sposoby zaopatrzenia budynku w energię mogą się w czasie zmieniać, być ulepszone, wymieniane, natomiast fizyczna ilość energii potrzebnej do celów bytowych się nie zmienia. Tak więc ujawnienie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową pozwoli na obiektywne porównanie budynków pod kątem jakości ich konstrukcji, niezależnie od lokalizacji i sposobu zasilania – często wprost powiązanego z tą lokalizacją i dostępnością i wykorzystaniem konkretnych mediów energetycznych, które to może być również decyzją użytkownika, a więc nie musi być obiektywne. Wielkość wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową jest zależna jedynie od rozwiązań konstrukcyjnych i jakości materiałów budowlanych zastosowanych w obiekcie zatem stanowi o jakości energetycznej rozwiązań architektonicznych i technologicznych w budynku.	
--	--	--	--	---	--

				Dla potencjalnego nabywcy jest to informacja zdecydowanie istotniejsza niż informacja o zapotrzebowaniu na energię pierwotną, gdyż informuje jakiej jakości energetycznej obiekt kupuje i pozwala zaplanować jego wyposażenie lub ulepszenia w zakresie techniki instalacyjnej – co jest częstą praktyką.	
39.	Art. 1 pkt 7) Art. 13 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterys tyce energetyczn ej budynków	Polskie Stowarzyszeni e Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Dodanie słowa „reklama” do treści „...w ogłoszeniu lub reklamie dotyczącej sprzedaży...”	Zgodnie z Prawem Prasowym (Dz.U.2018.1914) art. 36 jest rozróżnienie słów „reklama” i „ogłoszenie”. Zatem uzupełnienie treści art.13 o słowo „reklama” zapobiegnie wszelkim niejasnościom	<u>Uwaga uwzględniona</u>
40.	Art.1 pkt 11 projektu ustawy	Stowarzyszeni e Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	Proponowany dodatkowy punkt do art. 23: Jeśli od ostatniej kontroli dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną budynku, w ramach przeprowadzenia kontroli należy dokonać: • nowych obliczeń zapotrzebowania budynku na ciepło lub chłód, • sprawdzenia czy zainstalowane źródło ciepła i chłodu jest dostosowane do nowych parametrów budynku, sprawdzenia pozostałych elementów systemu ogrzewania lub klimatyzacji pod kątem możliwości efektywnej dystrybucji ciepła lub chłodu przez system w zmienionych warunkach.	Każdorazowa zmiana mająca wpływ na zapotrzebowanie budynku na energię powinna skutkować odpowiednimi obliczeniami, po to, by móc zoptymalizować pracę systemów technicznych i dostosować źródło ciepła/chłodu do nowych warunków.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji dokonuje się na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii.

41.	Art.1 pkt 11 projektu ustawy	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	Proponowana zmiana w art. 23.6: 6. Dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji oraz systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji podczas corocznych przeglądów poprawnej pracy urządzeń wynikających z wymagań producenta urządzeń odnośnie gwarancji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemów i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany, oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii, b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty lub zmniejszenia efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie właściciela, zarządcy lub podmiotu dokonującego konserwacji, naprawy lub wymiany, odpowiedzialnych za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność, z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku; d) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne objętych umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U z 2021 poz. 468 i 868) lub obsługiwanych przez operatora	Optymalizacja wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii powinna być celem nadrzędnym we wszystkich typach budynków. Podstawą jest tu dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach, które zapewnia adekwatny do potrzeb rozdział medium grzewczego/chłodzącego w całym budynku – niezależnie od jego wielkości i odległości poszczególnych pomieszczeń od źródła ciepła. Wprowadza się obowiązek konieczności dokonywania przeglądów i to podnosi ważność i wiarygodność świadectwa i pozwala utrzymać wysoki rzeczywisty poziom efektywności energetycznej budynku na wysokim planowanym poziomie w czasie całego okresu eksploatacji. Ten zapis nie powoduje dodatkowych obciążeń w stosunku do budżetu , bo i tak takie opłaty użytkownik musi ponosić . Wynika to bezpośrednio z gwarancji producenta urządzeń. Małe i średnie instalacje rozproszone w masie stanowią znaczne obciążenie dla systemu energetycznego , ale także wpływają na	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zmiana wprowadzona przez art. 1 pkt 11 projektu ustawy stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
-----	------------------------------	---	--	---	--

			urządzeń lub sieci, podlegających monitorowaniu wyników po stronie systemu.”;	poziom emisji i zużycia energii globalnej . Luzowanie ich spowoduje także spadek wymagań co do wiedzy instalatorów i obniży poziom technicznej obsługi.	
42.	Art. 1 pkt 11 Art. 23 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Kontrolę urządzeń systemu ogrzewania wykonuje się dla urządzeń o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW oraz urządzeń chłodniczych o mocy nominalnej większej niż 12 kW. Warto rozważyć uwzględnienie przedziału mniejszych mocy.	W obecnych przedziałach z uwagi na nominalne moce praktycznie nie są brane pod uwagę domki jednorodzinne. Uwzględnienie przedziałów o mniejszych mocach nominalnych objęłoby również takie budynki.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków systemy ogrzewania i połączone systemy ogrzewania i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej do 70 kW nie wymagają już przeglądów. Zgodnie z tym samym artykułem systemy ogrzewania i połączone systemy ogrzewania i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW należy nadal poddawać przeglądowi w regularnych odstępach czasu. Zgodnie z art. 15 dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków systemy klimatyzacji i połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej do 70 kW nie wymagają już przeglądów. Zgodnie z tym samym artykułem systemy klimatyzacji i połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW należy nadal poddawać przeglądowi w regularnych odstępach czasu.

					Preambuła do dyrektywy (UE) 2018/844 39) Wdrażanie regularnych programów przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji na podstawie dyrektywy 2010/31/UE związane było z poważnymi inwestycjami administracyjnymi i finansowymi dokonywanymi przez państwa członkowskie i sektor prywatny, obejmującymi szkolenie i akredytację ekspertów, zapewnienie i kontrolę jakości a także z kosztami przeprowadzania przeglądów. Państwa członkowskie, które przyjęły środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów i wdrożyły skuteczne programy przeglądów, mogą uznać za właściwe dalsze stosowanie tych programów, w tym w odniesieniu do mniejszych systemów ogrzewania i klimatyzacji.
43.	Art. 1 pkt 5	Instytut Techniki Budowlanej	Proponujemy nie stawiać takiego ograniczenia: „W przypadku nieprzekazania świadectwa, notariusz odmawia dokonania czynności notarialnej” Zmiana <i>„W przypadku nieprzekazania świadectwa, notariusz odnotowuje informacje o braku przekazania świadectwa”</i>	Przekazanie prawa własności nie powinno być ograniczane. Dokument świadectwa powinien być uzupełniony później w przypadku jego braku. Nie powinno się stwarzać proceduralnych i formalnych barier dla	<u>Uwaga uwzględniona:</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Dokonano zmiany brzmienia zapisu w art.1 pkt 5 art. 1 pkt 21 projektu ustawy.

				wykonywania pracy przez notariuszy. Takie ograniczenie nie przyczyni się do poprawy jakości wykonywanych świadectw charakterystyki energetycznej.	
44.	Art. 1 pkt 11 <i>Zmiany w przepisach w/w ustawy, dotyczące wymagań w zakresie kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji, rozszerzające zakres systemów objętych obowiązkami kontroli</i>	Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga”	Obowiązujące przepisy dotyczą obowiązkowych kontroli kotłów o mocy cieplnej od 20 kW, a urządzeń chłodniczych o mocy ponad 12 kW, nowelizacja rozszerza ten obowiązek o systemy ogrzewania oraz połączone systemy ogrzewania wentylacji, klimatyzacji o mocy ponad 70 kW. W naszej ocenie ze względu na graniczne wartości mocy zapis ten w niewielkim stopniu wpłynie na obowiązki zarządców i właścicieli budynków mieszkalnych.		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Jest to uwaga informacyjna, nieskierowana do treści dokumentu. Uwaga została przyjęta do wiadomości.
45.	Art. 1 pkt 11	Instytut Techniki Budowlanej	Proponujemy sprecyzować sformułowanie; „dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW” i dodać słowo „sumarycznej”	Budynek może być ogrzewany przez zestaw kotłów których moc nominalna cieplną się sumuje. Zapis obecny może prowadzić do niewłaściwego	<u>Uwaga uwzględniona:</u>

				zrozumienia że chodzi o moc nominalną kotła pojedynczego.	
46.	Art.1 pkt 11 Punkt 11 strona 3	Krajowe Forum Chłodnictwa	W podpunkcie 2) proponuje się zapis: „okresowej, co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w pkt 1 – <u>z wyłączeniem pomp ciepła</u> , dostępnych części systemów ogrzewania lub (...).	W podpunkcie 2) zastosowano zapis: „okresowej, co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w pkt 1, dostępnych części systemów ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o nominalnej mocy cieplnej ponad 70 kW”. Proponuje się zapis wyłączający pompy ciepła, gdyż jako takie nie są one ujęte w dotychczasowej Ustawie. W ujęciu bez poprawek – pompy ciepła podlegałyby odpowiedniej kontroli, co nie jest zapewne intencją Wnioskodawców.	<u>Uwaga nieuwzględniona.</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuje, iż intencją Projektodawcy jest kontrola pomp ciepła. Wzory protokołów z kontroli zostaną określone w akcie wykonawczym do ustawy.
47.	Art.1 pkt 11 Punkt 11 strona 3	Krajowe Forum Chłodnictwa	W podpunkcie 3) oraz 4) po słowach „systemów klimatyzacji” proponuje się dodanie: „, z uwzględnieniem pomp ciepła pracujących w trybie rewersyjnym”.	W Ustawie nie uwzględniono konieczności kontroli pomp ciepła. W przypadku części aplikacji pomp ciepła umożliwiających ich rewersyjną pracę – stanowią one w istocie także systemy klimatyzacji, które w tych przypadkach powinny podlegać także regulacji w zakresie wymaganej kontroli.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuje, iż intencją Projektodawcy jest również kontrola pomp ciepła. Z związku z powyższym w art. 1 pkt 11 projektu zastosowano zapis dotyczący kontroli źródeł ciepła. Natomiast jeżeli pompa ciepła działa w systemie rewersyjnym będzie podlegała przeglądowi jako system klimatyzacji. Wzory protokołów z kontroli zostaną określone w akcie wykonawczym do ustawy.
48.	Art. 1 pkt 11	Stowarzyszenie ds.	W ust. 2 dodać zdanie:	Ustawą z dnia 20 kwietnia 2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 868	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga

	Projekt ustawy, str. 4, ust. 2 Art. 23	Rozliczania Energii	Kontrola obejmuje także sprawdzenie funkcjonowania w budynku systemu rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej.	) zmienione zostały min. przepisy art. 45a ustawy Prawo energetyczne, implementujące dyrektywę 2018.2002/UE. Wprowadzony został min. obowiązek montowania urządzeń ze zdalnym odczytem do rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej. Rozliczenie kosztów ciepła w budynkach wielolokalowych według rzeczywistego zużycia jest więc ustawowym obowiązkiem. To ważny element efektywności energetycznej.- stwarza warunki do zmniejszenia zużycia energii bez istotnych nakładów inwestycyjnych. Zapobiega marnotrawstwu energii.	jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.
49.	Art.. 1 punkt 11) projektu ustawy Dot. art. 23 punktu 4) 2.	Inicjatywa Fala Renowacji	Kontrola systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji obejmuje ocenę sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	W przypadku, gdy kontrola wykaże przewymiarowanie źródła ciepła, właściciel powinien dostawać od razu informację o możliwościach wprowadzenia zmian na lepsze z wykorzystaniem np. Dostępnych programów wsparcia.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż kontroli systemów dokonuje się na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych

					pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
50.	Art.1 pkt 11 projektu ustawy	Inicjatywa Fala Renowacji	Proponowany dodatkowy punkt do art. 23: Jeśli od ostatniej kontroli dokonano zmian mających wpływ na efektywność energetyczną budynku, w ramach przeprowadzenia kontroli należy dokonać: • nowych obliczeń zapotrzebowania budynku na ciepło lub chłód, • sprawdzenia czy zainstalowane źródło ciepła i chłodu jest dostosowane do nowych parametrów budynku, sprawdzenia pozostałych elementów systemu ogrzewania lub klimatyzacji pod kątem możliwości efektywnej dystrybucji ciepła lub chłodu przez system w zmienionych warunkach.	Każdorazowa zmiana mająca wpływ na zapotrzebowanie budynku na energię powinna skutkować odpowiednimi obliczeniami, po to, by móc zoptymalizować pracę systemów technicznych i dostosować źródło ciepła/chłodu do nowych warunków.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż kontroli systemów dokonuje się na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
51.	Art.1 pkt 11 projektu ustawy	Inicjatywa Fala Renowacji	Proponowana zmiana w art. 23.6: 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji oraz systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemów i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany, oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające:	Optymalizacja wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii powinna być celem nadrzędnym we wszystkich typach budynków. Podstawą jest tu dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach, które zapewnia adekwatny do potrzeb rozdział medium grzewczego/chłodzącego w całym budynku – niezależnie od jego wielkości i odległości poszczególnych pomieszczeń od źródła ciepła.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zmiana wprowadzona przez np. 1 pkt 11 projektu ustawy stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE.

			a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii, b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty lub zmniejszenia efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie właściciela, zarządcy lub podmiotu dokonującego konserwacji, naprawy lub wymiany, odpowiedzialnych za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność, z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku; d) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne objętych umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U z 2021 poz. 468 i 868) lub obsługiwanych przez operatora urządzeń lub sieci, podlegających monitorowaniu wyników po stronie systemu.”;		
52.	Art. 1 pkt 11 Str.4 art.. 23.1	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	1) okresowej, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej kotłów oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych: a) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW, c) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej ponad 100 kW;	Konieczność regularnych przeglądów urządzeń grzewczych gwarantuje ich efektywne działanie w czasie eksploatacji, co przekłada się bezpośrednio na stan efektywności energetycznej całego budynku, z uwagi na dominujący udział ciepła w bilansie energetycznym	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 14 dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków systemy ogrzewania i połączone systemy ogrzewania i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej do 70 kW nie wymagają już przeglądów.

				budynku. Skrócenie tego czasu, pozwala na szybka reakcje i usunięcie powstałych problemów powstałych w wyniku zmiany warunków otoczenia, np. zanieczyszczenia urządzenia pyłami z powstającej w sąsiedztwie budowy lub innych przyczyn. Proponujemy usunąć donna granice mocy urządzeń z uwagi na coraz powszechniejszą modulację mocy, oraz mniejsza moc potrzebna do ogrzewania budynków dobrze termoizolowanych, które wymagają mniejszego zapotrzebowania na ciepło	Zgodnie z tym samym artykułem systemy ogrzewania i połączone systemy ogrzewania i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW należy nadal poddawać przeglądowi w regularnych odstępach czasu. Zgodnie z art. 15 dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków systemy klimatyzacji i połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej do 70 kW nie wymagają już przeglądów. Zgodnie z tym samym artykułem systemy klimatyzacji i połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW należy nadal poddawać przeglądowi w regularnych odstępach czasu. Preambuła do dyrektywy (UE) 2018/844 39) Wdrażanie regularnych programów przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji na podstawie dyrektywy 2010/31/UE związane było z poważnymi inwestycjami administracyjnymi i finansowymi dokonywanymi przez państwa członkowskie i sektor prywatny, obejmującymi szkolenie i akredytację ekspertów, zapewnienie i kontrolę jakości a także z
--	--	--	--	---	--

					kosztami przeprowadzania przeglądów. Państwa członkowskie, które przyjęły środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów i wdrożyły skuteczne programy przeglądów, mogą uznać za właściwe dalsze stosowanie tych programów, w tym w odniesieniu do mniejszych systemów ogrzewania i klimatyzacji.
53.	Art. 1 pkt 13 Str. 6 art.26	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	Proponujemy doprecyzować wymagania dot. osoby kontrolującej instalacje grzewcze: Kontrolę, o której mowa w ust 1, w zakresie dotyczącym urządzeń grzewczych przeprowadzają osoby posiadające uprawnienia do przeprowadzania instalacji urządzeń grzewczych. - Przeglądu technicznego urządzenia oraz współpracującej z nią instalacji może dokonać osoba posiadająca wymagane kwalifikacje wynikające z odpowiednich przepisów prawa budowlanego oraz prawa energetycznego, jak również odpowiednie certyfikaty serwisowe ze strony Producenta urządzenia wyposażona w atestowane urządzenie pomiarowe. - Certyfikat serwisowy dokument potwierdzający znajomość budowy, funkcjonowania oraz procedur serwisowych nadawanych po uprzednim zdany egzaminie w siedzibie producenta lub miejscu przez niego wskazanym”.	Odpowiednie kwalifikacje osoby odpowiedzialnej za kontrolę są kluczowe do jakości takiej przeprowadzanej kontroli, biorąc pod uwagę specyfikę poszczególnych urządzeń i producentów	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż obecne wymagania w zakresie kwalifikacji osoby odpowiedzialnej za kontrolę nie stanowią trudności w uzyskaniu wpisu do rejestru osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji.
54.	Art. 1 punkt 18, art. 32 ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterys	Stowarzyszenie Producentów Włny Mineralnej Szklanej i Skalnej (MIWO)	Dodać kolejny punkt dotyczący wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku	Informacja o jakości energetycznej budynku (i części budynku) wynikająca z rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych i materiałowych jest istotna, ponieważ definiuje fizyczne zapotrzebowanie na energię w budynku, bez wpływu	<u>Uwaga uwzględniona</u>

	tyce energetycznej budynków			zastosowanych, a mogących ulec wymianie czy ulepszeniu, rozwiązań technologicznych.	
55.	Art. 1 pkt 18 Art. 32 ust. 2 ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Dodanie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub jego części	Jest to energia efektywnie wykorzystywana do ogrzewania i wentylacji pomieszczeń oraz przygotowywania ciepłej wody użytkowej. To ona informuje nas o standardzie zastosowanych rozwiązań. Im mniejsze zapotrzebowanie na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji (EUco), tym lepiej zaizolowane przegrody, efektywniejszy system wentylacji i większa szczelność budynku.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
56.	Art.1 pkt 18) b. projektu ustawy	Instytut Fala Renowacji	18) w art. 32: a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, b) po ust. 1 dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3, zawiera:	Jeśli mowa jest o wskaźniku rocznego zapotrzebowania na energię w art. 3, to do wykazu w art. 31 ust. 1 pkt 3 należałoby dopisać dodatkowy punkt: “wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku;”	<u>Uwaga uwzględniona</u>
57.	Art. 1 pkt 18) Art. 18 ust. 2 ? Art. 32 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 o	Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Dodanie punktu kolejnego wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku	Analogicznie do uzasadnienia punktu poprzedniego, informacja o jakości energetycznej budynku (części budynku) wynikająca z rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych i materiałowych jest istotna, ponieważ definiuje fizyczne zapotrzebowanie na energię w	<u>Uwaga uwzględniona</u>

	charakterystyce energetycznej budynków			budynku, bez wpływu zastosowanych, a mogących ulec wymianie czy ulepszeniu, rozwiązań technologicznych.	
58.	Art. 1 pkt 19	Instytut Techniki Budowlanej	Proponuje się dodanie w pkt. 2 podpunktu 9) Wskazanie wskaźników monitorowania poczynionych działań	Ponieważ strategia podaje cele do osiągnięcia na lata 2030; 2040; 2050 powinna również podawać metody oceny np. wskaźniki w jakim stopniu niniejsze cele zostały osiągnięte.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż wskaźniki realizacji strategii znajdują się w rekomendowanym scenariuszu zawierającym plan działań do 2050 r.
59.	Art. 1 pkt 19 Art. 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Izba Projektowania Budowlanego	Proponujemy określić maksymalny termin zobowiązujący właściwego ministra do opracowania strategii wspierania renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych.	Ścieżka legislacyjna i konieczność uzgodnień z innymi ministerstwami może bardzo opóźnić realizację zapisów ustawy w tym zakresie.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż termin zobowiązujący właściwego ministra do opracowania strategii wspierania renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych wynika z dyrektywy oraz z rozporządzenia 2018/1999, które służy stosowaniu i nie powinno być wdrażane do polskich przepisów.
60.	Art. 1 pkt 19 Art. 39a. ustawy z 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Związek Pracodawców Producentów Materiałów dla Budownictwa	Propozycja zmian pojęcia „renowacja” na „termomodernizacja” lub dodania definicji w ustawie.	W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków brak jest zdefiniowanego pojęcia „renowacji”. Warto doprecyzować je w ustawie, ponieważ nie do końca wiadomo o jakie działania chodzi i jaki miałyby być ich efekt.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż projekt ustawy nie wdraża pojęć dyrektywy pojęcie ważniejsza renowacja zostało już wdrożone w art. 3 pkt 7, 7a, i 8, art. 5 ust. 2b, art. 28 oraz 29 ustawy Prawo budowlane. Kwestie dot. renowacji budynku zostały ujęte w projekcie Długoterminowej strategii renowacji budynków.

61.	Art.1 pkt 19) 2.2) projektu ustawy	Instytut Fala Renowacji	Wskazanie opłacalnych sposobów renowacji właściwych dla danego typu budynków i strefy klimatycznej, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ewentualnych właściwych punktów zwrotnych w cyklu życia budynku (tzw. Trigger points) ; wraz z oszacowaniem spodziewanych oszczędności energii oraz innych korzyści w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz jakości powietrza;	Komisja Europejska zapowiedziała na jesieni 2020 w dokumencie Renovation Wave wprowadzenie standardów minimalnej charakterystyki energetycznej budynków (MEPS) dla budynków istniejących w aktualizacji Dyrektywy EPBD planowanej na zimę 2021 r. Wcześniejsze przeanalizowanie tej kwestii na poziomie krajowym umożliwi odpowiednie przygotowanie się do podjęcia tematu na poziomie debaty europejskiej a także wpłynie na możliwości wykorzystania MEPS do osiągnięcia pozytywnych celów środowiskowych i społecznych w kontekście polityk i działań krajowych np. Czyste powietrze czy właśnie Długoterminowa Strategia Renowacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona:</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
62.	Art.1 pkt 19) projektu ustawy	Inicjatywa Fala Renowacji	Propozycja dodatkowego punktu: “Określenie planu wprowadzenia klas energetycznych”	Wprowadzenie przejrzystych klas energetycznych do polskiego systemu prawnego w oparciu o przedziały efektywności energetycznej budynków umożliwiłoby lepsze planowanie procesów inwestycyjnych dla głębszej i kompleksowej renowacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z zawartością i wzorem świadectwa charakterystyki energetycznej. Powyższe reguluje akt wykonawczy

					Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie wzięta pod uwagę przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
63.	Art.1 pkt 19) projektu ustawy	Inicjatywa Fala Renowacji	Propozycja dodatkowego punktu: „wskazanie sposobów i roli weryfikacji oszczędności energetycznych, tj. audyty energetyczne w powiązaniu z finansowaniem renowacji budynków”	Aby skutecznie obniżyć zużycie energii oraz emisje w budynkach, należy powiązać wsparcie finansowe oraz planowanie renowacji z efektami oszczędności energii. Konieczne jest wprowadzenie systemu kontroli efektów, np. uproszczonego audytu energetycznego lub świadectwa przed i po pracach renowacyjnych jako warunek konieczny; audyt/świadectwo objęte dotacją 100% wg. ustalonego licznika (lub bon). Wykonanie audytu energetycznego wskaże optymalną kolejność i zakres prowadzonych prac, aby optymalnie zaplanować proces renowacji.	Uwaga nieuwzględniona <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.
64.	Art. 1 punkt 20,	Stowarzysze nie	Dodać punkt „, kto nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 13”, podlega karze grzywny.	Byłoby to analogiczne do innych punktów w art. 41.	Uwaga nieuwzględniona <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż nie ma potrzeby

	art. 41 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Producentów Węlny Mineralnej Szklanej i Skalnej (MIWO)			określania sposobu egzekwowania tych obowiązków. Przeprowadzona zostanie kampania informacyjna dotycząca obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Odbiorcy reklam sami zauważą, że warto analizować ten element ogłoszenia lub reklamy, ponieważ będzie wskazywać na istotny aspekt mający wpływ na zużycie energii i emisyjność budynku.
65.	Art. 1 pkt 20 <i>Art. 41 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków</i>	ArCADiasoft Chudzik sp.jawna	Ustawa podaje informację w jakiej sytuacji osoby podlegają karze grzywny, ale nie określa maksymalnej wartości tej kary.	Określenie wartości kary grzywny da pełną informację dotyczącą konsekwencji w sytuacjach określonych w artykule oraz ich egzekwowania	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 41, następuje na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.
66.	Art. 1 pkt 20)	Narodowa Agencja Poszanowania Energii	Projekt ustawy wprowadza zapis umożliwiający stosowanie kary grzywny w przypadku niedochowania obowiązku przetrzymywania przez okres ważności świadectwa „dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej”. Spełnienie tego obowiązku wymaga doprecyzowania gdyż może on być w sprzeczności z umowami podpisywanymi pomiędzy zamawiającym zlecającym wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej a wykonawcą to świadectwo wykonującym.	W umowach na wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej zlecający zastrzega sobie pod rygorem kar pieniężnych obowiązek usunięcia przez wykonawcę po wykonaniu świadectwa charakterystyki energetycznej wszystkich dokumentów lub ich kopii, na podstawie których wykonano świadectwo. Wymóg ten często wynika z realizowania przez	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgodnie z art. 20 ust. 1 obowiązującej ustawy o charakterystyce energetycznej budynków osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej jest obowiązana do przechowywania sporządzonego świadectwa charakterystyki energetycznej przez okres 10 lat oraz do przechowywania

				zamawiającego prawa do ochrony danych budynku, dla którego chce wykonywać świadectwo charakterystyki energetycznej. Proponowany zapis, w takiej sytuacji stawia wykonawcę świadectwa charakterystyki energetycznej przed wyborem pomiędzy karą wynikającą z zapisów umownych, karą grzywny wynikającą z przepisów ustawy lub ostatecznie z niepodpisaniem umowy na wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej. Z drugiej strony zamawiający chcący utrzymać taki zapis umowny nie będzie mógł znaleźć wykonawcy na wykonanie świadectwa charakterystyki energetycznej.	dokumentów lub ich kopii i danych, na podstawie których zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, przez okres ważności tego świadectwa, a także do udostępniania tych dokumentów lub danych na żądanie ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, w przypadku, o którym mowa w art. 36. Przedmiotowy zapis jest niezbędny w celu egzekwowania już istniejącego obowiązku.
67.	Art. 1 pkt20) Art. 41 z dnia 29 sierpnia 2014 o charakterystyce energetycznej budynków	Polskie Stowarzyszenie Budownictwa Ekologicznego (PLGBC)	Dodać w pkt.1 (nowy) treść: kto nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 13	Brak jakiegokolwiek egzekucji wykonania art. 13 spowoduje trudną w realizacji wykonalność art. 13. Podmioty zamieszczające reklamy lub ogłoszenia nie zawierające informacji o wskaźnikach charakterystyki energetycznej budynku, choć będzie to niezgodne z prawem nie będą mogły być penalizowane. Zatem nie będzie możliwa żadna egzekucja prawa.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż nie ma potrzeby określania sposobu egzekwowania tych obowiązków. Przeprowadzona zostanie kampania informacyjna dotycząca obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Odbiorcy reklam sami zauważą, że warto analizować ten element ogłoszenia lub reklamy, ponieważ będzie wskazywać na istotny aspekt mający wpływ na zużycie energii i emisyjność budynku.

68.	Art. 2 projektu	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych	Proponuje się, aby w ramach zmiany ustawy Prawo budowlane, uwzględnić propozycję zmiany przepisów w art. 36a w ust. 5 pkt 7 w następującym brzmieniu: „7) zmiany źródła ciepła do ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej: a) ze źródła zasilanego paliwem ciekłym, gazowym, odnawialnym źródłem energii lub z sieci ciepłowniczej na indywidualne źródła ciepła charakteryzujące się współczynnikiem nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej wyższym niż 0,8, określonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 213 i 471), b) skutkującej niespełnieniem wymagań w zakresie odpowiedniej wartości wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1.”.	Obecne brzmienie art. 36a ust. 5 ustawy Prawo budowlane powoduje, że zmiana źródła ciepła, w tym również z OZE lub sieci ciepłowniczej, na inne (w tym charakteryzujące się współczynnikiem nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej wyższym niż 0,8, z wyjątkiem źródeł opalanych paliwem stałym) będzie potraktowane jako odstępienie nieistotne i nie będzie wymagało uzyskania decyzji o zmianie pozwolenia na budowę albo ponownego zgłoszenia. Regulacja tworzy pole dla nadużyć polegających na możliwości zmiany treści projektu budowlanego formalnie zgodnej z przepisami ustawy Prawo budowlane, jednak niezgodnej z przepisami ustawy Prawo energetyczne w zakresie dotyczącym walki ze smogiem i zjawiskiem niskiej emisji. Zmiana źródła ciepła ze źródła spełniającego kryteria opisane w art. 7b ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2021 r. poz. 716 i 868), na źródło stanowiące zagrożenie dla jakości powietrza, będzie pozostawało poza zakresem kognicji organów administracji budowlanej. Jednakże kluczowym	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuje, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
-----	-----------------	---	--	---	---

				problemem związanym z kwestią spełniania wymogów dyrektywy EPBD, które jest następstwem braku uwzględnienia jako odstępnie istotne większości przypadków zmiany źródła ciepła, może być, w przypadku zmiany na źródło o wysokim współczynniku nakładu nieodnawialnej energii pierwotnej, brak spełnienia w odniesieniu do danego obiektu wymogów prawa wynikających z §328 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065 oraz z 2020 r. poz. 1608 i 2351), tj. odpowiedniej wartości wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP, określonego w §329 ust. 2 tego rozporządzenia. W związku z powyższym, aby zapobiec m.in. możliwości łamania przepisów w zakresie wymogów dot. charakterystyki energetycznej budynków, rekomenduje się wprowadzenie proponowanej zmiany.	
--	--	--	--	--	--

69.	Art. 2 w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane art. 57 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu...	Krajowa Rada Izby Architektów RP	Proponuje się wyłączenie z obowiązku dołączania do zawiadomienia o zakończeniu budowy obiektu budowlanego lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie kopii świadectwa charakterystyki energetycznej – dla budynków mieszkalnych jednorodzinnych w przypadku gdy inwestorem takiego budynku jest osoba fizyczna budująca na własne potrzeby.	Wydaje się, że dla osób budujących budynki mieszkalne jednorodzinne na własne potrzeby, obowiązek wykonania i dołączenia świadectwa charakterystyki energetycznej jest nieracjonalny. Można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że inwestor budujący dla siebie budynek należycie zadba o jego jakość wykonania i zastosowanie wszelkich rozwiązań ograniczających zużycie energii. Narzucenie takiego obowiązku będzie kojarzyć się z niepotrzebnymi restrykcjami państwa i utrudnieniami przy realizacji własnego domu w szczególności przy realizacji małych budynków mieszkalnych o powierzchni zabudowy do 70 m ² , dla których zgodnie z ogłoszonym programem „Polski ład” przewiduje się wprowadzenie wielu uproszczeń i ułatwień. Obowiązek sporządzenia i dołączenia świadectwa charakterystyki energetycznej przy zakończeniu własnej budowy zmierza w odwrotnym kierunku.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż projektowana zmiana przepisów wyjaśni jednoznacznie pojawiające się wątpliwości odnośnie do prawidłowego wdrożenia dyrektywy 2010/31/UE w zakresie postanowień art. 12, zgodnie z którym: państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy.
70.	Art. 2 <i>Wprowadzenie</i>	Robotnicza Spółdzielnia	Zostaje wprowadzony obowiązek dołączenia świadectwa charakterystyki energetycznej do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub do wniosku o pozwolenie na		<u>Uwaga nieuwzględniona:</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż należy zauważyć, że koszt wykonania świadectwa

	obowiązku sporządzenia świadectw charakterystyki energetycznej dla nowowznoszonych budynków z chwilą ich oddawania do użytkowania	Mieszkaniowa „Praga”	użytkowanie. Skutkiem będzie odpowiednie zwiększenie kosztów inwestycji o koszt wystawienia tegoż świadectwa.		jest niewielki (zgodnie z wyliczeniami zawartymi w OSR szacunkowy koszt sporządzenia świadectwa w przypadku budynku wielorodzinnego (1000 zł), szacunkowy koszt świadectwa cheb dla mieszkania w budynku wielorodzinnym będzie wynosił podobnie jak dla domu jednorodzinnego ok. 300 zł), a okres jego ważności to 10 lat. W rejestrze charakterystyki energetycznej budynków, zwanym dalej rejestrem cheb aktualnie wpisanych jest ok. 16 tys. osób uprawnionych do wykonywania świadectw. Należy też zauważyć, że nowe budynki oddawane do użytkowania będą już posiadały świadectwo cheb, ponieważ przywrócona zostanie regulacja obowiązująca do dnia 9 marca 2015 r., dotycząca obowiązku dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, odnosząca się do wszystkich budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy cheb, w związku z powyższym świadectwo cheb
--	--	----------------------	---	--	--

					będzie już wykonywane dla budynków oddawanych do użytkowania (nowe budynki albo poddawane przebudowie). Dla budynków istniejących, które nie posiadają świadectwa cheb, wykonanie świadectwa nie będzie stanowiło dużego obciążenia zarówno finansowego, jak i logistycznego. Należy zauważyć, że ww. koszt sporządzenia świadectwa jest stosunkowo niewielki w porównaniu do ceny mieszkania czy domu. Należy podkreślić, że posiadanie świadectwa będzie wpływało na wzrost świadomości społecznej – kupujący zaczynają dostrzegać wpływ istniejącego stanu budynku na jego koszt użytkowania, bądź zobaczą jakie są zalecenia odnośnie do prac niezbędnych do wykonania w budynku, mających na celu poprawę jego charakterystyki energetycznej.
71.	Art. 4 <i>Wprowadzenie obowiązku montażu w</i>	Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa „Praga”	Właściciel lub zarządca budynku o zapotrzebowaniu mocy na ogrzewanie lub ogrzewanie i wentylację większej niż 290 kW będzie miał obowiązek do 31 grudnia 2024 r., jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne ekonomicznie, wyposażyć budynek w system automatyki i sterowania. Więcej na ten temat można będzie powiedzieć po ogłoszeniu obiecanej metodyki określania opłacalności stosowania tych systemów. Niewątpliwie jednak obowiązek ten będzie miał znaczące skutki finansowe dla właścicieli i zarządców		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Ministerstwo Rozwoju i Technologii nie planuje określenia metodyki technicznej i ekonomicznej opłacalności wyposażenia budynków w systemy automatyki i sterowania. Uprzejmie informuję, iż przepis w zakresie możliwości realizacji

	<i>odpowiednich budynkach systemów automatyki i sterowania</i>		budynków i będzie musiał być uwzględniany w planach wydatków dotyczących remontów i modernizacji budynków.		z technicznego punktu widzenia i możliwości realizacji z ekonomicznego punktu widzenia jest analogiczny jak w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065z późn.zm)- § 135 ust. 9 i § 147 ust. 7 oraz w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego Dz.U. z 2020 r. poz. 1609 z późn.zm.) - § 20 ust. 1 pkt 11 Przedmiotowy przepis należy rozumieć jako obligatoryjny obowiązek sporządzenia opinii posiadającą uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności oraz porównania początkowych kosztów instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii wynikającymi z instalacji tych systemów, przy czym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat. Z brzmienia art. 4 ust. 1 wynika, że właściciele i zarządcy budynków obligatoryjnie wyposażają budynki w ww. systemy, po spełnieniu warunku
--	---	--	--	--	---

					zasadności technicznej i opłacalności ekonomicznej.
72.	Art. 4 ust. 2	Instytut Techniki Budowlanej	Proponujemy sprecyzować sformułowanie; „...w system automatyki i sterowania dla budynków, o których mowa w art. 23 ust. 6 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014” poprzez wprowadzenie sformułowania „Inteligentne systemy sterowania temperaturą”	Większość kotłów posiada system sterowania automatycznego czy półautomatycznego. Zapis powinien się wyraźnie odnosić do sterowania parametrami cieplnymi budynku.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuje, iż system automatyki i sterowania dla budynków odnosi się nie tylko do parametrów cieplnych budynku.
73.	Uzasadnienie UZASADNIENIE str. 4	Stowarzyszenie ds. Rozliczania Energii	W akapicie 4 dodać zdanie: Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku będzie także zawierać informację o funkcjonującym w budynku systemie rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej – zgodnie z wymaganiami zmienionych przepisów art. 45a ustawy Prawo energetyczne.	Ustawą z dnia 20 kwietnia 2021 r. (Dz. U. 2021, poz. 868) zmienione zostały min. przepisy art. 45a ustawy Prawo energetyczne, implementujące dyrektywę 2018.2002/UE. Wprowadzony został min. obowiązek montowania urządzeń ze zdalnym odczytem do rozliczania kosztów ogrzewania oraz kosztów zużycia ciepłej wody użytkowej. Rozliczenie kosztów ciepła w budynkach wielolokalowych według rzeczywistego zużycia jest więc ustawowym obowiązkiem. To ważny element efektywności energetycznej.- stwarza warunki do zmniejszenia zużycia energii bez istotnych nakładów inwestycyjnych. Zapobiega marnotrawstwu energii.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw.

74.	Uzasadnienie Str 9 Uzasadnienie, Przepisy epizodyczne	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	Projektowana zmiana stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących wyposażenia części budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Systemy te powinny umożliwiać m.in. monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii w budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej. Powinny również zapewnić regulację układów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji zapewniając optymalną pracę powyższych systemów przy pełnym i częściowym obciążeniu, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia oraz optymalizację przepływów powietrza w instalacjach wentylacji bytowej, a także pomiar przepływu energii termicznej czynników ciekłych i gazowych dla całego obiektu i na każdej kondygnacji. Wskazane jest również, żeby umożliwiała komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów. Wskazać należy, że stosowanie wysoko zaawansowanych systemów automatyki i sterowania w budynkach może stanowić istotny czynnik mający wpływ na poprawę komfortu użytkowania budynku, ale przede wszystkim na istotne zmniejszenie zużycia energii w tychże budynkach, w szczególności poprzez samoczynną reakcję na zmiany środowiska wewnątrz i na zewnątrz budynku. Zastosowanie tych systemów, szczególnie w przypadku budynku wyposażonych w największe systemy ogrzewania, klimatyzacji, połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji, ze względu na efekt skali może stanowić, pomimo niezbędnych początkowych kosztów inwestycyjnych, wysoce opłacalną inwestycję, spłacaną z oszczędności uzyskanych w wyniku zmniejszenia zużycia energii w budynku. Ponadto w związku z art. 1 pkt. 11 projektu ustawy, zwalnia się budynki wyposażone w te systemy z obowiązku przeprowadzania w nich kontroli systemów ogrzewania oraz klimatyzacji, co stanowić może dodatkową zachętę do stosowania tych systemów.	Dodane parametry systemów automatyki i sterowania dla budynków są kluczowe dla ich skutecznego działania, mogącego być podstawą do rezygnacji z okresowych przeglądów instalacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zaproponowane przepisy stanowią bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących wyposażenia części budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
-----	--	--	--	--	---

75.	Str. 9 Uzasadnienie, Przepisy epizodyczne	Inicjatywa Fala Renowacji	Projektowana zmiana stanowi bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących wyposażenia części budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Systemy te powinny umożliwiać m.in. monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii w budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej. Powinny również zapewnić regulację układów ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji zapewniając optymalną pracę powyższych systemów przy pełnym i częściowym obciążeniu, w tym dynamiczne równoważenie przepływów w instalacjach ogrzewania i chłodzenia oraz optymalizację przepływów powietrza w instalacjach wentylacji bytowej, a także pomiar przepływu energii termicznej czynników ciekłych i gazowych dla całego obiektu i na każdej kondygnacji. Wskazane jest również, żeby umożliwiała komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów. Wskazać należy, że stosowanie wysoko zaawansowanych systemów automatyki i sterowania w budynkach może stanowić istotny czynnik mający wpływ na poprawę komfortu użytkowania budynku, ale przede wszystkim na istotne zmniejszenie zużycia energii w tychże budynkach, w szczególności poprzez samoczynną reakcję na zmiany środowiska wewnątrz i na zewnątrz budynku. Zastosowanie tych systemów, szczególnie w przypadku budynku wyposażonych w największe systemy ogrzewania, klimatyzacji, połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji, ze względu na efekt skali może stanowić, pomimo niezbędnych	Dodane parametry systemów automatyki i sterowania dla budynków są kluczowe dla ich skutecznego działania, mogącego być podstawą do rezygnacji z okresowych przeglądów instalacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zaproponowane przepisy stanowią bezpośrednią implementację postanowień dyrektywy 2010/31/UE dotyczących wyposażenia części budynków niemieszkalnych w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
-----	--	---------------------------	--	--	---

			początkowych kosztów inwestycyjnych, wysoce opłacalną inwestycję, splanowaną z oszczędności uzyskanych w wyniku zmniejszenia zużycia energii w budynku. Ponadto w związku z art. 1 pkt. 11 projektu ustawy, zwalnia się budynki wyposażone w te systemy z obowiązku przeprowadzania w nich kontroli systemów ogrzewania oraz klimatyzacji, co stanowić może dodatkową zachętę do stosowania tych systemów.		
76.	OSR OSR str 2 Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt	Stowarzyszenie Producentów i Importerów Urządzeń Grzewczych (SPIUG)	Do listy działań wymienionych jako konieczne zmiany niezbędne do przeprowadzenia prawidłowej implementacji dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego należy dodać: - usunięcie niespójności w Rozporządzeniu ws warunków technicznych jakim powinny podlegać budynki i ich usytuowanie poprzez usunięcie § 134 5.	Artykuł ten pozostaje w sprzeczności z § 135 ust. 7-10 Rozporządzenia ws warunków technicznych dodanych w ostatniej nowelizacji dokumentu w celu implementacji zapisów Dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Artykuł ten jest niespójny z zapisami wspomnianej Dyrektywy i wprowadza zdezorientowanie na rynku.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
77.	OSR str. 2 Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt	Inicjatywa Fala Renowacji	Do listy działań wymienionych jako konieczne zmiany niezbędne do przeprowadzenia prawidłowej implementacji dyrektywy 2010/31/UE do polskiego porządku prawnego należy dodać: - usunięcie niespójności w Rozporządzeniu ws. warunków technicznych jakim powinny podlegać budynki i ich usytuowanie poprzez usunięcie § 134 5.	Artykuł ten pozostaje w sprzeczności z § 135 ust. 7-10 Rozporządzenia ws. warunków technicznych dodanych w ostatniej nowelizacji dokumentu w celu implementacji zapisów Dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Artykuł ten jest niespójny z zapisami wspomnianej Dyrektywy i wprowadza zdezorientowanie na rynku.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (UC82)

Podmioty zgłaszające uwagi:

1. Konfederacja Lewiatan

Zestawienie uwag zgłoszonych podczas opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw					
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Stanowisko organu wiodącego
1.	Uwaga ogólna	Konfederacja Lewiatan	Sugerujemy większe eksponowanie wartości wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji oraz uwzględnienia w treści ustawy wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię dostarczoną netto. Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową w świadectwach energetycznych jest to wielkość fizyczna, wynikająca wprost z rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych i materiałowych zastosowanych w budynku. Są to elementy trudne do wymiany czy poprawy w przeciwieństwie do rozwiązań technicznych, które stosunkowo łatwo ulepszyć dostosowując do aktualnych technologii, zmieniających się dynamicznie. Dbłość o niski poziom zapotrzebowania na potrzebną w budynku energię użytkową jest pierwszym krokiem do rzeczywistej energooszczędności gotowego budynku. Natomiast uzyskanie niskiej wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię dostarczoną netto wskazuje na wysokosprawne oceniane systemy techniczne w budynku, wysoką efektywność energetyczną oraz niskie koszty eksploatacji budynku.		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Ustawa nie reguluje kwestii związanej z wartością wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji oraz wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię dostarczoną netto. Powyższe regulują przepisy: Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki

					energetycznej oraz Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Uprzejmie wyjaśniam, iż aktualnie wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową jest obligatoryjnie wyliczany w świadectwach charakterystyki energetycznej. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
2.	Art. 1 pkt 7) w art. 13	Konfederacja Lewiatan	Dodanie obowiązku podania wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania i wentylacji	Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub jego części jest obiektywnym parametrem pozwalającym ocenić jakość konstrukcyjną budynku bez uwzględniania zastosowanych w nim rozwiązań instalacyjnych. Jest to wielkość fizyczna określająca faktycznie zapotrzebowanie na energię dla utrzymania w budynku odpowiednich warunków bytowych. Energię tę można dostarczyć do budynków w różny sposób i z wykorzystaniem różnych jej źródeł. Te sposoby zaopatrzenia budynku w energię mogą się w czasie zmieniać, być ulepszane, wymienianie, natomiast fizyczna ilość energii potrzebnej do celów bytowych się nie zmienia. Tak więc ujawnienie wskaźnika rocznego zapotrzebowania na	<u>Uwaga uwzględniona</u>

				energię użytkową pozwoli na obiektywne porównanie budynków pod kątem jakości ich konstrukcji, niezależnie od lokalizacji i sposobu zasilania- często wprost powiązanego z tą lokalizacją i dostępnością i wykorzystaniem konkretnych mediów energetycznych, które to może być również decyzją użytkownika, a więc nie musi być obiektywne. Wielkość wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową jest zależna jedynie od rozwiązań konstrukcyjnych i jakości materiałów budowlanych zastosowanych w obiekcie, zatem stanowi o jakości energetycznej rozwiązań architektonicznych i technologicznych w budynku. Dla potencjalnego nabywcy jest to informacja zdecydowanie istotniejsza niż informacja o zapotrzebowaniu na energię pierwotną, gdyż informuje, jakie jakości energetycznej obiekt kupuje i pozwala zaplanować jego doposażenie lub ulepszenia w zakresie techniki instalacyjnej- co jest częstą praktyką.	
3.	Art. 1 pkt 7) w art. 13	Konfederacja Lewiatan	Dodanie słowa „reklama” do treści „...w ogłoszeniu lub reklamie dotyczącej sprzedaży...”	Zgodnie z Prawem Prasowym (Dz.U.2018.1914) art. 36 jest rozróżnienie słów „reklama” i „ogłoszenie”. Zatem uzupełnienie treści art. 13 o słowo „reklama” zapobiegnie	<u>Uwaga uwzględniona</u>

				wszelkim niejasnościom.	
4.	Art. 1 pkt 11) w art. 23 ust. 5	Konfederacja Lewiatan		Konieczne jest uszczegółowienie treści ustępów dotyczących kontroli systemów poprzez wprowadzenie jasnych kryteriów ich oceny w ustawie lub rozporządzeniach wykonawczych. Zwracamy uwagę na możliwość dużej uznaniowości w interpretacji przepisów w proponowanym brzmieniu.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż kontroli systemów dokonuje się na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji.
5.	Art. 1 pkt 11) w art. 23 ust. 6	Konfederacja Lewiatan		Konieczne jest doprecyzowanie przesłanek będących podstawą do nieprzeprowadzania kontroli systemów. W szczególności, niezbędne jest doprecyzowanie terminologii użytej w proponowanej nowelizacji.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zdaniem projektodawcy przesłanki stanowią wdrożenie dyrektywy i zostały wystarczająco doprecyzowane w projekcie ustawy. Użyta terminologia jest powszechnie stosowana i nie wymaga uszczegółowienia.
6.	Art. 1 pkt 18) w art. 32 ust. 2	Konfederacja Lewiatan	Dodanie kolejnego punktu do wykazu tj. wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku do ogrzewania i wentylacji.	Analogicznie do uzasadnienia punktu poprzedniego, informacja o jakości energetycznej budynku (części budynku) wynikająca z rozwiązań architektonicznych, konstrukcyjnych i materiałowych jest istotna, ponieważ definiuje fizyczne zapotrzebowanie na energię w budynku, bez wpływu zastosowanych, a mogących ulec wymianie czy ulepszeniu, rozwiązań technologicznych.	<u>Uwaga uwzględniona</u>
7.	Art. 1 po punkcie 18) w art. 36	Konfederacja Lewiatan	Dodać nową zmianę polegającą na zastąpieniu dotychczasowej treści Art. 36 ust. 1 w brzmieniu: „Minister właściwy do spraw budownictwa,	Zmiana Ustawy nie wdraża zapisu zmienionej dyrektywy EPBD dotyczącego systemu	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż zgłoszona uwaga jest poza zakresem projektu

			planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, przy użyciu systemu teleinformatycznego, dokonuje weryfikacji 5% sporządzonych rocznie świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, pod kątem prawidłowości i rzetelności ich sporządzania oraz biorąc pod uwagę przepisy techniczno-budowlane oraz zasady wiedzy technicznej.	kontroli jakości świadectw charakterystyki energetycznej budynków. W załączniku II do dyrektywy EPBD wprowadza się następujące zmiany: a)Pkt 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie: „Właściwe organy lub podmioty, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, dokonują losowego wyboru spośród wszystkich świadectw charakterystyki energetycznej wydanych w ciągu roku i poddają je weryfikacji. Próbką jest wystarczająco duża, aby zapewnić statystycznie istotne wyniki w zakresie zgodności.” Obecny zapis w przypadku budynków jednorodzinnych jest w zasadzie nie stosowany. Nikt nie sprawdza czy takie kontrole się odbywają lub jaki jest ich wynik. Tymczasem jak słusznie zauważono w uzasadnieniu może to być skuteczne narzędzie w walce o poprawę jakości powietrza zewnętrznego i zachęta to termomodernizacji budynków. Warto w Ustawie doprecyzować te kwestie.	ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw. Sposób dokonywania weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, reguluje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie sposobu dokonywania i szczegółowego zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji z dnia 17 lutego 2015 r. Jednocześnie uprzejmie informuję, że uwaga zostanie poddana analizie przy innych pracach Ministerstwa Rozwoju i Technologii.
8.	Art. 1 pkt 19) w art. 39a	Konfederacja Lewiatan	Propozycja zmian pojęcia „renowacja” na „termomodernizacja” lub dodania definicji w ustawie.	W ustawie z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków brak jest zdefiniowanego pojęcia	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie wyjaśniam, iż projekt ustawy nie wdraża pojęć dyrektywy pojęcie ważniejsza renowacja zostało już wdrożone w art. 3 pkt 7, 7a, i 8, art. 5 ust. 2b, art. 28 oraz 29 ustawy Prawo budowlane.

				„renowacji”. Warto doprecyzować je w ustawie, ponieważ nie do końca wiadomo, o jakie działania chodzi i jaki miałyby być ich efekt.	Kwestie dot. renowacji budynku zostały ujęte w projekcie Długoterminowej strategii renowacji budynków.
9.	Art. 1 pkt 20) w art. 41	Konfederacja Lewiatan	Dodać w pkt.1 (nowy) treść: kto nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 13	Brak jakiegokolwiek egzekucji wykonania art. 13 spowoduje trudną w realizacji wykonalność art. 13. Podmioty zamieszczające reklamy lub ogłoszenia nie zawierające informacji o wskaźnikach charakterystyki energetycznej budynku, choć będzie to niezgodne z prawem nie będą mogły być penalizowane. Zatem nie będzie możliwa żadna egzekucja prawa.	<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję, iż nie ma potrzeby określania sposobu egzekwowania tych obowiązków. Przeprowadzona zostanie kampania informacyjna dotycząca obowiązków wynikających z projektowanej ustawy. Odbiorcy reklam sami zauważą, że warto analizować ten element ogłoszenia lub reklamy, ponieważ będzie wskazywać na istotny aspekt mający wpływ na zużycie energii i emisyjność budynku.

Zestawienie uwag zgłoszonych w toku opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw (UC82)

Podmioty zgłaszające uwagi:

1. Forum Związków Zawodowych

Zestawienie uwag zgłoszonych podczas opiniowania projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz niektórych innych ustaw					
Lp.	Jednostka redakcyjna, której uwaga dotyczy/ pkt Uzasadnienia/ pkt OSR	Podmiot zgłaszający	Uwaga/ Propozycja zmian zapisu	Uzasadnienie proponowanych zmian	Stanowisko organu wiodącego
1.		Forum Związków Zawodowych	Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz.497) wdraża w Polsce dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków. Proponowane obecnie przez Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii zmiany zawierają: • wprowadzenie obowiązku montażu w odpowiednich budynkach systemów automatyki i sterowania • wprowadzenie obowiązku sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej dla nowych budynków z chwilą oddawania do użytkowania, • wprowadzenie obowiązku przekazywania świadectw charakterystyki energetycznej w związku ze sprzedażą lub wynajmem		<u>Uwaga nieuwzględniona</u> <i>Wyjaśnienie:</i> Uprzejmie informuję iż potrzeba wprowadzenia zmian w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków wynika z konieczności transpozycji części postanowień dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków jak również wynika z konieczności poprawy skuteczności obecnego systemu oceny efektywności energetycznej budynków w Polsce i ma na celu zapewnienie prawidłowego funkcjonowania wymogów wynikających z dyrektywy 2010/31/UE w sprawie charakterystyki

			budynków lub części budynków, • umożliwienie powszechnego dostępu do podstawowych informacji zawartych w świadectwach charakterystyki energetycznej gromadzonych w Centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków, • wymagania w zakresie kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji Forum Związków zawodowych uważa, że nie ma konieczności, a tym bardziej potrzeby wprowadzania powyższych zmian. 1. Ustawa krajowa z roku 2014 wdrożyła już dyrektywę europejską z 2010 roku. 2. W Ocenie Skutków Regulacji (OSR) projektu nie wskazano konkretnie żadnego kraju członkowskiego UE za wyjątkiem Irlandii, w którym działają podobne, planowane regulacje. 3. Jak przyznano w OSR zmiany są <i>zbieżne z prezentowanymi oczekiwaniami szeroko rozumianego środowiska eksperckiego</i> tzn. przedstawicielami ministerstwa oraz stowarzyszeń branżowych, szczególnie w zakresie <i>konieczności wzmocnienia roli świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji</i>. Nie chcemy wskazywać, kto szczególnie lobbował za tym, że nabywca lub najemca nie może zrzec się prawa do przekazania świadectwa energetycznego. 4. Koszty zmian pokryją oczywiście nabywcy lub najemcy obiektów na rynku pierwotnym i wtórnym. Z pobieżnej analizy ofert internetowych szacunkowe wynika również,	energetycznej budynków. Przy wdrażaniu dyrektywy brano pod uwagę ZALECENIE KOMISJI (UE) 2019/1019 z dnia 7 czerwca 2019 r. w sprawie modernizacji budynków (Tekst mający znaczenie dla EOG). Należy też zauważyć, że nowe budynki oddawane do użytkowania będą już posiadały świadectwo charakterystyki energetycznej, ponieważ przywrócona zostanie regulacja obowiązująca do dnia 9 marca 2015 r., dotycząca obowiązku dołączenia kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub wniosku o udzielenie pozwolenia na użytkowanie, odnosząca się do wszystkich budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków, w związku z powyższym świadectwo będzie już wykonywane dla budynków oddawanych do użytkowania (nowe budynki albo poddawane przebudowie). Dla budynków istniejących, które nie posiadają świadectwa charakterystyki energetycznej budynków, wykonanie świadectwa nie będzie stanowiło dużego obciążenia zarówno finansowego, jak i logistycznego. Należy zauważyć, że ww. koszt sporządzenia świadectwa jest stosunkowo niewielki w porównaniu do ceny mieszkania czy domu. Należy podkreślić, że posiadanie świadectwa będzie wpływało na wzrost świadomości społecznej – kupujący zaczną dostrzegać wpływ istniejącego
--	--	--	--	---

			że koszty sporządzenia świadectw energetycznych są wyższe niż te określone w OSR. 5. Naiwne są stwierdzenia, że <i>poniesione koszty mają być rekompensowane przez korzyści polegające na stworzeniu mechanizmów mających na celu wznoszenie budynków efektywnych energetycznie</i>” lub że koszty „<i>przyczynią się do wzrostu świadomości związanej z oszczędnością energii w sektorze budowlanym oraz zmniejszą zużycia energii</i>. Analogicznie można by stwierdzić, że wprowadzenie odpłatności za wejście do galerii handlowej przyczyni się do bardziej racjonalnych w niej zakupów. 6. Zabawne są stwierdzenia, że właściciele i zarządcy nieruchomości po poniesieniu kosztów kontroli systemów ogrzewania i systemów klimatyzacji <i>będą zmobilizowani do podejmowania działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej budynków</i>.		stanu budynku na jego koszt użytkowania, bądź zobaczą jakie są zalecenia odnośnie do prac niezbędnych do wykonania w budynku, mających na celu poprawę jego charakterystyki energetycznej
--	--	--	--	--	--

TABELA ZGODNOŚCI 11.07.2022 r.

11.	Nr celex / nr naturalny
22.	Tytuł dyrektywy oraz rozporządzenia
	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1.) Uwzględnia zmiany wprowadzone: dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 z dnia 30 maja 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/31/UE w sprawie charakterystyki energetycznej budynków i dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75) oraz rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 851 z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1).
33.	<i>Instytucja odpowiedzialna za wdrożenie dyrektywy</i>
	Ministerstwo Rozwoju i Technologii
44.	Akty prawne, które wdrażają przepisy dyrektywy
	▪ Ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497); ▪ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.); ▪ Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz.U. z 2017 r. poz. 130); ▪ Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, z późn. zm.); ▪ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225); ▪ Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 września 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. poz.1608); ▪ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 376, z późn.zm.); ▪ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie sposobu dokonywania i szczegółowego zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji (Dz.U. poz. 246, z późn.zm.); ▪ Ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1083, z późn. zm.); ▪ Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. poz. 1609, z późn.zm.); ▪ Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”; ▪ Projekt ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane;

	▪ Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2269); ▪ Uchwała nr 91 Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”; ▪ Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) (M.P. poz. 260); ▪ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2021 r. poz. 1057, z późn.zm.); ▪ Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2166); ▪ Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz.U. poz. 718, z późn.zm.); ▪ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2022 r. poz. 503); ▪ Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączania instalacji do sieci (Dz.U. poz. 1084).
--	---

TYTUŁ PROJEKTU:		PROJEKT USTAWY O ZMIANIE USTAWY O CHARAKTERYSTYCE ENERGETYCZNEJ BUDYNKÓW ORAZ USTAWY – PRAWO BUDOWLANE			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH		Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, Dz. Urz. UE L 156 z 19.06.2018, str. 75 oraz Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1)			

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ					
Jedn. red.	Treść przepisu UE	Konieczność wdrożenia T / N	Jedn. red.	Treść przepisu/ów projektu	Uzasadnienie uwzględnienia w projekcie przepisów wykraczających poza minimalne wymogi prawa UE
art. 1	Artykuł 1 Przedmiot 1. Niniejsza dyrektywa promuje poprawę charakterystyki energetycznej budynków w Unii, z uwzględnieniem panujących na zewnątrz warunków klimatycznych i warunków lokalnych oraz wymagań dotyczących klimatu wewnętrznego i opłacalności ekonomicznej. 2. Niniejsza dyrektywa ustanawia wymagania w zakresie: a) wspólnych ram ogólnych dla metodologii obliczania	Nie wymaga wdrożenia		Przepis instrukcyjny, nie wymaga implementacji.	-

	zintegrowanej charakterystyki energetycznej budynków i modułów budynków; b) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec nowych budynków i nowych modułów budynków; c) zastosowania minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej wobec: (i) podlegających ważniejszej renowacji budynków istniejących, modułów budynków oraz elementów budynków; (ii) wobec elementów budynków stanowiących część przegród zewnętrznych i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych budynku, w sytuacji gdy elementy te są modernizowane lub wymieniane; oraz (iii) wobec systemów technicznych budynku, jeżeli są one instalowane, wymieniane lub modernizowane; d) krajowych planów mających na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii; e) certyfikacji energetycznej budynków lub modułów budynków; f) regularnych przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji w budynkach; oraz g) niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu.				
--	--	--	--	--	--

	3. Wymagania zawarte w niniejszej dyrektywie są wymaganiami minimalnymi i nie powinny powstrzymywać państw członkowskich od utrzymywania lub wprowadzania bardziej surowych środków. Takie środki są zgodne z Traktatem o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Są one notyfikowane Komisji.				
art. 2	Artykuł 2 Definicje Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje: 1) "budynek" oznacza konstrukcję zadaszoną, posiadającą ściany, w której do utrzymania klimatu wewnętrznego stosowana jest energia; 2) "budynek o niemal zerowym zużyciu energii" oznacza budynek o bardzo wysokiej charakterystyce energetycznej określonej zgodnie z załącznikiem I. Niemal zerowa lub bardzo niska ilość wymaganej energii powinna pochodzić w bardzo wysokim stopniu z energii ze źródeł odnawialnych, w tym energii ze źródeł odnawialnych wytwarzanej na miejscu lub w pobliżu; <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie punktów 3 i 3a</i> 3) „system techniczny budynku» oznacza urządzenia techniczne do ogrzewania pomieszczeń, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody użytkowej, wbudowanego oświetlenia, systemów automatyki i sterowania w budynku, wytwarzania energii elektrycznej na miejscu lub kombinację takich systemów, w tym systemy wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych, w budynku lub module budynku	Przepis wdrożony		1) budynek – art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków część budynku - art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków ; 4) charakterystyka energetyczna – art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków; 12) świadectwo charakterystyki energetycznej – wdrożone poprzez art. 4, 5 oraz art. 10 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. Pozostałe definicje niezawarte w ustawie o charakterystyce energetycznej budynku: 2) budynek o niemal zerowym zużyciu energii – definicja została zawarta w krajowym planie działań mających na celu zwiększenie ilości budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Delegacja do wydania krajowego planu działań znajduje się w art. 39 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. 3) system techniczny budynku - § 2 pkt 1-6 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej	-

	3a) system automatyki i sterowania budynku» oznacza system obejmujący wszystkie produkty, oprogramowanie oraz usługi inżynieryjne, które ułatwiają efektywne energetycznie, oszczędne i bezpieczne działanie systemów technicznych budynku poprzez automatyczne sterowanie i dzięki umożliwianiu manualnego zarządzania tymi systemami technicznymi budynku;”; 4) "charakterystyka energetyczna budynku" oznacza obliczoną lub zmierzoną ilość energii potrzebnej do zaspokojenia zapotrzebowania na energię związanego z typowym użytkowaniem budynku, która obejmuje m.in. energię na potrzeby ogrzewania, chłodzenia, wentylacji, ciepłej wody i oświetlenia; 5) "energia pierwotna" oznacza energię pochodzącą z odnawialnych i nieodnawialnych źródeł, która nie została poddana żadnemu procesowi przemiany lub transformacji; 6) "energia ze źródeł odnawialnych" oznacza energię pochodzącą z niekopalnych źródeł odnawialnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, geotermalną i hydrotermalną i energię oceanów, hydroenergię, energię pozyskiwaną z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz); 7) "przegrody zewnętrzne" oznaczają zintegrowane elementy budynku, które oddzielają jego wnętrze od środowiska zewnętrznego; 8) "moduł budynku" oznacza sekcję, piętro lub mieszkanie w budynku zaprojektowane lub przerobione do odrębnego użycia;			3a) „system automatyki i sterowania”- pojęcie to funkcjonuje już w § 135 ust. 7-10 i § 147 ust. 5-7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie § 20 ust. 1 pkt 11 i § 23 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego 5) energia pierwotna - pojęcie to funkcjonuje w ustawie o efektywności energetycznej oraz w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej. 6) energia ze źródeł odnawialnych – pojęcie to funkcjonuje w ustawie o odnawialnych źródłach energii 7) przegrody zewnętrzne – pojęcie to funkcjonuje w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. 8) moduł budynku- pojęcie funkcjonuje jako część budynku, o której mowa w ustawie z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków 9) element budynku - pojęcie to funkcjonuje w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane oraz rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.	
--	---	--	--	--	--

	9) "element budynku" oznacza system techniczny budynku lub element przegród zewnętrznych budynku; 10) "ważniejsza renowacja" oznacza renowację budynku, w której: a) całkowity koszt prac renowacyjnych związanych z przegrodami zewnętrznymi lub systemami technicznymi budynku przekracza 25 % wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek; lub b) renowacji podlega ponad 25 % powierzchni przegród zewnętrznych. Państwa członkowskie mogą wybrać zastosowanie opcji a) lub b); 11) "norma europejska" oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego; 12) "świadectwo charakterystyki energetycznej" oznacza świadectwo uznawane przez państwo członkowskie lub osobę prawną wyznaczoną przez to państwo, zawierające informację o charakterystyce energetycznej budynku lub modułu budynku, obliczonej zgodnie z metodologią przyjętą zgodnie z art. 3; 13) "kogeneracja" oznacza jednoczesne wytwarzanie w jednym procesie energii cieplnej i elektrycznej lub energii mechanicznej; 14) "poziom optymalny pod względem kosztów" oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym: a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem związanych z energią kosztów inwestycyjnych, kosztów utrzymania i eksploatacji (w tym kosztów			10) "ważniejsza renowacja" oznacza renowację budynku, w której: a) całkowity koszt prac renowacyjnych związanych z przegrodami zewnętrznymi lub systemami technicznymi budynku przekracza 25 % wartości budynku, nie wliczając wartości gruntu, na którym usytuowany jest budynek; lub b) renowacji podlega ponad 25 % powierzchni przegród zewnętrznych. Państwa członkowskie mogą wybrać zastosowanie opcji a) lub b) – przepis już wdrożony w art. 3 pkt 7, 7a, i 8, art. 5 ust. 2b, art. 28 oraz 29 ustawy Prawo budowlane. 11) "norma europejska" oznacza normę przyjętą przez Europejski Komitet Normalizacyjny, Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych i udostępnioną do użytku publicznego – przepis już wdrożony ustawą z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji. 13) "kogeneracja" oznacza równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej lub mechanicznej w trakcie tego samego procesu technologicznego – pojęcie funkcjonuje już w ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne 14) "poziom optymalny pod względem kosztów" oznacza poziom charakterystyki energetycznej skutkujący najniższym kosztem w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia, przy czym: a) najniższy koszt jest określany z uwzględnieniem związanych z energią kosztów inwestycyjnych, kosztów utrzymania i eksploatacji (w tym kosztów energii i oszczędności, kategorii odnośnego budynku, zysków z wytworzonej energii - w stosownych	
--	--	--	--	---	--

	energii i oszczędności, kategorii odnośnego budynku, zysków z wytworzonej energii - w stosownych przypadkach) oraz - w stosownych przypadkach - kosztów usunięcia; oraz b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku. Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik; 15) "system klimatyzacji" oznacza połączenie elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą których temperatura jest kontrolowana lub może być obniżana; <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie punktów 15a, 15b i 15c.</i> <i>15a) system ogrzewania» oznacza kombinację elementów wymaganych dla zapewnienia formy obróbki powietrza w pomieszczeniach, za pomocą których temperatura jest podwyższana;</i> <i>15b) źródło ciepła» oznacza część systemu ogrzewania, która wytwarza ciepło użytkowe, wykorzystując w tym celu jeden z następujących procesów:</i>			przypadkach) oraz - w stosownych przypadkach - kosztów usunięcia; oraz b) szacunkowy ekonomiczny cykl życia określany jest przez każde państwo członkowskie. Odnosi się do pozostałego szacunkowego ekonomicznego cyklu życia budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla budynku jako całości, lub do szacunkowego ekonomicznego cyklu życia elementu budynku, jeżeli wymagania charakterystyki energetycznej określono dla elementów budynku. Poziom optymalny pod względem kosztów leży w granicach poziomów charakterystyki energetycznej, jeżeli analiza kosztów i korzyści przeprowadzona dla szacunkowego ekonomicznego cyklu życia daje pozytywny wynik – zagadnienie to było przedmiotem rozporządzenia w sprawie oraz sprawozdania przekazanego Komisji Europejskiej w czerwcu 2013 r. 15) "system klimatyzacji" - pojęcie to funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dział IV – wyposażenie techniczne budynków) 15a) „system ogrzewania” pojęcie to funkcjonuje już w § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej 15b) „źródło ciepła” – pojęcie to funkcjonuje już w § 2 pkt 6 oraz 23 rozporządzenia Ministra Klimatu w sprawie szczegółowych zasad	
--	--	--	--	--	--

	a) spalanie paliw, na przykład w kotle; b) efekt Joule'a zachodzący w elementach grzewczych systemu elektrycznego ogrzewania oporowego; c) wychwytywanie ciepła z powietrza atmosferycznego, powietrza wylotowego systemu wentylacji lub wody lub źródła ciepła w gruncie za pomocą pomp ciepła; 15c) »umowa o poprawę efektywności energetycznej« oznacza umowę o poprawę efektywności energetycznej zdefiniowaną w art. 2 pkt 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE (*1); (*1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).»; 16) "kocioł" oznacza połączenie kotła z palnikiem przeznaczone do przekazywania cieczom ciepła uwalnianego w procesie spalania; 17) "znamionowa moc użyteczna" oznacza maksymalną moc cieplną, wyrażoną w kW, określoną i gwarantowaną przez producenta jako możliwą do dostarczenia podczas ciągłej pracy przy zachowaniu sprawności użytkowej podanej przez producenta; 18) "pompa ciepła" oznacza maszynę, urządzenie lub instalację, która przenosi ciepło z naturalnego otoczenia, takiego jak powietrze, woda lub grunt, do budynków lub zastosowań przemysłowych poprzez odwrócenie naturalnego przepływu ciepła, tak że przepływa ono z niższej do wyższej temperatury. W przypadku odwracalnych pomp ciepła mogą one także odprowadzać			kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło Art. 2 pkt 9 Rozporządzenia Ministra Energii w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączania instalacji do sieci Art. 2 pkt 7 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków 15c) „umowa o poprawę efektywności energetycznej” pojęcie to funkcjonuje w art. 2 pkt 12 ustawy o efektywności energetycznej 16) "kocioł" - pojęcie to funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie 17) "znamionowa moc użyteczna" – pojęcie to funkcjonuje pod nazwą moc nominalna w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. 18) "pompa ciepła" - pojęcie pompa ciepła funkcjonuje w krajowych przepisach takich jak ustawa Prawo budowlane, ustawa Prawo energetyczne, rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane 19) system ogrzewania lokalnego" lub "chłodzenia lokalnego" pojęcie funkcjonuje w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w	
--	--	--	--	---	--

	ciepło z budynków do naturalnego otoczenia; 19) "system ogrzewania lokalnego" lub "chłodzenia lokalnego" oznacza dystrybucję energii termicznej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów z centralnego źródła produkcji przez sieć do wielu budynków lub punktów w celu wykorzystania jej do ogrzewania lub chłodzenia pomieszczeń lub procesów. <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie punktu 20</i> <i>„20)»mikrosystem wydzielony« oznacza mikrosystem wydzielony w rozumieniu art. 2 pkt 27 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE (*2).</i> <i>(*2) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).”;</i>			sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego 20) „mikrosystem wydzielony” - Nie wymaga wdrożenia – art. 8 ust. 6 dyrektywy 2018/844 zawierający pojęcie jest fakultatywny i nie będzie wdrażany.	
--	--	--	--	--	--

Art. 2a	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 oraz rozporządzeniem 2018/1999 w zakresie art. 2a</i> <i>Długoterminowa strategia renowacji</i> <i>1. Każde państwo członkowskie ustanawia długoterminową strategię renowacji służącą wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, aby zapewnić do 2050 r. wysoką efektywność energetyczną i niskoemisyjność zasobów budynków, przez umożliwienie racjonalnego pod względem kosztów przekształcenia istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Każda długoterminowa strategia renowacji obejmuje:</i> <i>a) przegląd krajowych zasobów budowlanych oparty, w stosownych przypadkach, na próbkach statystycznych i przewidywanym udziale w 2020 r. budynków poddanych renowacji;</i> <i>b) określenie opłacalnych podejść do renowacji właściwych dla danego typu budynków i strefy klimatycznej, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, ewentualnych właściwych punktów aktywacji w cyklu życia budynku;</i> <i>c) politykę i działania stymulujące opłacalne ważniejsze renowacje budynków, w tym etapowe ważniejsze renowacje, i wspierające efektywne pod względem kosztów ukierunkowane środki i renowacje, np. przez wprowadzenie opcjonalnego systemu paszportów renowacji budynku;</i> <i>d) przegląd polityk i działań ukierunkowanych na te segmenty krajowych zasobów budowlanych, które</i>	Częściowo wdrożony	Art. 1 pkt 22	Art. 1 pkt 22 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane „Art. 39a. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt długoterminowej strategii renowacji budynków służącej wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zwanej dalej „strategią”. 2. Strategia zawiera w szczególności: 1) przegląd krajowych zasobów budynków; 2) wskazanie opłacalnych sposobów renowacji budynków wraz z oszacowaniem spodziewanych oszczędności energii oraz innych korzyści w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz jakości powietrza; 3) wskazanie barier i niedoskonałości rynkowych ograniczających renowację budynków; 4) określenie polityk i środków wspierających renowację budynków; 5) wskazanie źródeł finansowania renowacji budynków; 6) możliwości wsparcia inteligentnych technologii oraz budynków i społeczności korzystających z dobrej łączności; 7) wykaz umiejętności i kształcenia w sektorze budownictwa i efektywności energetycznej;	
---------	---	--------------------	---------------	---	--

	wykazują najgorszą charakterystykę energetyczną, na gospodarstwa domowe, w których występuje problem sprzeczności bodźców oraz na niedoskonałości rynku oraz zarys właściwych działań krajowych, które przyczyniają się do złagodzenia ubóstwa energetycznego; e) politykę i działania ukierunkowane na wszystkie budynki publiczne; f) przegląd krajowych inicjatyw służących wspieraniu inteligentnych technologii oraz budynków i społeczności korzystających z dobrej łączności, a także umiejętności i kształcenie w sektorze budownictwa i efektywności energetycznej; oraz g) oparte na faktach szacunki spodziewanych oszczędności energii i szersze korzyści, dotyczące np. zdrowia, bezpieczeństwa i jakości powietrza.			8) rekomendowany scenariusz renowacji zawierający plan działań do 2050 r. 3. Strategię przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów. 4. Strategia, o której mowa w ust. 3, stanowi załącznik do zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.¹⁾). 5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii niezbędne informacje w zakresie swojej właściwości w celu aktualizacji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz sporządzania sprawozdania z realizacji tego planu.”; Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”.	
--	---	--	--	--	--

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1.

	2. W swoich długoterminowych strategiach renowacji każde państwo członkowskie ustala plan działania zawierający działania i określone na poziomie krajowym wymierne wskaźniki postępów służące osiągnięciu długoterminowego celu na 2050 r. zakładającego zredukowanie emisji gazów cieplarnianych w Unii o 80–95 % w porównaniu z 1990 r., celem zapewnienia wysokiej efektywności energetycznej i dekarbonizacji krajowych zasobów budowlanych oraz celem umożliwienia opłacalnego przekształcenia istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii. Plan działania zawiera orientacyjne cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050 oraz określa, jak przyczyniają się one do osiągnięcia celów Unii w zakresie efektywności energetycznej zgodnie z dyrektywą 2012/27/UE.	Częściowo wdrożony	Art. 1 pkt 22	Art. 1 pkt 22 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane „Art. 39a. 1. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa opracowuje projekt długoterminowej strategii renowacji budynków służącej wspieraniu renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zarówno publicznych, jak i prywatnych, zwanej dalej „strategią”. 2. Strategia zawiera w szczególności: 1) przegląd krajowych zasobów budynków; 2) wskazanie opłacalnych sposobów renowacji budynków wraz z oszacowaniem spodziewanych oszczędności energii oraz innych korzyści w zakresie zdrowia i bezpieczeństwa ludzi oraz jakości powietrza; 3) wskazanie barier i niedoskonałości rynkowych ograniczających renowację budynków; 4) określenie polityk i środków wspierających renowację budynków; 5) wskazanie źródeł finansowania renowacji budynków; 6) możliwości wsparcia inteligentnych technologii oraz budynków i społeczności korzystających z dobrej łączności; 7) wykaz umiejętności i kształcenia w sektorze budownictwa i efektywności energetycznej; 8) rekomendowany scenariusz renowacji zawierający plan działań do 2050 r. 3. Strategię przyjmuje, w drodze uchwały, Rada Ministrów. 4. Strategia, o której mowa w ust. 3, stanowi załącznik do zintegrowanego	
--	---	--------------------	---------------	---	--

				krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz. Urz. UE L 328 z 21.12.2018, str. 1, z późn. zm.²⁾). 5. Minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii niezbędne informacje w zakresie swojej właściwości w celu aktualizacji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu oraz sporządzania sprawozdania z realizacji tego planu.”; Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”.	
--	--	--	--	--	--

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 85I z 27.03.2019, str. 66, Dz. Urz. UE L 148 z 06.06.2019, str. 37 oraz Dz. Urz. UE L 243 z 09.07.2021, str. 1.

	3. Aby wesprzeć mobilizację inwestycji w renowację konieczną do osiągnięcia celów, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie ułatwiają dostęp do odpowiednich mechanizmów: a) agregacji projektów, w tym przez platformy lub grupy inwestycyjne oraz poprzez konsoreja małych i średnich przedsiębiorstw, aby ułatwić inwestorom dostęp oraz zapewnić potencjalnym klientom rozwiązania pakietowe; b) zmniejszania postrzeganego ryzyka dotyczącego działań w zakresie efektywności energetycznej dla inwestorów i sektora prywatnego; c) wykorzystania funduszy publicznych do lewarowania dodatkowych inwestycji w sektorze prywatnym oraz zaradzenia konkretnym niedoskonałościom rynku; d) wspierania inwestycji w zasoby energooszczędnych budynków użytku publicznego, zgodnie z wytycznymi Eurostatu; oraz e) łatwo dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych, takich jak punkty kompleksowej obsługi dla konsumentów czy usługi doradcze w zakresie energii, dotyczące właściwych renowacji zwiększających efektywność energetyczną i instrumentów finansowania.	Przepis częściowo wdrożony		Uchwała Nr 91 Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii” Art. 3b Ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Uchwała Nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach. Poddziałanie 1.3.1 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE Kluczowe publiczne programy wsparcia renowacji budynków, które sprzyjają poprawie efektywności energetycznej i transformacji do gospodarki neutralnej klimatycznie tj.: - ulga termomodernizacyjna, - Program priorytetowy „Czyste Powietrze” i Stop Smog, - Fundusz Termomodernizacji i Remontów, - Fundusze Europejskie (w tym Pakiet Odbudowy) – - Fundusz Modernizacyjny oraz inne instrumenty finansowe będące dostępne dzięki sprzedaży uprawnień do emisji CO2. Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia
--	---	----------------------------	--	--

				„Długoterminowej strategii renowacji budynków”.	
	<i>4. Komisja gromadzi i rozpowszechnia, co najmniej wśród organów publicznych, najlepsze praktyki dotyczące skutecznych publicznych i prywatnych systemów finansowania renowacji pod kątem efektywności energetycznej, a także informacje na temat możliwości łączenia małych projektów w zakresie renowacji zwiększających efektywność energetyczną. Komisja określa i rozpowszechnia najlepsze praktyki dotyczące zachęt finansowych mających motywować konsumentów do przeprowadzenia renowacji i uwzględnia przy tym różnice w oszczędności kosztowej występujące między państwami członkowskimi.</i>	Nie wymaga wdrożenia – przepis kierowany do KE			
	<i>5. Aby wspierać rozwijanie swoich długoterminowych strategii renowacji, każde państwo członkowskie przeprowadza konsultacje społeczne w sprawie długoterminowych strategii renowacji, zanim przedstawi je Komisji. Każde państwo członkowskie załącza streszczenie wyników konsultacji społecznych do swojej długoterminowej strategii renowacji. W trakcie realizacji ich długoterminowych strategii renowacji każde państwo członkowskie określa procedurę konsultacji w sposób sprzyjający włączeniu społecznemu.</i>	wykonany, tj. wyniki konsultacji stanowią załącznik do Strategii		Art. 7 ust 3 pkt 4 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz.U. z 2019 r. poz. 1171) w zw. z § 31-52 Uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów. Wyniki ww. konsultacji zostały zamieszczone w Strategii. Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”.	

	6. Każde państwo członkowskie załącza szczegółowe informacje na temat realizacji swoich najnowszych długoterminowych strategii renowacji do swoich długoterminowych strategii renowacji, w tym również informacje na temat planowanej polityki i planowanych działań.	wykonany, tj. wyniki konsultacji stanowią załącznik do Strategii		Przedmiotowe informacje zostały zamieszczone w Strategii Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”.	
	7. Każde państwo członkowskie może wykorzystywać swoją długoterminową strategię renowacji, aby zająć się bezpieczeństwem przeciwpożarowym oraz ryzykiem związanym z intensywną aktywnością sejsmiczną mającym wpływ na renowacje zwiększające efektywność energetyczną i na okres eksploatacji budynków.”;	Przepis fakultatywny		Ze względu na znikomy wpływ bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz ryzyka związanego z intensywną aktywnością sejsmiczną na renowacje zwiększające efektywność energetyczną i na okres eksploatacji budynków, przepis nie będzie uwzględniany w procesie przygotowania Strategii.	
	dodaje się ustęp w brzmieniu (art. 2a dyrektywy rozszerzony poprzez dodanie ustępu na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999): „8.Każde państwo członkowskie przedkłada Komisji długoterminową strategię renowacji w ostatecznym zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, o którym mowa w art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 (*). W drodze odstępstwa od art. 3 ust. 1 tego rozporządzenia pierwszą długoterminową strategię renowacji zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu przedkłada się Komisji do dnia 10 marca 2020 r. (*)Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i	Wykonany		Uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”. Długoterminowa strategia renowacji budynków została notyfikowana Komisji Europejskiej, a kolejne Strategie będą przedkładane razem z KPEiK.	

	<i>działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (EU) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).”;</i>				
art. 3 w powiązaniu z Załącznikiem I	Artykuł 3 Przyjęcie metodologii obliczania charakterystyki energetycznej budynków Państwa członkowskie stosują metodologię obliczania charakterystyki energetycznej budynków zgodnie ze wspólnymi ramami ogólnymi podanymi w załączniku I. Metodologia ta jest przyjmowana na poziomie krajowym lub regionalnym.	Przepis wdrożony		Art.15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. z 2015 poz. 376 z późn.zm.); wydanego na podstawie w art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014r. o charakterystyce energetycznej budynków.	-
art. 4 ust. 1	Artykuł 4 Ustalanie minimalnych wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby ustalone zostały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej budynków lub modułów budynków w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów. Charakterystykę energetyczną oblicza się zgodnie z metodologią, o której	Przepis wdrożony		Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Delegacja do wydania rozporządzenia znajduje się w art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy Prawo budowlane.	-

	mowa w art. 3. Obliczanie poziomów optymalnych pod względem kosztów następuje zgodnie z ramami metodologii porównawczej, o której mowa w art. 5, w momencie gdy ramy te zostaną opracowane. Państwa członkowskie podejmują konieczne działania, aby zapewnić określenie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej dla elementów budynków wchodzących w skład przegród zewnętrznych budynku i mających istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych w razie ich wymiany lub modernizacji w celu osiągnięcia poziomów optymalnych pod względem kosztów. Ustalając wymagania, państwa członkowskie mogą dokonać zróżnicowania pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz pomiędzy różnymi kategoriami budynków. Wymagania te uwzględniają ogólne wewnętrzne warunki klimatyczne - aby uniknąć w ten sposób ewentualnych negatywnych efektów, takich jak nieodpowiednia wentylacja - a także warunki lokalne i projektowaną funkcję oraz wiek budynku. Państwo członkowskie nie ma obowiązku określania minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej, które nie są opłacalne ekonomicznie w trakcie szacunkowego ekonomicznego cyklu życia. Minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej podlegają przeglądowi w regularnych odstępach czasu, nie dłuższych niż pięć lat, oraz, w razie potrzeby, są uaktualniane w celu uwzględnienia postępu technicznego w sektorze budowlanym.				
--	--	--	--	--	--

art. 4 ust. 2	2. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o nieokreślanu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 1, do następujących kategorii budynków: a) urzędowo chronionych jako część wyznaczonego środowiska lub z powodu ich szczególnych wartości architektonicznych lub historycznych, o ile zgodność z pewnymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej zmieniłaby w sposób niedopuszczalny ich charakter lub wygląd; b) używanych jako miejsca kultu i do działalności religijnej; c) tymczasowych o okresie użytkowania dwóch lat lub krótszym, obiektów przemysłowych, warsztatów i rolniczych budynków niemieszkalnych o niskim zapotrzebowaniu na energię oraz rolniczych budynków niemieszkalnych używanych przez sektor objęty krajowym porozumieniem sektorowym w sprawie charakterystyki energetycznej; d) mieszkalnych użytkowanych lub przeznaczonych do użytkowania przez mniej niż cztery miesiące w roku albo, alternatywnie, w ograniczonym czasie w trakcie roku przy spodziewanym zużyciu energii poniżej 25 % prognozowanego rocznego zużycia; e) wolno stojących o całkowitej powierzchni użytkowej mniejszej niż 50 m².	Przepis fakultatywny. Nie będzie wdrażany.			-
---------------	--	---	--	--	---

art. 5	Artykuł 5 Obliczanie optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej 1. Do dnia 30 czerwca 2011 r. Komisja określi w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25, ramy metodologii porównawczej obliczania optymalnego pod względem kosztów poziomu wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków. Ramy metodologii porównawczej określa się zgodnie z załącznikiem III i wprowadzają one rozróżnienie pomiędzy budynkami nowymi i istniejącymi oraz różnymi kategoriami budynków. 2. Państwa członkowskie obliczają optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej przy użyciu ram metodologii porównawczej określonych zgodnie z ust. 1 i odpowiednich parametrów, takich jak warunki klimatyczne i praktyczna dostępność infrastruktury energetycznej, oraz porównują wyniki tego obliczenia z obowiązującymi minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej. <i>(zmiana na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999):</i> <i>w art. 5 ust. 2 akapit drugi skreśla się zdanie „Sprawozdanie może być włączone do planów działań dotyczących efektywności energetycznej, o których mowa w</i>	Przepis wdrożony		Sprawozdanie zostało przekazane Komisji Europejskiej w czerwcu 2013 r. Drugie sprawozdanie przedłożono w grudniu 2018 r.	-
--------	--	------------------	--	--	---

	art. 14 ust. 2 dyrektywy 2006/32/WE.”; Państwa członkowskie składają Komisji sprawozdania ze wszystkich danych wejściowych i założeń użytych do celów tych obliczeń oraz z wyników tych obliczeń. Państwa członkowskie przedkładają Komisji te sprawozdania w regularnych odstępach nieprzekraczających pięciu lat. Pierwsze sprawozdanie należy złożyć najpóźniej do dnia 30 czerwca 2012 r. 3. Jeżeli wynik przeprowadzonego zgodnie z ust. 2 porównania wskazuje, że minimalne obowiązujące wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej są zdecydowanie mniej efektywne energetycznie niż optymalny pod względem kosztów poziom wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej, zainteresowane państwo członkowskie przedstawia Komisji w pisemnym sprawozdaniu, o którym mowa w ust. 2, uzasadnienie tej różnicy, któremu towarzyszy, w stopniu, w jakim różnica nie jest uzasadniona, plan wskazujący odpowiednie kroki mające na celu znaczne zmniejszenie różnicy przed kolejnym przeglądem wymagań dotyczących charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 4 ust. 1. 4. Komisja publikuje sprawozdanie na temat postępów państw członkowskich na drodze do osiągnięcia optymalnych pod względem kosztów poziomów wymagań minimalnych dotyczących charakterystyki energetycznej.				
--	---	--	--	--	--

art. 6	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 6 <i>Artykuł 6 Nowe budynki</i> 1. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby nowe budynki spełniały minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4. 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przed rozpoczęciem budowy nowych budynków uwzględnione zostały techniczne, środowiskowe i ekonomiczne możliwości realizacji wysoce wydajnych systemów.”;	Przepis wdrożony		Art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane § 2 w zw. z § 328, 329 oraz zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. § 135 ust. 7-10 i § 147 ust. 5-7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie § 20 ust. 1 pkt 10 i 11 i § 23 pkt 7 i 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego	-
art. 7	Artykuł 7 Budynki istniejące Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem zapewnienia, aby przy wykonywaniu ważniejszej renowacji budynków charakterystyka energetyczna tego budynku lub jego części poddawanej renowacji została poprawiona tak, aby spełniała minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej określone zgodnie z art. 4, na ile jest to możliwe pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.	Przepis wdrożony		Art. 28 oraz 29 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane w powiązaniu z przepisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	-

	Wymagania te stosuje się zarówno wobec budynku, jak i modułu budynku poddawanego renowacji jako całość. Dodatkowo lub alternatywnie wymagania można stosować do elementów budynków poddawanych renowacji. Państwa członkowskie podejmują ponadto konieczne działania, aby zapewnić spełnienie minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej elementu budynku - na ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia - w przypadku gdy element budynku wchodzący w skład przegród zewnętrznych budynku i mający istotny wpływ na charakterystykę energetyczną przegród zewnętrznych jest wymieniany lub modernizowany. Państwa członkowskie określają minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 4. <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 7 akapitu piątego.</i> <i>„W odniesieniu do budynków poddawanych ważniejszym renowacjom państwa członkowskie zachęcają, aby uwzględnić zastosowanie wysokoefektywnych systemów alternatywnych, o ile jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia, oraz aby zapewnić zdrowe wewnętrzne warunki klimatyczne, bezpieczeństwo przeciwpożarowe i zająć się ryzykiem związanym z intensywną aktywnością sejsmiczną.”;</i>			Art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane § 2 w zw. z § 328, 329 oraz zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Krajowy Plan działań mających na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii § 135 ust. 7-10 i § 147 ust. 5-7 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie § 20 ust. 1 pkt 11 i § 23 pkt 7 i 8 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia	
--	---	--	--	--	--

				11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego	
Art. 8	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 8</i> <i>Artykuł 8 Systemy techniczne budynku, elektromobilność oraz wskaźnik gotowości budynków</i> <i>1. Do celów optymalizacji zużycia energii w systemach technicznych budynku państwa członkowskie określają wymagania dotyczące ogólnej charakterystyki energetycznej systemów, odpowiedniej instalacji i właściwego zwymiarowania, regulacji i kontroli systemów technicznych zainstalowanych w istniejących budynkach. Państwa członkowskie mogą stosować te wymagania systemowe także wobec nowych budynków.</i> <i>Ustala się wymagania systemowe dla nowych, wymienianych i modernizowanych systemów technicznych budynku; wymagania te stosuje się, jeśli jest to możliwe z technicznego, funkcjonalnego i ekonomicznego punktu widzenia.</i> <i>Państwa członkowskie wymagają, aby nowe budynki, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, były wyposażone w samoregulujące się urządzenia, które regulują temperaturę oddzielnie w poszczególnych pomieszczeniach, lub, w</i>	Przepis wdrożony		§ 135 ust. 7-10, § 147 ust. 5-7 i § 180 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	

	uzasadnionych przypadkach, w wyznaczonej strefie ogrzewanej modułu budynku. W istniejących budynkach instalacja takich urządzeń samoregulujących wymagana jest w przypadku wymiany źródeł ciepła, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia.				
	2. W odniesieniu do nowych budynków niemieszkalnych i budynków niemieszkalnych poddawanych ważniejszej renowacjom, mających więcej niż dziesięć miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają instalację co najmniej jednego punktu ładowania w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE (*), wraz z infrastrukturą kanałową, mianowicie kanałami na przewody elektryczne, na co najmniej jednym na pięć miejsc parkingowych, aby umożliwić zainstalowanie na późniejszym etapie punktów ładowania przeznaczonych dla pojazdów elektrycznych, jeżeli: a) parking znajduje się wewnątrz budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną budynku; lub b) parking przylega fizycznie do budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną parkingu Do dnia 1 stycznia 2023 r. Komisjałoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie możliwości przyczynienia się unijnej polityki dotyczącej budynków do propagowania elektromobilności oraz, w stosownych przypadkach, zaproponuje właściwe środki w tym względzie.	Przepis wdrożony Nie wymaga wdrożenia. Przepis dotyczy KE		Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2269) art. 1 pkt 6 ustawy § 180 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	

	<i>(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).</i>				
	<i>3. Do dnia 1 stycznia 2025 r. państwa członkowskie ustanawiają wymagania dotyczące instalowania minimalnej liczby punktów ładowania we wszystkich budynkach niemieszkalnych, w których jest więcej niż 20 miejsc parkingowych.</i>	Przepis wdrożony		Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2269) art. 1 pkt 6 i art. 26 ustawy	
	<i>4. Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanowieniu lub niestosowaniu wymagań, o których mowa w ust. 2 i 3, do budynków będących własnością małych i średnich przedsiębiorstw i zajmowanych przez takie przedsiębiorstwa określone w tytule I załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE (**).</i> <i>(**) Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).”;</i>	Przepis fakultatywny. Przepis wdrożony		Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2269)) art. 1 pkt 6 ustawy	
	<i>5. W odniesieniu do nowych budynków mieszkalnych i budynków mieszkalnych poddawanych ważniejszym renowacjom, mających więcej niż dziesięć miejsc parkingowych, państwa członkowskie zapewniają instalację infrastruktury kanałowej, mianowicie kanałów na przewody elektryczne na wszystkich miejscach parkingowych, aby umożliwić zainstalowanie na późniejszym etapie punktów ładowania przeznaczonych dla pojazdów elektrycznych, jeżeli: a) parking znajduje się wewnątrz budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking</i>	Przepis wdrożony		§ 180 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2269) art. 1 pkt 6 ustawy	

	<i>lub infrastrukturę elektryczną budynku; lub</i> <i>b) parking przylega fizycznie do budynku, a – w przypadku ważniejszych renowacji – działania renowacyjne obejmują parking lub infrastrukturę elektryczną parkingu.</i>				
	<i>6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 2, 3 i 5 do konkretnych kategorii budynków, jeżeli:</i> <i>a) w odniesieniu do ust. 2 i 5 wnioski o pozwolenia na budowę lub równoważne wnioski zostały złożone przed dniem 10 marca 2021 r.;</i> <i>b) wymagana infrastruktura kanałowa opierałaby się na mikrosystemach wydzielonych lub budynki są położone w regionach najbardziej oddalonych w rozumieniu art. 349 TFUE, jeżeli miałyby to prowadzić do znacznych problemów w funkcjonowaniu lokalnego systemu energetycznego i zagrozić stabilności sieci lokalnej;</i> <i>c) koszty instalacji ładowania i infrastruktury kanałowej przekraczają 7 % całkowitego kosztu ważniejszych renowacji budynku;</i> <i>d) budynek publiczny jest już objęty podobnymi wymaganiami zgodnie z transpozycją dyrektywy 2014/94/UE.</i>	Przepis fakultatywny. Przepis wdrożony częściowo w zakresie lit. c.		Ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2269) art. 1 pkt 6 ustawy	
	<i>7. Państwa członkowskie zapewniają środki upraszczające instalowanie punktów ładowania w nowych i istniejących budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych oraz usuwają ewentualne bariery regulacyjne, w tym dotyczące procedur udzielania pozwoleń i zatwierdzania, bez uszczerbku dla przepisów regulujących własność i najem w państwach członkowskich.</i>	Przepis wdrożony		Art. 29a ust. 1, art. 29 ust. 1 pkt 23 i 25 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane	
	<i>8. Państwa członkowskie biorą pod uwagę potrzebę posiadania spójnej polityki w zakresie budynków, ekologicznych</i>	Przepis wdrożony		Realizowany w ramach: Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333,	

	sposobów przemieszczania się i planowania przestrzeni miejskiej.			2127 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 11, 234, 282 i 784); Ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych (Dz. U. z 2021 poz. 110 z późn. zm.); Ustawy z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2021 poz. 2269) Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021, poz. 741 z późn. zm.)	
	9. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy system techniczny budynku jest instalowany, wymieniany lub modernizowany, ocenie została poddana ogólna charakterystyka energetyczna zmienionej części i – w stosownym przypadku – całego zmienionego systemu. Wyniki oceny są dokumentowane i przekazywane właścicielowi budynku, tak aby ocena była dostępna i mogła zostać wykorzystana na potrzeby weryfikacji zgodności z minimalnymi wymaganiami określonymi na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu oraz na potrzeby wydawania świadectw charakterystyki energetycznej. Bez uszczerbku dla art. 12 państwa członkowskie decydują, czy należy wymagać wydania nowego świadectwa charakterystyki energetycznej.	Przepis wdrożony	Art. 2	Art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. charakterystyce energetycznej budynków Art. 2 projektowanej ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 57 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu: „6a) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci papierowej albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci elektronicznej – w przypadku budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz z 2022 r. poz. ...);”; 2) w art. 64 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 497)”.	

	<i>10. Do dnia 31 grudnia 2019 r. Komisja przyjmie zgodnie z art. 23 akt delegowany, uzupełniając niniejszą dyrektywę poprzez ustanowienie opcjonalnego wspólnego programu Unii w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci. Ocena ta jest oparta na określeniu zdolności budynku lub modułu budynku do dostosowania jego funkcjonowania do potrzeb użytkownika i sieci oraz do poprawy jego efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki.</i> <i>Zgodnie z załącznikiem Ia opcjonalny wspólny program Unii w zakresie oceny gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci:</i> <i>a) ustanawia definicję wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci; oraz</i> <i>b) ustanawia metodologię obliczania tego wskaźnika.</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
	<i>11. Do dnia 31 grudnia 2019 r. Komisja przyjmie – po przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi zainteresowanymi stronami – akt wykonawczy określający warunki techniczne skutecznego wdrożenia programu, o którym mowa w ust. 10 niniejszego artykułu, w tym harmonogram niezobowiązującej fazy testowej na szczeblu krajowym, oraz wyjaśniający uzupełniający charakter programu wobec świadectw charakterystyki energetycznej, o których mowa w art. 11.</i> <i>Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 26 ust. 3.</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
art. 9	Artykuł 9 Budynki o niemal zerowym zużyciu energii 1. Państwa członkowskie zapewniają, aby:	Przepis wdrożony		Art. 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-
				Rozporządzenie Ministra Infrastruktury	

	a) do dnia 31 grudnia 2020 r. wszystkie nowe budynki były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii; oraz b) po dniu 31 grudnia 2018 r. nowe budynki zajmowane przez władze publiczne oraz będące ich własnością były budynkami o niemal zerowym zużyciu energii. Państwa członkowskie opracowują krajowe plany mające na celu zwiększenie liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Te krajowe plany mogą zawierać założenia zróżnicowane w zależności od kategorii budynku. 2. Państwa członkowskie - idąc za przykładem sektora publicznego - opracowują polityki i podejmują działania, takie jak opracowywanie założeń służących pobudzaniu do przekształcania budynków poddawanych renowacji w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, i informują o tym Komisję w swoich krajowych planach, o których mowa w ust. 1 3. Plany krajowe zawierają między innymi następujące elementy: a) szczegółowo stosowaną w praktyce przez dane państwo członkowskie definicję budynków o niemal zerowym zużyciu energii odzwierciedlającą ich krajowe, regionalne lub lokalne warunki i obejmującą liczbowy wskaźnik zużycia energii pierwotnej wyrażony w kWh/m² na rok. Wskaźniki energii pierwotnej stosowane do określenia pierwotnego zużycia energii mogą opierać się na krajowych lub regionalnych uśrednionych wartościach rocznych i mogą			z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065 z późn.zm.) Uchwała nr 91 Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii” (M.P. z 2015 r. poz. 614). (m.in. wprowadzenie definicji budynku o niskim zużyciu energii).	
				Art. 40 Ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-

	uwzględniać odpowiednie normy europejskie; b) pośrednie cele służące poprawie charakterystyki energetycznej nowych budynków na rok 2015, z myślą o przygotowaniu realizacji ust. 1; c) informacje na temat polityk i środków finansowych lub innych środków przyjętych w kontekście ust. 1 i 2 w celu promowania budynków o niemal zerowym zużyciu energii, w tym szczegóły na temat krajowych wymagań i środków dotyczących zużycia energii ze źródeł odnawialnych w nowych budynkach oraz istniejących budynkach poddanych ważniejszej renowacji w kontekście art. 13 ust. 4 dyrektywy 2009/28/WE oraz art. 6 i 7 niniejszej dyrektywy. 4. Komisja ocenia krajowe plany, o których mowa w ust. 1, zwłaszcza adekwatność środków planowanych przez państwa członkowskie w związku z celami niniejszej dyrektywy. Uwzględniając należycie zasadę pomocniczości, Komisja może wystąpić z wnioskiem o dalsze konkretne informacje dotyczące wymagań określonych w ust. 1, 2 i 3. W takim przypadku zainteresowane państwo członkowskie przedstawia informację, której dotyczy wniosek, lub proponuje zmiany w ciągu dziewięciu miesięcy od wystosowania wniosku przez Komisję. Po ocenie tych zmian Komisja może wydać zalecenie. <i>(zmiana na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999):</i> art. 9 ust. 5 otrzymuje brzmienie:				
--	---	--	--	--	--

	5. „5.W sprawozdaniu na temat stanu unii energetycznej, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (UE) 2018/1999, Komisja co cztery lata przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów państw członkowskich w zwiększaniu liczby budynków o niemal zerowym zużyciu energii. Na podstawie przekazanych informacji Komisja w stosownych przypadkach opracowuje plan działania i proponuje zalecenia i środki zgodnie z art. 34 rozporządzenia (UE) 2018/1999 w celu zwiększenia liczby takich budynków oraz zachęcenia do opracowywania najlepszych praktyk w odniesieniu do racjonalnego pod względem kosztów przekształcania istniejących budynków w budynki o niemal zerowym zużyciu energii.”; 6. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu wymagań określonych w ust. 1 lit. a) i b) w konkretnych i usprawiedliwionych przypadkach, jeżeli wynik analizy kosztów i korzyści ekonomicznego cyklu życia danego budynku jest negatywny. Państwa członkowskie informują Komisję o zasadach odpowiednich systemów prawnych.				
art. 10	Artykuł 10 Zachęty finansowe i bariery rynkowe 1. Biorąc pod uwagę, jak ważne jest zapewnienie odpowiedniego finansowania i innych instrumentów pełniących funkcję katalizatorów działań na rzecz zwiększania charakterystyki energetycznej budynków oraz ich przekształcania w budynki o niemal zerowym zużyciu energii, państwa	Przepis wdrożony		Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.3 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach. Kluczowe publiczne programy wsparcia renowacji budynków, które sprzyjają poprawie efektywności energetycznej i	-

	członkowskie podejmują odpowiednie działania, by rozważyć, które z tych instrumentów są najodpowiedniejsze w świetle warunków krajowych. (zmiana na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999): w art. 10 skreśla się ust. 2 i 3; 2. Skreślony 3. Skreślony 4. W razie potrzeby Komisja pomaga na wniosek państw członkowskich w sporządzaniu krajowych lub regionalnych programów wsparcia finansowego służących zwiększeniu efektywności energetycznej w - zwłaszcza istniejących - budynkach, wspierając wymianę najlepszych praktyk pomiędzy odpowiedzialnymi krajowymi lub regionalnymi władzami lub organami. 5. Aby poprawić finansowanie wspierające wykonanie niniejszej dyrektywy i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości, Komisja - najchętniej do 2011 r. - przedstawi analizę dotyczącą w szczególności: a) skuteczności, odpowiedniości, szczelności oraz rzeczywistej wykorzystanej kwoty funduszy strukturalnych i programów ramowych wykorzystanych w celu zwiększenia efektywności energetycznej w budynkach, zwłaszcza mieszkaniowych; b) efektywności wykorzystania funduszy EBI i innych publicznych instytucji finansowych; c) koordynacji finansowania unijnego i krajowego oraz innych form wsparcia, mogących służyć pobudzaniu inwestycji w			transformacji do gospodarki neutralnej klimatycznie tj.: - ulga termomodernizacyjna, - Program priorytetowy „Czyste Powietrze” i Stop Smog, - Fundusz Termomodernizacji i Remontów, - Fundusze Europejskie (w tym Pakiet Odbudowy) - Fundusz Modernizacyjny oraz inne instrumenty finansowe będące dostępne dzięki sprzedaży uprawnień do emisji CO₂. Obowiązki sprawozdawcze wynikające z art. 10 ust. 2 oraz art. 5 ust. 2 dyrektywy 2010/31/UE są realizowane razem z obowiązkami wynikającymi z dyrektywy 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystanie energii i usług energetycznych oraz uchylającej dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. UE L 114 z 27.04.2006).	
--	---	--	--	---	--

	efektywność energetyczną, a także adekwatności takiego finansowania na rzecz osiągnięcia unijnych celów. Na podstawie tej analizy i zgodnie z wieloletnimi ramami finansowymi Komisja, jeśli uzna to za stosowne, może następnie przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski dotyczące instrumentów unijnych. Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 10 ust. 6 i 6a i 6b. 6. Państwa członkowskie uzależniają środki finansowe dotyczące poprawy efektywności energetycznej przy renowacji budynków od planowanej lub osiągniętej oszczędności energii, zgodnie z jednym lub większą liczbą następujących kryteriów: a) efektywność energetyczna urządzeń lub materiałów zastosowanych w renowacji, w przypadku gdy urządzenia lub materiały zastosowane w renowacji mają być instalowane przez instalatora z odpowiednim poziomem certyfikacji lub kwalifikacji; b) standardowe wartości do obliczania oszczędności energii w budynkach; c) poprawa osiągnięta wskutek takich renowacji przez porównanie świadectw charakterystyki energetycznej wydanych przed renowacją i po niej; d) wyniki audytu energetycznego; e) wyniki uzyskane przez zastosowanie innej odpowiedniej, przejrzystej i proporcjonalnej metody, która wskazuje na poprawę charakterystyki energetycznej.	Przepis wdrożony		Rozdział 2, 3, 4, 4a, 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.3 Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach. Kluczowe publiczne programy wsparcia renowacji budynków, które sprzyjają poprawie efektywności energetycznej i transformacji do gospodarki neutralnej klimatycznie tj.: - ulga termomodernizacyjna, - Program priorytetowy „Czyste Powietrze” i Stop Smog, - Fundusz Termomodernizacji i Remontów, - Fundusze Europejskie (w tym Pakiet Odbudowy) - Fundusz Modernizacyjny oraz inne instrumenty finansowe będące dostępne dzięki sprzedaży uprawnień do emisji CO₂.	
--	---	------------------	--	--	--

	6a. Bazy danych dotyczących świadectw charakterystyki energetycznej umożliwiają gromadzenie danych na temat zmierzonego lub obliczonego zużycia energii w przypadku danych budynków, w tym co najmniej budynków publicznych, dla których wydano zgodnie z art. 12 świadectwo charakterystyki energetycznej, o którym mowa w art. 13. 6b. Do celów statystycznych i badawczych, a także właścicielowi budynku, udostępnia się na wniosek co najmniej zagregowane zanonimizowane dane zgodne z unijnymi i krajowymi wymaganiami dotyczącymi ochrony danych. 7.Przepisy niniejszej dyrektywy nie stanowią przeszkody dla państw członkowskich, by oferowały zachęty w związku z nowymi budynkami, renowacjami lub elementami budynków wykraczające poza poziomy optymalne pod względem kosztów.	Przepis wdrożony Wymaga wdrożenia	Art. 1 pkt 19 i 20	§ 3 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej Art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. charakterystyce energetycznej budynków Art. 1 pkt 19 i 20 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane 19) w art. 31 w ust. 3 wyrazy „pkt 1, 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”; 20) w art. 32 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3, zawiera: 1) numer świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 2) adres budynku lub części budynku; 3) datę wystawienia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 4) termin ważności świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 5) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku;	
--	---	---	---------------------------	--	--

				6) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową budynku lub części budynku; 7) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku lub części budynku; 8) udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową; 9) jednostkową wielkość emisji CO ₂ .”;	
Art. 11	Artykuł 11 Świadectwa charakterystyki energetycznej 1. Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do utworzenia systemu certyfikacji w odniesieniu do charakterystyki energetycznej budynków. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera charakterystykę energetyczną budynku oraz wartości referencyjne, takie jak minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, aby umożliwić właścicielom lub najemcom budynku lub modułu budynku dokonanie porównania i oceny jego charakterystyki energetycznej. Świadectwo charakterystyki energetycznej może zawierać dodatkowe informacje, takie jak roczne zużycie energii dla budynków niemieszkalnych	Przepis wdrożony Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 2 i 3	Art. 3, 4, 5, 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. z 2015 poz. 376 z późn.zm.) wydane na podstawie w art. 15 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 2 i 3.	-

	oraz odsetek energii ze źródeł odnawialnych w łącznym zużyciu energii. 2. Świadectwo charakterystyki energetycznej zawiera zalecenia dotyczące optymalnej pod względem kosztów lub opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku, chyba że nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami w zakresie charakterystyki energetycznej. Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej obejmują: a) środki przeprowadzone w związku z ważniejszą renowacją przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku; oraz b) środki dotyczące poszczególnych elementów budynku niezależnie od ważniejszej renowacji przegród zewnętrznych lub systemów technicznych budynku. 3. Zalecenia zawarte w świadectwie charakterystyki energetycznej są technicznie wykonalne dla konkretnego budynku i mogą zawierać szacunkowy zakres okresów spłaty lub kosztów i korzyści w trakcie ekonomicznego cyklu życia budynku. 4. W świadectwie charakterystyki energetycznej jest wskazane, gdzie właściciel lub najemca może uzyskać bardziej szczegółowe informacje, w tym w kwestii opłacalności ekonomicznej zawartych w nim zaleceń. Ocena opłacalności ekonomicznej opiera się na zestawie standardowych warunków, takich jak ocena oszczędności energii oraz leżące			2) w art. 3: a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3,”; b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2.”; 3) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie tego świadectwa: 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej.”;	
--	--	--	--	---	--

	u podstaw ceny energii, a także wstępna prognoza kosztów. Ponadto świadectwo zawiera informacje dotyczące kroków, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń. Właścicielowi lub najemcy można także podać inne informacje na pokrewne tematy, takie jak audyty energetyczne lub zachęty o charakterze finansowym lub innym oraz możliwości finansowania.				
	5.Przy zastrzeżeniu obowiązywania krajowych przepisów, państwa członkowskie zachęcają władze publiczne do wzięcia pod uwagę przewodniej roli, jaką powinny one pełnić w dziedzinie charakterystyki energetycznej budynków, m.in. wdrażając zalecenia ujęte w świadectwie charakterystyki energetycznej wydawanym budynkom, których są właścicielami w okresie obowiązywania tego świadectwa.	Przepis wdrożony		Art. 39 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-
	6.Certyfikacja modułów budynku może być oparta: a) na wspólnej certyfikacji całego budynku; lub b) na ocenie innego reprezentatywnego modułu budynku o takich samych właściwościach energetycznych znajdującego się w tym samym budynku.	Przepis wdrożony		Art. 7 ust. 2 oraz art. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-
	7.Certyfikacja domów jednorodzinnych może być oparta na ocenie innego reprezentatywnego budynku o podobnej konstrukcji i wielkości z podobną faktyczną charakterystyką energetyczną, o ile takie podobieństwo może zostać zagwarantowane przez eksperta wydającego świadectwo charakterystyki energetycznej.	Przepis wdrożony		Art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-

	8. Ważność świadectwa charakterystyki energetycznej nie przekracza 10 lat.	Przepis wdrożony		Art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-
	9. Do 2011 roku Komisja przyjmuje – w konsultacji z właściwymi sektorami – dobrowolny wspólny program certyfikacyjny Unii Europejskiej dotyczący charakterystyki energetycznej budynków niemieszkalnych. Środek ten przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 26 ust. 2. Zachęca się państwa członkowskie do uznania lub stosowania programu, lub też korzystania z jego części po uprzednim dostosowaniu go do warunków krajowych.	Nie wymaga wdrożenia			-
Art. 12	Artykuł 12 Wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej 1. Państwa członkowskie zapewniają wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej dla: a) budynków lub modułów budynków, które są wznoszone, sprzedawane lub wynajmowane nowemu najemcy; oraz b) budynków, w których całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² jest zajmowana przez władze publiczne i które są często odwiedzane przez ludność. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m² obniży się do 250 m². Wymogu wydania świadectwa charakterystyki energetycznej nie stosuje się, jeżeli świadectwo wydane zgodnie z dyrektywą 2002/91/WE albo zgodnie z niniejszą dyrektywą dla tego budynku lub modułu budynku jest dostępne i aktualne.	Przepis wdrożony Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 10, 11 Art. 2	Art. 3, 5, 9-12, 18, 21, ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 10, 11 oraz w art. 2. 2) w art. 3: a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3,”; b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2.”;	-

				3) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie tego świadectwa: 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej.”; 4) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do nieodpłatnego przekazania kopii świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruku świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które przekazano w postaci elektronicznej, a w przypadku braku tego świadectwa, dokumentacji technicznej budynku, o której mowa w ust. 1, właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osobie, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez nich wniosku.”; 5) w art. 10: a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, b) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) oświadczenie osoby, która sporządziła świadectwo charakterystyki energetycznej,	
--	--	--	--	---	--

				że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”, c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”; 6) w art. 11: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, przekazują odpowiednio nabywcy albo najemcy: 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy sporządzeniu aktu notarialnego umowy zbycia prawa własności albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej – przy zawarciu umowy najmu.”; b) uchyla się ust. 2 i 3, c) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa do otrzymania, zgodnie z ust. 1, odpowiednio świadectwa charakterystyki energetycznej, jego kopii albo wydruku.”, d) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:	
--	--	--	--	---	--

				„5. W przypadku zawarcia umowy zbycia prawa własności części budynku albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo umowy najmu części budynku przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej dotyczy części budynku albo lokalu będących przedmiotem umowy. 6. Notariusz odnotowuje w akcie notarialnym przekazanie nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej zgodnie z ust. 1 pkt 1. W przypadku nieprzekazania nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej notariusz poucza podmiot obowiązany do jego przekazania zgodnie z ust. 1 pkt 1 o karze grzywny za niewykonanie tego obowiązku.”; 7) art. 12 i art. 13 otrzymują brzmienie: „Art. 12. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, umieszcza w widocznym miejscu w tym budynku kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących zbycia lub najmu budynku lub jego części wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię	
--	--	--	--	--	--

				użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”; 8) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu: „Art. 16a. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”; 9) w art. 17 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, może być wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która: ”; 10) w art. 18: a) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 1, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”; b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.”; 11) w art. 21 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) gdy na podstawie powyższej informacji stwierdzi, że osoba uprawniona	
--	--	--	--	---	--

				sporządziła dokument niezgodnie z art. 4 ust. 3 i przekazała go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.”; Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 57 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu: „6a) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci papierowej albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci elektronicznej – w przypadku budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz z 2022 r. poz. ...);”; 2) w art. 64 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 497)”.	
--	--	--	--	--	--

	2. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wznoszenia, sprzedaży lub wynajmu budynków lub modułów budynków świadectwo charakterystyki energetycznej lub jego kopię przedstawiano ewentualnemu nowemu najemcy lub kupującemu i przekazywano ją kupującemu lub nowemu najemcy.	Przepis wdrożony Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 2, 3, 4, 5, 6, 7, Art. 2	Art. 3, 5, 9-13 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt, 2, 3, 4, 5, 6, 7 oraz art. 2. 2) w art. 3: a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „lub najemca w przypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 3,”, b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, umieszcza się w widocznym miejscu w zajmowanych budynkach, o których mowa w ust. 2.”; 3) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie tego świadectwa: 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej.”; 4) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Właściciel lub zarządca budynku jest obowiązany do nieodpłatnego przekazania kopii świadectwa charakterystyki	-
--	--	--	--	---	---

				energetycznej budynku, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruku świadectwa charakterystyki energetycznej budynku, które przekazano w postaci elektronicznej, a w przypadku braku tego świadectwa, dokumentacji technicznej budynku, o której mowa w ust. 1, właścicielowi części budynku lub osobie, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osobie, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia złożenia przez nich wniosku.”; 5) w art. 10: a) dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1, b) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) oświadczenie osoby, która sporządziła świadectwo charakterystyki energetycznej, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”, c) dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”; 6) w art. 11: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu	
--	--	--	--	--	--

				mieszkalnego, przekazują odpowiednio nabywcy albo najemcy: 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy sporządzeniu aktu notarialnego umowy zbycia prawa własności albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej – przy zawarciu umowy najmu.” b) uchyla się ust. 2 i 3, c) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa do otrzymania, zgodnie z ust. 1, odpowiednio świadectwa charakterystyki energetycznej, jego kopii albo wydruku.” d) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu: „5. W przypadku zawarcia umowy zbycia prawa własności części budynku albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo umowy najmu części budynku przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej dotyczy części budynku albo lokalu będących przedmiotem umowy. 6. Notariusz odnotowuje w akcie notarialnym przekazanie nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej zgodnie z ust. 1 pkt 1. W przypadku nieprzekazania nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej notariusz poucza podmiot obowiązany do jego przekazania zgodnie z ust. 1 pkt 1 o karze grzywny za niewykonanie tego obowiązku.”; 7) art. 12 i art. 13 otrzymują brzmienie: „Art. 12. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, umieszcza w widocznym miejscu w tym budynku kopię świadectwa	
--	--	--	--	---	--

				charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących zbycia lub najmu budynku lub jego części wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”; Art. 2. W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 oraz z 2022 r. poz. 88 i 1557) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 57 w ust. 1 po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu: „6a) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci papierowej albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej przekazanego w postaci elektronicznej – w przypadku budynków, z wyłączeniem budynków, o których mowa w art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	
--	--	--	--	--	--

				(Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz z 2022 r. poz. ...);”; 2) w art. 64 w ust. 3 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2021 r. poz. 497)”.	
	3. Jeżeli budynek zostanie sprzedany lub wynajęty przed wzniesieniem, państwa członkowskie mogą wymagać od sprzedającego, by przedstawił ocenę przyszłej charakterystyki energetycznej budynku na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2; w tym przypadku świadectwo charakterystyki energetycznej wydaje się najpóźniej z chwilą wzniesienia budynku.	Nie wymaga wdrożenia			-
	4. Państwa członkowskie wymagają, aby przy okazji wystawienia na sprzedaż lub pod wynajem: – budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, – modułów budynków w budynku mającym świadectwo charakterystyki energetycznej, oraz – modułów budynków mających świadectwo charakterystyki energetycznej, podawano w reklamach w komercyjnych mediach liczbowy wskaźnik charakterystyki energetycznej zawarty w świadectwie charakterystyki energetycznej budynku lub modułu budynku.	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące.	Art. 1 pkt 7	Art. 13 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 7. 7) art. 12 i art. 13 otrzymują brzmienie: „Art. 12. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m ² , w którym są świadczone usługi dla ludności, umieszcza w widocznym miejscu w tym budynku kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, o ile dla	-

				tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących zbycia lub najmu budynku lub jego części wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”;	
	5. Przepisy niniejszego artykułu wykonuje się zgodnie z mającymi zastosowanie krajowymi przepisami dotyczącymi współwłasności lub wspólności majątkowej.	Przepis wdrożony		Projektowane przepisy nie naruszają obowiązujących przepisów dotyczących własności lokali i kodeksu cywilnego.	-
	6. Państwa członkowskie mogą wyłączyć kategorie budynków, o których mowa w art. 4 ust. 2, ze stosowania ust. 1, 2, 4 i 5 niniejszego artykułu.	Przepis wdrożony		Art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-

	7. Możliwe skutki świadectw charakterystyki energetycznej w kwestii ewentualnych postępowań prawnych rozstrzyga się zgodnie z krajowymi przepisami.	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 23	Art. 20 i 41 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 23. 23) art. 41 otrzymuje brzmienie: „Art. 41. 1. Kto: 1) sporządza świadectwo charakterystyki energetycznej, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 17, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, 2) sporządza i przekazuje jako świadectwo charakterystyki energetycznej dokument sporządzony niezgodnie z art. 4 ust. 3, 3) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1, 4) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 i 3, 5) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, 6) dokonuje kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 24 ust. 1, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, 7) sporządza i przekazuje jako protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokument sporządzony niezgodnie z art. 28 ust. 2	-
--	---	---	---------------	---	---

				– podlega karze grzywny. 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 3 lub 5, działając w imieniu osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.”.	
Art. 13	Artykuł 13 Umieszczanie świadectw charakterystyki energetycznej w widocznym miejscu 1. Państwa członkowskie podejmują środki mające na celu zapewnienie, aby w przypadku gdy w danym budynku, dla którego wydano świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, władze publiczne zajmują całkowitą powierzchnię użytkową powyżej 500 m², a przy tym budynek ten jest często odwiedzany przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu. W dniu 9 lipca 2015 r. próg 500 m² obniża się do 250 m².	Przepis wdrożony.		Art. 3 ust. 2-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	-
	2. Państwa członkowskie wymagają, aby w przypadku gdy całkowita powierzchnia użytkowa powyżej 500 m² w budynku, dla którego zostało wydane świadectwo charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 12 ust. 1, jest często odwiedzana przez ludność, świadectwo charakterystyki energetycznej było umieszczone w miejscu wyraźnie widocznym dla ogółu.	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące.	Art. 1 pkt 7	Art. 12 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 7 7) art. 12 i art. 13 otrzymują brzmienie:	-

	3. Przepisy niniejszego artykułu nie zawierają zobowiązania do umieszczania w widocznym miejscu zaleceń zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej.			„Art. 12. Właściciel lub zarządca budynku o powierzchni użytkowej przekraczającej 500 m², w którym są świadczone usługi dla ludności, umieszcza w widocznym miejscu w tym budynku kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej, z wyłączeniem zaleceń zawartych w tym świadectwie, o ile dla tego budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej. Art. 13. W przypadku gdy dla budynku lub części budynku zostało sporządzone świadectwo charakterystyki energetycznej, właściciel lub zarządca tego budynku lub tej części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, albo podmiot działający na ich zlecenie podają w ogłoszeniu lub reklamie dotyczących zbycia lub najmu budynku lub jego części wskaźniki rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną, udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową oraz jednostkową wielkość emisji CO₂, wyznaczone zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15.”;	
--	--	--	--	---	--

Art. 14	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 14 Przegląd systemów ogrzewania 1. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW, takich jak źródło ciepła, system sterowania i pompa(-y) obiegowa(-e) wykorzystywanych do ogrzewania budynków. Przedmiotowy przegląd obejmuje ocenę sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz opisuje, w stosownych przypadkach, zdolność systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji do optymalizacji działania w typowych lub przeciętnych warunkach eksploatacji. Jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu na mocy niniejszego ustępu nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania pomieszczeń i wentylacji lub zmian w zakresie wymogów grzewczych budynku, państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości źródła ciepła.	Częściowo wdrożony	Art. 1 pkt 13	Art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 13. 13) art. 23 otrzymuje brzmienie: „Art. 23. 1. Właściciel lub zarządca budynku poddaje budynki w czasie ich użytkowania okresowej kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji polegającej na: 1) sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej źródeł ciepła oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych: a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, d) co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w lit. a–c, dostępnych części systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania	-
---------	--	--------------------	---------------	---	---

				i wentylacji, o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej większej niż 70 kW; 2) ocenie efektywności energetycznej, co najmniej raz na 5 lat: a) dostępnych części systemu klimatyzacji o nominalnej mocy chłodniczej większej niż 12 kW, b) połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy chłodniczej większej niż 70 kW. 2. Kontrola systemu ogrzewania obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 3. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru źródła ciepła, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 4. Kontrola systemu klimatyzacji obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 5. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru wielkości systemu klimatyzacji, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonym systemie klimatyzacji i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku.	
--	--	--	--	--	--

				6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b:	
--	--	--	--	---	--

				a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;	
	<i>2. Systemy techniczne budynku, które są jednoznacznie objęte uzgodnionym kryterium charakterystyki energetycznej lub ustaleniem umownym dotyczącym uzgodnionego poziomu poprawy efektywności energetycznej, takim jak umowa o poprawę efektywności energetycznej lub które są obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, a zatem podlegają środkom monitorowania wyników po stronie systemu, są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1, pod warunkiem że ogólny wpływ takiego podejścia jest równoważny podejściu, które wynika z ust. 1.</i>	Przepis będzie wdrażany.	Art. 1 pkt 13	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane (dodanie ust. 6 lit. c w art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. charakterystyce energetycznej budynków). 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz	

				b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b: a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”; Projekt przewiduje bardziej rygorystyczne podejście ze względu na warunki krajowe związane z jakością systemów grzewczych i wykorzystywanych źródeł ciepła.	
--	--	--	--	---	--

	3. Na zasadzie alternatywy dla ust. 1 oraz pod warunkiem że ogólny wpływ jest równoważny podejściu, które wynika z ust. 1, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyjęciu środków mających na celu zapewnienie użytkownikom doradztwa w sprawie wymiany źródeł ciepła, innych zmian systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania pomieszczeń i wentylacji i w sprawie alternatywnych rozwiązań, by ocenić sprawność i odpowiedni rozmiar tych systemów. Przed zastosowaniem alternatywnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, każde państwo członkowskie przedkłada Komisji sprawozdanie na temat równoważności wpływu tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1. (zmiana na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999); art. 14 ust. 3 akapit trzeci otrzymuje brzmienie: „Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa	Przepis fakultatywny. Nie będzie wdrażany.			

	<i>członkowskie, o których mowa art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999”;</i>				
	4. Państwa członkowskie ustanawiają wymagania, które mają zapewnić, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, by budynki niemieszkalne wyposażone w systemy ogrzewania lub połączone systemy ogrzewania pomieszczeń i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW zostały wyposażone do 2025 r. w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Systemy automatyki i sterowania dla budynków umożliwiając: a) ciągle monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii; b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej; oraz c) komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych	Wymaga wdrożenia	Art. 3	Art. 3 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane Art. 3. 1. Właściciel lub zarządca budynku, jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r. wyposaża budynek niemieszkalny: 1) z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej ponad 290 kW, 2) z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o nominalnej sumarycznej mocy chłodniczej ponad 290 kW – w system automatyki i sterowania dla budynków, o których mowa w art. 23 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1. 2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku: 1) możliwości realizacji z technicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie opinii sporządzonej przez osobę posiadającą uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności; 2) możliwości realizacji z ekonomicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie porównania początkowych kosztów instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii wynikającymi z instalacji tych	

	<i>rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów.</i>			systemów, przy czym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.	
	5. Państwa członkowskie mogą ustanowić wymagania w celu zapewnienia, aby budynki mieszkalne były wyposażone w: a) funkcję obejmującą system ciągłego monitorowania elektronicznego dokonujący pomiarów sprawności systemów i informujący właścicieli lub zarządców budynków, gdy następuje jej znaczny spadek i gdy potrzebne jest serwisowanie systemu; oraz b) skuteczne funkcje sterowania w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii.	Przepis fakultatywny. Nie będzie wdrażany.			
	6. Budynki zgodne z ust. 4 lub 5 są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1.	Wymaga wdrożenia	Art. 1 pkt 13	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane . 13) art. 23 otrzymuje brzmienie: „Art. 23. 1. Właściciel lub zarządca budynku poddaje budynki w czasie ich użytkowania okresowej kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji polegającej na: 1) sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej źródeł ciepła oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych:	

				a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, d) co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w lit. a–c, dostępnych części systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej większej niż 70 kW; 2) ocenie efektywności energetycznej, co najmniej raz na 5 lat: a) dostępnych części systemu klimatyzacji o nominalnej mocy chłodniczej większej niż 12 kW, b) połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy chłodniczej większej niż 70 kW. 2. Kontrola systemu ogrzewania obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 3. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru źródła ciepła, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 4. Kontrola systemu klimatyzacji obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania jego	
--	--	--	--	---	--

				wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 5. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru wielkości systemu klimatyzacji, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonym systemie klimatyzacji i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieskalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji,	
--	--	--	--	---	--

				przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b: a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;	
Art. 15	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 15 Przegląd systemów klimatyzacji I. Państwa członkowskie ustanawiają środki niezbędne do wprowadzenia regularnych przeglądów dostępnych części systemów klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 70 kW. Przedmiotowy przegląd obejmuje ocenę sprawności systemu klimatyzacji i dobrania jego wielkości do wymogów	Częściowo wdrożony	Art. 1 pkt 13	Art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 13 13) art. 23 otrzymuje brzmienie:	

	<i>chłodzenia budynku oraz opisuje, w stosownych przypadkach, zdolność systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji do optymalizacji działania w typowych lub przeciętnych warunkach eksploatacji.</i> <i>Jeżeli od czasu przeprowadzenia przeglądu na podstawie niniejszego ustępu nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonych systemach klimatyzacji i wentylacji lub zmian w zakresie wymogów chłodzenia budynku, państwa członkowskie mogą zdecydować, że nie wymagają powtórzenia oceny dobrania wielkości systemu klimatyzacji.</i> <i>Państwa członkowskie, które utrzymują bardziej rygorystyczne wymagania na podstawie art. 1 ust. 3, są zwolnione z obowiązku powiadamiania o nich Komisji.</i>			„Art. 23. 1. Właściciel lub zarządca budynku poddaje budynek w czasie ich użytkowania okresowej kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji polegającej na: 1) sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej źródeł ciepła oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych: a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, d) co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w lit. a–c, dostępnych części systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej większej niż 70 kW; 2) ocenie efektywności energetycznej, co najmniej raz na 5 lat: a) dostępnych części systemu klimatyzacji o nominalnej mocy chłodniczej większej niż 12 kW, b) połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy chłodniczej większej niż 70 kW. 2. Kontrola systemu ogrzewania obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji.	
--	---	--	--	--	--

				3. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru źródła ciepła, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 4. Kontrola systemu klimatyzacji obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 5. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru wielkości systemu klimatyzacji, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonym systemie klimatyzacji i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii;	
--	--	--	--	---	--

				2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b: a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;	
--	--	--	--	---	--

	<i>2. Systemy techniczne budynku, które są jednoznacznie objęte uzgodnionym kryterium charakterystyki energetycznej lub ustaleniem umownym dotyczącym uzgodnionego poziomu poprawy efektywności energetycznej, takim jak umowa o poprawę efektywności energetycznej lub które są obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, a zatem podlegają środkom monitorowania wyników po stronie systemu, są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1, pod warunkiem że ogólny wpływ takiego podejścia jest równoważny temu, które wynika z ust. 1.</i>	Przepis będzie wdrażany	Art. 1 pkt 13	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane (dodanie ust. 6 lit. c w art. 23 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. charakterystyce energetycznej budynków). 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy	
--	---	-------------------------	---------------	--	--

				budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b: a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;	
	<i>3. Na zasadzie alternatywy dla ust. 1, oraz pod warunkiem że ogólny wpływ jest równoważny temu, który wynika z ust. 1, państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyjęciu środków mających na celu zapewnienie użytkownikom doradztwa w sprawie wymiany systemów klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji, innych modyfikacji w systemie klimatyzacji lub w połączonych systemach klimatyzacji i wentylacji oraz w sprawie alternatywnych rozwiązań, by ocenić sprawność i rozmiar tych systemów.</i> <i>Przed zastosowaniem alternatywnych środków, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, każde państwo członkowskie przedkłada Komisji sprawozdanie na temat równoważności wpływu tych środków względem środków, o których mowa w ust. 1.</i>	Przepis fakultatywny. Nie będzie wdrażany.			

	<i>(zmiana na mocy art. 53 pkt.1 lit b rozporządzenia 2018/1999);</i> w art. 15 ust. 3 akapit trzeci otrzymuje brzmienie: <i>„Takie sprawozdanie przekazuje się Komisji w ramach zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu sporządzanych przez państwa członkowskie, o których mowa w art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999”.</i>				
	4. Państwa członkowskie ustanawiają wymagania, które mają zapewnić, jeżeli jest to możliwe z technicznego i ekonomicznego punktu widzenia, by budynki niemieszkalne wyposażone w system klimatyzacji lub połączone systemy klimatyzacji i wentylacji o znamionowej mocy użytecznej ponad 290 kW zostały wyposażone do 2025 r. w systemy automatyki i sterowania dla budynków. Systemy automatyki i sterowania dla budynków umożliwiają: a) ciągle monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i umożliwienie dostosowywania zużycia energii; b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie osoby odpowiedzialnej za obiekt lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej; oraz c) komunikację z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi	Wymaga wdrożenia	Art. 3	Art. 3 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane Art. 3. 1. Właściciel lub zarządca budynku, jeżeli jest to uzasadnione technicznie i opłacalne z ekonomicznego punktu widzenia, w terminie do dnia 31 grudnia 2024 r. wyposaża budynek niemieszkalny: 1) z systemem ogrzewania lub połączonym systemem ogrzewania i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej ponad 290 kW, 2) z systemem klimatyzacji lub połączonym systemem klimatyzacji i wentylacji o nominalnej sumarycznej mocy chłodniczej ponad 290 kW – w system automatyki i sterowania dla budynków, o których mowa w art. 23 ust. 6 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1. 2. Wymaganie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku: 1) możliwości realizacji z technicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie opinii sporządzonej przez osobę posiadającą uprawnienia do projektowania w odpowiedniej specjalności; 2) możliwości realizacji z ekonomicznego punktu widzenia – stosuje się na podstawie porównania początkowych kosztów	

	<i>urządzeniami w budynku, a także interoperacyjność z systemami technicznymi budynku w zakresie różnych rodzajów technologii zastrzeżonych, urządzeń i producentów.</i>			instalacji systemów automatyki i sterowania dla budynków ze spodziewanymi oszczędnościami kosztów energii wynikającymi z instalacji tych systemów, przy czym okres zwrotu z inwestycji jest nie dłuższy niż 5 lat.	
	5. Państwa członkowskie mogą ustanowić wymagania w celu zapewnienia, aby budynki mieszkalne były wyposażone w: <i>a) funkcję obejmującą system ciągłego monitorowania elektronicznego dokonujący pomiarów sprawności systemów i informujący właścicieli lub zarządców budynków, gdy następuje jej znaczny spadek i gdy potrzebne jest serwisowanie systemu; oraz</i> <i>b) skuteczne funkcje sterowania w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii.</i>	Przepis fakultatywny. Nie będzie wdrażany.			
	6. Budynki zgodne z ust. 4 lub 5 są zwolnione z wymagań ustanowionych w ust. 1.”;	Wymaga wdrożenia	Art. 1 pkt 13	Art. 1 pkt 13 projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane. 13) art. 23 otrzymuje brzmienie: „Art. 23. 1. Właściciel lub zarządca budynku poddaje budynki w czasie ich użytkowania okresowej kontroli w zakresie systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji polegającej na: 1) sprawdzeniu stanu technicznego systemu ogrzewania, z uwzględnieniem efektywności energetycznej źródeł ciepła	

				oraz dostosowania ich mocy do potrzeb użytkowych: a) co najmniej raz na 5 lat – dla kotłów o nominalnej mocy cieplnej od 20 kW do 100 kW, b) co najmniej raz na 2 lata – dla kotłów opalanych paliwem ciekłym lub stałym o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, c) co najmniej raz na 4 lata – dla kotłów opalanych gazem o nominalnej mocy cieplnej większej niż 100 kW, d) co najmniej raz na 3 lata – dla źródeł ciepła niewymienionych w lit. a–c, dostępnych części systemu ogrzewania lub połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, o sumarycznej nominalnej mocy cieplnej większej niż 70 kW; 2) ocenie efektywności energetycznej, co najmniej raz na 5 lat: a) dostępnych części systemu klimatyzacji o nominalnej mocy chłodniczej większej niż 12 kW, b) połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji o sumarycznej nominalnej mocy chłodniczej większej niż 70 kW. 2. Kontrola systemu ogrzewania obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 3. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru źródła ciepła, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie grzewczym lub połączonym systemie ogrzewania i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku.	
--	--	--	--	--	--

				4. Kontrola systemu klimatyzacji obejmuje ocenę sprawności systemu i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolności systemu do optymalizacji działania w typowych warunkach jego użytkowania lub eksploatacji. 5. Nie dokonuje się ponownej kontroli w zakresie oceny doboru wielkości systemu klimatyzacji, w przypadku gdy od czasu przeprowadzenia takiej kontroli nie dokonano zmian w systemie klimatyzacji lub połączonym systemie klimatyzacji i wentylacji lub zmian w charakterystyce energetycznej budynku. 6. Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania oraz systemu klimatyzacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemu ogrzewania, połączonego systemu ogrzewania i wentylacji, systemu klimatyzacji lub połączonego systemu klimatyzacji i wentylacji i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności tych systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii oraz b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie	
--	--	--	--	---	--

				utrata efektywności systemów: ogrzewania, wentylacji, klimatyzacji, przygotowania ciepłej wody użytkowej, oświetlenia wbudowanego, automatyki i sterowania, wytwarzania energii elektrycznej w budynku, a także informowanie właściciela lub zarządcy budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej, oraz c) komunikację, a także interoperacyjność z połączonymi systemami, o których mowa w lit. b; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne, o których mowa w pkt 2 lit. b: a) objęte umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2166), b) obsługiwane przez operatora urządzeń lub sieci, podlegające monitorowaniu wyników przez tego operatora.”;	
Art. 16	Artykuł 16 Sprawozdania z przeglądu systemów ogrzewania i klimatyzacji 1. Sprawozdanie z przeglądu jest wydawane po każdym przeglądzie systemu ogrzewania lub klimatyzacji. Sprawozdanie z przeglądu zawiera wynik przeglądu przeprowadzonego zgodnie z art. 14 lub 15 oraz zalecenia w sprawie opłacalnej ekonomicznie poprawy charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi. Zalecenia mogą opierać się na porównaniu charakterystyki energetycznej systemu poddanego przeglądowi z najlepszym dostępnym, możliwym do zastosowania systemem oraz systemem podobnego	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 17 i 18	Art. 28-30 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 17 i 18 17) w art. 28: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje zlecającemu przeprowadzenie kontroli protokół: 1) w postaci papierowej, opatrzony numerem nadanym w centralnym rejestrze	

	rodzaju, którego wszystkie istotne elementy osiągają poziom charakterystyki energetycznej wymagany zgodnie z obowiązującym prawodawstwem. 2.Sprawozdanie z przeglądu przekazywane jest właścicielowi lub najemcy budynku.			charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby przeprowadzającej kontrolę lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzony numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby przeprowadzającej kontrolę.”, b) uchyla się ust. 4; 18) w art. 29: a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) oświadczenie osoby, która sporządziła protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”, b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;	
--	---	--	--	---	--

Art. 17	Artykuł 17 Niezależni eksperci Państwa członkowskie zapewniają, aby wydawanie świadectw charakterystyki energetycznej budynków i przeglądy systemów ogrzewania i klimatyzacji były przeprowadzane w sposób niezależny przez wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów, niezależnie od tego, czy prowadzą oni działalność na własny rachunek, czy też są zatrudnieni w instytucjach publicznych lub przedsiębiorstwach prywatnych. Przy akredytacji ekspertów uwzględnia się ich fachowość. Państwa członkowskie upubliczniają informacje na temat szkolenia i akredytacji. Państwa członkowskie zapewniają publiczną dostępność regularnie aktualizowanych list wykwalifikowanych lub akredytowanych ekspertów albo regularnie aktualizowanych wykazów akredytowanych spółek oferujących usługi takich ekspertów.	Przepis wdrożony Zmiany dostosowujące	Art. 1 pkt 8, 9, 10, 11, 12	Art. 16-19, 21 ustawy dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 8, 9, 10, 11, 12. 8) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu: „Art. 16a. Świadectwo charakterystyki energetycznej sporządza osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”; 9) w art. 17 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, może być wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która:”; 10) w art. 18: a) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 1, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”; b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.”;	
----------------	---	--	------------------------------------	---	--

				11) w art. 21 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) gdy na podstawie powziętej informacji stwierdzi, że osoba uprawniona sporządziła dokument niezgodnie z art. 4 ust. 3 i przekazała go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.”; 12) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu: „Art. 22a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 21 pkt 2 lub 3, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”;	
			Art. 1 pkt 14, 15,16	Art. 24 i 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 14, 15, 16. 14) w art. 24: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, może zostać wpisana,	

				z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która posiada: 1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub 2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.”, b) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”, c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu: „7. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny. 8. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku dokonuje osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”; 15) w art. 26 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5)sporządzenia przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokumentu niezgodnie z art. 28 ust. 2 i przekazanie go zlecającemu	
--	--	--	--	---	--

				przeprowadzenie kontroli jako protokołu z kontroli.”; 16) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu: „Art. 27a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 26 pkt 1 lub 5, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”;	
			Art. 1 pkt 19 i 20	Art. 31-33 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 19 i 20 19) w art. 31 w ust. 3 wyrazy „pkt 1, 2” zastępuje się wyrazami „pkt 1–3”; 20) w art. 32 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3, zawiera:	

				1) numer świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 2) adres budynku lub części budynku; 3) datę wystawienia świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 4) termin ważności świadectwa charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku; 5) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową budynku lub części budynku; 6) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową budynku lub części budynku; 7) wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku lub części budynku; 8) udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową; 9) jednostkową wielkość emisji CO₂.”;	
Art. 18	Artykuł 18 Niezależny system kontroli 1. Państwa członkowskie zapewniają ustanowienie niezależnych systemów kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji zgodnie z załącznikiem II. Państwa członkowskie mogą ustanowić odrębne systemy służące kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i kontroli sprawozdań z przeglądów systemów ogrzewania i klimatyzacji.	Przepis wdrożony Zmiany dostosowujące.	Art. 1 pkt 8, 9, 10, 11, 12, 14, 18	Art. 18, 21, 24, 29, 36 i 37 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 8, 9, 10, 11, 12, 14, 18	

				8) po art. 16 dodaje się art. 16a w brzmieniu: „Art. 16a. Świadcstwo charakterystyki energetycznej sporządza osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”; 9) w art. 17 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, może być wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która: ”; 10) w art. 18: a) ust. 5 otrzymuje brzmienie: „5. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 1, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”; b) dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny.”; 11) w art. 21 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) gdy na podstawie powziętej informacji stwierdzi, że osoba uprawniona sporządziła dokument niezgodnie z art. 4 ust. 3 i przekazała go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.”;	
--	--	--	--	--	--

				12) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu: „Art. 22a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 21 pkt 2 lub 3, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”; 14) w art. 24: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, może zostać wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która posiada: 1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub 2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.”, b) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”, c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu: „7. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie został wskazany	
--	--	--	--	---	--

				adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny. 8. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku dokonuje osoba wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”; 18) w art. 29: a) w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) oświadczenie osoby, która sporządziła protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.”; b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.”;	
--	--	--	--	---	--

	2. Państwa członkowskie mogą delegować odpowiedzialność za wdrożenie niezależnych systemów kontroli. W przypadku podjęcia takiej decyzji państwa członkowskie zapewniają, aby niezależne systemy kontroli zostały wdrożone zgodnie z załącznikiem II.	Nie wymaga wdrożenia		Weryfikacji będzie dokonywał minister właściwy do spraw budownictwa, lokalnego planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, zgodnie z art. 36 i 37	
	3. Państwa członkowskie wymagają, aby świadectwa charakterystyki energetycznej oraz sprawozdania z przeglądów, o których mowa w ust. 1, były udostępniane właściwym władzom lub organom na ich wniosek.	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące.	Art. 1 pkt 3 i 17	Art. 4, 5, 28 i 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 3 i 17. 3) art. 5 otrzymuje brzmienie: „Art. 5. Osoba uprawniona do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej przekazuje świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu sporządzenie tego świadectwa: 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby uprawnionej.”; 17) w art. 28: a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:	

				„3. Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje zlecającemu przeprowadzenie kontroli protokół: 1) w postaci papierowej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby przeprowadzającej kontrolę lub 2) w postaci elektronicznej, opatrzone numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym osoby przeprowadzającej kontrolę.”, b) uchyla się ust. 4;	
Art. 19	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w art. 19 i 19a Artykuł 19 Przegląd Do dnia 1 stycznia 2026 r. Komisja przy pomocy komitetu ustanowionego na mocy art. 26 dokonuje przeglądu niniejszej dyrektywy w świetle zdobytego doświadczenia i postępów poczynionych podczas jej stosowania i, jeśli jest to konieczne, przedstawia propozycje. W ramach tego przeglądu Komisja analizuje, w jaki sposób państwa	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			

	członkowskie mogłyby zastosować zintegrowane podejście w zakresie unijnej polityki w dziedzinie nieruchomości opartej na lokalnej sieci lub sąsiedztwie, zapewniając, by każdy budynek spełniał minimalne wymagania dotyczące charakterystyki energetycznej, na przykład poprzez zastosowanie ogólnych systemów renowacji do wielu budynków w kontekście przestrzennym zamiast do jednego budynku. Komisja ocenia w szczególności potrzebę dalszej poprawy świadectw charakterystyki energetycznej zgodnie z art. 11.”;				
	<i>Artykuł 19a Studium wykonalności</i> <i>Przed 2020 r. Komisja przeprowadzi studium wykonalności w celu ustalenia możliwości i terminu wprowadzenia przeglądu autonomicznych systemów wentylacji i opcjonalnego paszportu renowacji budynku, w uzupełnieniu do świadectw charakterystyki energetycznej, aby określić długoterminowy plan etapowej renowacji konkretnego budynku na podstawie kryteriów jakościowych i audytu energetycznego, przedstawiający odpowiednie środki i renowacje, które mogą przyczynić się do poprawy charakterystyki energetycznej.</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			

Art. 20	Artykuł 20 Informacja 1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki celem informowania właścicieli lub najemców budynków lub modułów budynków o różnych metodach i praktykach służących poprawie charakterystyki energetycznej.	Przepis wdrożony		Art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	
	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie w art. 20 ust. 2 akapit pierwszy</i> 2. Państwa członkowskie dostarczają właścicielom lub najemcom budynków w szczególności informacje o świadectwach charakterystyki energetycznej, o tym, czemu one służą i jaki jest ich cel, o opłacalnych środkach i, w stosownych przypadkach, instrumentach finansowych służących poprawie charakterystyki energetycznej budynku i o zastąpieniu kotłów na paliwa kopalne bardziej zrównoważonymi alternatywnymi rozwiązaniami. Państwa członkowskie dostarczają te informacje za pomocą dostępnych i przejrzystych narzędzi doradczych, takich jak doradztwo dotyczące renowacji i punkty kompleksowej obsługi;”; Na wniosek państw członkowskich Komisja udziela pomocy państwom członkowskim w realizacji kampanii informacyjnych do celów, o których mowa w ust. 1 oraz akapicie pierwszym niniejszego ustępu, które mogą być włączane do programów unijnych.	Przepis wdrożony		Art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków Art. 9 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej. Na podstawie tych przepisów m.in. uruchomiono portal budowlaneabc.gov.pl, stanowiący kompendium wiedzy w zakresie obowiązujących procedur budowlanych (w tym tych związanych z możliwym dofinansowaniem przedsięwzięć budowlanych poprawiających charakterystykę energetyczną budynków, kalkulator uzyskiwanych współczynników przenikania ciepła U_c, kalkulator kosztów ogrzewania oraz kalkulator możliwych oszczędności wynikających z zastosowania najpopularniejszych metod dociepleń. Całość uzupełniono o poradnik w zakresie charakterystyki energetycznej- poradnik ten jest dostępny m.in. za pośrednictwem strony internetowej Ministerstwa Rozwoju, i Technologii. Uchwała nr 91 Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii” (M.P. z 2015 r. poz. 614)	

				Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Oś priorytetowa I Zmniejszenie emisyjności gospodarki. Działanie 1.3 Wsparcie efektywności energetycznej w budynkach. Poddziałanie 1.3.1 Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE W ramach powyższych aktów prawnych funkcjonują kluczowe publiczne programy wsparcia renowacji budynków, które sprzyjają poprawie efektywności energetycznej i transformacji do gospodarki neutralnej klimatycznie tj.: - ulga termomodernizacyjna, - Program priorytetowy „Czyste Powietrze” i Stop Smog, - Fundusz Termomodernizacji i Remontów, - Fundusze Europejskie (w tym Pakiet Odbudowy) – - Fundusz Modernizacyjny oraz inne instrumenty finansowe będące dostępne dzięki sprzedaży uprawnień do emisji CO2.	
	3. Państwa członkowskie zapewniają dostępność wskazówek i szkolenia dla podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie niniejszej dyrektywy. Wskazówki i szkolenie dotyczą znaczenia poprawy charakterystyki energetycznej i umożliwiają rozważenie optymalnego połączenia poprawy efektywności energetycznej, wykorzystania energii ze	Nie wymaga wdrożenia		Państwa członkowskie zapewniają szkolenia drogą nielegislacyjną.	

	źródeł odnawialnych oraz korzystania z systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia w trakcie planowania, projektowania, wznoszenia i renowacji stref przemysłowych lub osiedli mieszkaniowych.				
	4. Zaprasza się Komisję do stałego poprawiania swoich usług informacyjnych, w szczególności stworzonej strony internetowej – europejskiego portalu na rzecz efektywności energetycznej w budynkach – skierowanej do obywateli, fachowców i władz, wspomagając w ten sposób państwa członkowskie w ich działaniach informacyjnych i uświadamiających. Wśród informacji podawanych na tej stronie mogłyby znaleźć się odsyłacze do odnośnego prawodawstwa Unii Europejskiej, a także prawa krajowego, regionalnego i lokalnego, odsyłacze do stron internetowych portalu EUROPA, na których opublikowano krajowe plany działań dotyczące efektywności energetycznej, odsyłacze do dostępnych instrumentów finansowych, a także do przykładów najlepszych praktyk na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Jeśli chodzi o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Komisja powinna kontynuować i zintensyfikować swoje usługi informacyjne, aby ułatwiać wykorzystywanie dostępnych środków finansowych, zapewniając zainteresowanym stronom – w tym krajowym, regionalnym i lokalnym władzom – pomoc i informacje na temat możliwości finansowania, uwzględniając aktualne zmiany w przepisach.	Nie wymaga wdrożenia			

art. 21	Artykuł 21 Konsultacje Aby ułatwić skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie - zgodnie z mającym zastosowanie krajowym ustawodawstwem i w razie potrzeby - przeprowadzają konsultacje z zaangażowanymi zainteresowanymi stronami, w tym z lokalnymi i regionalnymi władzami. Takie konsultacje mają szczególne znaczenie dla stosowania art. 9 i 20.	Nie wymaga wdrożenia		Projekty ustaw poddawane są konsultacjom społecznym oraz publicznym.	-
art. 22	Artykuł 22 Dostosowanie załącznika I do postępu technicznego Komisja dostosowuje do postępu technicznego pkt 3 i 4 załącznika I w drodze aktów delegowanych, zgodnie z art. 23, 24 i 25.	Nie wymaga wdrożenia			-
art. 23	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 23</i> Artykuł 23 Wykonanie przekazanych uprawnień 1. <i>Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			-

	2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 5, 8 i 22, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 9 lipca 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż na dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu. Przekazanie uprawnień jest automatycznie przedłużane na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
	3. Przekazanie uprawnienia, o którym mowa w art. 5, 8 i 22, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
	4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			

	5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja powiadamia o tym równocześnie Parlament Europejski i Radę.	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
	6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5, 8 lub 22 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada, poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
Art. 24	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 24</i> <i>Artykuł 24 Skreślony</i>				
Art. 25	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 25</i> <i>Artykuł 25 Skreślony</i>				
art. 26	<i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie art. 26</i> <i>Artykuł 26 Procedura komitetowa</i>				-

	<i>1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</i> <i>2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.</i> <i>3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.”;</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
art. 27	Artykuł 27 Sankcje Państwa członkowskie określają zasady dotyczące sankcji stosowanych w przypadku naruszenia przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia ich egzekwowania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Najpóźniej do dnia 9 stycznia 2013 r. państwa członkowskie powiadamiają o tych przepisach Komisję, a następnie bezzwłocznie powiadamiają ją o wszystkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.	Przepis wdrożony. Zmiany dostosowujące.	Aart. 1 pkt 6, 11, 12, 14, 15, 16, 23	Art. 11, 21, 24, 26 i 41 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków W projekcie ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane planowane są następujące zmiany w art. 1 pkt 6, 11, 12, 14, 15, 16, 23 6) w art. 11: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Właściciel lub zarządca budynku lub części budynku, osoba, której przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, lub osoba, której przysługuje spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego, przekazują odpowiednio nabywcy albo najemcy: 1) świadectwo charakterystyki energetycznej – przy sporządzeniu aktu notarialnego umowy zbycia prawa własności albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu; 2) kopię świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci papierowej, albo wydruk świadectwa charakterystyki energetycznej, które przekazano w postaci elektronicznej – przy zawarciu umowy najmu.”,	-

				b) uchyla się ust. 2 i 3, c) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Nabywca albo najemca nie mogą zrzec się prawa do otrzymania, zgodnie z ust. 1, odpowiednio świadectwa charakterystyki energetycznej, jego kopii albo wydruku.”, d) dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu: „5. W przypadku zawarcia umowy zbycia prawa własności części budynku albo spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu albo umowy najmu części budynku przekazywane świadectwo charakterystyki energetycznej dotyczy części budynku albo lokalu będących przedmiotem umowy. 6. Notariusz odnotowuje w akcie notarialnym przekazanie nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej zgodnie z ust. 1 pkt 1. W przypadku nieprzekazania nabywcy świadectwa charakterystyki energetycznej notariusz poucza podmiot obowiązany do jego przekazania zgodnie z ust. 1 pkt 1 o karze grzywny za niewykonanie tego obowiązku.”; 11) w art. 21 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) gdy na podstawie powziętej informacji stwierdzi, że osoba uprawniona sporządziła dokument niezgodnie z art. 4 ust. 3 i przekazała go jako świadectwo charakterystyki energetycznej zlecającemu jego sporządzenie.”; 12) po art. 22 dodaje się art. 22a w brzmieniu: „Art. 22a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w	
--	--	--	--	--	--

				sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 21 pkt 2 lub 3, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1.”; 14) w art. 24: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, może zostać wpisana, z zastrzeżeniem art. 34, wyłącznie osoba, która posiada: 1) uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej lub 2) kwalifikacje wymagane przy wykonywaniu dozoru nad eksploatacją urządzeń wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających ciepło oraz innych urządzeń energetycznych.”; b) ust. 6 otrzymuje brzmienie: „6. Po wpisaniu do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, osoba uprawniona otrzymuje link aktywacyjny na adres poczty elektronicznej wskazany we wniosku, o którym mowa w ust. 2, i uzyskuje dostęp do systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków.”; c) dodaje się ust. 7 i 8 w brzmieniu: „7. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 2, nie został wskazany adres poczty elektronicznej, organ wzywa osobę wpisaną do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, do wskazania adresu poczty elektronicznej, na który zostanie przekazany link aktywacyjny. 8. Kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji w budynku dokonuje osoba	
--	--	--	--	---	--

				wpisana do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”; 15) w art. 26 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu: „5) sporządzenia przez osobę przeprowadzającą kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokumentu niezgodnie z art. 28 ust. 2 i przekazanie go zlecającemu przeprowadzenie kontroli jako protokołu z kontroli.”; 16) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu: „Art. 27a. W przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa ponownej decyzji w sprawie wykreślenia z wykazu z przyczyny, o której mowa w art. 26 pkt 1 lub 5, nie można ubiegać się o ponowny wpis do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2.”; 23) art. 41 otrzymuje brzmienie: „Art. 41. 1. Kto: 1) sporządza świadectwo charakterystyki energetycznej, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 17, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1, 2) sporządza i przekazuje jako świadectwo charakterystyki energetycznej dokument sporządzony niezgodnie z art. 4 ust. 3, 3) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 11 ust. 1,	
--	--	--	--	--	--

				4) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 20 ust. 1 pkt 2 i 3, 5) nie wykonuje obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, 6) dokonuje kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 24 ust. 1, lub nie będąc wpisanym do wykazu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, 7) sporządza i przekazuje jako protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji dokument sporządzony niezgodnie z art. 28 ust. 2 – podlega karze grzywny. 2. Tej samej karze podlega, kto dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 pkt 3 lub 5, działając w imieniu osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.”.	
art. 28 ust.1	Artykuł 28 Transpozycja 1. Państwa członkowskie przyjmą i opublikują najpóźniej do dnia 9 lipca 2012 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania art. 2-18 oraz art. 20 i 27. Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 2, 3, 9, 11, 12, 13, 17,	T		▪ ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków; ▪ ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane; ▪ ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków;	-

	18, 20 i 27, najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r. Państwa członkowskie stosują przepisy, które dotyczą art. 4, 5, 6, 7, 8, 14, 15 i 16, w odniesieniu do budynków zajmowanych przez władze publiczne - najpóźniej od dnia 9 stycznia 2013 r., a w odniesieniu do innych budynków - najpóźniej od dnia 9 lipca 2013 r. Państwa członkowskie mogą odroczyć zastosowanie art. 12 ust. 1 i 2 wobec pojedynczych modułów budynków, które są wynajmowane, do dnia 31 grudnia 2015 r. Nie może to jednak prowadzić do wystawiania mniejszej liczby świadectw, niż by miało to miejsce, gdyby w państwie członkowskim, którego to dotyczy, była stosowana dyrektywa 2002/91/WE. Środki przyjmowane przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odesłania do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odesłania i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.			▪ rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie; ▪ rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej; ▪ rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie sposobu dokonywania i szczegółowego zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji; ▪ ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych; ▪ rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego; ▪ uchwała nr 23/2022 Rady Ministrów z dnia 9 lutego 2022 r. w sprawie przyjęcia „Długoterminowej strategii renowacji budynków”; ▪ projekt ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane; ▪ ustawa z dnia 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o elektromobilności i paliwach	
--	---	--	--	--	--

				alternatywnych oraz niektórych innych ustaw; ▪ uchwała nr 91 Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Krajowego planu mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii”; ▪ uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie przyjęcia Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.); ▪ ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; ▪ ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej; ▪ rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 7 kwietnia 2020 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło; ▪ rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii oraz warunków przyłączania instalacji do sieci.	
art. 28 ust. 2	2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	Wymaga wykonania			-
art. 29	Artykuł 29 Uchylenie Dyrektywa 2002/91/WE, zmieniona rozporządzeniem wymienionym w załączniku IV część A, traci moc z dniem 1 lutego 2012 r., bez uszczerbku dla	N			-

	zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego i zastosowania dyrektywy określonej w załączniku IV część B. Odesłanie do dyrektywy 2002/91/WE odczytuje się jako odesłanie do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku V.				
art. 30	Artykuł 30 Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N			-
art. 31	Artykuł 31 Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	N			-
	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 Załączniki zostają zmienione zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.	Przepis informacyjny. Nie wymaga wdrożenia,			
Załącznik nr 1	Załącznik I Wspólne ramy ogólne do obliczania charakterystyki energetycznej budynków (o których mowa w art. 3) <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie pkt. 1.</i> <i>„1. Charakterystykę energetyczną budynku określa się na podstawie obliczonej lub faktycznie zużytej ilości energii i odzwierciedla ona typowe zużycie energii do ogrzewania pomieszczeń, chłodzenia pomieszczeń, ciepłej wody użytkowej, wentylacji, wbudowanego</i>	Przepis wdrożony		§ 3, Zał. 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej	

	<i>oświetlenia oraz innych systemów technicznych budynku.</i> <i>Charakterystykę energetyczną budynku wyraża się za pomocą liczbowego wskaźnika zużycia energii pierwotnej wyrażanego w kWh/(m² /rok) na potrzeby zarówno świadectw charakterystyki energetycznej, jak i zgodności z minimalnymi wymaganiami dotyczącymi charakterystyki energetycznej. Metodologia stosowana w celu ustalenia charakterystyki energetycznej budynku jest przejrzysta i otwarta na innowacje.</i> <i>Państwa członkowskie opisują swoje krajowe metodologie obliczania zgodnie z załącznikami krajowymi powiązanych norm europejskich, mianowicie ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 oraz 52018-1 opracowanych na podstawie mandatu M/480 udzielonego Europejskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu (CEN). Niniejszy przepis nie stanowi prawnej kodyfikacji tych norm.”;</i> <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie pkt. 2 i 2a.</i> <i>„2. Zapotrzebowanie na energię do celów ogrzewania i chłodzenia pomieszczeń, przygotowania ciepłej wody użytkowej, wentylacji, oświetlenia i innych systemów technicznych budynku oblicza się w celu zoptymalizowania korzyści zdrowotnych, dobrej jakości powietrza wewnątrz budynku oraz komfortu w odniesieniu do poziomów określonych przez państwa</i>	Przepis wdrożony		w zw. z § 328, 329 oraz zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie Zał. 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej w zw. z § 328, 329 oraz zał. nr 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie	
--	--	------------------	--	--	--

	<i>członkowskie na szczeblu krajowym lub regionalnym.</i> <i>Podstawę obliczenia energii pierwotnej stanowią wskaźniki energii pierwotnej lub współczynniki ważenia dla poszczególnych nośników energii, które mogą opierać się na krajowych, regionalnych lub lokalnych rocznych, i ewentualnie także sezonowych lub miesięcznych, średnich ważonych lub na bardziej szczegółowych informacjach udostępnianych przez poszczególne systemy lokalne.</i> <i>Wskaźniki energii pierwotnej lub współczynniki ważenia są określone przez państwa członkowskie. Stosując te współczynniki do obliczania charakterystyki energetycznej, państwa członkowskie zapewniają osiągnięcie optymalnego poziomu charakterystyki energetycznej przegród zewnętrznych budynku.</i> <i>Obliczając wskaźniki energii pierwotnej do celów obliczania charakterystyki energetycznej budynków, państwa członkowskie mogą wziąć pod uwagę energię ze źródeł odnawialnych, dostarczaną za pomocą nośnika energii, oraz energię ze źródeł odnawialnych, która jest wytwarzana i zużywana na miejscu, o ile ma to zastosowanie na zasadach niedyskryminacyjnych.</i> <i>dodaje się punkt w brzmieniu:</i> <i>„2a. W celu wyrażenia charakterystyki energetycznej budynku, państwa członkowskie mogą określić dodatkowe liczbowe wskaźniki całkowitego zużycia</i>	Przepis fakultatywny. Nie wymaga wdrożenia.		warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie	
--	--	---	--	---	--

	<i>energii pierwotnej ze źródeł nieodnawialnych i odnawialnych oraz wytwarzanych emisji gazów cieplarnianych wyrażonych w kgCO₂ eq/(m².y).”;</i> 3. Metodologia jest ustalana przy uwzględnieniu co najmniej następujących aspektów: a) następującej faktycznej charakterystyki cieplnej budynku, w tym jego ścian wewnętrznych: (i) pojemności cieplnej; (ii) izolacji; (iii) ogrzewania pasywnego; (iv) elementów chłodzących; oraz (v) mostków cieplnych; b) instalacji grzewczej i zaopatrzenia w ciepłą wodę użytkową, włącznie z charakterystyką ich izolacji; c) instalacji klimatyzacyjnej; d) naturalnej i mechanicznej wentylacji, która może obejmować szczelność powietrzną; e) wbudowanej instalacji oświetleniowej (głównie w sektorze niemieszkalnym); f) projektu, położenia i zorientowania budynku, włącznie z klimatem zewnętrznym; g) pasywnych systemów słonecznych i ochrony przed słońcem; h) warunków klimatu wnętrza, włącznie z projektowanym klimatem wnętrza; i) obciążeń wewnętrznych. Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie pkt 4 (zdanie wprowadzające)	Przepis wdrożony		Załącznik 1 i 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej w zw. z § 328, 329 oraz załącznik nr 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie
--	---	------------------	--	---

	4. Uwzględnia się pozytywny wpływ poniższych aspektów:”; a) lokalnych warunków nasłonecznienia, aktywnych systemów słonecznych i innych systemów grzewczych i elektrycznych opartych na energii ze źródeł odnawialnych; b) elektryczności wytwarzanej w drodze kogeneracji; c) lokalnych lub blokowych systemów grzewczych i systemów chłodzenia; d) naturalnego oświetlenia. 5. Na potrzeby tego obliczania budynki powinny być odpowiednio sklasyfikowane w następujących kategoriach: a) domy jednorodzinne różnych rodzajów; b) bloki mieszkalne; c) biura; d) budynki oświatowe; e) szpitale; f) hotele i restauracje; g) obiekty sportowe; h) budynki usług handlu hurtowego i detalicznego; i) inne rodzaje budynków zużywających energię.	Przepis fakultatywny. Nie wymaga wdrożenia.			
	Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie dodania załącznika nr 1A „ZAŁĄCZNIK 1A WSPÓLNE OGÓLNE RAMY OCENY GOTOWOŚCI BUDYNKÓW DO OBSŁUGI INTELIGENTNYCH SIECI 1. Komisja ustanawia definicję wskaźnika gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci i metodologię, według	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			

	<i>której ma on być obliczany, aby dokonać oceny zdolności budynku lub modułu budynku do dostosowania jego funkcjonowania do potrzeb użytkownika i sieci oraz do poprawy jego efektywności energetycznej i ogólnej charakterystyki.</i> <i>Wskaźnik gotowości budynków do obsługi inteligentnych sieci obejmuje cechy wzrostu oszczędności energii, analizy porównawczej i elastyczności, a także wzmocnione funkcje i możliwości związane z większą liczbą wzajemnie połączonych i inteligentnych urządzeń.</i> <i>Metodologia uwzględnia takie cechy jak inteligentne liczniki, systemy automatyki i sterowania budynków, urządzenia samoregulujące do regulowania temperatury pomieszczeń, wbudowane urządzenia gospodarstwa domowego, punkty ładowania pojazdów elektrycznych, magazynowanie energii i szczegółowe funkcje oraz interoperacyjność tych elementów, a także korzyści w zakresie klimatu w budynku, efektywności energetycznej, poziomów efektywności oraz uzyskanej elastyczności.</i> <i>2. Metodologia opiera się na trzech kluczowych funkcjach związanych z budynkiem i jego systemami technicznymi:</i> <i>a) zdolności do utrzymania charakterystyki energetycznej i funkcjonowania budynku poprzez dostosowanie zużycia energii na przykład poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych;</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
--	---	---	--	--	--

	<i>b) zdolności do dostosowania swojego trybu działania do potrzeb użytkownika, z jednoczesnym należyтым uwzględnieniem dostępności elementów wygodnych dla użytkownika, utrzymaniem wysokich standardów dotyczących zdrowia i klimatu w budynku oraz zdolności informowania o zużyciu energii; oraz</i> <i>c) elastyczności ogólnego zapotrzebowania budynku na energię elektryczną, w tym zdolności do umożliwienia uczestnictwa w aktywnej i pasywnej oraz ukrytego i jawnego reagowania na zapotrzebowanie, w odniesieniu do sieci, na przykład poprzez elastyczność i zdolności przesuwania obciążeń.</i> 3. Metodologia może także uwzględniać: <i>a) interoperacyjność między systemami (inteligentne liczniki, systemy automatyki i sterowania budynków, wbudowane urządzenia gospodarstwa domowego, urządzenia samoregulujące do regulowania temperatury pomieszczeń w budynku i czujniki jakości powietrza i wentylacja); oraz</i> <i>b) pozytywny wpływ istniejących sieci łączności, w szczególności istniejącej w budynku fizycznej infrastruktury gotowej do obsługi ultraszybkiej sieci (np. z dobrowolną etykietą »gotowy na szybki internet«), oraz istniejących punktów dostępu dla budynków wielorodzinnych, zgodnie z art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE (*).</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
		Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			

	<i>4. Metodologia nie ma negatywnego wpływu na istniejące krajowe systemy certyfikacji charakterystyki energetycznej i opiera się na powiązanych inicjatywach na szczeblu krajowym, z uwzględnieniem zasady własności, ochrony danych oraz prywatności i bezpieczeństwa, zgodnie z odpowiednim prawodawstwem Unii w dziedzinie ochrony danych i ochrony prywatności oraz najlepszymi dostępnymi technikami w zakresie cyberbezpieczeństwa.</i> <i>5. Metodologia określa najodpowiedniejszy format parametru wskaźnika gotowości do obsługi inteligentnych sieci oraz jest prosta, przejrzysta i łatwo zrozumiała dla konsumentów, właścicieli, inwestorów oraz rynkowych uczestników reagowania na zapotrzebowanie.</i> <i>(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (Dz.U. L 155 z 23.5.2014, s. 1).</i>	Przepis nie wymaga wdrożenia – dotyczy KE			
Załącznik nr 2	ZAŁĄCZNIK II Niezależne systemy kontroli świadectw charakterystyki energetycznej i sprawozdań z przeglądu <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie pkt. 1 akapit pierwszy.</i>				

	1. „Właściwe organy lub podmioty, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, dokonują losowego wyboru spośród wszystkich świadectw charakterystyki energetycznej wydanych w ciągu roku i poddają je weryfikacji. Próbką jest wystarczająco duża, aby zapewnić statystycznie istotne wyniki w zakresie zgodności.”; Weryfikację przeprowadza się na podstawie poniższych wariantów lub równoważnych środków: a) kontroli prawidłowości danych wejściowych budynku, użytych do wydania świadectwa charakterystyki energetycznej i wyników zawartych w świadectwie; b) kontroli danych wejściowych i weryfikacja wyników zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej, w tym wydanych zaleceń; c) pełnej kontroli danych wejściowych budynku, użytych do wydania świadectwa charakterystyki energetycznej, pełnej weryfikacji wyników zawartych w świadectwie, w tym wydanych zaleceń, oraz kontroli, w miarę możliwości, na miejscu w budynku celem sprawdzenia zgodności specyfikacji zawartych w świadectwie charakterystyki energetycznej z budynkiem, dla którego zostało wydane świadectwo. 2. Właściwe władze lub organy, którym właściwe organy przekazały odpowiedzialność za wdrożenie niezależnego systemu kontroli, wybierają	Przepis wdrożony Przepis wdrożony	Art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków w zw. z § 4 rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie sposobu dokonywania i szczegółowego zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji Art. 36 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków w zw. z § 4 rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie sposobu dokonywania i szczegółowego zakresu weryfikacji świadectw charakterystyki energetycznej	
--	--	---	--	--

	losowo co najmniej statystycznie istotny odsetek wszystkich sprawozdań z przeglądu wydanych w ciągu roku i poddają te sprawozdania weryfikacji. <i>Zmiany do dyrektywy 2010/31/UE wprowadzone Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/844 w zakresie pkt. 3</i> <i>„3. W przypadku dodawania informacji do bazy danych organy krajowe mają możliwość ustalenia inicjatora dodanych informacji na potrzeby monitorowania i weryfikacji.”.</i>	Przepis wdrożony		oraz protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji Art. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków	
Załącznik nr 3	ZAŁĄCZNIK III Ramy metodologii porównawczej służące określeniu optymalnych pod względem kosztów poziomów charakterystyki energetycznej dla budynków i elementów budynków Ramy metodologii porównawczej umożliwiają państwom członkowskim określenie charakterystyki energetycznej budynków i elementów budynków oraz ekonomicznych aspektów środków związanych z charakterystyką energetyczną, a także ich połączenie w celu określenia poziomu optymalnego pod względem kosztów. Ramom metodologii porównawczej towarzyszą wytyczne ich stosowania przy obliczaniu optymalnych pod względem	Przepis informacyjny.			

	kosztów poziomów charakterystyki energetycznej. Ramy metodologii porównawczej pozwalają uwzględnić profile użytkowania, zewnętrzne warunki klimatyczne, koszty inwestycyjne, kategorię budynku, koszty utrzymania i eksploatacji (w tym koszty energii i oszczędności) oraz – w stosownych przypadkach – zyski z wytworzonej energii i koszty usunięcia. Powinny one opierać się na odpowiednich normach europejskich odnoszących się do niniejszej dyrektywy. Oprócz powyższego Komisja: — opracowuje wytyczne towarzyszące ramom metodologii porównawczej; wytyczne te umożliwią państwom członkowskim podjęcie poniższych kroków, — zapewnia informacje w odniesieniu do szacunkowego rozwoju cen energii w dłuższej perspektywie. W celu zastosowania ram metodologii porównawczej przez państwa członkowskie warunki ogólne wyrażone parametrami ustala się na szczeblu państwa członkowskiego. Ramy metodologii porównawczej wymagają, by państwa członkowskie: — zdefiniowały budynki referencyjne pod względem ich funkcjonalności i położenia geograficznego, w tym wewnętrznych i zewnętrznych warunków klimatycznych, oraz reprezentatywnych z tego punktu widzenia. Budynki referencyjne obejmują budynki mieszkalne i niemieszkalne, zarówno nowe, jak i już istniejące, — zdefiniowały podlegające ocenie środki poprawy efektywności energetycznej dla budynków referencyjnych. Mogą to być środki dla poszczególnych budynków jako				
--	---	--	--	--	--

	całości, dla poszczególnych elementów budynków lub dla połączenia elementów budynków, — oceniły zapotrzebowanie budynków referencyjnych na energię pierwotną i końcową, jak również budynków referencyjnych, wobec których zastosowano zdefiniowane środki poprawy efektywności energetycznej, — obliczyły koszty (tj. obecną wartość netto) środków poprawy efektywności energetycznej (o których mowa w tiret drugim) w trakcie spodziewanego ekonomicznego cyklu życia stosowanych wobec budynków referencyjnych (o których mowa w tiret pierwszym) przy zastosowaniu zasad ram metodologii porównawczej. Dokonując obliczenia kosztów środków poprawy efektywności energetycznej w trakcie spodziewanego ekonomicznego cyklu życia, państwa członkowskie oceniają opłacalność ekonomiczną różnych poziomów minimalnych wymagań charakterystyki energetycznej. Pozwoli to na określenie optymalnych ekonomicznie poziomów wymagań charakterystyki energetycznej.				
Przepisy dyrektywy 2018/844					
	Artykuł 3 Transpozycja 1. Do dnia 10 marca 2020 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania				

	niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych środków. Środki przyjmowane przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia transponujące dyrektywę 2010/31/UE lub dyrektywę 2012/27/UE odczytuje się jako odesłania do tych dyrektyw zmienionych niniejszą dyrektywą. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	Przepis częściowo wykonany. Przepis wymaga wykonania			
	Artykuł 4 Wejście w życie Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	Przepis nie wymaga wdrożenia. Przepis informacyjny.			
	Artykuł 5 Adresaci Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.	Przepis nie wymaga wdrożenia. Przepis informacyjny			

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki
energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki
energetycznej**

Na podstawie art. 15 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 376, z 2017 r. poz. 22 oraz z 2019 r. poz. 1829) załączniki nr 3 i 4 do rozporządzenia otrzymują brzmienie określone odpowiednio w załącznikach nr 1 i 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Do świadectw charakterystyki energetycznej sporządzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a nieprzekazanych osobom lub podmiotom, które zleciły ich wykonanie, stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

**MINISTER ROZWOJU
I TECHNOLOGII**

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR ŚWIADECTWA CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU			
Numer świadectwa ¹⁾			
Oceniany budynek			
Rodzaj budynku ²⁾		Zdjęcie budynku	
Przeznaczenie budynku ³⁾			
Adres budynku			
Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy ⁴⁾			
Rok oddania do użytkowania budynku ⁵⁾			
Metoda wyznaczania charakterystyki energetycznej ⁶⁾			
Powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (powierzchnia ogrzewana lub chłodzona) A _r [m ²] ⁷⁾			
Powierzchnia użytkowa [m ²]			
Ważne do (rrrr-mm-dd) ⁸⁾			
Stacja meteorologiczna, według której danych jest wyznaczana charakterystyka energetyczna ⁹⁾			
Ocena charakterystyki energetycznej budynku¹⁰⁾			
Wskaźniki charakterystyki energetycznej	Oceniany budynek	Wymagania dla nowego budynku według przepisów techniczno-budowlanych¹¹⁾	
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	EU = ... kWh/(m ² · rok)		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową ¹²⁾	EK = ... kWh/(m ² · rok)		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną ¹²⁾	EP = ... kWh/(m ² · rok)	EP = ... kWh/(m ² · rok)	
Jednostkowa wielkość emisji CO ₂	E _{CO₂} = ... t CO ₂ /(m ² · rok)		
Udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową	U _{oze} = ... %		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m² · rok)] ↓ Oceniany budynek ↑ Wymagania dla nowego budynku			
Obliczeniowa roczna ilość zużywanego nośnika energii lub energii przez budynek¹³⁾			
System techniczny	Rodzaj nośnika energii lub energii	Ilość nośnika energii lub energii	Jednostka/(m² · rok)
Ogrzewania	1) n)		
Przygotowania ciepłej wody użytkowej	1) n)		
Chłodzenia	1) n)		
Wbudowanej instalacji oświetlenia ¹¹⁾	1) n)		

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU				
Numer świadectwa ¹⁾				
Podstawowe parametry techniczno-użytkowe budynku				
Liczba kondygnacji budynku				
Kubatura budynku [m ³]				
Kubatura budynku o regulowanej temperaturze powietrza [m ³]				
Podział powierzchni użytkowej budynku ¹⁴⁾				
Temperatury wewnętrzne w budynku w zależności od stref ogrzewanych ¹⁵⁾				
Rodzaj konstrukcji budynku				
Przegrody budynku	Nazwa przegrody	Opis przegrody	Współczynnik przenikania ciepła przegrody U [W/(m ² · K)]	
			uzyskany	wymagany ¹⁶⁾
	1)			
	2)			
	3)			
	4)			
	n)			
System ogrzewania ¹⁷⁾	Elementy składowe systemu	Opis	Średnia sezonowa sprawność	
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
	Akumulacja ciepła			
	Regulacja i wykorzystanie ciepła			
System przygotowania ciepłej wody użytkowej ¹⁷⁾	Elementy składowe systemu	Opis	Średnia roczna sprawność	
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
	Akumulacja ciepła			
System chłodzenia ¹⁷⁾	Elementy składowe systemu	Opis	Średnia sezonowa sprawność	
	Wytwarzanie chłodu			
	Przesył chłodu			
	Akumulacja chłodu			
	Regulacja i wykorzystanie chłodu			
Wentylacja				
System wbudowanej instalacji oświetlenia ^{12), 17)}				
Inne istotne dane dotyczące budynku				

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU					
Numer świadectwa ¹⁾					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU [kWh/(m² · rok)]¹⁸⁾					
	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane	Suma
[kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU: ... kWh/(m² · rok)					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK [kWh/(m² · rok)]¹⁸⁾					
Rodzaj nośnika energii lub energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ¹²⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK: ... kWh/(m² · rok)					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m² · rok)]¹⁸⁾					
Rodzaj nośnika energii lub energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ¹²⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP: ... kWh/(m² · rok)					
Zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie i wykonalnej technicznie poprawy charakterystyki energetycznej budynku w zakresie¹⁹⁾:					
1) przegród budynku w przypadku planowania robót budowlanych polegających na ociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku 2) systemów technicznych w budynku w przypadku planowania robót budowlanych polegających na ociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku 3) przegród budynku niezależnie od planowanych robót budowlanych, o których mowa w pkt 1 4) systemów technicznych w budynku lub części budynku niezależnie od planowanych robót budowlanych, o których mowa w pkt 2 5) innych uwag dotyczących poprawy charakterystyki energetycznej budynku (w tym wskazanie, gdzie można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zaleceń zawartych w świadectwie oraz informację dotyczącą działań, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń)					

Oświadczenie sporządzającego świadectwo:	
Oświadczam, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Jednocześnie jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.	
Sporządzający świadectwo:	
Imię i nazwisko: Nr wpisu do wykazu ²⁰⁾ : Data sporządzenia świadectwa:	Podpis/podpis elektroniczny

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ BUDYNKU	
Numer świadectwa ¹⁾	

Objaśnienia
¹⁾ Nr świadectwa w wykazie świadectw charakterystyki energetycznej, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497, z późn. zm.).   ²⁾ Rodzaj budynku: mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy, produkcyjny, magazynowy.   ³⁾ Należy określić zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.), zwanymi dalej „przepisami techniczno-budowlanymi”, np. budynek przeznaczony na potrzeby opieki zdrowotnej.   ⁴⁾ Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków: tak / nie.   ⁵⁾ Dotyczy budynku oddanego do użytkowania.   ⁶⁾ Należy wpisać: metoda obliczeniowa albo metoda zużyciowa.   ⁷⁾ Jest to ogrzewana lub chłodzona powierzchnia kondygnacji netto wyznaczana według Polskiej Normy dotyczącej właściwości użytkowych w budownictwie – określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych.   ⁸⁾ Świadectwo charakterystyki energetycznej traci ważność po upływie terminu wskazanego w tym świadectwie albo w przypadku, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.   ⁹⁾ Należy wypełnić w przypadku metody obliczeniowej.   ¹⁰⁾ Charakterystyka energetyczna budynku jest określana na podstawie porównania wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP niezbędnego do zaspokojenia potrzeb energetycznych budynku w zakresie ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej i wbudowanej instalacji oświetlenia z maksymalną wartością wskaźnika EP wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych oraz porównania wartości współczynnika przenikania ciepła przegród U w budynku z maksymalną wartością współczynnika wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych. W przypadku budynku nowo wznoszonego uzyskane wartości wskaźnika EP oraz współczynników przenikania ciepła przegród U nie powinny przekraczać wartości wynikających z przepisów techniczno-budowlanych. W przypadku budynku podlegającego przebudowie jedynie wartości współczynników przenikania ciepła przegród U podlegających przebudowie nie powinny przekraczać wartości wynikających z przepisów techniczno-budowlanych.   ¹¹⁾ Wymagania dotyczące wartości wskaźnika nieodnawialnej energii pierwotnej powinny być spełnione jedynie w przypadku budynku nowo wznoszonego oraz powinny być zgodne z wartościami obowiązującymi na dzień sporządzenia świadectwa.   ¹²⁾ Roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz nieodnawialną energię pierwotną przez system wbudowanej instalacji oświetlenia nie wyznacza się w przypadku budynku mieszkalnego.   ¹³⁾ Metoda obliczeniowa odnosi się do standardowego sposobu użytkowania i standardowych warunków klimatycznych, natomiast metoda zużyciowa odnosi się do faktycznego sposobu użytkowania budynku, w związku z czym mogą wystąpić różnice w wynikach końcowych między obliczeniami sporządzonymi tymi metodami. W przypadku korzystania z metody obliczeniowej, z uwagi na standardowy sposób użytkowania, uzyskane wartości obliczeniowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii lub energii nie pozwalają wnioskować o rzeczywistym zużyciu energii w budynku; wartości te są przybliżone.   ¹⁴⁾ Podział powierzchni użytkowej (np. część mieszkalna:.....m², część garażowa:.....m², część usługowa:.....m², część techniczna:.....m²).   ¹⁵⁾ Określone zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi.   ¹⁶⁾ Wymagania dotyczące wartości współczynnika przenikania ciepła przegród U powinny być spełnione jedynie w przypadku budynku nowo wznoszonego albo budynku podlegającego przebudowie oraz powinny być zgodne z wartościami obowiązującymi na dzień sporządzenia świadectwa.   ¹⁷⁾ W przypadku kilku systemów technicznych lub podsystemów w systemach technicznych tabelę należy dostosować.   ¹⁸⁾ Wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną odpowiednio dla systemu ogrzewania, systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej, systemu chłodzenia, systemu wbudowanej instalacji oświetlenia i dla urządzeń pomocniczych odniesione do powierzchni A_f. Wartości rocznego zapotrzebowania na energię pomocniczą końcową i nieodnawialną energię pierwotną dla urządzeń pomocniczych systemów technicznych odniesione do powierzchni A_f należy wykazać w odpowiednich polach dotyczących celu ich zużycia.   ¹⁹⁾ Wypełnienie jest obowiązkowe, chyba że nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami zawartymi w przepisach techniczno-budowlanych.   ²⁰⁾ Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.

Uwagi

1. Niniejsze świadectwo charakterystyki energetycznej zostało wydane na podstawie oceny charakterystyki energetycznej budynku zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 376, z późn. zm.).
2. Roczne zapotrzebowanie na energię w świadectwie charakterystyki energetycznej jest wyrażane przez roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną, energię końcową oraz energię użytkową. Dane do obliczeń określa się na podstawie budowlanej dokumentacji technicznej lub obmiaru budynku istniejącego i przyjmuje się standardowy albo faktyczny sposób użytkowania, w zależności od wybranej metody obliczania.
3. Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną uwzględnia obok energii końcowej dodatkowe nakłady nieodnawialnej energii pierwotnej na dostarczenie do budynku każdego wykorzystanego nośnika energii lub energii. Uzyskane niskie wartości wskazują na nieznaczne zapotrzebowanie na energię i tym samym wysoką efektywność energetyczną budynku i zużycie energii chroniące zasoby naturalne i środowisko.
4. Roczne zapotrzebowanie na energię końcową określa roczną ilość energii dostarczaną do budynku dla systemów: ogrzewania, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz wbudowanej instalacji oświetlenia. Zapotrzebowanie na energię końcową jest to ilość energii, która powinna być dostarczona do budynku przy standardowym lub faktycznym sposobie użytkowania z uwzględnieniem wszystkich strat, aby zapewnić utrzymanie temperatury wewnętrznej, której wartość została określona w przepisach techniczno-budowlanych, niezbędną wentylację oraz oświetlenie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej. Niskie wartości sygnalizują wysokosprawne systemy techniczne w budynku i jego wysoką efektywność energetyczną.
5. Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową określa:
 - a) w przypadku ogrzewania budynku – energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie lub z powietrzem wentylacyjnym, pomniejszoną o zyski ciepła,
 - b) w przypadku chłodzenia budynku – zyski ciepła pomniejszone o energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia przez przenikanie lub z powietrzem wentylacyjnym,
 - c) w przypadku przygotowania ciepłej wody użytkowej – energię przenoszoną z budynku do jego otoczenia ze ściekami.Niskie wartości sygnalizują bardzo dobrą charakterystykę energetyczną przegród, niewielkie straty ciepła przez wentylację oraz optymalne zarządzanie zyskami słonecznymi.

WZÓR ŚWIADECTWA CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU			
Numer świadectwa ¹⁾			
Oceniana część budynku			
Rodzaj budynku ²⁾		Zdjęcie budynku	
Przeznaczenie budynku ³⁾			
Adres budynku			
Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy ⁴⁾			
Rok oddania do użytkowania budynku ⁵⁾			
Metoda wyznaczania charakterystyki energetycznej ⁶⁾			
Powierzchnia pomieszczeń o regulowanej temperaturze powietrza (powierzchnia ogrzewana lub chłodzona) A _f [m ²] ⁷⁾			
Powierzchnia użytkowa części budynku [m ²]			
Ważne do (rrrr-mm-dd) ⁸⁾			
Stacja meteorologiczna, według której danych jest wyznaczana charakterystyka energetyczna ⁹⁾			
Ocena charakterystyki energetycznej części budynku¹⁰⁾			
Wskaźniki charakterystyki energetycznej	Oceniana część budynku		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową	EU = ... kWh/(m ² · rok)		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową ¹¹⁾	EK = ... kWh/(m ² · rok)		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną ¹¹⁾	EP = ... kWh/(m ² · rok)		
Jednostkowa wielkość emisji CO ₂	E _{CO₂} = ... t CO ₂ /(m ² · rok)		
Udział odnawialnych źródeł energii w rocznym zapotrzebowaniu na energię końcową	U _{oze} = ... %		
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m² · rok)] Oceniana część budynku 0 50 100 150 200 250 300 350 400 450 500 >500			
Obliczeniowa roczna ilość zużywanego nośnika energii lub energii przez część budynku¹²⁾			
System techniczny	Rodzaj nośnika energii lub energii	Ilość nośnika energii lub energii	Jednostka/(m² · rok)
Ogrzewania	1)		
	n)		
Przygotowania ciepłej wody użytkowej	1)		
	n)		
Chłodzenia	1)		
	n)		
Wbudowanej instalacji oświetlenia ¹¹⁾	1)		
	n)		

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU	
Numer świadectwa ¹⁾	

Podstawowe parametry techniczno-użytkowe części budynku				
Liczba kondygnacji części budynku				
Kubatura części budynku [m ³]				
Kubatura części budynku o regulowanej temperaturze powietrza [m ³]				
Podział powierzchni użytkowej części budynku ¹³⁾				
Temperatury wewnętrzne w części budynku w zależności od stref ogrzewanych części budynku ¹⁴⁾				
Rodzaj konstrukcji budynku				
Przegrody części budynku	Nazwa przegrody	Opis przegrody	Współczynnik przenikania ciepła przegrody U [W/(m ² · K)]	
			uzyskany	wymagany ¹⁵⁾
	1)			
	2)			
	3)			
	4)			
	n)			
System ogrzewania ¹⁶⁾	Elementy składowe systemu	Opis		Średnia sezonowa sprawność
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
	Akumulacja ciepła			
	Regulacja i wykorzystanie ciepła			
System przygotowania ciepłej wody użytkowej ¹⁶⁾	Elementy składowe systemu	Opis		Średnia roczna sprawność
	Wytwarzanie ciepła			
	Przesył ciepła			
	Akumulacja ciepła			
System chłodzenia ¹⁶⁾	Elementy składowe systemu	Opis		Średnia sezonowa sprawność
	Wytwarzanie chłodu			
	Przesył chłodu			
	Akumulacja chłodu			
	Regulacja i wykorzystanie chłodu			
Wentylacja				
System wbudowanej instalacji oświetlenia ^{11), 16)}				
Inne istotne dane dotyczące części budynku				

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU					
Numer świadectwa ¹⁾					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU [kWh/(m² · rok)]¹⁷⁾					
	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane	Suma
[kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię użytkową EU: ... kWh/(m² · rok)					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK [kWh/(m² · rok)]¹⁷⁾					
Rodzaj nośnika energii lub energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ¹¹⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na energię końcową EK: ... kWh/(m² · rok)					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP [kWh/(m² · rok)]¹⁷⁾					
Rodzaj nośnika energii lub energii	Ogrzewanie i wentylacja	Ciepła woda użytkowa	Chłodzenie	Oświetlenie wbudowane ¹¹⁾	Suma
1)					
2)					
n)					
Suma [kWh/(m ² · rok)]					
Udział [%]					
Wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP: ... kWh/(m² · rok)					
Zalecenia dotyczące opłacalnej ekonomicznie i wykonalnej technicznie poprawy charakterystyki energetycznej części budynku w zakresie¹⁸⁾:					
1) przegród budynku w przypadku planowania robót budowlanych polegających na ociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku 2) systemów technicznych w budynku lub części budynku w przypadku planowania robót budowlanych polegających na ociepleniu budynku, obejmujących ponad 25% powierzchni przegród zewnętrznych tego budynku 3) przegród budynku niezależnie od planowanych robót budowlanych, o których mowa w pkt 1 4) systemów technicznych w budynku lub części budynku niezależnie od planowanych robót budowlanych, o których mowa w pkt 2 5) innych uwag dotyczących poprawy charakterystyki energetycznej części budynku (w tym wskazanie, gdzie można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące opłacalności ekonomicznej zaleceń zawartych w świadectwie oraz informację dotyczącą działań, jakie należy podjąć w celu wypełnienia zaleceń)					

Oświadczenie sporządzającego świadectwo:	
Oświadczam, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. Jednocześnie jestem świadomy(a) odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.	
Sporządzający świadectwo:	
Imię i nazwisko: Nr wpisu do wykazu ¹⁹⁾ : Data sporządzenia świadectwa:	Podpis/podpis elektroniczny

ŚWIADECTWO CHARAKTERYSTYKI ENERGETYCZNEJ CZĘŚCI BUDYNKU	
Numer świadectwa¹⁾	
Objaśnienia	
¹⁾ Nr świadectwa w wykazie świadectw charakterystyki energetycznej, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym jest prowadzony centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497, z późn. zm.). ²⁾ Rodzaj budynku: mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy, produkcyjny, magazynowy. ³⁾ Należy określić zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351, z późn. zm.), zwanymi dalej „przepisami techniczno-budowlanymi”, np. budynek przeznaczony na potrzeby opieki zdrowotnej. ⁴⁾ Budynek, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków: tak / nie. ⁵⁾ Dotyczy budynku oddanego do użytkowania. ⁶⁾ Należy wpisać: metoda obliczeniowa albo metoda zużyciowa. ⁷⁾ Jest to ogrzewana lub chłodzona powierzchnia kondygnacji netto wyznaczana według Polskiej Normy dotyczącej właściwości użytkowych w budownictwie – określanie i obliczanie wskaźników powierzchniowych i kubaturowych. ⁸⁾ Świadectwo charakterystyki energetycznej traci ważność po upływie terminu wskazanego w tym świadectwie albo w przypadku, o którym mowa w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. ⁹⁾ Należy wypełnić w przypadku metody obliczeniowej. ¹⁰⁾ Charakterystyka energetyczna części budynku jest określana na podstawie wyznaczenia wartości wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną EP niezbędnego do zaspokojenia potrzeb energetycznych części budynku w zakresie ogrzewania, wentylacji, chłodzenia, oświetlenia i przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz porównania wartości współczynnika przenikania ciepła przegród U w części budynku z wartością współczynnika wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych. W przypadku części budynku w budynku nowo wznoszonym uzyskane wartości współczynników przenikania ciepła przegród U nie powinny przekraczać wartości wynikających z przepisów techniczno-budowlanych. ¹¹⁾ Roczne zapotrzebowanie na energię końcową oraz nieodnawialną energię pierwotną przez system wbudowanej instalacji oświetlenia nie wyznacza się w przypadku budynku mieszkalnego i lokalu mieszkalnego. ¹²⁾ Metoda obliczeniowa odnosi się do standardowego sposobu użytkowania i standardowych warunków klimatycznych, natomiast metoda zużyciowa odnosi się do faktycznego sposobu użytkowania części budynku, w związku z czym mogą wystąpić różnice w wynikach końcowych między obliczeniami sporządzonymi tymi metodami. W przypadku korzystania z metody obliczeniowej, z uwagi na standardowy sposób użytkowania, uzyskane wartości obliczeniowej rocznej ilości zużywanego nośnika energii lub energii nie pozwalają wnioskować o rzeczywistym zużyciu energii w części budynku; wartości te są przybliżone. ¹³⁾ Podział powierzchni użytkowej (np. część mieszkalna:.....m², część garażowa:.....m², część usługowa:.....m², część techniczna:.....m²). ¹⁴⁾ Określone zgodnie z przepisami techniczno-budowlanymi. ¹⁵⁾ Wymagania dotyczące wartości współczynnika przenikania ciepła przegród U powinny być spełnione jedynie w przypadku części budynku w budynku nowo wznoszonym oraz powinny być zgodne z wartościami obowiązującymi na dzień sporządzenia świadectwa. ¹⁶⁾ W przypadku kilku systemów technicznych lub podsystemów w systemach technicznych tabelę należy dostosować. ¹⁷⁾ Wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, energię końcową i nieodnawialną energię pierwotną odpowiednio dla systemu ogrzewania, systemu przygotowania ciepłej wody użytkowej, systemu chłodzenia, systemu wbudowanej instalacji oświetlenia i dla urządzeń pomocniczych odniesione do powierzchni A_f. Wartości rocznego zapotrzebowania na energię pomocniczą końcową i nieodnawialną energię pierwotną dla urządzeń pomocniczych systemów technicznych odniesione do powierzchni A_f należy wykazać w odpowiednich polach dotyczących celu ich zużycia. ¹⁸⁾ Wypełnienie jest obowiązkowe, chyba że nie ma sensownej możliwości takiej poprawy w porównaniu z obowiązującymi wymaganiami zawartymi w przepisach techniczno-budowlanych. ¹⁹⁾ Wykaz, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.	
Uwagi	

1. Niniejsze świadectwo charakterystyki energetycznej zostało wydane na podstawie oceny charakterystyki energetycznej części budynku zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku lub części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej (Dz. U. poz. 376, z późn. zm.).
2. Roczne zapotrzebowanie na energię w świadectwie charakterystyki energetycznej jest wyrażane przez roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną, energię końcową oraz energię użytkową. Dane do obliczeń określa się na podstawie budowlanej dokumentacji technicznej lub obmiaru budynku istniejącego i przyjmuje się standardowy albo faktyczny sposób użytkowania, w zależności od wybranej metody obliczania.
3. Roczne zapotrzebowanie na nieodnawialną energię pierwotną uwzględnia obok energii końcowej dodatkowe nakłady nieodnawialnej energii pierwotnej na dostarczenie do budynku każdego wykorzystanego nośnika energii lub energii. Uzyskane niskie wartości wskazują na nieznaczne zapotrzebowanie na energię i tym samym wysoką efektywność energetyczną części budynku i zużycie energii chroniące zasoby naturalne i środowisko.
4. Roczne zapotrzebowanie na energię końcową określa roczną ilość energii dostarczaną do części budynku dla systemów: ogrzewania, chłodzenia, przygotowania ciepłej wody użytkowej oraz wbudowanej instalacji oświetlenia. Zapotrzebowanie na energię końcową jest to ilość energii, która powinna być dostarczona do części budynku przy standardowym lub faktycznym sposobie użytkowania z uwzględnieniem wszystkich strat, aby zapewnić utrzymanie temperatury wewnętrznej, której wartość została określona w przepisach techniczno-budowlanych, niezbędną wentylację, oświetlenie oraz przygotowanie ciepłej wody użytkowej. Niskie wartości sygnalizują wysokosprawne systemy techniczne i wysoką efektywność energetyczną części budynku.
5. Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową określa:
 - a) w przypadku ogrzewania – energię przenoszoną z części budynku do jej otoczenia przez przenikanie lub z powietrzem wentylacyjnym, pomniejszoną o zyski ciepła,
 - b) w przypadku chłodzenia – zyski ciepła pomniejszone o energię przenoszoną z części budynku do jej otoczenia przez przenikanie lub z powietrzem wentylacyjnym,
 - c) w przypadku przygotowania ciepłej wody użytkowej – energię przenoszoną z części budynku do jej otoczenia ze ściekami.Niskie wartości sygnalizują bardzo dobrą charakterystykę energetyczną przegród, niewielkie straty ciepła przez wentylację oraz optymalne zarządzanie zyskami słonecznymi.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROZWOJU I TECHNOLOGII¹⁾

z dnia

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu
ogrzewania lub systemu klimatyzacji**

Na podstawie art. 30 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497 oraz z 2022 r. poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 17 lutego 2015 r. w sprawie wzorów protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 513) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 1 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;
- 2) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ROZWOJU
I TECHNOLOGII

¹⁾ Minister Rozwoju i Technologii kieruje działem administracji rządowej – budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. poz. 838).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Rozwoju i Technologii
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR PROTOKOŁU Z KONTROLI SYSTEMU OGRZEWANIA LUB POŁĄCZONEGO SYSTEMU OGRZEWANIA POMIESZCZEŃ I WENTYLACJI

PROTOKÓŁ Z KONTROLI SYSTEMU OGRZEWANIA LUB POŁĄCZONEGO SYSTEMU	
Numer protokołu ¹⁾	

Dane identyfikacyjne budynku	
Rodzaj budynku ²⁾	
Przeznaczenie budynku ³⁾	
Numer ewidencyjny działki	
Adres budynku	
Rok oddania budynku do użytkowania	
Powierzchnia całkowita budynku	
Kubatura budynku	
Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku	☐ tak (nr świadectwa w wykazie ⁴⁾) ☐ brak
Dokumentacja techniczna budynku	☐ pełna ☐ częściowa ☐ brak
Dostępna dokumentacja z przeprowadzonej kontroli ⁵⁾	
Projektowe obciążenie cieplne ⁶⁾	 kW
Zapotrzebowanie na moc cieplną na cele c.w.u. ⁶⁾	 kW
Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową na cele c.o. $Q_{H,nd}$ ⁶⁾	 kWh/ rok
Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową na cele c.w.u. $Q_{w,nd}$ ⁶⁾	 kWh/ rok
Przeznaczenie systemu grzewczego	☐ ogrzewanie ☐ ciepła woda użytkowa ☐ inne

Dane identyfikacyjne systemu grzewczego wraz z oceną sprawności systemu i dostosowania go do potrzeb użytkowych budynku	
1. Ogólne informacje dotyczące systemu grzewczego	
Rok wykonania systemu grzewczego	
Rok montażu źródła ciepła	
Liczba źródeł ciepła podstawowych	
Liczba źródeł ciepła rezerwowych	
Rodzaj systemu grzewczego	☐ centralny ☐ zdecentralizowany
Rodzaj źródła ciepła	☐ kocioł ☐ na paliwo stałe ☐ węgiel ☐ drewno ☐ pellet ☐ inne ☐ na paliwo ciekłe ☐ gazowy ☐ elektryczny ☐ kominek ☐ kolektory słoneczne ☐ panele fotowoltaiczne ☐ pompa ciepła ☐ sieć ciepłownicza ☐ kogeneracja ☐ inne ☐ brak
Temperatura obliczeniowa: T_z/T_p	 °C

Częstotliwość przeglądów i konserwacji	☐ regularna ☐ wg potrzeb ☐ brak
2. Kocioł⁷⁾	
Przeznaczenie kotła	☐ ogrzewanie ☐ ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ inne
Rodzaj paliwa	
Typ, model	
Moc nominalna	 kW
Ocena sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	
Rok produkcji kotła	
Sprawność przy mocy nominalnej	
Typ paleniska/palnika	
Zakres zmian mocy kotła	 kW
Sposób regulacji wydajności paleniska/palnika	
Stan izolacji termicznej kotła	
Występowanie spalania niedozwolonych paliw i odpadów?	☐ tak ☐ nie
2.1. Pomiar sprawności kotła⁷⁾⁸⁾	
Zawartość O ₂ lub CO ₂ w spalinach suchych	 %
Temperatura spalin za kotłem	 °C
Temperatura powietrza doprowadzanego do spalania	 °C
Wilgotność powietrza w pomieszczeniu kotła	 % RH
Jawna strata kominowa	 %
Sprawność obliczona kotła	 %
Ocena sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji	
3. Panele fotowoltaiczne⁹⁾	
Rodzaj	☐ monokrystaliczne ☐ polikrystaliczne ☐ panele z krzemu amorficznego ☐ inne
Liczba paneli fotowoltaicznych	
Rodzaj instalacji fotowoltaicznej	☐ dachowa ☐ naziemna ☐ inne
Przeznaczenie	☐ ogrzewanie ☐ przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ inne
Odchylenie od kierunku południowego	 °
Kąt pochylenia	 °
Powierzchnia	 m ²
Sprawność przy mocy nominalnej	
Pojemność zasobnika	 l
Odpowiednia pojemność zasobnika	☐ tak ☐ nie
Stan powierzchni przewodów	

Szczelność przewodów	☐ wizualnie zadowalający ☐ wizualnie niezadowalający ☐ uwagi
Stan izolacji termicznej przewodów	
Odpowiednia izolacyjność przewodów	☐ tak ☐ nie
Ocena dostosowania systemu do potrzeb użytkowych budynku (porównanie nominalnej mocy cieplnej z wielkością zapotrzebowania)	
4. Pompa ciepła ⁹⁾	
Dolne źródło	☐ grunt ☐ woda ☐ powietrze ☐ inne
Górne źródło	☐ powietrze ☐ woda ☐ inne
Typ pompy ciepła	☐ absorpcyjna ☐ sprężarkowa ☐ inne
Alternatywne źródło ciepła	☐ brak ☐ kocioł ☐ inne.....
Przeznaczenie pompy ciepła	☐ ogrzewanie ☐ przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ inne
Typ, model	
Znamionowa moc cieplna	kW
COP	
SCOP	
Ocena sprawności i doboru wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	
Połączenie systemu z innym źródłem ciepła	
5. Węzeł cieplny ⁹⁾	
Struktura paliw	☐ węgiel kamienny ☐ węgiel brunatny ☐ inne
Przeznaczenie	☐ ogrzewanie ☐ przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej ☐ inne
Przedsiębiorstwo ciepłownicze	
Taryfa	
Moc cieplna zamówiona przez odbiorcę	kW
Rodzaj nośnika ciepła	☐ wodne ☐ parowe ☐ inne
Rodzaje sieci ciepłowniczej	☐ liniowe ☐ rozgałęzione ☐ pierścieniowe ☐ inne
Technologia systemu ciepłowniczego	☐ kanałowa ☐ preizolowana ☐ inne

Ocena sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	
6. Elektrociepłownia ⁹⁾	
Struktura paliw	☐ węgiel kamienny ☐ węgiel brunatny ☐ ☐ olej ☐ gaz ☐ inne
Moc wejściowa	kW
Wydajność cieplna	 kW
Moc elektryczna	kW
Ocena sprawności i dobrania wielkości źródła ciepła do wymogów grzewczych budynku oraz zdolności systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	
7. Przekazywanie ciepła do pomieszczeń	
Sposób przekazywania ciepła w pomieszczeniach	☐ grzejniki ☐ ogrzewanie podłogowe ☐ ogrzewanie powietrzne ☐ ogrzewanie ściennie ☐ klimakonwektory ☐ inne
Sposób rozdziału czynnika grzejnego	☐ dolny ☐ górny ☐ dwururowy ☐ jednorurowy ☐ pionowy ☐ poziomy ☐ inny ☐ brak
Typ grzejników	☐ elektryczne bezpośrednie: konwektorowe, płaszczyznowe, promiennikowe i podłogowe kablówce ☐ elektryczne akumulacyjne ☐ wodne członowe ☐ wodne płytowe ☐ inne ☐ brak
Usytuowanie i zabudowa grzejników	☐ przy ścianie zewnętrznej ☐ przy ścianie wewnętrznej ☐ grzejniki zabudowane ☐ nie dotyczy
8. Magazynowanie	
Całkowita pojemność zasobnika	l
Przeznaczenie	☐ zasobnik c.w.u. (kocioł) ☐ zasobnik c.w.u. (kolektor słoneczny) ☐ zbiornik buforowy (pompa ciepła) ☐ zbiornik buforowy (kocioł biomasa) ☐ inne.....
Pojemność zasobnika w przeliczeniu	l/osl/m ²l/kW
Izolacja zasobnika grubość	mm
Stan izolacji termicznej zasobnika	
Stan izolacji termicznej przewodów rozpraszających	
9. Regulacja	

Sposób regulacji miejscowej	☐ zawory termostatyczne ☐ automatyczna ☐ inny ☐ brak
Zakres regulacji miejscowej	☐ P-1K ☐ P-2K ☐ PI ☐ PID ☐ inny ☐ brak
Sposób regulacji strefowej	☐ automatyczna ☐ inny ☐ brak
Sposób regulacji w źródle ciepła	☐ stała nastawa ☐ regulacja pogodowa ☐ inny ☐ brak
Nastawy regulacyjne	☐ zgodna z dokumentacją techniczną ☐ niezgodna z dokumentacją techniczną ☐ uwagi
Programowanie obniżenia temperatury	☐ nocne ☐ w okresie świątecznym ☐ inny ☐ brak
Możliwość zmiany parametrów regulacji przez użytkownika	☐ źródło ciepła: tak ☐ źródło ciepła: nie ☐ odbiorniki: tak ☐ odbiorniki: nie
Instrukcja obsługi urządzeń regulacyjnych	☐ tak ☐ nie
Sposób równoważenia instalacji ogrzewania:	☐ ręczny ☐ automatyczny ☐ inny ☐ brak
Sposób równoważenia instalacji ciepłej wody użytkowej:	☐ ręczny ☐ automatyczny - termiczny ☐ inny ☐ brak
Ocena działania instalacji ciepłej wody użytkowej:	☐ nastawy są zgodne z projektem ☐ nastawy są niezgodne z projektem ☐ wykonano weryfikację temperatury na wylewce ☐ nie wykonano weryfikacji temperatury na wylewce ☐ inny
10. Przesył ciepła	
Rodzaj dystrybucji	☐ pompowa, typ, moc kW ☐ grawitacyjna ☐ brak
Stan powierzchni przewodów	
Szczelność przewodów	☐ wizualnie zadowalający ☐ wizualnie niezadowalający ☐ uwagi
Stan izolacji termicznej przewodów	
Izolacja termiczna przewodów w strefach nieogrzewanych	☐ tak ☐ nie ☐ uwagi
System odpowietrzenia	☐ otwarty ☐ zamknięty ☐ brak
11. Ciepła woda użytkowa	

Sposób przygotowania c.w.u.	☐ podgrzewacz pojemnościowy ☐ podgrzewacz przepływowy
Pojemność zasobnika	l
Pompa cyrkulacyjna	typ, moc kW
Izolacja przewodów cyrkulacyjnych	☐ tak ☐ nie ☐ uwagi.....
Sterowanie	☐ tak ☐ nie
Metoda dezynfekcji	☐ przegrzanie termiczne ☐ dezynfekcja chemiczna ☐ inne ☐ uwagi.....
Nastawiona temperatura c.w.u.	°C

Zalecenia określające zakres i rodzaj robót budowlano-instalacyjnych, które mają wpływ na poprawę efektywności energetycznej systemu ogrzewania	
Zalecenia dla właściciela lub zarządcy budynku	

Informacje na temat kontroli systemu ogrzewania	
Data kontroli	
Podstawa prawna kontroli	
Termin następnej kontroli ¹⁰⁾	
Załączniki	

Przeprowadzający kontrolę systemu ogrzewania	
Oświadczanie: Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków. ¹¹⁾	
Imię i nazwisko: Nr wpisu do wykazu ¹²⁾ : Data wystawienia protokołu:	Podpis

Osoba zlecająca kontrolę (podpis)¹³⁾::

Objaśnienia

- ¹⁾ Nr protokołu w wykazie protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497).
- ²⁾ Rodzaj budynku: mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy, produkcyjny, magazynowy.
- ³⁾ Należy określić zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.), np. budynek przeznaczony na potrzeby opieki zdrowotnej.
- ⁴⁾ Nr świadectwa charakterystyki energetycznej w wykazie świadectw charakterystyki energetycznej, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. Numer świadectwa wpisuje się, jeżeli świadectwo zostało sporządzone po dniu 8 marca 2015 r.
- ⁵⁾ Osoba uprawniona do wykonywania protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji jest zobowiązana do udokumentowania parametrów scharakteryzowanych w protokole poprzez na przykład fotografię, dokumentację techniczną badanego systemu, co pozwoli na dokładną weryfikację badanego systemu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.
- ⁶⁾ Podaje się w przypadku dostępu do świadectwa charakterystyki energetycznej lub projektu budowlanego rozpatrywanego budynku.
- ⁷⁾ W przypadku występowania w budynku kilku kotłów, tabelę tę należy wypełnić dla każdego kotła oddzielnie.
- ⁸⁾ Wg załącznika C do Polskiej Normy dotyczącej systemów ogrzewczych w budynkach – inspekcje kotłów i systemów ogrzewczych oraz pkt A.1 załącznika A do Polskiej Normy dotyczącej wymagań dotyczących przenośnych przyrządów elektrycznych do pomiaru parametrów gazu spalinowego urządzeń grzewczych: wymagania podstawowe i metody badań. Wartości współczynników w zależności od rodzaju paliwa przyjmuje się następująco: dla paliw gazowych i płynnych – na podstawie pkt A.1 załącznika A do Polskiej Normy dotyczącej wymagań dotyczących przenośnych przyrządów elektrycznych do pomiaru parametrów gazu spalinowego urządzeń grzewczych: wymagania podstawowe i metody badań, dla paliw stałych – na podstawie informacji uzyskanej od producenta przyrządu pomiarowego. Pomiar przy standardowym obciążeniu cieplnym.
- ⁹⁾ Podaje się w przypadku występowania danego źródła ciepła w rozpatrywanym budynku.
- ¹⁰⁾ Nie dokonuje się kontroli systemu ogrzewania lub połączonych systemów ogrzewania pomieszczeń w:
- 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające:
- a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemów i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany, oraz
- b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii;
- 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające:
- a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii,
- b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty lub zmniejszenia efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie właściciela, zarządcy lub podmiotu dokonującego konserwacji, naprawy lub wymiany, odpowiedzialnych za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej oraz
- c) komunikację, a także interoperacyjność, z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku;
- 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne objętych umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 poz. 468 i 868) lub obsługiwanych przez operatora urządzeń lub sieci, podlegających monitorowaniu wyników po stronie systemu.
- ¹¹⁾ Kto:
- 1) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1,
- 2) dokonuje kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 24 ust. 1,
- 3) sporządza i przekazuje, jako protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, dokument sporządzony niezgodnie z art. 28 ust. 2
- podlega karze grzywny.”.
- Emisja z domowych kotłów, pieców i kominków stanowi główne źródło zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym i rakotwórczym bezo[a]pirenem, kontrola palenisk domowych powinna stanowić jeden z priorytetów walki ze smogiem. Jest to szczególnie istotne zagadnienie dla władzy gmin, ponieważ zgodnie z art. 379 ustawy Prawo ochrony Środowiska to właśnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta sprawują kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska, w tym kontrolę spalania odpadów i przestrzegania uchwał antysmogowych.
- ¹²⁾ Wykaz osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków.
- ¹³⁾ Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje osobie zlecającej kontrolę protokół w postaci:
- 1) papierowej, opatrzonej numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub
- 2) elektronicznej, opatrzonej numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

**WZÓR PROTOKOŁU Z KONTROLI SYSTEMU KLIMATYZACJI I POŁĄCZONYCH SYSTEMÓW
KLIMATYZACJI I WENTYLACJI**

PROTOKÓŁ Z KONTROLI SYSTEMU KLIMATYZACJI I POŁĄCZONYCH SYSTEMÓW	
Numer protokołu¹⁾	

Dane identyfikacyjne budynku	
Rodzaj budynku ²⁾	
Przeznaczenie budynku ³⁾	
Numer ewidencyjny działki	
Adres budynku	
Rok oddania budynku do użytkowania	
Powierzchnia całkowita budynku	
Kubatura budynku	
Świadectwo charakterystyki energetycznej budynku	☐ tak (nr świadectwa w wykazie ⁴⁾) ☐ brak
Dokumentacja techniczna budynku	☐ pełna ☐ częściowa ☐ brak
Dostępna dokumentacja z przeprowadzonej kontroli ⁵⁾	
Obciążenie wewnętrzne budynku	☐ liczba osób: ☐ projektowe obciążenie chłodnicze: kW
Roczne zapotrzebowanie na energię użytkową do chłodzenia	kWh/rok
Ochrona przed zyskami słonecznymi	☐ żaluzje, markizy, zacienienia zewnętrzne ☐ żaluzje, rolety, elementy wewnętrzne ☐ szkło pochłaniające ☐ zacienienia ☐ inne ☐ brak

Dane identyfikacyjne systemu klimatyzacji wraz z oceną sprawności systemu i dostosowania go do potrzeb użytkowych budynku⁶⁾	
1. Ogólne informacje dotyczące systemu klimatyzacji	
Rok wykonania systemu klimatyzacji	
Liczba systemów chłodzenia	
2. Źródło chłodu	
Rodzaj źródła chłodu	☐ sprężarkowe urządzenie chłodnicze ☐ absorpcyjne urządzenie chłodnicze ☐ split ☐ multi split ☐ VRF ☐ inne
Moc nominalna urządzenia chłodniczego	 kW
Rzeczywiste obciążenie chłodnicze źródła chłodu	 kW
Rodzaj czynnika chłodniczego	
Wskaźnik sezonowej efektywności energetycznej SEER urządzenia chłodniczego	
Znamionowy wskaźnik efektywności energetycznej EER (dotyczy klimatyzatorów kanałowych)	
Ocena sprawności źródła chłodu (porównanie wskaźników efektywności urządzenia chłodniczego z wartościami uzyskiwanymi w najlepszych dostępnych na rynku rozwiązaniach)	

Ocena sprawności systemu klimatyzacji i dobrania jego wielkości do wymogów chłodzenia budynku oraz zdolność systemów do optymalizacji działania w typowych warunkach ich użytkowania lub eksploatacji.	
Rodzaj regulacji mocy chłodniczej	☐ dwupołożeniowa ☐ stopniowa ☐ płynna ☐ inna
Nastawy regulacyjne	☐ zgodne z dokumentacją techniczną ☐ niezgodne z dokumentacją techniczną ☐ uwagi
Stan techniczny urządzenia zewnętrznego	
Konserwacja urządzenia	☐ regularna ☐ wg potrzeb ☐ brak
3. Rozprowadzanie chłodu	
Rozprowadzanie chłodu	☐ system wodny ☐ za pomocą czynnika chłodniczego
Licznik chłodu	☐ tak ☐ nie
3.1. Rurociągi	
Stan powierzchni	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
Szczelność	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
Stan izolacji	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
Stan armatury	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
3.2. Pompy	
Całkowita moc nominalna	 kW
Sposób eksploatacji	☐ z regulacją ☐ wg potrzeb
Stan techniczny	
4. Przekazywanie chłodu do pomieszczeń⁷⁾	
Przekazywanie chłodu do pomieszczeń	☐ instalacja wentylacji i klimatyzacji ☐ klimakonwektory wentylatorowe ☐ klimatyzatory ☐ inne ⁷⁾
4.1. Wentylacja i klimatyzacja⁷⁾	
Rodzaj wentylacji	☐ naturalna ☐ hybrydowa ☐ mechaniczna wywiewna ☐ mechaniczna nawiewna ☐ mechaniczna nawiewno-wywiewna

Rodzaj odzyskiwania ciepła	☐ wymiennik obrotowy ☐ wymiennik krzyżowy ☐ wymiennik przeciwprądowy ☐ wymiennik z czynnikiem pośredniczącym ☐ pompa ciepła ☐ recyrkulacja ☐ inny ☐ brak
Rodzaj układu automatycznej regulacji strumienia powietrza wentylacyjnego	☐ włącz-wyłącz ☐ czasowa ☐ według potrzeb (DCV) ☐ inny ☐ brak
Rodzaj układu automatycznej regulacji mocy chłodniczej	☐ centralna ☐ strefowa ☐ pomieszczeniowa ☐ inny ☐ brak
Ocena układów automatycznej regulacji	
Łączny strumień powietrza wentylacyjnego w budynku	 m ³ /h
Łączna moc elektryczna silników do napędu wentylatorów w budynku	 kW
Moc właściwa wentylatora – średnia dla budynku	 W/(m ³ /s)
Ocena mocy właściwej wentylatorów (porównanie wartości mocy właściwej z wartością wynikającą z przepisów techniczno-budowlanych)	
4.1.1. Centrale klimatyzacyjne lub oddzielne urządzenia do uzdatniania powietrza⁷⁾	
Stan techniczny	
Konserwacja	☐ regularna ☐ wg potrzeb ☐ brak
Ocena działania	
4.1.2. Przewody wentylacyjne⁷⁾	
Stan powierzchni	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
Szczelność	☐ wizualnie zadowolająca ☐ wizualnie niezadowolająca ☐ uwagi
Stan izolacji	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi
Stan wyposażenia	☐ wizualnie zadowolający ☐ wizualnie niezadowolający ☐ uwagi

Ocena rozdziału powietrza wentylacyjnego	☐ bez zastrzeżeń ☐ lokalny dyskomfort ☐ nieefektywne usuwanie zanieczyszczeń ☐ nieprawidłowe kierunki przepływu powietrza ☐ nie dotyczy ☐ inne uwagi
4.2. Klimakonwektory wentylatorowe⁷⁾	
Liczba	
Moc chłodząca	 kW
Strumień powietrza wentylacyjnego	 m ³ /h
Moc silnika wentylatora	 kW
Moc właściwa wentylatora	 W/(m ³ /s)
Konserwacja	☐ regularna ☐ wg potrzeb ☐ brak
Ocena działania	
Układ regulacji	☐ on/off ☐ od 0-10V ☐ brak
Nastawy regulacyjne	☐ zgodne z dokumentacją techniczną ☐ niezgodne z dokumentacją techniczną ☐ uwagi
4.3. Klimatyzatory (jednostki wewnętrzne klimatyzatorów typu split, multi split, VRF lub klimatyzatory jednoczęściowe)⁷⁾	
Liczba	
Moc chłodząca	 kW
Strumień powietrza wentylacyjnego	 m ³ /h
Moc silnika wentylatora	 kW
Moc właściwa wentylatora	 W/(m ³ /s)
Konserwacja	☐ regularna ☐ wg potrzeb ☐ brak
Ocena działania	
Układ regulacji	☐ brak ☐ tak, typ.....
Nastawy regulacyjne	☐ zgodne z dokumentacją techniczną ☐ niezgodne z dokumentacją techniczną ☐ uwagi
4.4. Inne⁷⁾⁸⁾	

Zalecenia określające zakres i rodzaj robót budowlano-instalacyjnych, które mają wpływ na poprawę efektywności energetycznej systemu klimatyzacji⁶⁾

Zalecenia dla właściciela lub zarządcy budynku	
--	--

Informacje na temat kontroli systemu klimatyzacji

Data kontroli	
Podstawa prawna kontroli	
Termin następnej kontroli ⁹⁾	
Załączniki	

Przeprowadzający kontrolę systemu klimatyzacji

Oświadczanie: Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że dokument został wygenerowany z centralnego rejestru charakterystyki energetycznej budynków.¹⁰⁾

Imię i nazwisko: Nr wpisu do wykazu ¹¹⁾ : Data wystawienia protokołu:	Podpis
--	--------

Osoba zlecająca kontrolę (podpis)¹²⁾:

Objaśnienia
¹⁾ Nr protokołu w wykazie protokołów z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497). ²⁾ Rodzaj budynku: mieszkalny, zamieszkania zbiorowego, użyteczności publicznej, rekreacji indywidualnej, gospodarczy, produkcyjny, magazynowy. ³⁾ Należy określić zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.), np. budynek przeznaczony na potrzeby opieki zdrowotnej. ⁴⁾ Nr świadectwa charakterystyki energetycznej w wykazie świadectw charakterystyki energetycznej, nadany w systemie teleinformatycznym, w którym prowadzony jest centralny rejestr charakterystyki energetycznej budynków, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków. Numer świadectwa wpisuje się, jeżeli świadectwo zostało sporządzone po dniu 8 marca 2015 r. ⁵⁾ Osoba uprawniona do wykonywania protokołu z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji jest zobowiązana do udokumentowania parametrów scharakteryzowanych w protokole poprzez na przykład fotografię, dokumentację techniczną badanego systemu, co pozwoli na dokładną weryfikację badanego systemu przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, zgodnie z art. 36 ust. 1 i 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków. ⁶⁾ W przypadku występowania w budynku kilku niezależnych systemów klimatyzacji (tzn. posiadających więcej niż jeden rodzaj źródła chłodu lub zasilanych z oddzielnego źródła chłodu), tabelę tę należy wypełnić dla każdego systemu oddzielnie. ⁷⁾ W przypadku wyboru sposobu przekazywania chłodu do pomieszczeń, należy wypełnić tylko te tabele, które dotyczą tego sposobu. ⁸⁾ W przypadku występowania innego niż podano w tabeli rozwiązania przekazywania chłodu do pomieszczeń, należy odpowiednio dostosować tabelę do potrzeb kontroli tego systemu. ⁹⁾ Nie dokonuje się kontroli systemu klimatyzacji lub połączonych systemów klimatyzacji i wentylacji w: 1) budynkach mieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające: a) stałe monitorowanie elektroniczne dokonujące pomiarów sprawności systemów i informujące właścicieli lub zarządców budynków o spadku sprawności systemów i potrzebie ich konserwacji, naprawy lub wymiany, oraz b) skuteczne sterowanie w celu zapewnienia optymalnego wytwarzania, dystrybucji, magazynowania i wykorzystywania energii; 2) budynkach niemieszkalnych wyposażonych w systemy automatyki i sterowania, umożliwiające: a) stałe monitorowanie, rejestrowanie, analizowanie i dostosowywanie zużycia energii, b) analizę porównawczą efektywności energetycznej budynku, wykrywanie utraty lub zmniejszenia efektywności systemów technicznych budynku oraz informowanie właściciela, zarządcy lub podmiotu dokonującego konserwacji, naprawy lub wymiany, odpowiedzialnych za obiekty lub zarządzanie infrastrukturą techniczną budynku o możliwościach poprawy efektywności energetycznej oraz c) komunikację, a także interoperacyjność, z połączonymi systemami technicznymi budynku i innymi urządzeniami w budynku; 3) budynkach wyposażonych w systemy techniczne objętych umową o poprawę efektywności energetycznej, o której mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2021 poz. 468 i 868) lub obsługiwanych przez operatora urządzeń lub sieci, podlegających monitorowaniu wyników po stronie systemu. ¹⁰⁾ Kto: 1) nie spełnia obowiązku, o którym mowa w art. 23 ust. 1, 2) dokonuje kontroli systemu ogrzewania i systemu klimatyzacji nie spełniając wymagań, o których mowa w art. 24 ust. 1, 3) sporządza i przekazuje, jako protokół z kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, dokument sporządzony niezgodnie z art. 28 ust. 2 – podlega karze grzywny.”. ¹¹⁾ Wykaz osób uprawnionych do kontroli systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków ¹²⁾ Osoba przeprowadzająca kontrolę systemu ogrzewania lub systemu klimatyzacji przekazuje osobie zlecającej kontrolę protokół w postaci: 1) papierowej, opatrzonej numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz podpisem osoby uprawnionej lub 2) elektronicznej, opatrzonej numerem nadanym w centralnym rejestrze charakterystyki energetycznej budynków oraz kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym.

Warszawa, 25 lipca 2022 r.

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. DPUE.920.2400.2021.DK(19)
dot.: RM-0610-112-22

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o charakterystyce energetycznej budynków oraz ustawy – Prawo budowlane, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedstawionym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Konrad Szymański
Minister do Spraw Unii Europejskiej
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pan Waldemar Buda
Minister Rozwoju i Technologii